

Praxis chymiatrica / Johannis Hartmanni. Edita à Iohanne Michaelis et Georgio Everharto Hartmanno.

Contributors

Hartmann, Johann, 1568-1631

Michaelis, Johann, 1606-1667

Hartmann, Georg Eberhard, active 1633-1659

Publication/Creation

Mogvntiae : Ex typographeio Nicolai Heyll, sumptibus Joannis Gotofredi Schonwetteri, 1647.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/nercv37r>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

Hartmann
PRAXIS
Phymiatric

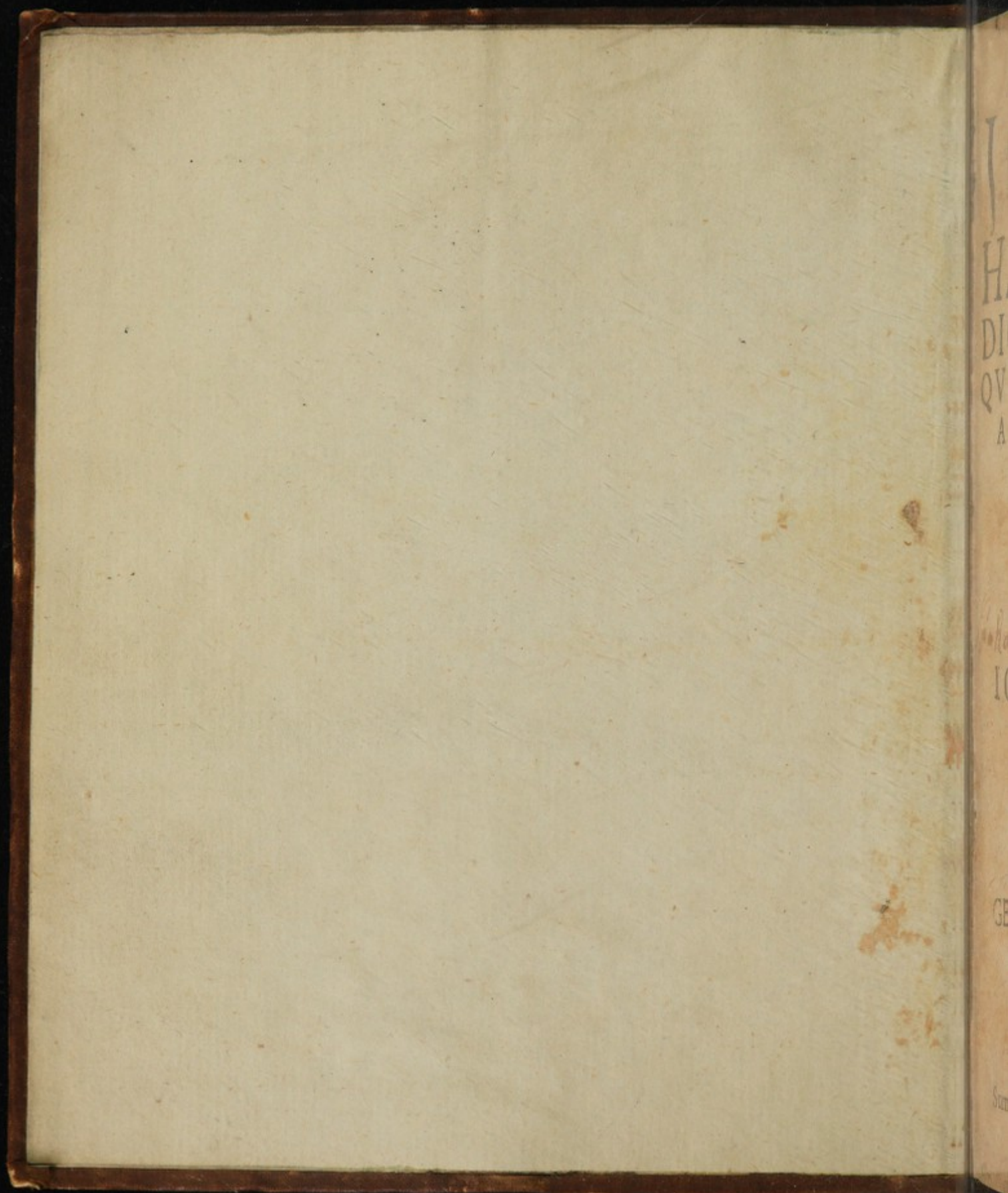

27,764/A

A. XXXIII. h

Ar

2.

H
DI
QV
A

IC

GE

Sum

PRAXIS CHYMIATRICA

167.
42600
JOHANNIS
HARTMANNI, ME-
DICINÆ DOCTORIS, ET
QVONDAM CHYMIATRÆ IN
ACADEMIA MARPURGENSI PRO-
fessoris publici celeberrimi, & Principum

Hassia Archiatri.

EDITA

J. C. Burnett
1875.

Jo. Hann: Adamus Praxi à medicina doctor Aschaffenburg
IOHANNES MICHAELIS,
PHILOSOPHÆ ET MEDICINÆ
DOCTORE, ET PROFES-
sore Extraordinario,

ET

GEORGIO EVERHARTO HARTMANNO,
AUTHORIS FILIO.

M O G U N T I Æ,

Ex Typographeio NICOLAI HEYLL.

Sumptibus JOANNIS GOTOFREDI SCHONWETTERI.

ANNO M. DC. XLVII.

I N D E X M O R B O R U M.

D E Digestivis	2	De Ictigatione	ibid.	De Fluxu aurium	64
Vomitoriis	3	Catarrhis	53	Vermibus aurium	ibid.
Catharticis vegetabilibus	5	Catarrhis suffocativis	ibid.	Dolore aureum	ibid.
Catharticis Mineralibus	9	DE AFFECTIBVS OCULORVM.		Tinnitu	ibid.
Diaphoreticis	13	De Strabismo	55	Sonitu, strepitu & sibilo	63
Diureticis	16	Paralysi oculorum	ibid.	Obauditione & fluctuatione	ibid.
Confortantibus	17	Visus imbecillitate & caligine	ibid.	Surditate	ibid.
Anodynis	23	Divulsione & ruptione pupilla	56.	Parotide	64
DE AFFECTIBVS CAPITIS.		Albugine & nebula	ibid.	DE AFFECTIBVS NARIUM.	
De dolore Capitis	25	Phlyctenis	57	De Ozana	64
Desipientia	29	Carcinomate oculorum	ibid.	Erysipelate Narium	65
Insania	30	Epiphora	57	Carcinomate Narium	ibid.
Mania	31	Ophthalmia	ibid.	Polyo	66
Melancholia	ibid.	Dolore oculorum	58	Fœtore narium	ibid.
Hydrophobia	33	Hordeolis	ibid.	Odoratu abolito	ibid.
Phlertis	ibid.	Procidencia oculorum	ibid.	Coryza	ibid.
Phrenitide	ibid.	Lacrymis	ibid.	Hæmorrhagia narium	ibid.
Paraphrenitide	35	Pustulis & maculis oculorum	ibid.	Hæmorrhagia Critica.	67
Delirio	ibid.	Fistula oculi	ibid.	DE FACIE ET ORIS VITIIS.	
Epilepsia in pueris	36	Vnguibus, nobulis, pterygiis oculorum	59	De Rubore faciei	68
in adultis	37	Inflammatione oculorum	ibid.	Varis	69
Apoplexia	42	Rubore oculorum	61	Suggillatione	ibid.
Paralysi	47	DE AFFECTIBVS AURIVM.		Lentigine	ibid.
Paralysi ex Colica	50	De Phlegmone & ulcere	62	Impetigine, lichene	ibid.
Memoria	ibid.			Verrucis	ibid.
Soporosis affectibus	51			Spasmo Cynico	ibid.
Vigiliis	ibid.				PATA-
Pediculis cerebri	52				
Vertigine	ibid.				
Convulsione	ibid.				

De Paralyſi labiorum 69
Fiſſura labiorum] ibid.

DE AFFECTIBVS DENTIVM.

De Stupore dentium 69
Nigredine dentium 70
Mobilitate dentium ibid.
Odontalgia ibid.
Dentibus carvis dolentibus 71
Dentibus corroſis ibid.
Dentibus carioſis ibid.
Epulide ibid.
Laxitate, putredine & exefio-
ne ibid.
Mundificatione gingivarum
putreſcentium 72
Parulide ibid.
Deſtillatione ad articulum ma-
xilla ibid.
Aphthis ibid.
Curatione dolorum dentium
ibid.

DE LINGVÆ FAV- CIVMQUE AF- FECTIBVS.

De Ranula 74
Paralyſi linguæ ibid.
Aphonia ibid.
Balbutie ibid.
Gutu depravato, abolito & im-
minuto ibid.
Tumore tonſillarum 75
Inflammatione tonſillarum i-
bid.
Laxitate uvula ibid.
Abſceſſu tonſillarum ibid.
Inflammatione uvula 76
Vlceribus Columella ibid.
Vlceribus foetidis & putridis i-
bid.
Vlceribus ex lue Venerea ibid.
Angina 77
Angina notha 78

I N D E X DE AFFECTIBVS PVLMONVM.

De Pulmonibus ventofis 79
Aſthmate ibid.
Orthopnoea ibid.
Diſpnœa ibid.
Catarrho ſuffocativo 80
Anguſtia peſtoris ibid.
Peripneumonia ibid.
Vomica pulmonum ibid.
Phthiſi hæreditaria 81
Tabæ incipiente ibid.
Pulmonum adhaſione 82
Pleuritide ibid.
Raucedine 83
Tuſſi ibid.
Sputo ſanguinis 85

DE AFFECTIBVS CORDIS.

De Vlceribus cordis 91
Eryſipelate ibid.
Lipothymia ibid.
Syncope ibid.
Palpitatione 92
Vermiculis in corde ſeu ſub ca-
pſula cordis ibid.
Veneniis 93

DE AFFECTIBVS MAMMILLARVM.

De Inflammatione Mammilla-
rum 93
Abſceſſibus mammillarum ib.
Cancro 94
Lactis redundantia ibid.
Sciſſura mammillarum 95

DE AFFECTIBVS VEN- TRICVLI.

De Inflammatione Ventriculi 98
Vlceribus Ventriculi ibid.
Anguſtia ventriculi ſeu deglu-
tientiæ difficultate 98

De Cardialgia

Dilatatione oris vëtriculi
Factore ventriculi
Intemperiebus ventriculi
Faſtidio & inappetentia
Bulimo
Appetentia canina
Pica
Malacia
Siti
Cruditæ ventriculi
Ablata Concoctione
Ruſtu
Flatu Ventriculi
Inflatione Ventriculi
Tumore Ventriculi
Singultu
Nauſea
Vomitu
Plethora
Cholera
Dolore ventriculi
Animalculis ventriculi
Imbecillitate ventriculi

DE AFFECTIBVS IN- TESTINORVM.

De obſtructione inteſtinorum
Adſtrictione
Inflammatione, abſceſſu, uul-
cero
Fiftula
Colica & iliaca paſſione
Paralyſi
Tarda alvi deiectione
Fluxu inteſtinorum
Diarrhœa Epidemia
Dyſenteria Epidemia
Dyſenteria
Teneſmo
Fluxu Hepatico ſeu Dyſente-
ria
Hepatica
Excretionepurulenta
Lumbricis
Aſcaridibus
Tinea

M O R B O R V M.

DE AFFECTIBVS ANI.

De Inflammatione, ulcere, abscessu, fistula & exulceratione ani 123

Fissura ani *ibid.*

Condylomatibus, verrucis, fistulis, mariscis & morani *ibid.*

Hæmorrhoidibus cæcis *ibid.*

Profluvio Hæmorrhoidum 124

Suppressis Hæmorrhoidibus *ib.*

Procidentia ani 125

Crepitu ventris frequenti *ib.*

Stercoris incontinentia *ibid.*

DE AFFECTIBVS HEPATIS.

De Hepatidis intemperibus 125

Hepatitis putredine 126

Hepatitis imbecillitate *ibid.*

Deiectione alvi cruenta *ibid.*

Tumoribus pedum *ibid.*

Hepatitis obstructione *ibid.*

Hepatitis scirrhus 130

Hepatitis tumore *ibid.*

Tumore musculorum *ibid.*

Hepatitis inflammatione 131

Hepatitis abscessu *ibid.*

Hepatitis ulceribus *ibid.*

DE AFFECTIBVS CYSTIS BILIARIS.

De obstructione vesiculae fellis 131

Bile adacta in cysti fellis *ibid.*

Inanitione in cholera 132

Calculo in folliculo fellis *ibid.*

DE AFFECTIBVS LIENIS.

De Tumore splenis 132

Obstructione splenis 133

Scirrhus splenis 136

Inflammatione, abscessu, ulcere lienis *ibid.*

DE AFFECTIBVS MESENTERII.

De Obstructione & inflammatione mesenteris 137

DE HEPATIS LIENIS-QUE SYMPTOMATIBVS.

De Ictero simplici 138

Icteria nigra *ibid.*

Melancholia Hypochondriaca 139.

Atrophia 140

Cachexia 142

Hydrope 144

Tympanitide 145

Ascite 146

Anasarca 149

DE AFFECTIBVS RENVM.

De Inflammatione renum 151

Obstructione renum 152

Exulceratione renum 154

Dolore nephritico 155

Calculo renum 156

DE AFFECTIBVS VESICÆ.

De Calculo Vesicae 159

Inflammatione Vesicae 160

Abscessu vesicae 161

Exulceratione vesicae *ibid.*

Priapismo *ibid.*

Vrina incontinentia 164

Ischuria *ibid.*

Stranguria 165

Vrina ardore *ibid.*

Cruenta mictione 167

Capillamentorum excretionem *ibid.*

DE AFFECTIBVS SCROTI ET TESTICULI.

De Inflammatione scroti & testiculi 167

Tumore Scroti *ibid.*

Bubonocèle, Enterocèle & Epiplocele 168

Exomphalo 169

DE SYMPTOMATIBVS, QUÆ GENITALIBVS IN VIRIS ACCIDUNT.

De Extincta seu imbecilli virilitate 161

Gonorrhœa 162

Gonorrhœa virulenta *ibid.*

Ulcerebus penis 163

Carunculis penis *ibid.*

Diabete *ibid.*

DE AFFECTIBVS UTERI.

De Inflammatione uteri 169

Abscessu uteri 170

Apostematibus & ulceribus uteri *ibid.*

Nomis uteri 170

Scirrhus uteri *ibid.*

Mola exterminatione & foetus expulsiōe *ibid.*

Ventus uteri 171

Hydrops matricis *ibid.*

Mariscis uteri *ibid.*

Mensium suppressione 172

Fluxumensium nimio 176

Vteri stillicidio 178

Gonorrhœa muliebri 179

Vteri strangulatio *ibid.*

Ascensu uteri 181

Prolapsu uteri 182

Convulsione uteri *ibid.*

Sterilitate *ibid.*

Abortum

INDEX MORBORYM.

De Abortu
Partu difficili
Impotentia

183
ibid.
184

DE AFFECTIBVS ARTICVLORVM.

De Arthritide 184
Podagra & Chiragra 191
Lepra 193
Elephantiaſi 195
Lue Venerea 197
Scorbuto 213

DE FEBRIBVS.

De Febris in genere 215
Ephamera 216
Intermittente ibid.
Tertiana intermittente 217
Quartana 218
Hectica 220
Febre Compoſita ibid.
Febre maligna ibid.
Methodo curandi febres 221
Peſte 254

DE CVRIS EXTERIORVM.

De Scabie 231
Scabie Volatica 232
Cynonibus ibid.
Seruma 233
Scrophulis ibid.
Contraſtura membrorum ib.
Aridura 235
Luxatione 236. & 245
Tumoribus 235
Phyſellis ibid.
Bubonibus 237
Carbunculis ibid.
Epiniſtide & ſurunculis ibid.
Terminthis ibid.
Oedemate ibid.
Hydrocephalo ibid.
Tympanitide & Ramice flatu-
lento ibid.
Cuſi humoribus flatulentis ib.
Scirrho ibid.
Gangrana 238. 242
Bronchocelo ibid.

De Vlceribus Phagedanitis ibid.
Sarcomatibus ibid.
Varicibus ibid.
Aneurismatibus ibid.
Eryſpelate 239
Phlyſtenis ibid.
Herpete miliari ibid.
Impetigine, lichene incipiente 240.
Pruritu ibid.
Pſora ibid.
Favo, Achore & reliquis capi-
tis ulceribus manantibus 241
Verrucis ibid.
Clavis inciſis ibid.
Callo ibid.
Maculis 242
Lentigine ibid.
Sugillatis ibid.
Sphacelo incipiente 242
Vlceribus 243
Fiſtulis ibid.
Vulneribus ibid.
Fractura 244
Dislocatione oſium ibid.

I N D E X

M E D I C A M E N T O R U M , R E R U M E T M O R - B O R U M .

A.					
A	Bortus	183	<i>amuletum in angina notha ex ca-</i>	<i>fissura</i>	<i>ibid.</i>
	<i>abscessus ani</i>	123	<i>pite vipera</i>	<i>fistula</i>	<i>ibid.</i>
	<i>eparis</i>	131	<i>amuletum antepilepticum ex ra-</i>	<i>ficus</i>	<i>ibid.</i>
	<i>intestinarum</i>	110	<i>dice pœonia</i>	<i>inflammatio</i>	<i>ibid.</i>
	<i>lienis</i>	136	<i>amuletum antepilepticum ex fru-</i>	<i>marisca</i>	<i>ibid.</i>
	<i>mammillarum</i>	93	<i>tice sambuci in salice inventi</i>	<i>mora</i>	<i>ibid.</i>
	<i>tonsillarum</i>	75	39	<i>procidentia</i>	123
	<i>vesica</i>	161	<i>amuletum capitale ex plantagi-</i>	<i>ulcus</i>	123
	<i>uteri</i>	170	<i>ne</i>	<i>verruca</i>	<i>ibid.</i>
<i>acetum terebinthina pro extractio-</i>			<i>amuletum capitale ex verbena</i>	<i>anisum laxativum</i>	9
<i>ne lapidum</i>	21		27	<i>eius dosi</i>	<i>ibid.</i>
<i>Acetum theriacale</i>	16		<i>amuletum in Catarrhis ex radice</i>	<i>anodyna medicamenta 23. 24. 25.</i>	
<i>achor</i>	241		<i>Verbaſci virginis</i>	<i>Galenica</i>	24
<i>albugo oculorum</i>	56		<i>(cautela in foeminis qua ob-</i>	<i>Anodyno essentiali tanq. thesau-</i>	
<i>alcohol viperarum</i>	89		<i>ſervanda</i>	<i>ro Aſlatico medicus inſtructus</i>	
<i>alkermes extractum</i>	21		<i>amuletum ophthalmicum ex ra-</i>	<i>eſſe debet, ad quod confugere</i>	
<i>aloëticus baſamius</i>	101		<i>dice malva ſimplicis.</i>	<i>poſſit, tanq. ad anchoram ſa-</i>	
<i>alvi deſectio cruenta</i>	126		<i>anagallidis decoctum in mania de-</i>	<i>lutis.</i>	24
<i>tarda</i>	114		<i>cretum.</i>	<i>anodynium frontale</i>	26
<i>profluviū triplex</i>	115		<i>anaſarca</i>	<i>minerales</i>	78
<i>aluminis crudi viſ in febris</i>	117		<i>aneuriſma</i>	<i>anſeris pedum cuticula</i>	187
<i>ambra rectificata Rudolphi Impe-</i>			<i>angina</i>	<i>anthraci peſtilentiales</i>	229
<i>ratoris.</i>	18		<i>notha</i>	<i>antiidotum colubrinum</i>	227
<i>(Spiritus ſalis) Ammoniaci</i>	187		<i>angustiā peſtoris</i>	<i>antimoniales</i>	
<i>Ammoniaſum purificatum</i>	103		<i>ventriculi</i>	<i>pillula</i>	
			<i>ani abſceſſus</i>	<i>(per ſecreſſū purg. 9</i>	
			<i>condyloma</i>	<i>in podagra.</i>	189
			<i>exulceratio</i>	<i>antimonii cinnabaris</i>	13. 37
				<i>inſigne eſt Epilepticum</i>	37
				<i>antimonii flores albi fixi</i>	13

correcti

INDEX.

correcti	11. & 12	aqua florum Cichorii	57	Aqua secreta in Melancholica hy-	
¶ sati	15	contra consumptionem cor-		p. chondriaca	32
anizimonii diaphoretici dosis	13	poris	141	spermatis ranarum	239
electuarium	5	deoppilativa	129	Sperniola	68
oleum dulce adstrictivum		Epileptica	41	sthenetica	134
10		(ex) Equi potantis ore de-		tabaci	217
oleum dulce purgans	9	lapsa	182	(ex oleo) Tartari	240
oleum cum berberibus pra-		in febribus omnibus	223	theriacalis	15
paratum	4	ex fellibus piscium	56	sophorum CC.	15. 221
sulphur fixum	13. 14	formicarum	217	ventriculi	103
succinum	10	Fuckerorum	158	viridis Hartmanni	64
tinctura	188. 189	hordei chalybeata	134	eius usus	65. 72
vitrum	5	hydropica VVeckeri	150	viridis Plateri	64
vitrum purgans	10	hypochondriaca Zwingeri		vita mulierum	36
32				vitis	31
aphonia	74	(rad.) Imperatoria	217	vitis albi	101
aphtba	72	(pro) lacryma oculorum	58	(ex) ⊕ & ♀	127
apoplecticus balsamus	45	lumbricorum terrestrium		vomitoria	4
clyster	45	148.		urina	62
apoplexia	42. & seqq.	post Luna solutionem reli-		Arcanum agrimonie	167
apostema pestilentielle	227	cta	232	aluminis	235
uteri	170	magnanimitatis	18. 51	bellidis	86
apozema in asthma	86	Cautela in huius aqua		carduibenedicti	14
in calculo	157	exhibitione	51	chamomilla	99
in hydropse	151	eius usus & dosis	18. 51	corallinum Paracelsi	9
in obstructione splenis	134	mellis contra consumptio-		cuminici & carvi in	
appetentia canina	101	nem corporis	141	tympanitide	146
aqua albuminis ovorum	59	mentha	107	euphrasia	56
allii	172	Mercurialis	211	filicis	186
aluminis	64	(ex) nucleis persicorum	16	glomorum callosorum	
antapoplectica	43	ocularis ex cichorio	57	cynosbaris	154
anthypochondriaca secre-		externa	56	hedera terrestris	83
ta	32	interna	ibid.	(in) mictione cruenta	
antinephritica	158	ophthalmica	60	167	
antipodagrica Rulandi	187	pampinorum	101	perlarum	17
(in) aridura membrorum		perlarum	92	quinq. folii	167
215.		persicaria	199	sanguinem purgans in	
(ex) auripigmento viridis		pestilentialis	225	lue ¶rea	17
64		philosophica	128	arcanum taphi barbat	145
aurea Graecii	42	regia	21	ardor urina	165
Benedicta Rulandi	3. 4	(ex fructu) Rubi	80	aridura membrorum	235
Graecii	42	sabina	172	argentum potabile	29
Hartmanni	4	Sanguinis suilli	141	eius d. sis & usos	30
Camphorata	225	satyrionis maculati	242	aronis radix specificum in affecti-	
Capitalis composita	28	serpilli in omnibus catar-		bus pulmonum	79
Centaurii minoris	218	actis	53	arthri-	
Ceparum vel allii	122				

INDEX.

arthritis	184
articulorum dolor	191
arsenici oleum	94
asari coagulum	3
dosis & usus	4
eius folia vomitū movent	4
asari infusum	4. 117
preparationes	3
ascarides	122
ascensus uteri	181. 181
ascites	146
asini sanguis specificum in insania	30.
astacorum sal	183
succus	ibid.
asthma	79
asthmaticus pulvis Rulandi	ibid.
atoniae patis	126
atrophia	140. 141
auricalcinatio	11. 120
aurium affectus	62. 63. & seqq.
dolor	62
fluctuatio	63
fluxus	62
mucus vulnerarium egre-	
gium	215
plegmone interna	62
sibilus	63
sonitus	63
strepitus	63
tinnitus	62. 63
vermes	62
ulcus	62
aurum diaphoreticum	14
potabile Angelicum	21
eius usus & dosis	22
alii preparatio	23
solutum	203
vitæ Rhenani	9. 18
axungia cochlearum	95
erinacei	169
hirci	165
thymali	242
musela	56

B.

Balbutices	74
balsamus aloëticus	101
apoplecticus	45
cinamomi	18
fœniculi	103
(⊖) gemma	168
maiorana	66
podagricus	192
Æris	81
Rulandi	93
ventriculi	103
vitæ Eichtenackeri	43
vulnerarius	244
balneum aqua dulcis in atrophiam	141
in calculo renum	157
ex decocto capitis & pe-	
dum vervecum	141
in suppressione mensium	175
bellidis minoris flores in hæmor-	
rhagia	67
Benedictus pulvis in Cancro	69. 97
bezoardici lapidis dosis & usus in	
palpitatione cordis	14
bezoardicum animale	196
lunare	13
solare	13
simplex	13
bilis adaucla in cysti fœllis	131. 132
bronchocele	238
bryonia succus	80. 83
bubones	229. 237. 207
eorum curatio	207
bubonocèle	168
bubones exsiccati	227
bubonum oleum	69. 128
pulvis	67
bulimus	100. 101
butyrum ♂	242
buxi folia in mania	31
oleum	93

C.

Cachecticus pulvis	127. 143
cachexia	141. 143
calcinatio solis	21. 120
lapidum secreta	153
(in) Calculo renum & vesicae dige-	
stivum	2
calculus in folliculo fellis	132
renum	156. 157
vesica	159
callum	241
caligo oculorum	55
camphorata aqua	225
camphora oleum	44
compositum	225
Cancer 94. 238 quibus in locis na-	
scatur 95. non exulceratus satis	
est intactum relinquere	94
cancer frontis	95
labiorum	95
mamillarum	94
nasi	95
(in) oculorum angulis	95
canceri causa, color, differentia	95
cura	96. 97
(in) cancro specificum	19
cancrorum succus & sal	183
Capitis dolor	25. & seqq.
à caliditate	26
à frigiditate	26
à ventriculo	27
capitis ulcera manantia	241
capillamentorum excretio	167
Carbunculi	237
Carcinoma narium	65
oculi	57
cardialgia	99
cardui benedicti arcanum	14
cardui benedicti ♂lis crystallisa-	
ti preparatio, dosis	14
cardui minoris pulvis	57
caruncula penis	163
Carus	51
cataphora	ibid.
cataplasma à micapanis	192
cata-	

I N D E X.

cataplasma in tumore splenis 112
 (in) Catarrho amuletum 53
 catarrhus 53
 suffocativus 53. 54. 80
 cathartica mineralia 9. & seqq.
 vegetabilia 5. & seqq.
 Cautela de Rhabbarbo & myro-
 balanus in colica 113
 cautela in exhibitione mercuria-
 lium 12. 13
 cauterium potentiale in dolore ca-
 pitis ubi applicandum 36
 Cepasuccus in surditate 63
 ceparum decoctum 165
 cephalaa 25
 ceratum 126
 cera oleum, preparatio & dosis
 16.
 cerebri humani spiritus 37. 38
 peaiculi 52
 vitia 51
 cerebrum confortantia 31
 chalybis limatura 174
 cham milla oleum sapphiricum 99
 chiragra 191
 cholera 107. 108
 ciborum fastidium 100
 cicuta in inflam. mammillarum
 93.
 cinamomi balsamus 18
 cingulum ex foliis hellebori nigri
 178. 124.
 cingulum sapientie Rulandi con-
 trapediculos 52
 sinu stercoris murium 123
 spongiarum 233
 cinnabaris ♂ 13
 epilept. cum insignē 14. 37
 clavus incisus 241
 clyster ex croco Metallorum 109
 in dysenteria 117. 118
 in hydropē 151
 clysteres ap. plectici 45
 coagulum asari 3
 cochlearum pinguedo 69

cognitio morbi summē necessaria
 practico 1
 colica passio 110
 collyrium oculorum 59. 60
 colocynthidis preparatio 6. 13
 columella ulcera 76
 coma 61
 concoctio ablata 104
 condylomata ani 123
 confortantia medicamenta 17
 conservarad. Cichorii 130
 consummatum 23
 consumptionis cura magnetica 142
 contractura membrorum 233
 convulsio 52
 cor talpa 168
 coralliorum solutio 121
 cordis dolor 93. 99
 erysipelas 91
 palpitatio 92
 vermiculi 92
 ulcera 91
 corium d. lardo 77
 cornu cervi aqua 15
 spiritus essensificatus 108
 coryza 66
 cremer ♀ 2
 modus offerendi 2
 quomodo fiat purgans 8
 crepitus ventris frequens 125
 croci extractum 25
 croci ♂ oleum 119
 tabula 129. 174
 (ex) croco metallorum clyster 109
 crocus ♂ adstringens 119
 cruditas ventriculi 102
 cruenta mictio 167
 crystalli ♂ 87
 crystallina vesicula ad glandem
 membrum virile adnascens 208
 Cucupha in catarrhus 54
 cutis lescadatio externa multiplex
 204.
 cutis tumor flatulentus 237
 cydoniorum ju. cui crudus 107

cynicus spasmus 63
 cynones 232
 cystis biliaris affectus 135

D.

decoctum agrimonie & mentha sa-
 racenica in vitia ani 123
 (in) aphthis 72
 (in) ascite 146
 decoctum ceparum 165
 corticum salicis rubri
 141.
 (in) fluore uteri 178
 Guaiaci 71. 209
 marrubii in iustero 138
 (in) obauditione 62. 63
 olibani & myrrha 65
 quercus fol. 120
 rubida summitatem
 72.
 d. glutinandi difficultas 98
 detectio alvi cruenta 126
 tarda 114
 deliquium animi 91
 delirium 35
 dens ex maxilla mortui evulsus
 71.
 dentes cariosi 75
 cavi dolentes 72
 currosi 71
 dentifrici pulvis 70
 dentium curatio 72
 dolor 70. seqq.
 eruptio difficilis 72
 mobilitas 70
 nigredo ex esu cerasorum
 & myrtillorum quomo-
 do tollenda 70
 putredo 71
 prolapsus 214
 st. por 69
 desipientia 29. 30
 desillatio ad articulum maxilla
 72.
 diabetes 163
 diacube-

INDEX.

<i>diacubeba</i> Paracelsi	145
<i>diaphoretica</i>	13. seqq.
<i>diaphoretici in peracutis desis</i>	14
<i>diarrhoea</i>	115. 116
<i>Epidemia</i>	115
<i>diasenapulus laxativus</i>	5
<i>difficultas deglutendi</i>	98
<i>digestiva medicamenta</i>	2
<i>digestivum in chronicis & contu-</i> <i>macibus morbis</i>	2
<i>digestivum in Melancholia hypo-</i> <i>chondriaca</i>	33
<i>in obstructionibus quibus-</i> <i>us</i>	8
<i>dilatatio oris ventriculi</i>	99
<i>dilatatio ossium</i>	245
<i>dispnoca</i>	79
<i>diuretica</i>	16. 17
<i>diureticus inlepus</i>	17
<i>diureticum in ascite</i>	147
<i>oxymel</i>	17
<i>vinum</i>	16
<i>dolor omnis tripliciter asfertur</i> 26.	
<i>dolor articulorum</i>	191
<i>aurium</i>	62
<i>capitis</i>	25. seqq.
<i>à Caliditate</i>	26
<i>à frigiditate</i>	26
<i>per consensum ven-</i> <i>triculi</i>	27
<i>vires resolvit</i>	24
<i>dolor dentium</i>	70. seqq.
<i>dolor nephriticus</i>	155
<i>oculorum</i>	58
<i>ventriculi</i>	108
<i>dolorem sedantia</i>	23. seqq.
<i>dracunculi</i>	142
<i>dysenteria</i>	115. 116. seqq.
<i>epatica</i>	121
<i>epidemia</i>	115

E.

<i>Ebur dissolvendi ratio</i>	136
<i>electuarium Onii</i>	5

<i>electuarium (in) ascite</i>	147
<i>caryocostinum</i>	191
<i>diacubeba</i> Paracelsi	145.
<i>Martiale</i>	174
<i>(contra)philtera</i>	33
<i>de fol. jenna</i>	6
<i>solenandri</i>	135
<i>spleneticum confor-</i> <i>tans</i>	135
<i>Elephantiasis</i>	195. 196
<i>Elixir pestilentielle Hartman.</i>	125
<i>proprietas Paracelsi</i>	18
<i>Emplastrum apostemata pestilen-</i> <i>tialia rumpens</i>	228
<i>Emplastrum attractivum</i>	190
<i>in catarrho suffocati-</i> <i>vo</i>	53. 54
<i>in cancro</i>	97
<i>empl. de cicuta</i>	98. 130. 136. 137
<i>domesticum Hartman.</i>	230
<i>epuloticum</i>	206
<i>de hirundinum nidis & al-</i> <i>bo graco</i>	78
<i>magistrale Vigonis de ranis</i> 203.	
<i>magneticum</i>	129
<i>mundificativum</i>	228
<i>opodeldoch</i>	228
<i>podagricum</i>	189
<i>(in) philteris</i>	33
<i>rumpens</i>	228
<i>sarcoticum</i>	206
<i>(dia) sulphuris</i>	94
<i>theriaca</i>	107. 116
<i>Empiici</i>	83
<i>emulsioperlata confortans</i>	19
<i>Enterocela</i>	168
<i>epar corrigit infusum rad. Cicho-</i> <i>vii</i>	68
<i>epatica dysenteria</i>	121
<i>epatis abscessus</i>	131
<i>flatus</i>	130
<i>imbecillitas</i>	126
<i>inflammatio</i>	131
<i>intemperies</i>	125

<i>epatis obstructio</i>	126
<i>purredo</i>	126
<i>scirrhus</i>	130
<i>tumor</i>	130
<i>ulcus</i>	131
<i>epatis mustela pinguedo</i>	56
<i>epatum ranarum pulvis</i>	38
<i>ephemera</i>	216
<i>epilepsia adultorum</i>	37. seqq.
<i>pueiorum</i>	36
<i>epilepticum amuletum</i>	39
<i>epilepticum diaphoreticum</i>	14
<i>epiniectis</i>	237
<i>epiphora</i>	57
<i>epiplocele</i>	168
<i>epithema epaticum</i>	68
<i>ex gammariis</i>	27
<i>in inflammatione mam-</i> <i>illarum</i>	93
<i>ex Zedoaria</i>	28
<i>epulis</i>	71
<i>erinacei axungia</i>	169
<i>erysipelas</i>	238
<i>cordis</i>	91
<i>navium</i>	65
<i>eruca farina</i>	57
<i>essentia ambra</i>	161
<i>anacardinar. specierum</i>	51
<i>(troch.) alhandal.</i>	6
<i>bellidis minoris</i>	86
<i>chamaactes granorum</i> 180.	
<i>carnis</i>	109
<i>castorei</i>	47
<i>consolida maioris</i>	168
<i>Croci ♂</i>	124. 126
<i>ebuli</i>	180
<i>Euphrasia</i>	56
<i>essentia fellis humani</i>	63
<i>formicarum</i>	46
<i>hellebori nigri</i>	186
<i>martis</i>	126
<i>melissa</i>	100. 101. 109
<i>mellis</i>	88
<i>panis</i>	105
<i>perla-</i>	

INDEX

essentia perlarum	19	extractum pestilentiale	226	fissura in volis manuum	205
(flor.) persicorum	122	pilular. de *	128	plantis pedum	205
pulegii	100. 102	Rhabarbari	6	fistula	243
sanguinis hirci	83	scammonii	6	ani	113
lupi	85	sena	6	oculi	59
satyrionis	183	splenis bovis	175	intestinatorum	110
satyrionis composita	184	♀	227	status ventriculi	105
smaragdi	116	ex zedoaria tota essen-		uteri	171
♀ ⊕ li	194. 195	tia in omnibus ven-		flores ♀ nii correcti	11. 12.
(⊖) ♀ ri	114	tricoli morbis valit		butyri ♀ nii	9
fol. tabaci	47	106.		♀ ris	79
evacuatio frequentissima inten-		exulceratio ani	123	fluctuatio aurium	63
tio	8	renum	154	fluxus aurium	62
Euphrasia sal	56	vesica	161	intestinatorum	114. 115
vis in affectibus oculor-				mensium nimius, eius cau-	
rum	56			sa & curatio	167
εὐπράσις medico necessaria	1			ventris	115
exanthematum cura	205	Facici pustula	69	foetor narium	66
excretio capillamentorum	167	rubor	68	ventriculi	99
purulenta	121	verruca	69	foetus expulsio	107
exesio gingivarum	71	facula aronis	79	fomentum in ascite	148
experimentum in angina	77	bryonia	179	" dysentericum	118
in dysenteria	119	iridos nostratis	79	paralyticum	49
ex omphalos	169	facum induratio	109	ad somnum	24
exterminatio mola	170	farina viciarum	169	spleneticum	135
extincta virilitas	161	fastidium à cibo	100	in tympanitide	145
extractio solis	203	favus	241	formicarum aqua	217
extractum agrimonie	125	febres	215. 216	fractura ossium	245
alkermes	21	curandi methodus	221	fuliginis spiritus	18. 19
castorei	181	intermittentes	216	fumigium in ventositate uteri	171
centaurii minoris	100	febris composita	220	fungi nucum	169
colorcynthidos	6. 13	ephemera	216	furunculus	237
croci	25	hectica	220		
croci ♂	67	maligna	220		
ellebori nigri	6	quartana	218		
epatis bubuli	172	medicorum ludibrium	218		
rad. esula minor	6	quotidiana	220		
fellis Luciorum	59	tertiana intermittens	217		
gratiola	150	fel tauri	110		
guaiaci	162	fellis humani essentia	63		
lap. lazuli	32	vesicula obstructio	131		
lichenum	181	(in cysti) fellis bilis adaucta	131		
Lucii piscis	59	calculus	132		
maiorana	66	ficus ani	123		
mechoacanna	6	fissura ani	123		
		labiorum	69		

G.

garga-

I N D E X.

gargarisma in catarrho suffocati- vo	54	hepatitis intemperies	125	inflammatio mammillarum	98
geranium Rupertianum	126	hernia species	168	mesenterii	137
gilla Theophrasti	3	herpes miliaris	239	oculorum	59
gingivarum exesio	71	huius axungia	165	oris ventriculi	98
exulceratio	71	urina	154. 165	renum	151
laxitas	71	hordeolum oculi	58	scroti	167
putredo	71	hydrocephalum	237	testium	ibid.
putrescentium mun- dificatio	72	(in) hydropes & est summum ar- canum	12	tonsillarum	71
globuli in dolore dentium.	73	hydrophobia	33	ventriculi oris	98
globuli in febribus intermittenti- bus	216	hydropicum medicamentum ex segmentis unguium	3	vesica	160
glomorum cynosbati spiritus	154	hydropicum purgans	8	uteri	169
gonorrhoea	162	hydropis species	146	uvula	76
mulierum	178	hydrops	144	inflatio ventriculi	105
virulenta	162	matricis	171	infusum Martiale	175
granorum Chamaeactes essentia	180.	hypochondriaca Melancholia	8.	insania	30
(de) gratioli pilula	150	139.		intestinorum abscessus	110
Guaiaci decoctum	209	hypochondriacum Zuvingeri	32	adstrictio	ibid.
gummi vel extractum		hypochyma oculi	160	cancer	ibid.
102.		hyposphagma oculi	62	excretio purulenta	121
gummi Guaiaci	162			fistula	110
gutta	5. 150	I.		inflammatio	ibid.
gustus abolitus	74	Icteria nigra	138. 139	obstructio 109. 1. à pituita 2. à faci- bus induratis i- bid.	
depravatus & imminutus		icterus simplex	138	paralysis	114
ibid.		symptomaticus	ibid.	ulcus	110
guttur galli	164	iectigatio	52	ischuria	164
H.		iliacapassio	110	inlepus in ascite	148
Hamorrhagia citrica	67	imbecillis virilitas	161	in ardore urina	166
narium	67	imbecillitas ventriculi	108	diureticus	17
quando & quando		impetigo	240	refrigerans in febribus	221
non impedienda	67	colli	240	in pleuritide	90
hamorrhoides Caca	123	faciei	69. 240		
suppressa	124	impotentia	184		
hamorrhoidum profluvium	124	inanitio fellis in cholera	132	L.	
hectica febris	220	inappetentia ciborum	100		
hedera folia in dolore capitis	28	incontinentia stercoris	125	Labiorum fissura	69
hedera folia in apostematibus	90	urina	164	paralysis	ibid.
hellebori albi extractum	4. 5.	incubus	51	lac asinum	220
nigri extractum	8	induratio facum	109	caprillum	141
radicū preparatio	6	inflammatio ani	123	equinum	ibid.
(ex) helleboro nigro cingulum	124.	epatis	131	humanum	ibid.
178.		intestinorum	110	laconicum Hartmanni	14. 15
		lienis	136	laryma oculorum	58
				latis	

INDEX.

lactis ablatis cascatis, promotio & reduntantia	94. 95	lixiviū ē scoriis Reguli Jnni	143	mandragora succus ebur dissolvit	136
lami pulvis	132	ex vitium cineribus	146	mania	31. 35
lapidis lazuli extractum	32	in loquela amissa olei anisi com- mendatio	47	mariscae ani	123
lapidum calcinatio secreta	153	Lucii piscis specificum	59	uteri	171
lapis bezoar	14	ludi calcinatio secreta	153	martis essentia	126
in palpitatione cordis ib.		ludum humanum	152	crystalli	87
laudanum Antepilepticum	22. 44	(in) lue ♀ & viri cum Ocomen- datio	12	preparatio antihydrica	146
ad matricis suffocatio- nem	23. 181	lues ♀ rea	197	mastricorium in salivae one	199
opiatum	24. 25	luis ♀ in externo habitu tot spe- cies quod penē individua	204	mastricis oleum	121
sine opio 23. dosi & u- sus	24	lumbrici	122	matricis affect. vide Vteri affectus.	
aliud	25	Luna potabilis	29	hydrops	171
laxitas gingivarum	71	luna potabili per annos multos ca- renis constricti restituti sunt	30.	maxilla immobilitas	72
uvula	75	lupi intestina exsiccata	114	mechoacanna extractum	6
lentigo	242	luxatio membrorum	236	medendi ratio rhymica in duobus consistit	1
faciei	69	ossium	245	medicamentum acid. tute, iucunde- que curantia esse debent	1
leporis oculi in Martio capte	183.			medicamenta anodyna	23
lepra	193			anodynum univer- sale	89
an curari queat	ibid.			capitalia	25
leptus in Martio captus	67			caput confortantia	54.
lichen	240			cathartica	5
colli	240			cerebrum confor- tantia	31. 40
faciei	69. 240			cerebrum purgantia	25. 52
lichenum extractum	181			confortantia	17
lienis vitia	132. & seqq.			consolidantia	65
lienteria	116			diaphoretica	13
ligni nephritici vis	159			digestiva	2
limature chalybis preparatio	174			diuretica	16
lingua paralysis	74			spas corrigentia	121
ranula	74			expectorantia	81.
linimentum in obstructione sple- nis	136			84. 86.	
lipothymia	91			fluxus evacuantia	73.
liquor flor. Cichorii	52			localia	68
corallorum	121			menes/cientia	145
Guaiaci acidus	212			mundificantia	64
hyacinthi	20			odontalgica	70
luna	29. 30			repellentia	73
sacchari cum raphano	80.			selecta & specifica	193
84.					
zapsi barbati	145				
lithonripticon ex millepedib.	159				
lixiviū capitale	31				

M.

macula	242	mandragora succus ebur dissolvit	136
oculorum	58	mania	31. 35
magisterium perlarum resolvable	20.	mariscae ani	123
		uteri	171
		martis essentia	126
		crystalli	87
		preparatio antihydrica	146
		mastricorium in salivae one	199
		mastricis oleum	121
		matricis affect. vide Vteri affectus.	
		hydrops	171
		maxilla immobilitas	72
		mechoacanna extractum	6
		medendi ratio rhymica in duobus consistit	1
		medicamentum acid. tute, iucunde- que curantia esse debent	1
		medicamenta anodyna	23
		anodynum univer- sale	89
		capitalia	25
		caput confortantia	54.
		cathartica	5
		cerebrum confor- tantia	31. 40
		cerebrum purgantia	25. 52
		confortantia	17
		consolidantia	65
		diaphoretica	13
		digestiva	2
		diuretica	16
		spas corrigentia	121
		expectorantia	81.
		84. 86.	
		fluxus evacuantia	73.
		localia	68
		menes/cientia	145
		mundificantia	64
		odontalgica	70
		repellentia	73
		selecta & specifica	193

I N D E X.

in promptu practi-
cus habere debet 1
medicamenta sicut edantia 101.

102.

somnum concilian-
tia 23. 51. 90

stomachica 91

suppositoria 109

topica 73

ventriculorum corri-
gentia 100

ventriculorum corro-
borantia 102. 108

vomitum vomentia

3.

vomitum sistentia

107.

medicus medicamenta specifica de-
bet in promptu habere 1

medicus natura minister 2

melancholia 31. 32

hypochondriaca 8. 139. 140

(in) melancholia digestivum 2. 8

membrorum aridura 235

contractura 233

luxatio 236

tumor 236

memoria 50

(ad) memoriam pulvis Trithemii

50

mensium fluxus nimius 126. 177

suppressio 172. seqq.

menstrui virginis usus 238

in Erysipellate narium

65.

in pustulis faciei 69

in tonsillarum inflam-
matione 75

mercurialia exhibenda cum Tere-
binthina 13. in forma pilula-

rum 12. bilis non frequenter

13. attrahunt humores undi-

quaque 12. semper una atque al-

tera gutta ol. & illis addenda

13. in eorum exhibitioe caute-

la qua observanda 12

mercurialis aqua 211

mercurii cum sole preparatio 12

mortificatio 122

oleum diaphoreticum 102

rubrum 100

panacea alba vulgaris 11

spiritus albus 100

dulcis 155. 161

sublimatus 11

rubrus 200

(de) mercurio dulci sublimato ob-
servatio in corpore cacoehymico

11.

mercurius crudus in vermibus 122

dulcis 9

dulcis luteus aperiens 138

laxativus 11

cum Spir. Vini non in-

ungendus & cur 206

viridis 112

vita 9. in hydrope, quo-

modo vomitus non

causet 144. quomodo

ei vis vomitiva adi-

maturatur 9

Mesaraicarum venarum digesti-

vum 2

mesenterii inflammatio 137

obstructio 137. 138

miellio cruenta 167

millefolii succus 66

mixtura antepileptica 40

antiparalytica 49

mixtura simplicis dosis 14

mola exterminatio 170

mora ani 123

morbi per quatuor vias à natura

expelluntur 2

morbus gularis 197

regius 138

morphea 69

mochnus capiti amicus 63

mucilago rad. anglica 234

in urina ardore 165

mundificatio gingivarum putre-

scientium 72

murium stercus 123

musculorum tumor 130

(ex) mustela epate pinguedo 56

myrrhaolum 219

N.

Narium carcinoma 65

erysipelas 65

factor 66

hemorrhagia 66

ulcera 64

nasturtii succus 219

natura per 4. vias morbum expel-

lere solet 2

nausea 106

nausea à sumpto medicamento ib.

nebula oculi 56

nephritici ligni vis 159

nephriticus dolor 155

nigilla romana 54

noctambulones 51

noctua puluerisata 78

nodulus in calculo 158

in tumore splenis 134

nomi uteri 170

nuclis moschata fumus specificum

in ventu uteri 171

nucum fungi 169

O.

Oauditio 63

oblata purgantes 10

obstructio epatis 126

intestinorum 109

mesenterii 137

renum 152

splenis 131

vesicae f. illis 131

(in) obstructionibus ad duo respi-

cienda. 129

(in) obstructionibus epatis caute-

la 128

oculorum albugo 56

ardor 61

caligo

I N D E X.

oculorum caligo	55	oleum coryli	122	Alba vulgaris	121
carcinoma	57	Croci	119	panchymagogen Crollii	5
dolor	58	fuliginis	18	Hartmanni	5.7
fistula	59	gagatis	180	Quercetani	9
hordeolum	58	Iovis	181	panis essentia	100
hypochyma	60	lactis	233	panus	236
hyposphagma	62	(granorum) lauri	69	paralysis	42
imbecillitas	55	lini	82	ex colica	50
inflammatio	59	ludi humani	153	labiorum	62
lacryma	58	masticis	121. 165	lingua	74
macula	58. 59	Orii album	200	oculi	58
nebula	56. 59	O diaphoreticum	202	paraphrenitis	38
paralysis	55	O rubrum	200	parotis	64
procidentia	58	myrrha	219	passule laxativa	5
pterygia	59	oculorum cancri	157	pasta regalis	88
pustula	58. 59	panis	105	parvis difficultas	183
rubor	61	petroleum compositum	187	parulis	72
strabismus	55	piperis nigri refrigerans	217	paronis pennarum specula	95
ulcera	57	ruta	161	stercus	52
ungues	59	sabina	172	pectoris angustia	80
oculi leporis in Martio capti	138	sacchari magistrale	84	pediculi cerebri	52
oculorum Cancr oleum	157	Saturni duplex	112	totius corporis	52
odontalgia	70. 71	Ori foetidum	64	pedilavium in vigiliis	51
odontalgica medicamenta	ibid.	oniscorum putris	160	pedum anseris cuticula	178
odoratus abolitus	66	ophthalmia 57. amuletum	57	tumor	126. 149
Oedema	237	opiatum in fluxu nimio menstruo	177.	penis ulcera	163
olea quomodo ex lapidibus destil-	153	opodeldoch	223	caruncula	165
landa	153	orbiculi in catarrho suffocativo	54.	peregrinantium pulvis	102
oleum Onii 4.9.10. Vide in A.		oris ventriculi dilatatio	99	sal	106
cum Berberibus	4	orthopnoea	79	peripneumonia	80
florum Onii	215	ossium dislocatio	245	perlarum arcanum	17
aris viridis per deliquium	205.	fractura	ibid.	aqua	92
arsenici	65. 66	luxatio	ibid.	essentia	19
busonum	69. 228	osteo colla	245	magisterium resolubile	20
buxi	73	oxymel diureticum	17	sal	17
Cinamomi	18	oxana	64	syrupus	ibid.
cera 16. eius preparatio	16. 165			pestis	224
dosis	16. 165			phagedanica ulcera	238
Chamomilla saphirici	99			philtrum	33
ex calculo humano	153			secretum in philtris	ibid.
camphora	44			phlegmone aurium	62
compositum	225			phlyctena	239
caryophyllorum	71			phlyctis	ibid.
corallorum	121			phrenitis	33. seqq.
				phthisis	

INDEX.

Chelisis hereditaria	80
Chypella	236
Chica	101
Choleolus capitalis	54
de) pilis leporis fumus in hamor-	
rhagia	67
Pilula de *aco	134
Riverii	128
†ales in podagra	189
per secessum pur-	
gantes	9
caput confortantes	25
febriles de Vitro	223.
223.	
hydropica de gratiola	150.
150.	
in quartana	8
linguedo ex cochlearibus ligneis	69.
69.	
ex epate mustela	56
viscis in ventre Lucii inventus	104
lethora	
leurtia	82. 89. 90.
podagra	191
polypus	66
otio in sputo sanguinis	85
in) praxi feliciter processuro ad	
quid respicendum	1
precipitatum cum ☉	98
riapismus	161
rocidentia ani	125
rolapsus uteri	182
rofluviu hamorrhoidum	124
ventris	115
runella sive vestri radice vis	125
ruritus	240
sora	240
terygia oculorum	59
ryalium causare solet Mercu-	
rius propria natura familiari-	
tate	12
ulegii essentia vis in affectibus	
ventriculi	100. 102
ulmones ventosi	79
ulmonum adhesio	82

pulmonum vomica	80
pulvis antepilepticus preservati-	
vus	36
antiparalyticus	49
arthriticus	189
asthmaticus Rulandi	79
benedictus in Cancro	69. 97
busonum	67
cachecticus simplex	127
de caneris fluxuatilibus	61
de cardus minoribus prato-	
rum	57
caryocostinus	186
cinnabaris nativi	52
cynosbati	159
dentificius	70
diaphoreticus	113
diasena laxativus	5
dysentericus	119
de epate Ranarum	38
cautela in exhibitione qua	
observanda	ibid.
(in) gonorrhoea	162
Hemeticus	9
(in) hypochondriacis ob-	
structionibus	8
incarnativus	98
intestinorum gallina	116
itinerantibus sitim sedans	102.
102.	
lacerta aquatica	71
in laxitate uvula	75
mundificativus	98
in obstructionib. hypochon-	
driacis	8
oniscorum	160
ossium sepia	162
panis succo sambuci imbuti	
& exsiccati	117
in penis caruncula	163
pro peregrinantibus	102
in pleuritide	82
de scarabais	58
secundina primipara	33
spongiarum	233
in stillicidio uteri	178

pulvis Trithemii ad memoriam	50
pro ventriculo	104
viperarum	169. 219
pupilla disruptio, evulsio	56
purgans in hydropo	8
purgantia mineralia	9. seqq.
vegetabilia	5. seqq.
quomodo miscenda ut	
cum voluptate assu-	
mantur	10
purgatio quadruplex	2
purulenta excretio	121
pustula oculi	58
faciei	69
cura	205
putredo gingivarum	71
tonsillarum	75
pyramoscatellina purgantia	10

Q.

Quartana	218
(in) quartana pilula	8
sal carduibened. cry-	
stallisatus	14
quotidiana febris	220

R.

Radici paonia collectio	40
lapathi in dolore dentiū	70
Radix Rheumatica	81
ramentorum unguium usus	3
ramex flatulentus	237
ranarum epata	38
ranula lingua	74
raucedo	83
regius morbus	138
Renum calculus	156
dolor	155
exulceratio	154
inflammatio	151
obstructio	152
resina scammonii	7
Rhabarbari extractum	6
correctio & stimulus ib.	
rhem-	

INDEX.

rheumatica radix	81	ex vitium sarmensis	226	secundinarum preparatio ad usum	
Riverii pilula in obstructionibus		Salamandra	233	medicum	33. 108. 170
epatis	128	¶ Ia preparandi modus	56	sena extractum	6
rotula antepileptica	41	salis gemme balsamus	168	electuarium	6. 7
antiparalytica	49	spiritus dulcis	226	(dia) sena pulvis laxativus	5
in ascite	147	salivatio quale signum	199	serpignes	205
in asthmate	87	sanguinem purgat arcanum perla-		serpilli collectio	53
in colica	113	rum	17	Sibilus aurium	63
epileptica	41	sanguinis coagulati & putrescen-		silicos igniti	16
rubor faciei	68. 69	tis in venis extra venas, item		siphyla stricta	51
oculorum	61	sub unguibus cura	67. 85. 86	singultus	105
ructus	105	sanguinis post partum elapsi usus		situs	101. 102
Rudolphi Imperatoris ambra	10	232.		in hydropo curatio	194
elificata	18	sanguinis sputum	85	peregrinantium quomodo ex-	
Rulandic ingulum sapientia	52	suilli aqua	141	tinguend.	102
		sanguis quomodo coagulandus		Smaragditi tinctura	116
		68.		Somnum amicus natura	24
S.				sumum in medicina ar-	
Sacchari oleum magistrale	84	anguilla	241	canum	ibid.
sacculus contra catarrhos	53	crysta galli	71	solutio coralliorum	121
in dolore capitis	27	grumosus in ventriculo		sonitus aurium	63
ocularis	60	107.		soporosi affectus	51
Sal aluminis	243	humanus	242	spasmus cynicus	69
astacorum & succus	183	sanguis menstruus	238. Vide men-	species diacubeba Paracelsi	145
Carvi	70	struum.		specifica medico necessaria	1
de cineribus caulium anti-		sarcoma	238	specificum in angina	77
quorum	242	sartyrionis essentia	183	in calculo vesicae	159
cinnamomi	101	scabies	231	in capitis doloribus fri-	
conservator corporum no-		volatica	232	gidis	28
strorum	199	scammonii extractum	6	in dentium mobilitate	70
corallorum	17. 121	sarabaeorum pulvis	58. 125	in Epilepsia puerorum E-	
Euphrasia	56	scirrhus	237	lect. Saxon.	36
fuliginis	19	epatis	130	in erysipelati narium	63
gratiola	150	splenis	156	febrile Crollii ex conchi-	
Iovis	180	uteri	170	is	213
sal in lue Qrea iniuste prohibe-		scissura mamillarum	95	purgans ex vitro	
tur	199	scoriarum Reguli Onii suffimi-		Onii	216
(rad.) lupinorum	165	gium	173	in hamorrhagia	68
maiorana	66	scorbutus 213. Signa	ibid.	in hamorrhoidibus ca-	
peregrinum vel peregrinan-		oris	65	cis	123
tium	106	scrophulae latentes	233	in hemicrania	28
perlarum	17	scroti inflammatio	167	in insania ex sanguine	
sartyrionis	183	tumor	ibid.	asini	30
succini	16	scutum stomachale	104	in mania decoct. anagal-	
sulphuris	122	secretum in inflammationibus re-		lidis	38
salturturis	178	num	152	specificum	

I N D E X.

Specificum oculorum è Lucio pisce	50.	Splenis obstructio	133	Sulphuris balsamus cū oleo anisi	81
in phlebitis	33	scirrhus	136	Rulandi	93
in pulmonibus ventosis		tumor	132	flores	79
79.		ulcus	136	albissimi	ibid.
purgans Paracelsi	6	spongiorum cinis	233	lac	ibid.
in renum inflammatio-		sputum sanguinis	85	suppositoria	109
nibus	152	stercoris incontinentia	125	suppressio hamorrhoidum	114
in tympanitide	145	stercus asinum	68	mensium	172
in vertigine	52	equinum	183	surditas	63
uterinum	171.178	gallina luteum	161	syncope	91
spermatarum	239	lupinum	114	syrupus Alchermes	21
sphacelus incipiens	242	pavonis	52	ex Aqua Benedicta	25
spiritus antepilepticus	36	suillum	68	caryophyllorum	109
ammoniaci salis	187	de vacca nigra	36	cinamomi	ibid.
aperitivus Penoti	127	sterilitas	182.183	de Erysimo Lobellii	83
cerebri humani	37.38	sterilitas ab incantatione	162.182.	magistralis in suppressione	
cornu cervi essensificatus		183.		mensium	174
108.		sternutatorium antapoplecticum		in obstructione splenis	133
cynosbati glomorum	154	42.		perlarum	17
fuliginis	18	stillicidium uteri	178		
Guaiaci	212	strabismus	55	T.	
Mercurii albus simplex		strangulatus uteri	179	Tabaci aqua	217
200.		stranguria	165	tabes incipiens	81. 82
dulcis	155.161	strepitus aurium	63	tabula antepileptica	41
rubens	200	struma	233	de Croco & tis	174
nitri	17	(de) stupefacientibus cautela	35	in extincta virilitate	161
pulegii cum sale	176	stupor cerebri	51	in obstructione splenis	135
salis ammoniaci	187	dentium	69	talpa cinis	233
dulcis	226	succini sal	16	cor	168
simplex	16. 17	succini & nis	10	Tri cremoris, crystallorum dosis	2
sanguinis arteriosi	42	succus astacorum	183	Tri spiritus alcoholisati dosis	14
Tri alcoholisatus	14	bryonia	80. 83	Tri sulphur	17
tabaci laus	208	cepa	63	Trius & latus	2
Vini camphoratus pestilen-		cydoniorum crudus	107	modus cum exhibendi	2. 8
tialis Hart.	242. 225	millefolii in hamorrhagia		Tri & latus scammoniatu	8
Vini in dolore capitis	27	narium	66	dosis & modus cum ex-	
Vini Triatus	228	nasturtii	219	hibendi	ibid.
Vita aureus Rulandi	6.	suffimigium in pediculis cerebri		tauri fel facultatem expultricem	
147.		52.		intestinarum irritat	110
Vitrioli philosophicus	26.	suggillatio	69. 242	tenesmi cura externa	121
52. 100.		suilli anguinis aqua	141	teneismus	110. 121
urina	22	Sulphur & nu fixum	13. 14	terra & li	2. 0
Splenis abscessus	136	& li	194. 195	tertiana intermittens	217
inflammatio	136	Tri	17	testium	
		& lis	119. 120		

I N D E X.

testium inflammatio	167
Theriacale Acetum	16
theriacalis aqua	15
Terminthus	237
tibialia cum spermate ranarum	239.
tinctura Jnni	188. 189
eius vis	193
tinctura Jnni auro potabili &	
quidollet	193
tinctura corallorum	17
corticum aurantiorū	110
granorum aëtes	182
smaragdi	116
seu sulphur Jri	17
tinea	122
tinnitus aurium	62
tonsillarum abscessus	75
inflammatio	75
putredo	ibid.
tumor.	ibid.
ulceratio	ibid.
Tragacanthidisenterica	117
antipleuritica	89
Trepanatio ultimum refugium in	
mania	31
tremor	51
trochisci ad suffimigium pro conso-	
lidandis oxanis	65
tumor cutis flatulentus	237
epatis	130
musculorum abdominis	130
oedematosus	236
pedum	126
scroti	167
splenis	132
testium	167
tonsillarum	75
Ventriculi	149
ventris	140
Turturis pulvis	178
sal	ibid.
tussis	83. 84
tympanitis	145. 150. 151. 237

V.

Vari	69
Varices	238
Venena	93
Venerea lues	197
Ventriculi affectus	98. seqq.
angustia	98
animalcula	108
cruditas	102. seqq.
dolor	108
flatus	105
factor	99
imbecillitas	108
inflammatio	98
inflatio	105
intemperies	99. 100
oris dilatatio	99
inflammatio	98
tumor	105. 106
ulcera	98
(in) ventriculo sanguis grumofus	
107.	
Ventris crepitus frequens	125
fluxus	115
ventus uteri	171
Verbena vis in capitis doloribus	27.
28.	
amuletum	ibid.
Vermes aurium	63
cerebri	52
(in) corde	92
corporis totius	52
ventriculi	108
ex vestibulis quomodo ab-	
igendi	52
Vermiculi (Miteffer consumpro-	
res dicti)	142
Vernicis vis in inflammationibus	
mamillarum	93
Verruca	241
ani	123
faciei	69
vertiginis specifica	52
vertigo	ibid.

vesica capra	164
vesica quomodo aperta detinenda	
27. 57.	
quomodo consolidanda	ib.
vesica abscessus	161
calculus	159. 160
exulceratio	161
inflammatio	161
vesicatoria in dolore capitis	26. 27
vesicula crystallina in glade mem-	
bri virilis	208
vesiculae vellis obstructio	131
Veternus	51
vigilia	51
vires resolvunt	24
vinum antipodagricum Paracelsi	
185.	
chalybeatum	134
malvaticum Jale	172
martis	127
medicamentum contra ca-	
tarrhos	53
melissa	185
Jsatum	140
viperinum	196
vipera saccharina	196
vipera alcohol & earum usus	89.
196.	
caput	78
viridellus	194
virilitas extincta seu imbecillis	
161.	
visci quercini collectio	40
visus caligo	55
imbecillitas	55
vitellus ovi crudus	177
Uli usus in lepra & modus u-	
surpandi	194
Jris essentia	194
terra	230
Ulum album	3
eius dosis & depuratio	ib.
Ulum correctum vomitivum	
& purgans simul Ang. Sala	4
Ulum	

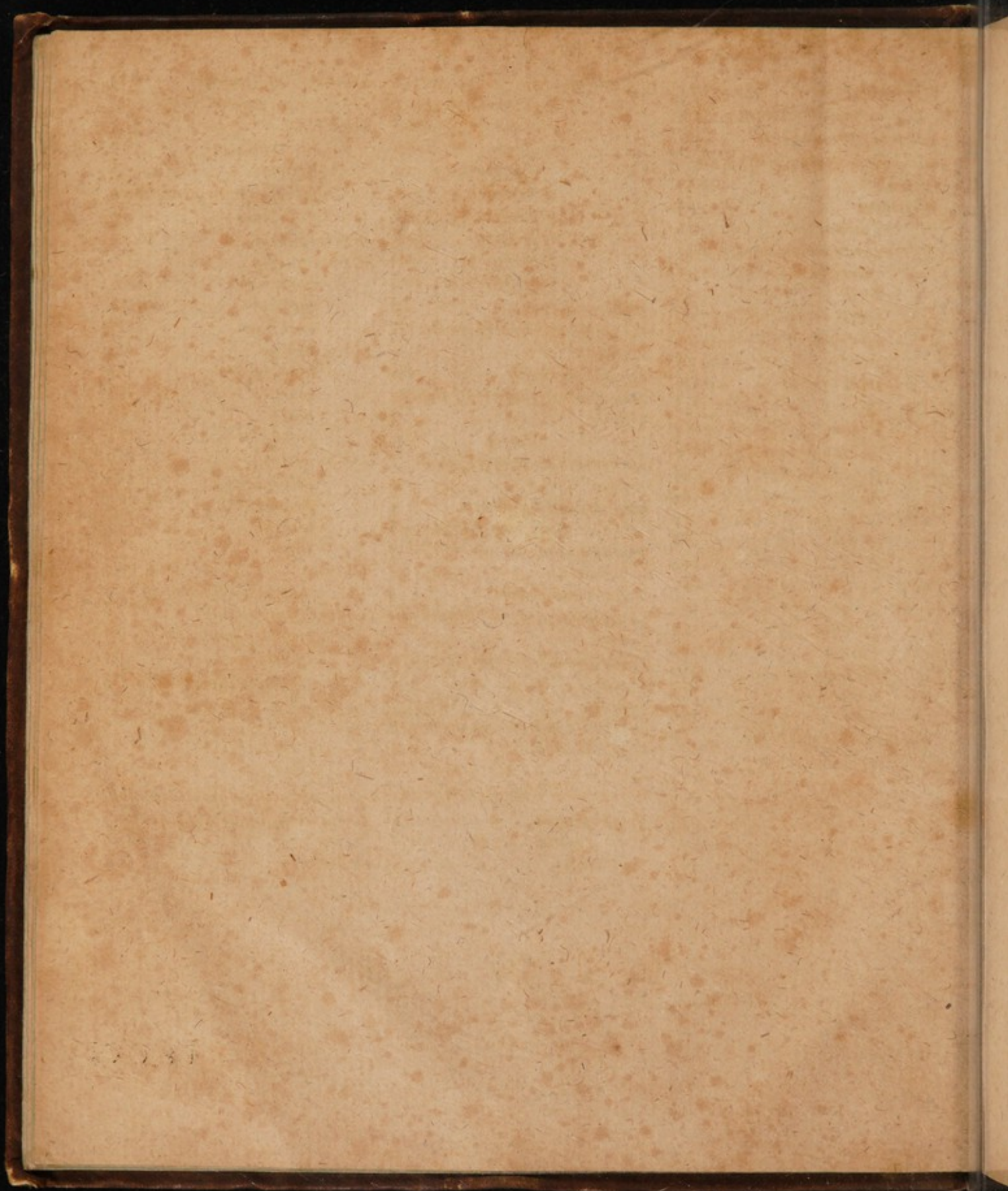
INDEX.

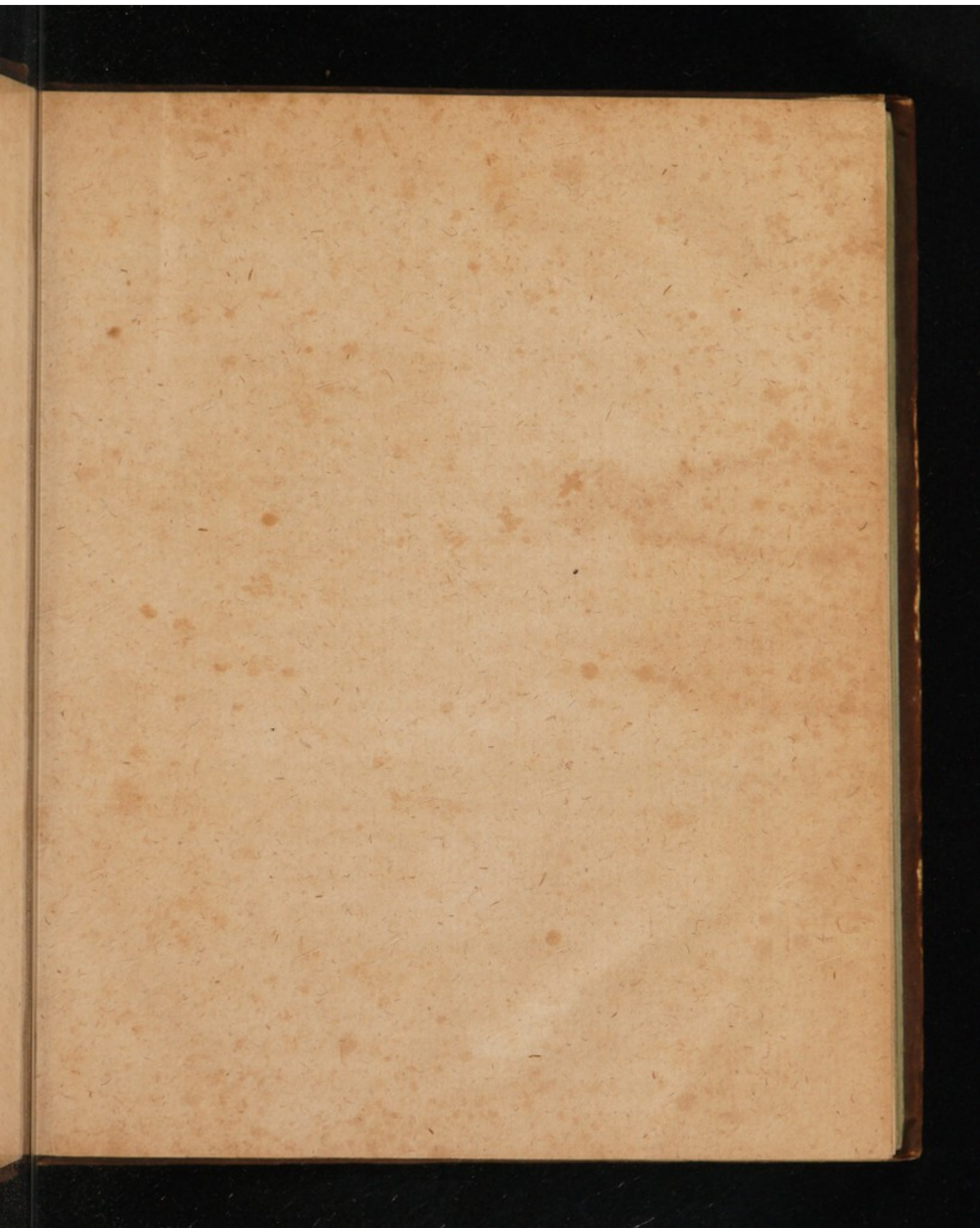
Plum Martis	171	unguentum ex fungis nucum	169	urina hominis (mariti)	183
hermaphroditicum	ibid.	ingustu depravato	75	puerorum destillata	62
Vitrum Jni purgans	10	ad laxitatem, exesio-		urina ardor	165
vitulorum omenta & intestina		nem, putredinem		incontinentia	164
ulcera	243	gingivarum	71	spiritus	22
ulcera ani	123	de linaria	123	sal restagnans per aliud	16
aurium	62	in polypo	66	pellitur	16
capitis manantia	241	rupturium	227	urinam crientia	16. 17
columella	76	saturninum	240	uteri abscessus	170
cordis	91	contra scabiem	205	apostema	ibid.
epatis	131	ungues oculorum	59	ascensus	181. 182
faucium	76	unguium segmenta & modus of-		convulsio	182
foetida	76	ferendi	3	hydrops	171
intestinatorum	110	vomicapulmonum	80	inflammatio	169
lenis	132	vomitivum Hellebori B. Contra-		marisca	171
lingua	76	dini	3	nomia	170
ex lue Frea	76. 206	Plateri	ibid.	prolapsus	182
mammillarum	93	vomitivum ex tempore paran-		scirrhus	170
narium	64	dum	5	stillicidium	178
oculorum	57	vomitioria medicamenta	3	strangulatus	179
palati	76	apud senes non tuta	99	ventus	171
penis	163	vomitiorum vis in affectibus		ulcus	170
pestilentialia	227	ventriculi	99. 100	vulnera	243. 244
phagadenica	138	vomitiorum Plateri	3	quomodo consolidanda	59
putrida	76	vomitum cruentum sistendi ratio		vulnerarius balsamus	244
renum	154	107.		uvula inflammatio	76
tonsillarum	75	Vomitum tardum promoventia	3.	laxitas	75
ventriculi	98	4. 5.		ulcera ex lue Frea	76. 77
uteri	170	vomitus	106. 107		
unguentum de alabastro	18	vomitus nimii à medicamentis			
anodinum	187	provocati inhibitio	5		
cordiale	125	vomitus vomitu saepe curatur	107		
in Elephantiasi	107	universalium cognitio necessaria	1		
contra fissuras	205	urina aprugna	241	Zedoaria extractum in omnibus	
in fluxu nimii men-		canina	ibid.	ventriculi affectibus praestans	
strui	177	hirci	154. 165	est	106
				Zibetha	100

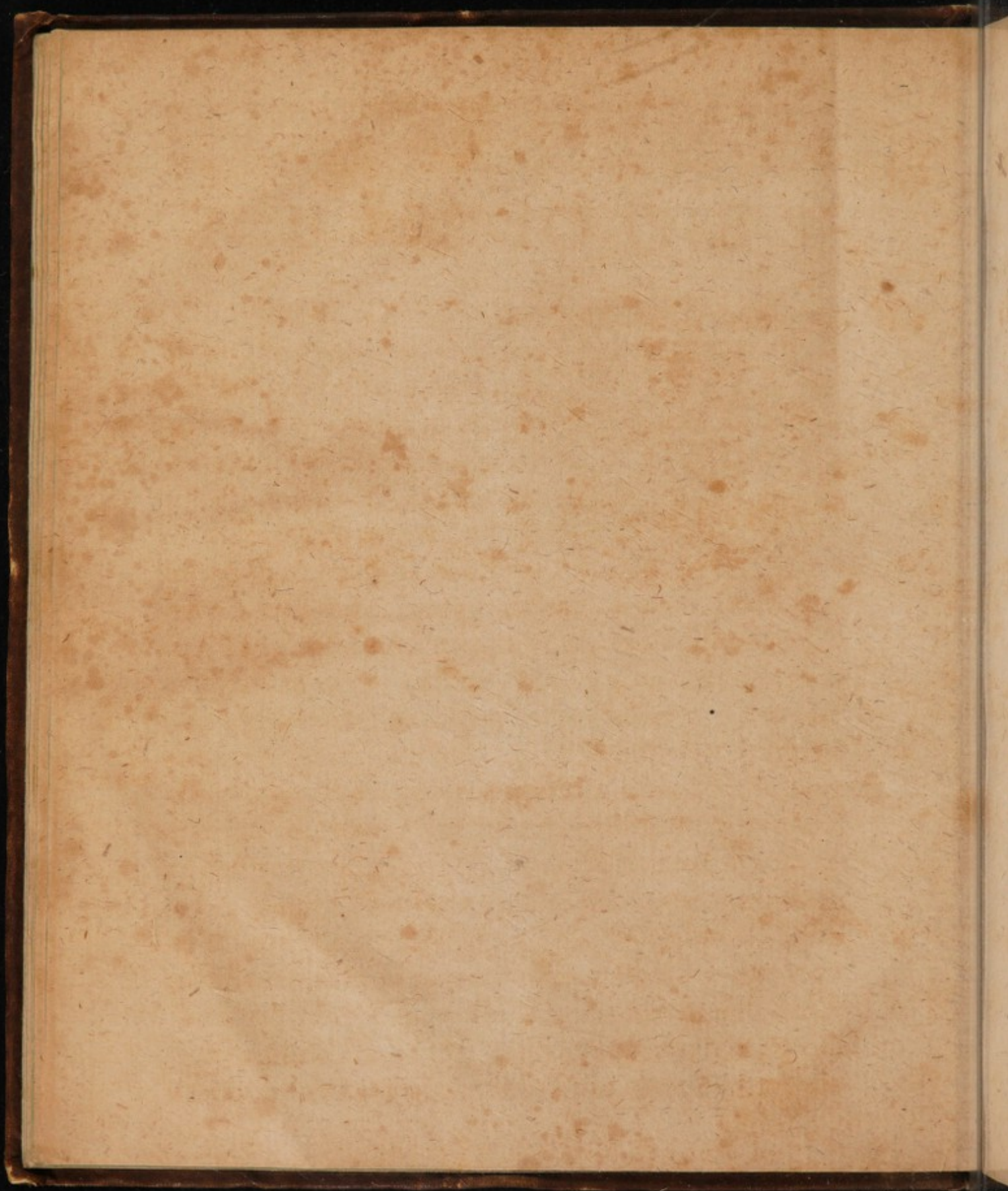
Z.

FINIS.

PROOE-

P R O O E M I U M.

HEliciter in praxi chymiatrica processuro ad 2. respiciendum. 1. ut benè cognoscat morbum. 2. ut remedia convenientia & selectiora in promptu habeat. Prius cognoscitur ex Pathologia ; Alterum ex Therapeusi, quæ tamen præcipuè est chymica. In Pathologicis Doctissimus Fernellius est consulendus : In Therapeusi quæ imprimis Pharmaciam spectat hoc loco præstant chymica, scilicet specifica & quidem *in mœdia*, in quibus duobus tota ratio medendi chymica consistit. Antequàm igitur ad singularum partium morbos & symptomata perveniamus, non erit inutile præmittere universalia medicamenta in certas classes redacta, ex quibus universales curationes particularium morborum petendæ. Cum autem in Medica Praxi frequentissima intentio sit Evacuatio : Medicum eandem per medicamenta cita, tuta & jucunda ritè administrare callentem principalem Praxeos nervum callere meritò arbitramur. Igitur de morborum principalium curâ tractaturi, operæ

A

pre-

precium erit, universalia illa evacuantia, quæ in singulis quasi morbis offerenda, præmittere.

Cum autem Natura per 4. vias ordinariè morbi mineram expellere soleat, 1. per superiora: 2. per inferiora: 3. per vesicam urinariam, & 4. per ambitum corporis: Medicus naturæ minister eam in his meritò imitatur, & propterea 4. evacuantium medicamentorum classes constituit, scilic. Vomitoriorum, purgantium, diureticorum & diaphoreticorum, atque hæc pro diversitate subiecti & morbi scil. ex vegetabilibus, nunc ex mineralibus depromit.

Quemadmodum autem in singulis morbis hæc in usum veniunt, ita sæpius ob virium imbecillitatem, aut doloris vehementiam nunc æger confortandus, nunc dolor mitigandus, nunc confortantia & anodyna adhibet, quæ particularibus curis præmittenda.

DIGESTIVA.

⚗ ⊕ Inter Digestiva familiaria præter cætera in dogmatica Medicina usitata, interdum etiam ab ipsis ægrotis requisita maximè in usu sunt: ⚗ ⊕. imprimis à Crollio descriptus, ex quo est digestivum ibid. Istud eo modo in vino scilic. dissolutum, cum passulis & cinnamomo coctum, quem docet Crollius, paratum, etiam ostensum vnicum est, quod debito modo exhibitum, in morbis contumacibus & chronicis digestionē & mitigatione egentibus, plurimum potest.

II. Est Crystallus ⚗ à Quer-⚗ Chrysell. cet. sæpè laudatus, & hætenus usu quoque confirmatus, vulgò, vocant Cremorem ⚗. Eius vsus quoque valdè conveniens morbis multis, digestionē opus habentibus: imprimis verò ad calculum renum vel vesicæ, de quo infra, maximè est accommodatus. Dosis huius est à 3℔. à 3j. In melancholia summum est deop-pilativum tam alvi, quàm ⚗ in venis Meseraicis stabulantis. Datur in iusculo carniū vel vino sæpius dosin reiterando.

VOMI-

*Hoff-
man
tom: 3.
pag: 40.*

VOMITORIA.

Inter Vomitoria primum tenet locum *aq. Benedicta* à Martin. Rutando propriè ita dicta.

II. Est *Syrupus ex* ∇ *Benedict.* de quo in notis ad *Crollium*.

\ominus *album.*

III. \oplus *album* : huius autem usus rarior; à $\zeta\beta$. ad ζj . in ∇ menthæ aut hordei dissoluta vomitum movet \oplus *album* si purius desideras, dissolve illud in ∇ cent. min.; solum filtra, coagula, iterum solve, filtra & coagula idque tertiâ vice. Ultimò dissolve in *aq. ros.* solum filtra, & in cineribus calidis per ϕ . ϕ digere, fæces fundum petentes separa, quod clarum evapora ad siccitatem. Dosis \mathfrak{ij} cum *Conf. Ros.* vino, hydromel. vel prîsana addito ad libitum *Syr. acetos.* vel *oxymell.*

IV. *Gilla Paracelsi*, ut exstat ap. *Croll.*

Vomitum
Plateri.

V. *Vomitivum Plateri ex nucibus viridibus*, *Raphano* & *acet. vini.*

Æ. nuc. jugland. circa fest. Ioh. collectar.

rad. rapham. an. part. ij.

acetum vini destillat. part. iij.

Conquassatis nucibus & raphano fiat digestio leni calore per dies 5. vel 6: postea distilla per *Alemb.* ex B. Dos ζiij . $\zeta\beta$. fortificatur cum *aq. Bened.* dimidia dosi, vel etiam 3. aut 4 parte.

Vomitiv.

VI. *Vomitivum Conradinum*, de *Conradinũ* quo ad *Croll.*

VII. *Ramenta unguium* in vino *Ramenta* vel alio liquore. *Vnguium.*

NB. In hydropo si segmenta unguium digitorum & pedum umbilico ægri imponantur, miraculosè dicunt aquam expellere, D. C. H. Basil.

VIII. *Coagulum Asari*, ex asaro toto h. e. rad. & fol. cum spir. *Coagulum* *Asari.* vini extrahitur tinctura, quæ cum \ominus purificato eiusdem coniungitur, & factâ in MB. lento Δ digestionem spir. vini in B. abstrahitur ad consistentiam vel coagulum.

CLARIVS: Mense Maio *Aliaprapa* \mathfrak{x} . rad. asar. q. s. cum foliis, quæ ratio. in umbra diligenter exsiccentur & earum pars quarta conquassetur, postea & ipsi in phiola affundatur spir. vini rectificatus, ut 4. dig. emineat: Phiola optimè obtusa in loco calido ponatur, ut spiritus vini colore è viridi flavo tingatur. Spiritus tinctus decantatur à fæcibus & in vase clauso servatur. Ex partibus residuis tribus in cinerem combustis aqua calida \ominus extrahe, hic siccatus in Crucibulo ad Δ patentem funditur. Remotus fluens ab Δ , solvitur in *aq. calida* & digeritur, iterumque exsiccat. Huic salitinctura suprà (pag. præced.) parata, prius per chartam bibulam filtrata, superfunditur, & in cucurbita spiritus vini Δ lento abstrahitur ad consistentiam mellis.

Huius \mathcal{D} j ad \mathcal{D} ij vel \mathcal{Z} j in ptisanæ juscule exhibetur, hydromel) hydroleo, in morbis, ubi vomitivis opus est. Alij tantum folia Asarion \mathcal{I} ij in vino per horas 6. aut 8. macerant, vinumque leniter expressis foliis exhibent sine molestia vomunt.

*Oleum \mathcal{D} nii
um Berber.*

(IX. \mathcal{R} \mathcal{D} \mathcal{I} bj. succi berber. \mathcal{I} bj. stent in \odot aut loco calido per mensem unum, postea succum effunde, extrahe aq. ad consistentiam syrupi, quem reserva ad exsiccanda ulcera. Olei residui gutt. 20. ad summum movent vomitum absque violentia: Frequens est Wertenbergero Basileæ.)

*Aqua Vomitoria
præstantissima.*

X. Aqua Vomitoria præstantissima: \mathcal{R} . Vitri \mathcal{D} hyacinthi more Matthiol. præparati & in pulverem subtilem redacti, \odot Carduibenan. gr. XL. aq. Veronic. \mathcal{Z} v. aq. Cinam. gutt. XXX. infundantur in B. tepido per hor. 24. postea colentur per chartam & servantur. De quo patienti 3. 4. \mathcal{f} . vel 6. \mathcal{Z} . secundum quod repletus, robustus, facilis vel difficilis fuerit ad purgandum, dentur.

\odot Vomitivum.

XI. \odot Vomitivum simul & purgans in febribus laudatissimum remedium, & purgans frigidum Angeli Salæ, vide notas ad Croll.

Aqua Bened.

XII. Aqua Benedicta Ruland. di etiam insigne Vomitorium est, præparatio. quod ita paratur. \mathcal{R} . epar \mathcal{D} ; ex

\mathcal{D} & \odot part. æq. facti per hor. \mathcal{f} . in aq. ebulliat, hinc resideat & ∇ clara à facibus separata per pannum laneum traiciatur & relinquantur per \mathcal{Q} , ut resideat rubedo in fundo, aut inspargantur gutt. aliquot aceri ut rubedo ad fundum præcipitetur. Aqua \odot imprægnata separetur, aliaque affusa lavetur, ut omnem salsedinem Corpus deponat, aqua decantata exsiccetur crocus. Eius \mathcal{D} j. maceratur in \mathcal{Z} iiij. vel v. vini albi, alteriusve liquoris convenientis in loco calido per \mathcal{Q} aut si statim opus habeat, bulliat eodem liquore, Colatura propinetur calida vel frigida. Vires & usum, cautelasque huius vide in notis ad Crollium.

XIII. Extractum Hellebori. *Extract.*
 \mathcal{R} rad. cyclam. bryoniae an. \mathcal{Z} ij. *Hellebori.*
Ellebori albi. \mathcal{Z} j.

probè mundatas, lotas, vicissimque exsiccatas comminue in pulverem, cui affunde spir. V. ad eminent. 4. digit. digerantur in loco calido per \mathcal{Z} 6. dein lentissimo ∇ Spir. V. distilla, & cave, ne Δ vehementiâ materia comburatur. Quare præstare eam, cum ad mellis consistentiam distillata est, eximere, & in scutella vitrea leni calore exsiccare. Materiam exsiccatam vicissim comminue, & spiritum V. antea abstractum re-affunde, relinque in calido per 2. \mathcal{Q} , postea filtra, liquorem filtra-

tum

D. JOHANNIS HARTMANNI.

tum usui reserva. Eius gutt. 6. vel 8. in haustu ∇ tepidæ, vini, aut si fortius desideres vomitorium, decocti sem. Raphani cum syr. acetosæ simpl. ad libitum exhibentur, ad excitandum sine animi molestia vomitum.

Electuar. ♂

XIV. Electuarium ♂ .
R. Vitri ♂ per se sine borrace fusum in tenuissimum pulverem redacti ℥ij . instilla spir. ⊕ ℥ij , ac misce diligenter in mortario vel super porphyrium, & postea pulverem in scutella ad lentum Δ exsicca. Hunc pulverem misce cum speciebus enumeratis à Crollio in Electuario ♂ .

flor. ♂ &
vi ♂ crum.

XV. Non dissimili virtute præditi sunt fl. ♂ & vitrum eiusdem si per ♀ infundantur in vino vel alio liquore convenienti (v. g. in aq. Cardui-bened. ℥ij . Cinam. ℥j .) à ℥ss . ad ℥j . & mane vinum clarum decantatum exhibeatur, si v. in promptu vomitivum habere animus sit infundi possunt ℥ . flor. ♂ vel Croci vel Vitri, in ℥iiij . vel circiter vini albi, aut aqu. Cardui bened. addita pauca aqu. Cinam. & in vase bene clauso adservari. Liquoris, cum opus, dabis ℥ij . vel iiij . Colentur & exhibeantur vel per se, vel cum syr. acetosæ vel oxymell. simpl.

Gummi
gutta.

XVI. Alii Gummi guttæ gr. aliquot (3) cum gut. ij. ol. Cinam. aut aq. eiusdem in pingui iusculo exhibent.

NB.

Si Vomitus ut & purgatio à datis his medicamentis nimium subsequatur, præsentaneum est remedium potus lactis cocti cum pane, aut cochlear j. Syr. de mastic. aut Theriaca antiqua statimque cibum aut panem tantum vino grosso exhibere. Prodest etiam Emplastrum de crusta panis ventriculo imponere, & plantis pedum: Præsentaneum quoque remedium est, si offeratur pil. j. laudani opiat. Interdum prodest, si æger ad vomitum non admodum proclivis est, naturam iuvare iusculo exhibito sine pane, aut aq. hordeacea hydroleo.

CATHARTICA Vegetabilia.

I. Pulvis Diasenæ laxativus. Pulvis asene.
R. fol. sen. mund.

Crem. ♀ anisa ℥j .

sem. anisi,

Caryophyll.

castia lignea

galang:

Diagr. an. ℥ss .

pulverisa subtilissimè, dosis à ℥ss ad ℥jss . in substantia ad summum inconvenienti liquore. In infusione dos. est ad ℥ss .

II. Panchymagoga vegetabilia Crollii, & illud quod à me ad magon vegetabile.
ditum est, aut aliud, quod ex utroque componitur; Dosis à ℥ss . ad

A 3

gr. Xvj.

gr. XVI. videatur in notis Crollianis.

Extractum Rhabarbari. III. Extractum Rhabarbari, quod nullo alio modo fit, quam per aquam Cichor. vel Endiv. aut Cent. min. cum gutt. aliquot ol. & sine ulla compositione alia. A cui tamen illud potest necessitate requirente cum diagr. it. cum guttagum, Elaterio, præparatis, nempe per levigationem in marmore cum gutt. aliquot sp. ☉ & ol. anisi, fœnic. Cinam. angelic. citri pro ratione morbi & patientis.

Extr. Senæ. IV. Tale quoque est extractum senæ cum aq. Cinam. eodem modo cum extr. Rhabarb. paratum, dosis horum à ℥ss. ad ℥ij.

V. Extractum Mechoacannæ cum aceto factum, & ad piccam substantiam redactum.

VI. Extr. radic. Esulæ min. eodem modo paratum, vide notas ad Crollium.

Elleb. nigri. VII. Extr. rad. Ellebor. nigri veri cum aq. maior. vel meliss. & ol. & Dos. à ℥ss. ad gr. XVI. vel etiam XX. nonnulli extrahunt cum vino bono, vide Crollianas notas.

VIII. His annumerantur rad. Ellebor. præparatæ per phlegma ☉, quod absoluitur hoc modo.

Radicum hellebori præparatio. R. rad. hellebor. veri, irrorata cum phlegmate ☉, quod nempe in rectificatione sp. ☉ primo loco

prodit, pone in scutella vitrea ad lentum calorem cinerum, subinde cum spatula lignea movendo. Fœtor nimium exhalans ex ipsis radicibus earum venenositatem secum rapit: perge irrorando amplius, & desinendo in leni calore, donec nempe fœtor omnis abactus, radices relinquat grati odoris, & summè nigricantes. Exsiccentur leniter, quanquam subinde quasi madore persusæ maneant. Dos. à ℥ss. ad ℥j.

IX. Extract. Colocynthidos.

X. Scammonium simul cum aceto elaboratum, aut Extract. scammon. per se simpliciter cum aceto factum. Dos. à gr. viij. ad xij.

XI. Huc referendus est spir. vitæ aureus Rulandi, qui nil aliud est, quam essentia trochiscor. Alhand. cum spir. Vini Malvatici i. e. malvatico distillato extracta. Dos. à ℥ss. ad ℥j.

XII. Specificum purgans Paracelsi. Vide notas ad Crollium.

ELECTVARIVM DE foliis senæ.

R. Cinam. cl. ℥vj. fol. sen. Or. f. f. ℥v. F. infusio in vini generosi lbij. per biduum in loco tepido. Hinc leviter bulliant & exprimentur. Cum colatura extrahe pulpam passularum in aq. coctatum. ℥ix. adde pulpæ cassiæ ℥vj. & si fortius desideras Elect. lenit,

nit. ℥ij. pondere ol. nuc. mosch. per express. fact. ℥ss. F. Elect. Dosis ℥vj. ad viij. vel x. per se, vel cum ℥ss. ad ℥j. diatartari.

PANCHVMAGOGON

Vegetabile.

℞. Colocynth. inveterat. ab arillis & nucleis purgatæ ℥vj. fol. sen. orient. sine stipitibus ℥iiij. Rhabarb. ℥ss. sem. Ebuli ℥iij. rad. Ellebor. nigr. præparat. agar. thochisc. an. ℥j. Cinam. Caryoph. an. ℥ij. Contusa infundatur in spir. V. non rectificato ad eminent. 3. digir. matraccio optimè clauso per 16. ☉ in loco calido digere, ut spir. V. tingatur, tinctum effunde, aliumque affunde toties, donec non amplius tingatur. Hinc ℞. Elaterii ℥ij. aloës succotr. ℥j. infunde in spir. V. bono additis aliquot guttis spir. ☉ aut ol. q. per Camp. per 3. ☉ in loco calido, matraccio exactè clauso. Hinc materia per filtrum traiciatur, digitis exprimatur & inspissetur calore lento, atque cum extracto superius facto coniungatur. ℞. etiam scam. optm. q. v. in marmore tenuissimè tere, & imbibe spir. ☉ addendo gutt. aliquot ol. anisi (e. g. ad ℥j. scam. additur spir. ☉ vel olei q. ℥ss. ol. anis. gut. 6.) diligenter subige ad massam instar picis viscidam. Hæc tinctura optimè corrigit scammonium. Nam cum exsuperante

calefaciendi potestate polleat, quæ à ☿ & ☉ volatili dependet, hac via mordicans ☉ per mortificationem ab actione contraria spir. ☉ & ol. anisi profecta retunditur, & ad beneficam operationem redigitur. Massam dictam cum aq. ros. aut Maioran. extractam ad siccitatem evapora. ℞. nunc Extractum superius pulverisatum & adde Extr. scam. ℥vj. ol. nuc. mosch. per expr. ℥ij. M. in mortario & ad vsus serva. Dosis à gr. xij. ad ℥j. vel ℥ss. in forma pilul. in prunis aut passulis vel pomo cocto. Potest etiam Extr. Scammonii solùm propinari à gr. xij. ad xx. cum syr. Ros. solut. in pilulos redactum. Purgat. etiam leniter & sine molestia. Idem etiam Extract. potest vicem supplere Colocynth. ad incorporandum ☿ quovis modo præparatum.

EXTRACTVM SEV RESINA Scammonij.

℞. Scamm. opt. ℥j. in mortario reduc in pulverem pistillo oleo amygd. d. illito, in matraccio pone superfundendo ▽ Endiv. vel Rosar. ad emin. 3. dig. in loco calido per 3. ☉. vas optimè clausum reponatur. Aquam colore obscuro tinctam decanta à facibus, filtra & in calore blandissimo aut MB. menstruum aufer, ut remaneat Extract. Scammon. in forma

forma pulveris. Huius gr. iiii. v. vj.
cum 3j. 7 \oplus lat. exhibe, vel quod
melius.

♀ ⊕ l. tincturâ scammonii im-
 prægnatum. ℞. postquam tinctu-
 ram scammonii filtraveris, eam
 cum ℥ij ♀ ⊕ l. coniunge, coniuncta
 in B. loca, menstruumque inde ad
 siccitatem evoca.

Purgat per inferiora, & omnes
obstructiones tollit, si misceatur
cum Cathartico v. gr. panchyma-
gogo vel offeratur in syr. rosar. sol.
vel violarum vel melle rosar. solut.
Ut: ℞. ꝑ ⊕. ℥ss. mell. ros. solut. ℥ss.
vini Enulati ℥ss. M.

In hydropē ad crassos & sero-
fos humores expurgandos: in feb-
ribus Melancholicis & phlegma-
ticis commodè datur cum oxy-
melle helleborato, & aq. vel deco-
cto buglossæ. In Quartanâ præmis-
sis universalibus utiles sunt pilulæ
subsequentes:

R₂. Extr. Chamædr.

Pillule in
quartana.

Cent. min. aut ℥ss.
pip. nigr. gr. iij.
ol. anis. g. ij
Cinam. g. ij.

M. accipe unam atque alteram ho-
ris matutinis.

Cremor ꝯ assumitur in iusculis convenientibus, aut in quibus rad. fœnic. petroselin. fuerint decoctæ, à ꝯss. ad ꝯziss. aut etiam ꝯss. Stimulus adiici potest ex gem. vel diagr. Exempl. gr. ℞.

Crem. ꝑ ʒʒ. diagr. gr. iij. M. in iu-
sculo 3. horis ante cibum exhibea-
tur. Vel ꝑ. Gum. gutt. gr. vʒ. Crem.
ꝑ ʒʒ M.

In Melancholia Hypochondriaca nihil felicius : Nam si aliquot diebus eius ꝯss vel Dis. in iussulo cum Capparum decocto exhibeantur, & exterius ad hypochondr. sinistra emplastrum ex Ammoniaco gummate in aceto squilirico applicetur, senibus maximè & qui obstructâ sunt alvo, conducit.

In obstructionibus & Crem.
 ꝑ ꝑꝑ. ꝑ ꝑlat. ꝑꝑ. vel Crem. ꝑ ꝑꝑꝑꝑ.
 sal. absinth. ꝑꝑ. F. pulvis.

Insigne evadit Catharticum, si ꝑ Crem. ꝑ℞ ꝑ ℥℥. ℥j. addatur in bile educenda, Extract. scam- gr. viij. vel x. in iusculo vel vino non tantum omnes impuritates laxando alvum educit, sed & summum est aperitivum, vnde loco digestivi vel deobstruentis, in quibusvis obstructionibus exhiberi potest, ante usum Cathar- ticorum. Modus exhibendi ta- lis est. ꝑ. Crem. ꝑ ℞℞. ad ℥j. ꝑ ℥℥. à ℥j. ad ℞℞. Detur in iusculo, si lo- co aperitivi vel digestivi uti vis ve- lis, dentur bis in die ad ℥j. tribus horis ante pastum cum iusculo vel Electuar. de senna ℥ij. aut cum syr. de Canella vel alio quo- cunque appropriato Electuario li- quido aut syr. Patiens eo sumpto parum deambulando se exerceat.

Anisum
Laxativū.

ANISVM LAXATI-
vum.

Anisum laxativum fit, quando in Confect. anisi ad singulas ℥ij. scammon. pulverisati (& si lubet ☿ vitæ aut dulcis ad libitum) Item non videtur incongruum, si cum infus. flor. ☿ aut croci Metall. aut vitri ☿ dissolvatur saccharum quo ad confectionem utimur, sed hoc modo Cathartica erunt) cum sacchar. ros. vt docet Croll. inter conficiendum aspergantur. Aut si vis præparetur scammonium h. m. Inter pulverisandum inspergantur gutt. aliquot sp. ☉, exactè trituretur, exsicceetur scammon. iterumque pulverisetur. Dosis anisi à ʒj. infantibus & aliis.

PASSVLÆ LAXA-
tiuæ.

Passulæ laxativæ fiunt, si in decocto quocumque purgante passulæ macerentur: maceratæ pro quantitate decocti inhibiti adsumuntur. Eas si fortiores desideras, adde infus. flor. ☿ vel vitri ☿ aut quod melius, Croci Metall. ad libitum.

CATHARCTICA
Mineralia.

I. ☿ Dulc. seu Panchymagog. Quercet. for. ificatus cum ☿ vitæ, ita vt gr. xvj. istius capiant gr. ij. ☿ vitæ.

NB. Hæc mixtura diligenter marmore per aliquot ℥ est læviganda, sic enim vis Vomitiva ☿ vitæ torpet, & ille cum ☿ dulc. tantum per inferiora purgat blandè.

II. Pilulæ ex flor. ☿ correctis tantum per inferiora purgantes.

III. Pulvis Hæmeticus seu ☿ vitæ vel flores butyri ☿ qui etiam inter vomitiva locum habent, quantum & vomitionibus & purgationibus indulgendum. Tales sunt fl. ☿ correcti, seu in oleum butyraceum conversi, & in aq. communi præcipitati. Vis enim vomendi adimitur, si aliquamdiu cum ☉ communi lævigentur in marmore, & posteaquam ☉ per edulcorationem cum aq. communi fuerit ablatum. pulvis residuus in consueta prioridosi exhibitus tantum alvum movet.

IV. ☉ vitæ vel ☿ rat. à Rhennan. pag. 34. & 35. Ole puteo emergente descriptus.

V. ☿ Crollii.

VI. Arcanum Corallinum Paracelsi in Basil. Crollii elaboratum.

VII. Oleum ☿ dulce. ☿ calcinetur ad summam albedinem, dein acetum (alii spir. vini sumunt) in Baln. essentia salina extrahitur, abstrahitur acetum & aq. pluviali de novo eadem essentia

B

extra-

extrahitur, traicitur per char-
tam bibulam aliquoties. Hunc
laborem repetendo fit ☉ nitidif-
simum, quod in cella frigida li-
quescit, & solvitur in ol. rubicun-
dum, quod instar sacchari dulce.
Huius gut. vii. per alvum clemen-
ter purgant.

℞. ☿ fusum cum ☿ re, & postea
calcina cum ☿, postea per se, ut pro
vitro, & habes ol. ☿ dulce adstri-
ctivum.

Succinum
☿ ni.

VIII. *Succinum* ☿. Xii vitæ vul-
garis in inretorta partes volatiles
Δ lento evocari, & in oleo destilla-
ri possunt, reliquum si in Crucibu-
lo fundatur, confit inde vitrum co-
lore succini ferè. Dos. gr. ij. vel. iij,
per se vel in infuso.

vitrum ☿
ni purgans

IX. *Vitrum purgans*, Vitrum
☿ in veram Chilistem laxativam
abit modo sequenti: ℞. Vitri. ☿
pulverisati ℥j. instilla spir. ☿ opt.
rectif. ℥j. M. diligenter in mor-
tario & in catino ad Δ lentum ex-
sicca, & denuò eandem quantita-
tem sp. ☿ affunde, atque iterum,
exsicca, idque septies repete, sem-
per providendo, ut pulvis benè
exsicceretur. Interim ℞. mastich.
℥j. affunde ille spir. V. ℥j. digere
per 4. hor. Hinc spir. Vini decan-
ta, atque in eo vitrum ☿ præpara-
rum per ☿ macera. Hinc flores
seu Vitrum cum spir. V. in Cruci-
bulum inde, & spir. V. accende,
ut totus flagret, quod ut eò re-
ctius fiat, cum flammam non am-

plius concipit materia in igne ro-
tæ colloca crucibulum, ut totus
spir. V. exhalet. Pulvis residuus
lento Δ cinerum per 12. hor. in
scutella vitrea exsicceretur. Dos. à gr.
iij.

Dicta hæc Medicamenta ut
cum maiori voluptate assuman-
tur, misceri poterunt cum con-
serv. Rosar. aut quacunque alias
aut Conf. sacch. rosar. ad iustam
consistentiam. Cum adhuc ca-
let, ex catino eximatur, & super
tabulam mundam extendatur, &
cum cultro designata magnitu-
dine tabularum, in singulas ta-
bularum inde iij. gr. Vitri, aut si
☿ pulverisat. sic aptè formentur
tabulæ, quas exsicca. Vel ℞.
sacch. rosar. cum pauca aqu. ros.
in mortario contunde, ut fiat
massa: Huius ℞. quantumlibet,
eique admisce dosin ☿ præparati,
& cum instrumento apto manu
tabellam forma, & sic procede,
donec habeatur quantitas. Vel
subiugatur farina cum aq. rosar.
& Cinamon. addito, ut fiat mas-
sa. Ex hac dum placentulas in
formam oblatae formas, in in-
strumento proprio coque singu-
lique insperge dosin Vitri ☿ præ-
parati. Vel pyramoscharella con-
ficimus, & in singulis fiat fora-
men, cui indatur dosis dicti pur-
gantis, iterum proprio opercu-
lo exactè claudantur, & confi-
ciatur Confectura humidifica.
Idem

Idem in aliis fructibus conficiendis fieri potest.

Utrius laxativus.

X. *Mercurius laxativus.* R. ☿ vivi q. v. superfunde ol. q per camp. facti aut ol. ☉ li, ut digitur transversum super emineat, hinc in aren. calida tamdiu pone, donec materia calida in vase coaguletur, quod fiet intra 3. hor. matrarium saltem papyro tegatur, quò spiritibus volatilibus exitus pateat. Hinc fracto matrario materiam aufer, ut si quid fortè ☿ vivi adhuc in fundo restat, illum separa, materiam pulverisatam in Crucibulo inde, & igne patenti per heram digere, ut totus rubeat in Δ . Hinc ab Δ remoto Crucibulo materiam in aqu. calidam iniice, & convertetur in pulverem flavissimum, qui abiecta aq. alia adhuc affusa lavetur, & postea exsicceatur. Hinc in matrarium indatur, & cum spir. V. digeratur per 15. ☿ . Hinc spir. V. decantetur, & super candens ferrum ☿ ponatur, ut optimè exsicceatur. Dosis gr. vj. ad x.

NB. ☿ dulcis sublimatus ad gr. xvj. exhibitus, in corpore valdè cacochemico plus purgat, quam in alio non ita cacochemico gr. xxx.

Panacea

☿ rj alba.

XI. *Panacea ☿ alba vulgaris.* ☿ in Aq. fort. dissolvitur, in solutionem ∇ falsa infunditur, ut ☿ ad fundum præcipitetur, qui ab omni fædine per reiteratas ablutiones

liberatus exhibetur cum Terebint. à gr. ad x. vel xvj.

XII. *Flores ☿ correcti.* Fiant *Flores ☿ m. Correcti.* primò flores ☿ albi seq. modo sumatur olla aut cucurbita fictilis ampla, iuxta fundum perforata, cui in furnum locatæ applicentur perforatæ aliæ 4. vel 5. invicem se excipientes, in summitate apponatur Alembicus rostratus, accendatur Δ lentus donec per gradus vas inferius candescat. Hinc de ☿ pulverisato per foramen in infima olla relictum iniciatur ad 3℔. quò injecto statim eleventur flores in superpotas ollas, foramen subinde exactè claudatur operculo apto: Relinquantur per hor. continuando Δ , ut olla inferior candeat, horâ elapsâ aliam 3℔. ☿ pulverisati iniice, iterumque per hor. relinque. Hic labor, quoties visum fuerit repetatur. In principio semper aliquid phlegmatis per Alembicum distillare solet, quod cum stillarit, rostrum claudatur chartâ, & sublimatio, ut dictum, continuetur. Floribus h. m. præparatis destillatur ex melle ∇ , lento cinerum calore aut Balnei, quæ primò exit, insipida (quæ enim hanc sequitur, instar aceti acris est) cum æq. portione spir. V. rectificati misce, & in phiolam super flores affunde, ad emin. 4. dig. Circulentur h. m. flores in

sole, vel alio loco calido per mensem, postea menstruo abiecto flores exsicca leni calore & serva. Videbis violentiam florum ☿ quæ à cruditate erat per coctionem & nobilis menstrui præsentiam concoctam & sublatam esse ac tantum sedes movere sine omni vomitu. Dos. à gr. v. ad vj. vel viij.

Præparatio. ☿ *XIII.* ☿ cum ☿. & ☿. fini part. ☿ vivi part. vj. fiat secundum artem amalgama, ☿ ab amalgamate super Δ lentum carbonum evolare sine intigillo, remanebit Calx ☿ in fundo. Calcem iterum cum aliis part. vj. ☿ s. a. amalgama optimè agitando, ut calx omnis in ☿ dissolvatur, & vnum corpus homogeneum appareat. Amalgama hoc inde retortæ parvæ lutatæ & superfunde Aq. fort. ad eminent. 3. dig. retortam in cineribus loca per ☿ ad digerendum Δ mediocri. Die seq. igne fortiori collige Aq. fort. in recipiens retortæ appositum, & Δ sub finem auge ut fundus retortæ incandescat, & omnes sp. Aq. fort. corrosivi destillent. Vasis refrigeratis materiam exime, tere, iterumque retortæ inde & superfunde Aq. fort. ante abstractionem, iterumque Δ forti arendistilla, ut prius, ut retorta in fundo incandescat. Vasis refrigeratis materiam in retorta contentam rubicundissimam exime,

abiciendo illud, quod fortè ad latera retortæ sublimatum est. Hinc & laminam ferream quadratam, quam in igne, ut incandescat, tene. Cum optimè candet, insperge pulverem ☿ ialem, ut optimè exsiccet, & quod volatile restet, evaporet, cum ferrum fringere incipit, materiam aufer, & in vase clauso ad usum adserva. Lentè sine omni etiam vomitu, nisi scilicet superioris ventris regio sive ventriculus quibuslibet impuritatibus mineris refertus sit, per secessum purgat. Dos. à gr. iij. ad viij. cum paucul. Terebynth. aut Extract. colocynth. aut in horum defectu cum pil. Coch. min. aut aliis. Summum arcanum in hydrope, lue gallica & omnibus cutaneis affectibus, & defluxionibus, & ubi corpus scatet, pituitosis humiditatibus.

NB. In exhibitione ☿ quomodo. *Cautela in* docunque parati notandum, i. convenientissimam ☿ *exhibitione* rialium, omnium exhibendi formam esse pilulas, ne scil. ☿ mora nimia in palato noxam adferat, movendo ptyalismum & tonsillarum tumorem inferendo, attractis ad palatum undique humoribus tenuioribus propria quadam naturæ familiaritate.

2. Incorporando ☿ semper consultum est addere gut. i.

gut. i. & alterum ol. ϕ , quia hoc ipsius malignitatem compefcit, volatilitatemq; quia sursum tendit, figit, & fymptomata, quæ infert, corrigit.

3. Vt ad summum post sumtum ϕ (hor. 2. post) detur fufculum, & cibus dimidia hora post, ne diutius in ventriculo hæreat.

4. Ne exhibeatur frequentius biliofis, quia educendo ferofam humiditatem frenum bilis nocumento illis effe poterit.

5. Vt exhibeatur cum Terebinth. aut Extr. Colocynth. feq. \mathfrak{x} . Colocynth. non recentis fed ab annis aliquot refervatæ fine interioribus arillis & nucleolis \mathfrak{ss} , scam. por. \mathfrak{z} iij. incifa extrahantur cum ϕ V. antea vſurato, feu non rectificato; reiectis fæcibus menſtrum tinctum cucurbitæ indatur & per MB. ϕ V. vſque ad mellis ſeu pilularum conſiſtentiam revo-
cetur.

DIAPHORETICA.

Bezoard.
ſimplex.

I. Bezoardicum minerale ſimplex. Doſ. gr. vj. ad xij. vel plura, in vehiculo convenienti, vino aq. Carduibened. Cinam. aut Theriac. vide notas ad Crollium.

II. Bezoardicum minerale \odot e, Bezoard. dos. eadem. \odot re.

III. Bezoardicum \mathfrak{y} re, quod Bezoard. fit hoc modo: \mathfrak{y} in Aq. fort. ſol- \mathfrak{y} re. vitur, digeritur tamdiu, donec ſolutio fiat viri diuſcula, abſtrahe (per alembicum ad mellag nem) Aq. fort. & ex \mathfrak{y} cum ϕ V. tincturam extrahe viridem, hanc extractam repete, donec non amplius tingatur. Viciffim ϕ V. ablato remanentem tincturam proportionẽ ſuboctupla ad butyrum (butyro ϕ in ϕ . \mathfrak{D} j. ſoluto junge, & l. a. diſtillando ad ſiccitatem bis rervẽ fixa, eodem modo quo Bezoardicum commune figitur) Bezoardicum minerale ſimplex. Doſ. eadem.

IV. ϕ Diaphoreticum ſeu fl. ϕ ϕ Diapho- albi fixi. Doſis à \mathfrak{ss} . ad \mathfrak{ss} , non- \mathfrak{ss} reticum. nunquam etiam ultra cum conſerv. Roſar. vel aq. convenienti cum particula Theriac. vet. vitioſos humores per ſudorem pellit optimẽ.

V. Panacea ſeu ϕ ϕ fixum fit hoc Panacea modo: Ex Cinnabari ϕ iſ. poſt ſeu ϕ ϕ \mathfrak{ss} deſtillatum butyrum ϕ in collo ϕ fixum. retortæ collecto primum eliciatur ϕ rubrum h. m. Fiat lixivium fortiffimum ex cineribus clavelatis vel calce viva, vt moris eſt, cum quo exacte purificato per quæ filtrum traiecto cinnabaris ϕ pulverifata ebulliat per. 3. vel 4. hor. in cacabo ferreo. Lixivium redditur rubicundum (propter
B 3 ϕ)ar-

¶) argentum verò vivum in fundo fluit currens. Tinctum lixivium per inclinationem separatum & adhuc calidum per chartam bibulam colatur & reponitur per hor. aliquot, atque ita ¶ ♂ ij. fundum peret in forma pulveris rubri, quod à lixivio separatum deinceps edulcorandum est aq. communi, postea lento calore exsicandum. Huius ¶ & Reguli ♂ R. an. v. gr. ℥j. ol. ¶ per Camp. facti vel ol. ☉ ℥iij. digere per aliquot ☉ in retorta vitrea in loco calido, deinde destilla aren. ter (ad minimum, & quinquies) cohobando, vrge postremâ vice ignem quarti gradus per 12. hor. & erit totum fixum in igne manens, quod exime & cum ∇ ros. lava. Huius R. ℥j. ☉ seu mag. Corall. ℥ij. M. exactè & F. pulvis. Panacæ ex ¶ ♂ dos. à gr. x. ad xv. Est egregium sudoriferum, præsertim in morbis malignis & epidemiis in aqu. appropriatis sudoriferis. Datur in conserv. aliqua vel mithrid. vel cum decocto rasure CC.

V I. Aq. Theriacalis Croll. in specif. pestilentiali Dosis à cochl. ℥. ad ℥.

VII. Diaphoreticum in peracutis Paracelsi, seu Mixtura simplex, dos. ℥j.

VIII. Spir. ♀ Alcoholisatus, de quo in Croll. dos. ℥j. ℥ij.

IX. Lapis Bezoar. dos. gr. vj.

vij. si quotidie, vt in morbis diuturnis (cordis palpitatione) eo vtendum gr. ij. iij. in ∇ convenientibus.

X. Cinnabaris ♂ cum ana Mag. Corall. & perlar. permixta. dos. à gr. viij. ad xij. Si æquale pondus ad hanc mixturam addatur Magist. Cranii humani, fit egregium diaphoreticum in Epilepsia. Dos. posterioris sunt gr. xvj. vel xx.

XI. Arcanum Carduibened. Dos. gr. v. vj. viij. It. ☉ Carduibenedicti in sp. ☉ solutus & iterum in Crystallos redactus, dos. ℥j. valdè commendatur in quartana.

XII. Aurum potabile Anglicon. Dos. gut. i. solut. in Malvar. 3i.

XIII. Laconicum D. Hart: tale est: *Laconicum* Fiat cupa ex asseribus alta pedes *Hartman* quinque, lata duos, longa 4. vel 5. ni. quadrata. In superiori tegumento fiat foramen, per quod caput exseri possit, (asseribus hinc inde mobilibus) in fundo fiat craticula lignea, in medio sedile cum scabello pertingente ad craticulam ad sublevandos pedes. Antica parte fiat ostiolum cum fenestra vitrea quæ poterit aperiri & claudi. In partibus extremis fiant manubria ex ferro, quibus moveri & portari poterit, sub craticula ad omnia 4. latera fiant fenestra

neſtræ mobiles (Schubſenſter) ligneæ, per quas in ſcutellis ferreis acetum poſſit (ſtanneæ enim aceto abſumuntur) vel vinum ardens ſubiici, cuius ardentis vel inflammati vapor per cupam totum corpus patientis in ea deſiſit, excepto capite tantum, ferire poſſit (interdum decoctum herbæ vel etiam aromat. pro neceſſitate nepe ipſius morbi adhuc fervens in fiſtula ligneâ ſimul imponendum, cuius vapores à ſpir. Vin. ardente melius adſudandum exſtimulari poſſint, ſimul in cupam reponitur, opus id tamdiu inſtituitur, quamdiu opus eſt & ratio dicitur.

Flores ♂ *ni* XIV. Flores ♂ . R. ♂ Calcinat. ℥iſſ . ⊖ ℥j , ſublimentur, vt flores ♂ ſemel cum ⊖ ℥ , ſecundo & tertio eleventur, tandem abluntur, in aq. ſimplici. z. roſarum. Sic habebis flores diaphoreticos.

XV. R. CC. preparat. ℥iſſ .

Magiſt. perlar. ℥j .

lap. Bezoar. gr. v.

M. F. pulvis, ſumatur cum aq. Card. bened. ℥j .

Aqua To-
phorum
CC.

XVI. Vtiliſſimum etiam ad omnes morbos malignos ſudoriferum elicitur è tophis ſeu Cornibus recentibus cervorum ſanguine adhuc rigidis (Hyrſchſolbenwaſſer). ſi in tenuiſſima fruſtula concifa in retorta per MB. aut Roris diſtillen-

tur, vel per ſe vel paucò vino generoſo, donec liquor omnis egrediatur. Doſ. coch. ſ. vel per ſe, vel cum opiata aliqua aut conſerva flor. Citr. aurant. vel in liquore convenienti in omnibus febribus ardentibus, malignis & Epidemiis.

XVII. Aquâ Theriacalis.

R. rad. ariſtol. vtriuſq.

angelic.

Serpentaria, Cyperi, tormentilla, ſcorzonera, enula, pentha-

phylli Valeriana, diptamni alb.

ana ℥ſſ . Zedoaria, pimpinella.

olſnicii an. ℥iſſ .

bacc. lauri rec. ℥iſſ .

juniperi ℥vſſ .

Sem. Citri ℥iſſ .

Card. bened.

Siler, mont. an. ℥j .

galang.

Xyloaloes.

Santal. Citrin.

an. ℥iſſ .

Cort. aurant.

Citri an. ℥j .

flor. Citri ℥vj .

fol. ſcord. ℥j .

fol. Morſ. diabol. Veronic. Cardui

bened.

ſcabioſ. ana ℥ſſ .

flor. borrag.

bugloſ.

hyperic.

an. ℥ſſ .

ſucci acetofa ℥iſſ .

Salvi. scabios. borrag. an. ℥ss.

Vini opt. ℔. iiij.

Camphor. ℥ss. Mithrid. opt.

℥ss. Ther. Androm. ℥ij.

Vinigranat. ℔j. sp. Vini ℥iiij.

incisa & contusa infunde simul & digere in loco tepido per 8. & postea distilla in MB.

Acetum

Theriacale.

XVIII. Acetum Theriacale.

℞. rad. bistort.

gent.

pimpinell.

angel.

tormentill. an. ℥x.

bacc. lauri,

juniper. an. ℥i.

nuc. mosch. ℥v.

rasur. lign. S. ℥ij.

Zedoar. ℥ss.

Santal. alb. ℥iij.

fol. rut.

absinth.

scord. an. M℔.

flor. tunic.

bugloss. an. M℔ss.

Theriac. Androm.

Mithridat. an. ℥vj.

Contusis contundendis fiat omnium in aren. Vini infusio per 8. postea distilla per MB.

DIURETICA.

I. Aqu. ex nucleis persic. & cum Malvar. vel alio vino generoso maceratorum per dies 6. destill. per B. vel ciner. eiuque Cochl. i. exhibitum efficacissimum est.

II. Silices albißimi è flumine vinum diu collecti igniti in vino generoso ex-reticum, tinguntur toties, donec planè in pulverem redacti fuerint. Vini per filtrum traiectionis haustus vnus subito vrinam pellit propter sal silicum. Vrinæ enim sal festagnans in corpore per & alium curatur.

III. Oleum ceræ gut. ij. iij. aut iiij. in aq. rad. vrt. maior. vrinam pellit fortiter. Renum regio simul iungatur ol. de lateribus, scorpion. & Ceræ. Item peritonæum vngatur eodem oleo.

OLEVM CERÆ.

℞. Ceræ ℔j. Cinerum locorum Oleum Cæ ℥iiij. distilla in cucurbita humiliora. aut retorta in cineribus igne lento, quod primum exstillet, butyri instar coagulatur, vnde sæpius orificium alembici aut rostrum retortæ clauditur, quod adhibito carbone liquandum vt in recipientem descendat. Semel atque iterum per retortam addita aq. communi re-ctificetur postea.

IV. & succini Volatile Crollii. vide notas in Crollium.

SAL SUCCINI.

Fixum Sal succini fit ex capite & Succini mortuo post destillationem olei in fornace figulino calcinato & è calce & extract. dos. à ℔j. ad ℥ss. in convenienti liquore.

V. Spir. & lis, præsertim martini cum aquis vrinam moventibus

bus gut. iij. ad vj. vel x. cum aq. font.
aut petrosel. aut halicacab.

VI. Spir. ☉ quemadmodum
☉ ipsum dos. eadem cum aceti
partibus duabus.

VII. Aqua Vitæ Cochl. j.

VIII. Tinctura seu ☿☿ri, hu-
ius gut. 4. vel 8. cum vino vel alio
liquore exhibitæ vehementer pel-
lunt inferiorum viscerum morbos
per urinam, & quod mirari licet,
alvi segnitiam vel à medicamento-
rum usu vel à natura contractam
mirificè restituit, senibus accom-
modatissimum. Vide notas ad
Crollium.

Iulepus diu-
reticus.

IX. Iulepus Diureticus.

℞. ☉ prunell ꝑ℞. ad ꝑ℞.

aq. ononid.

petrosel. ab ꝑ℞. ad ꝑ℞.

Syr. è flor. ononid. preparat.

vel violac. tantum, vel de succo
borrag. aut

Limonum ꝑ℞.

Oximel

Diureticū.

X. Oxymel diureticum est apud
Medicos nonnullos in usu fre-
quentissimum.

℞. rad. Valerian.

vincetox.

Eryng. ana ꝑ℞.

herb. organ.

hyssop.

Veron.

scabios.

marrub. an. Mj.

rad. fœnic.

petrosel. an. ꝑ℞.

sem. anisi.

fœnic.

an. ꝑ℞.

flor. geniste.

sambuc. an. p. ij.

Mel colat. ꝑ℞.

acet. squilit. ꝑ℞.

aq. font. ꝑ℞.

M. lentè ebulliant & stent in loco
calido cooperta, per ☉ 8. coque
& exprime. F. l. a. oxymel. dos.
ab ꝑ℞. ad ꝑ℞. vel vj. urgente neces-
sitate.

CONFORTANTIA.

I. Sal. Perlar. & Magisterium.
Dos à gr. 6. iij. ad 20. (NB. In no-
tis ad Crollium, ne excedas gr.
xv.)

II. Syrupus perlarum. Præ-Syrupus
parat Quercetanus syrupum è co-Perlarum.
rallis qui confortativus quoque
censetur, ad cuius imitationem
fieri potest syrupus è margaritis, si
cum succo limonum deputato ad
authoris mentem digerantur &
solvantur perlæ & ex solutione fiat
syrupus sicut etiam de syrupo Co-
rallorum docet.

III. Arcanum Perlarum, dos.
gr. xv. xx.

(propter spir. Guaiaci, quo
præparatur, sanguinem e-
gregiè purgat in lue ☿ ca.)
Vide infra. Cur. ☿ rea.

IV. Sal Corallorum.

V. Magist. Corall.

VI. Tinctura Corall. Dos. à
C gr. vj.

gr. vj. ad x. vel xv. Vide notas ad Crollium.

VII. Elixir proprietatis Paracelsi à gut. vj. ad xxv. inconvenienti vehiculo. Vide notas ad Crollium.

VIII. Ol. Cinam. dos. à gr. iij. ad iiij.

*Balsamus
Cinnamo-
mi.*

IX. Balsama confortantia, de quibus Crollianæ notæ videantur. Balsamus Cinamomi. R. olei Nucis Moschatæ per expressionem q. v. Tincturam cum spiritu vini extrahe donec oleum in fundo albidum & quasi inodorum restet, hoc accipe eique adde extracti Cinamomi ℥vj. & in cineribus calidis sine, ut in unum corpus abeat, quo facto adice olei cinamomi distillati ℥ij. optimè misce & serva. Dosis gr. vj. in aqua melissæ vel alia cordiali conserva aut opiata cordiali. Omnia principalia membra confortat, imprimis ventriculum frigidum cor & cerebrum ut & in deliquiis animi singulare est remedium ubi cor etiam eo inungi potest.

X. Aurum potabile Anglicum.

XI. ☉ transparens, de quo Rhenan, in lib. ☉ e puteo emergente.

XII. Aq. Confortativa.

XIII. Aqua Magnanimitatis, de qua in Medull. destillator. lib. 2. Tr. 8.

XIV. Ambra rectificata, qua

sæpius usum fuisse Rudolphum Ambra rectificata. Imperatorem aiunt, eius compositionem ab Elisabetha Regina Angliæ accepit quæ talis est.

R. Ambra, gryseæ puræ & probæ partes viij.

Moschi odoratissimi part. vnam,

Sachari albißimi partem semis.

Omnia pulverisata cum spiritu rosarum ardente teratur optimè diutius, sæpius aliquid de spiritu rosarum affundendo attemperando, & rursus paulatim reponendo ut quasi siccescat, hinc rursus ut prius teratur & ad usum servetur. Dosis instar ipsi minoris in vino vel alio liquore conveniente. Omnium viscerum confortativum maximum & imprimis vim procreandi promovet.

XV. Spir. Fuliginis cum oleo Spiritus eiusdem, qui talis: R. Fuliginis Fuliginis ex caminis elegantis & splendentis instar succini nigri Spiegelerus (quod propior fornaci adhæret, eò melior.) Eius R. qu. (Spiegelerus) imple retortam vitream benè loricatam vel etiam terream usque ad collum, & apposito receptaculo capacissimo distilla gradibus ignis aperti ab initio lentis, postmodum fortioribus, ut phlegma, omnes spiritus albicantes, oleumque simul primò flavum, ultimò rubeum transeat vno phlegmate per tritorium debile separa-

ro : Spiritum cum oleo aliquan-
diu in digestionis igne digere, post-
ea affunde medietatem spir. Vini
& distilla (sæpius) Prodit cum sp.
Vini spir. fuliginis & simul etiam
oleum rectificatissimum, odorem
habet insitum Camphoræ. cap. mor-
tuum calcina & exinde extrahe \ominus
Specificum in cancro. more communi, quem reserva
tanquam præstantissimum curati-
vum in cancro exulcerato. Hic \ominus
extrahitur cum acet. inque liquo-
rem in loco humido frigido rur-
sum solvitur, eoque postea can-
crofa vlcera semel atque iterum
inunguntur, venenositas instar va-
poris visibiliter extrahitur. Tan-
dem verò oleum suprà dictum le-
ni adspergine sæpius illitum, cru-
stam instar cuticulæ supra inducit,
quæ sponte spacio 5. vel 6. dierum
cadens vlcus consolidatum esse in-
dicat.

Dosis spir. est à gr. vj. ad ʒß. O-
lei à gut. ij. ad iij. Exhibentur in
vino vel alio vehiculo conveni-
enti. Eius guttæ iij. agonizanti in
† exhibitæ mirabiliter eum refo-
cillando exsuscitant. Vnde & hanc
δοκιμασία imminentis mortis anim-
advertere licet. Si sudor post ex-
hibitum oleum copiosius emanâ-
rit, signum indubitatum sanitatis
& convalescentiæ erit, sin secus,
mortis. Quod si cum fuligine vul-
gari nostrate fuligo laricis vel et-
iam quercus misceatur, exinde-
que more vsitato eliciatur oleum

correctum, multum id præstabit in
caduco & contractura, syncopen
& lypothymias arcendo solvit, spi-
ritusq; animales vehementer ex-
citât & corroborat.

XV. *Essentia Margaritarum.* Essentia
R. \ominus perlar. per acetum facti q. Margari-
v. affunde spir. V. rectificatissimum tarum.
ad emin. 3. digit. & vase herme-
ticè clauso illud ad digerendum
in cineres calidos loca ad 8. vel
10. dies. Perlæ eo tempore es-
sentiam suam instar olei spissi ad
superficiem ipsius spir. V. remit-
tunt. Hoc oleum per inclinatio-
nem separa cum spirit. V. à sub-
sidentia, inque vase benè clauso
serva. Remanentiæ olei sp. V. re-
centem affunde & vt prius dige-
re, ac toties essentiam collige, cum
priori coniunge, quoties visum
fuerit. Essentiam omnem colle-
ctam in cucurbitam inde, & len-
tissimo igne spir. V. evoca, donec,
in fundo instar olei essentia rema-
neat. Datur à gut. vj. in conf. opia-
ta, decocto quocunque. Hæc Es-
sentia vtilissimè exhiberi potest
cum seq. mixtura.

R. sem. meliss. ʒi
lact. ʒß
aq. fœnic. ʒx
rosar. ʒiiij

F. emulsio, cuius R. ʒiiij. essent. per-
lar. ʒij. M. dentur Cochli. iij. vel plu-
ra, (Cochl. i. manè & vesperi, vel
tempore quocunq; necessitate vr-
gente)

gente.) Quod si cui dicta operatio nimis laboriosa videatur, is è citri malis abiectis corticibus succum exprimat, eumque in MB. vt depuretur, per aliquot \odot detineat. Tunc \mathcal{R} . perlas contusas vino albo lotas, in matraccio affunde succi dicti ad emin. dig. in cineres calidos loca per 8. hor. Videbis perlas solvi & quasi in liquorem butyraceum converti. Huic affunde rorem maialem destill. vel aqu. Meliss. vt solvatur in ea solutio perlarum, aq. effunde, iterumque affunde succi dicti q. s. digere, affusaque aqua quod solutum, aufer. Hunc laborem toties repete, donec penè tota soluta sint, relictis exiguis facibus. Hinc liquores omnes coniunge & in cineribus Δ lento ∇ & succum exhalare permitte. Invenies pulverem impalpabilem in quovis liquore resolubilem. Cuius usus à gr. vj. ad \mathcal{S} . ex aqu. roris maialis cum manna distillata vel ex aqu. Cinam. cum aq. ros. destillata aut bugloss. vel ex conserv. Cort. aut flor. Citri.

Liquor
Hyacinthi.

XVI. *Liquor Hyacinthi.* \mathcal{R} . Hyacinthi pulveris. q. v. cum aqua. pondere \mathcal{q} vivi (minera adhuc coniuncti, non in magdaleones redacti) misce in crucibulo forti cum operculo tecto, sed non lutato Δ circulari primùm lento, deinde fortiori & tandem fortissimo calcina, donec \mathcal{q} om-

ne exhalet, & pulvis ex Δ extractus non spiret amplius odorem \mathcal{q} eum. Hinc aqu. communi diligenter lavetur & cum \mathcal{a} q. portione \odot præparat. seu \ominus prunell. misceatur & in igne circulari calcinetur, donec in massam cum \odot tro abeat, in Δ metalli instar rubescentem. Hinc in aqu. calidam iniicitur, vt \odot solvatur, relictò in fundo pulvere Hyacinth. Aq. calida eluendo, donec non amplius sapiat \odot , postea exsicceetur, eique affundatur acetum sequens. \mathcal{R} . acetum \mathcal{lb} vj. Ciner. herb. Kali \mathcal{lb} j. (si herba Kali deficiat, fiat acetum Terebinthinatum ex aceto & Terebint. per retortam simul distillatis, ol. & sp. ab aqua separatis) in retortam sensim super cineres affundatur acetum ne effervescat. Hinc in cineribus destilletur, fiatque cohobatio: Acetum tribus vicibus fit dulce, nec adeò mordax, magnarum tamen virium in solvendis pretiosis lapidibus omnibus. Huius igitur acet. affunde pulveri, vt dictum, ad emin. 2. vel 3. digit. & vt solvatur, in cineres calidos loca per 2. \odot , materiam semper agitando. Elapsis 2. \odot tincturam decanta, aliud acetum affunde & tincturam collige, donec Hyacinthi sint soluti relictis exiguis facibus in fundo. Solutionem omnem filtra & ad siccitatem exhala remanebit \ominus Hyacinthi

cinthi sæpius aqua simpl. solven-
dum & coagulandum, donec om-
nis sapor aceti absumptus sit: Aut
insperge in solutionem gut. ali-
quot olei ꝑ per deliquium facti,
⊖ ad fundum præcipitatur, quod
affusâ quantitate aquæ simplicis ab
omni acedine liberatur. Vfus eius
est, vt solutionis Perlarum.

ACETVM TEREBINTHINÆ
pro extrahendis lapidibus.

✚. Terebinth. lb iij. affunde a-
ceti lb iij. destillato in aren. donec
rubrum oleum adscendat. Tunc
muta Recipiens separa ol. There-
binth. ab † per tritorium & solum
† super Zin. Zib. rectificâ.

Extractum
Kermes.

XVII. Extractum Alkermes. Gra-
nar. Kermes s. q. contundantur,
ac affusa aq. ros. s. q. acidula red-
dita cum gut. aliquot. sp. ⊕ aut ꝑ
ad emin. 4. digit. digerantur in lo-
co calido per ⊙ 4. Aqua tincta au-
feratur, aliaque affusa tam diu tin-
ctura extrahatur, donec aqua non
tingatur amplius, tincturam in B.
vel cineribus destilla. Potest idem
Extract. fieri, instar aliorum Ex-
tractorum cum spir. V. Vel suc-
cum ex granis maturis sub prelo
exprime, per ⊙ 4. in B. digere,
donec clarus evadat, subsidenti-
bus infundo sæcibus. Succum
clarum decanta, filtra atque in
eucurbita inspissetur, per B. de-
stilletur. Aquam destillatam &

succum seorsim serva. Possunt e-
nim hæc duo necessitatis tempore
coniungi, vt inde liquor fiat. Idem
succus depuratus ad vsus servari
potest, si cum sacchari candi parte
dimidia ad consist. syr. Δ lento ci-
nerum per B. coquatur. Vfus eius
à Ⓕj. ad Ⓕj.

AVRVM POTABILE
Anglicum.

XVIII. Francisci Antonij. ⊙ *potabile*
Primùm dissolvatur ⊙ finum in *Anglicum.*
Aq. Regis s. a. (Aq. Regis fit ex Aq.
fort. lb j. * ℥iij. simul per retor-
tam in arena distillatis) solutio-
nem claram in capax vitrum effun-
de, quod sit colli amplioris & gut-
tatim infunde ol. ꝑ per deliq. fa-
ctum, donec Aq. Regis clara & al-
ba evadat. Hoc signum si appareat,
calcem totam ad fundum descen-
disse certum est, sine adquiescere
per ⊙, & manè liquore ablato cal-
cem 4. vel 5. aq. communi ablue,
eamq; lenissimo Δ exsicca.

NB. Cave ne calor sit excedens,
quamprimùm enim calorem ig-
nis calx sentit, statim concipit
flammam & in auras abit, quare
tutius est in hypocausto vel aëre
tantùm exsiccare diligenter spa-
tulâ ligneâ agitando. Calci ad-
de dimidiam partem ꝑ pulveri-
sati, simul misce & in crucibulo
per Δ patentem ꝑ conflagrare
permittle, adhibendo in prin-
cipio

capio Δ lentum & in fine per hor. j. fortissimum, vt calx quodammodo reverbetur, & tenuissimus evadat, quam in phiola optimè clausa ad vsum serva.

*Spiritus V-
rinae.*

Iam fiat spir. Vrinae: Hominis sani vinum bibentis urinam q. v. modicè in cucurbita benè clausa in fimo equino vel alio loco calido per 40. \odot digere, finito putrefactionis tempore destilletur vrina ex arena per alembicum, adhibito recipiente satis amplo, donec omnis humiditas destillata fuerit. Destillatum tertio rectificetur per Cohobia à capite mortuo, vt exinde postea spir. iustè eleventur. Ex phiola igitur longioris colli cum suo alembico & recipiente juncturis bene vndique clausis in arena destillatio instituitur, & elevabitur spir. instar Cryalli in alembicum, nulla concomitante aquea humiditate. Hæc destillatio continuanda, donec omnes spiritus ascenderint. Quod sublimatione prodiit, aqua pluviali destillata solvitur, & ex phiola vt prius distillatur, idque sexies repetitur, semper novam aquam pluvialem accipiendo. Hinc in phiolam hermeticè clausam per 15. \odot reconduntur Cryalli, & digeruntur lento calore B. donec in liquorem limpidissimum abeant. Huic liquori additur æq. pondus spir. V. è vino bono facti & quam optimè rectificati, &

simul in B. per \odot 12. digerantur & vniantur.

Nunc \mathcal{R} . Calcem \odot & ei affunde menstrui è spir. V. & vrinæ facti, vt 3. dig. emineat, in lento calore digere, donec sanguinis instar rubicundum evadat. Tinctura decantata & sæpius collecto in B. per aliquot dies digeritur (e. gr. 8. 10. 12.) hinc lentissimo calore spiritus solvens abstrahitur adhuc semel cohobandos. Hinc remanet \ominus in fundo cucurbitæ in forma rubicundissimi olei suavem odorem de se spargentis, in quolibet liquore resolubilis. Propterea hoc oleum \odot lis veri succedaneum esse potest. Eandem solutionem si non in B. sed in arena distilles è retorta post partem menstrui primam cum reliqua eius parte \odot tinctura per alembicum transit, rubicunda instar sanguinis, relicta in fundo vasis terrâ nigrâ, arida, spongiosa, levi. Idipsum autem menstruum quod in tinctura \odot prodiit per B. tepidum separandum est, vt ol. \odot in fundo restitans solum asservari poterit. Hoc est illud \odot potabile, quod in Anglia habetur ap. Francisc. Antonium, Medicum Londinensem: vnde sæpius in Germ. & alia loca allatum.

Cuius gr. iiii. ad vs. vel viij. modo quo cunque exhibitæ vires mirificè reficiunt, & contra quemvis morbum agunt, plerumque per

per sudorem evacuando, licet nonnunquam per singula emunctoria noxium expellunt.

ALIVS MODVS.

X \odot laminatum in spir. \ominus solvatur, abstrahere menstruum, remanebit calx in fundo, cui affundatur aliud menstruum ex sp. V. optimè rectificato & sale urinæ paratum, (menstruum hoc in leni calore per 15. \odot stet, vt vniatur) \odot ita solvitur, vt per alembicum cum menstruo simul destillari poterit in arenâ, qua facta destillatione menstruum leni B. calore separetur. Tinctura \odot in fundo remanente.

Consummatum.

XIX. Consummatum. &. Caponem vel perdicem solum, vel cum parte aliquâ carnis vitulinæ, in minutissimas partes conscinde & ossa in mortario cōquassata & in phiolam aptam vitream vel stanneam cum paucis cinnamomi & si libet crocophiolam exacte claude & in catinum aqua fervente plenum pone, ignem continua vt per 3. horas bulliat aqua. Hinc carnem exime & liquorem exprime, qui est optimi saporis & odoris statimque congelatur, caro verò dura & insipida. Liquoris cochlear 1. vel pro se vel cum alio iusculo exhibetur.

ANODYNA.

I. Laudanum Opiatum gene-

rale (vide notas in Crollium & opilogiam de Laud. opiat) tam cum opio, quam sine eodem h. e. cum \oplus li anodyno correcto & fixo præparatum.

II. Laudanum Epilecticorum. Vide infra de Epilepsia.

III. Laudanum suffocationum. Quorum omnium dosis est a gr. ij. iij. ad summum. Vide infra de suffocatione vteri.

LAUDANVM SINE

Opio.

&. Limaturam Martis purissimæ sine omni pulvere part. j. \oplus *Laudanum sine opio.* Vngar. p. ij. Tere & misce omnia, postea in cucurbita superfunde acetum, vt superemineat digitum dimidium transversum, coque & coagula lento Δ arenæ ad siccitatem, quo facto vige Δ , vt omnia quodammodò rubeant. Vasis refrigeratis materiam exime, tere & affunde acetum ad emin. 3. vel 4. digit. digere donec acetum tingatur, quod fiet intra 3. vel 4. circiter dies. Acetum tinctum sine facum perturbatione decanta, alioque affuso tam diu tincturam collige, donec non coloretur amplius. In acetum tinctum, filtratum insperge gut. aliquot ol. φ per deliq. facti & \oplus Narcoticum petet fundum, quod aqu. communi sæpius abluere, donec ∇ non amplius acedine aut gustu \oplus li inficiatur.

Hoc

Hoc enim nisi fiat propter \ominus \oplus li præsentiam nauseam vel etiam vomitum causabit. Nunc \mathcal{R} . pulv. santal. rub. & citrin. ana $\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$. pulv. mac. galang. piper. Cardamom. ana $\mathfrak{z}\mathfrak{ij}$. F. l. a. cum spir. V. extractum. Extrahe etiam Mumie Ægyptiacæ $\mathfrak{z}\mathfrak{j}$. cum ∇ Cichor. tinturas diligenter collectas & filtratas coniunge cum \mathfrak{q} narcotici $\mathfrak{z}\mathfrak{ij}$. Omnia simul in vase clauso per 15. \odot calore lento digere, postea menstruum usque ad mellaginem detrahe. Hinc adde Extract. croci $\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$. \ominus sive Magist. perlar. $\mathfrak{z}\mathfrak{j}$. Massa v. sui recendatur.

Anodynum est præstantissimum in omnibus doloribus ad conciliandum somnum accommodatum, præsertim intra corpus assumptum à gr. vj. ad x. cum conserva aliqua aut liquore, aut forma pilularum.

Cum non raro doloris & ipsius individui comitis Vigiliarum & inquietudinis tanta sit vehementia, ut vires ipsæ resolvantur, nulloque modo nisi symptomatibus ablati, morbis ipsis occurrere poterit, imò his ipsis ablati sæpius levi cura morbus ipse tollitur, magna omninò danda opera, ut qui est amicus naturæ somnus introducatur. Summum in Medicina arcanum quò introductio dolor & cruciatus enormes plerumque consopiantur, ac sæpè dum quiescit cum corpore morbus si-

mul dolorum causæ extirpantur. Ut igitur essentiali aliquo Anodyno tanq. thesauro Attalico instructus sit Medicus oportet, qui in acie novaculæ ad illud tempus ad sacram salutis anchoram confugere possit. Quod igitur Anodyna attinget, à Galenicis constituantur Philonium Romanum Persicum. Athanasia magna, Aurea Alexandrina Theriaca recens. Trochiscide alkekengi, pillulæ de Cynoglossa, quæ omnia, si iusto tempore & iusto pondere cum convenientibus exhibeantur sæpius magno emolumento sunt. Verùm his omnibus præstantiora omninò sunt laudata illa Chymicorum laudana, quæ opium principale anodynum somniferum, ab omni veneno & impuritate liberum, optimè correctum & \mathfrak{q} \oplus li anodynum recipiunt, id quod de superioribus affirmari nequit. Vnde & horum vis efficacior & usus securior.

LAUDANVM opiatum.

\mathcal{R} . opii opt. q. v. scinde in *Laudanum* particulas parvas & tenues, ac in *opiatum*. scutella vitrea igne lento cinerum exsicca, donec sponte sua in pulverem cum digitis comminui poterit, ac benè oleat \mathfrak{q} scil. fœtido, ob quod ab initio valde fœtet, per exhalationem assumpto.

sumto. Postea extrahe cum aceto superfundendo illud ad emin. s. vel 6. dig. & digerendo in aren: per 3. ☉. Coloratum acetum à facibus separa, filtra & in B. distilla ad mellaginem, quod iterum solve in ▽ros. filtra denuò, aquam per distillationem aufer. Extractum serua.

*Extractum
Croc.*

℞. Croci etiam q. v. Extrahe cum sp. V. semper alium sp. V. affundendo, donec amplius non coloretur, Coloratus per alembicum distillatur, ut remaneat extractum in fundo instar mellis. Iam ergò ℞. Extr. opij ʒj ☉ perlar. ʒvj M. addendo in fine moschi ʒj ambræ ʒj. ol. Caryophyll. gut. vj. vel ʒss serua ad usum in vase clauso. Dosis à gr. 4. ad 6. informâ pilul. deaurat. Vel in aq. appropriata aut syr. de papavere, aut Confect. Cardiaca, si dolor sit vehemens, vel vigilie, hor. iij à Cœna datur pill. una, nocte media altera, & si non remittat circa diluculum tertia.

Exterius etiam applicatur Vnguent. Alabastrin. ℞. Vngv. ʒij laud. op. ʒj. F. Vnguent: aut solvitur in ▽ solatri, rosar. papav. rhæad; in soluto lintea intinguntur, ut patebit suo loco.

LAVDANVM
aliud.

*Laudanum
opiatum
aliud.* ℞. spec. diamb. ʒj affunde sp. V. opt. rectif. ut 2. digit. superemineat, stent in infus. per 14. ☉.

postea tincturæ dimidium effunde atque adde opij ʒij, stent iterum in infusione per 14. ☉ postea quod clarum est, effundatur, atq; lentissimo calore sp. V. separetur, ad Syr. fluidioris consistentiam. Extr. huic adde solut. Corall. margar. an. ʒj, succini opt. præparat. ʒss. c. c. ʒj, & effunde reliquam tincturam diamb. specierum, & stent in ☉ vel loco calido, adde sub finem Mosch. ambr. an. gv. vj. Croci ʒss. ol. Cinam. Chryoph. an. gut. iij M. dos. à gr. ij ad iij.

DOLOR CAPITIS.

I. In Cephalæa seu doloribus capitis quibuscunque imprimis usus Aq. Benedictæ Ventriculo jejuno statâ dosi exhibitæ multum prodest. Vide notas in Crollium.

II. Eiusdem Effectus quoque est Syr. ex aq. Benedicta.

III. Purgatio fit:

1. per diarsenam Laxativam
2. per Panchymagum vegetabile
3. Radices Hellebori præparat.
4. scam. præparatum.
5. ʒ dulcis.
6. ʒ vitæ.
7. flores ʒ Correct.
8. Specificum purgans Paracelsi, quod maxime commendatur. Vide notas ad Crollium.

INTERNA.

Inter INTERNA referuntur pilulæ Capitales non purgantes, Ladano.

*Pilule ca-
put confor-
tantes ex
tes, Ladano.*

res, sed confortantes ex Ladano, sunt tales: ℞. ol. Camphor. gr. vj: (ol. Camph. sic fit: Camphora solvitur in oleo spicæ ana.)

Extr. Gumm. Ladan. cum sp. V. fa-
cti ʒi Mosch. opt. gr. iij

M. F. cum aq. Major. & mucilag. Tragac. pilulæ ponderantes singulæ gr. iij. Dos. pil. 2. vel 3. ad summum reiteratis vicibus, si opus est. Dentur longè à pastu circa vesperam. His rectè accensetur spiritus ʘli Philosophicus in vino exhibitus.

Dolor 3pli-
titer au-
fertur.

Cum dolor omnis tripliciter auferatur. 1. ijs quæ causam doloris tollunt, eique hoc modo contraria sunt. 2. Anodynis, quæ pægorica causam doloris mitigant, consopiant & æquabilem reddunt, leniterque rarefaciunt. 3. Narcoticis, quæ dolorem non percipi faciunt: Hæc propriè doloris causam non tollunt, nisi per somnum fortè, quem interius assumpta causant, mitigetur & concoquatur. Dolor vehementissimus Narcoticum, mitior Anodynum indicat.

Si igitur dolor ab intemperie aliqua calida Cerebri vel Vaporibus calidis exhalantibus fiat, ut in febris, cui occurrere poterit præmissa evacuatione per clysterem, statim vena secetur, si adsit præsertim Plethoræ aut totius corporis intemperies, aut quod magis tantum affectum spectat,

applicentur Homoplati cucurbitulæ cum sacificatione: imò easæpius reiterata in magnis doloribus eodem die sine scarificatione applicentur. Hinc Frontale ali-
Anodynum
quod anodynum applicetur, quod *Frontale*.
tale:

℞. laud. optiat. ʒss.

aq. solani.

rosar. an. ʒiij

acel. rosar. ʒ. ss.

M. & pannis linteis iis madefactis applicentur fronti. Olfaciat quoque æger sæpè aq. ros. in qua Camphora soluta sit, & faciem eadem lavet. Interius dentur quæ intemperiem alterant, humores noxios educant, quæque vim habent anodynæ, qualia sunt Laudana suprâ dicta.

Quod si hoc modo non cedat dolor, ad Vesicatoria accedendum, quæ applicentur syncipiti, vel collo propè nucham.

Quod si verò à frigida intemperie Cerebri vel cum vel sine materia oriatur dolor, à dictis medicamentis abstinendum, & ad ea, quæ à Practicis vulgo præscribuntur, accurrendum. Inter maxima sibi accommodata habeat Medicus acel. & Oxymel squillit. aq. flor. sambuc. ol. & aq. pulleg. rorismar. aneth. & petrosel. quæ extra applicata duo posteriora vel sola sæpius, præmissis tamen præmittendis, dolorem ejusmodi sedant, materiam digerunt &

runt & dissipant, vel ita disponunt, ut postea ab Errhinis & Apophlegmatifinis facillè educi & dissipari queat.

Ad tempora & frontem nec non ad Coronalem futuram summo perè prodest eorum inunctio. Profunt etiam ol. nuc. mosch. expt. & Balsamus apoplecticus naribus illitus, it. Cinnamon, succini Balsamus. Profunt etiam vel maximè sacculi in modum pileoli ex serico confecti, in quibus insuntur aromata cum herbis capitalibus & illi, qui ex Milii part. iij & \ominus tosti part. j. sunt, capiti quotidie ter aut quater applicandi prius tamen calefaciendi.

Et si his affectus non cedit remediis ordinariis, post aures in parte inferiore excitare vesicas licet, quæ ubi excitatæ rumpuntur, illisque superimponuntur folia brassicæ, vesicæ apertæ detinentur, & si eas consolidare animus, inunguntur vnguento albo Rhafis. Possunt etiam si morbus sit diuturnus & rebellis, applicari sataceum aut cauterium potentiale aut actuale.

Quod si ob ventriculi vitium & consensum oriatur capitis dolor, isque continuus aut per intervalla adfligat, sæpius detur infusio Croci Metall. vel flor. \oplus in aqua betonicæ aut menthæ facta. Prodest, ut & in dolore à frigidis hu-

moribus causato, \oslash cum. Δ , \oslash vitæ & Panacæa. Profunt in talibus etiam vel maximè pulveres grossi ex aromatibus Coriandri præparati, anisi confect. rotularum diarrhodon Abbatis diamosch. & similibus facti, post pastum assumpti, habitâ semper curâ ventriculi, ut & Capitis, quod confortandum odoratis Balsamis & aliis, tam intra, quàm extra assumptis & applicatis.

In omni dolore capitis tanquam arcanum appropriatum aq. Verbenæ destillata commendatur, quæ sæpè assumpta pondere ζ iij. cum spir. \oplus gut. iij. juvat & Verbenâ totâ contusâ & capiti imposita, vel particula ejus vel tota cum radice collo è filo suspensa ut radix sursum vergat, amuletum est.

*Verbenâ
vis in capi-
tis dolori-
bus.*

NB. Verbenâ primùm cum terra cui adhæret radix, eruenda, postea radix prehensa ipsa per terram ordine inverso ducatur.

EXTERNÂ IN dolore Capitis.

I. Epithema ex Gammaris.

II. Spir. V. opt. qui valet (quàm maximè) in dolore capitis ex Crapula, præsertim si testiculi cum spongia in aceto vini vel aq. comuni macerata & expressâ fomententur.

III. Epithema ex Zedoaria: pulvis Zedoariae irrigatur cum aqua florum sambuci (vel aq. comuni) rosarum betonicae & applicetur ad nucham debite.

IV. In hemigrania praesertim in clavo a proprietate juvat Radix Cucumeris assumpta (3℥.) cum verbenae & absinthio pontico ana p. j. (in febr. ungaricis) in Vino cum aq. ros. cocta. F. Epithema.

V. Aqua composita talis:

℞. aq. ros.

sambuci an. ℥iij

Camph. ℥ij

Mosch. opt. gr. iij vel vj

Extr. Carlinae ℥ss

ol. spica ℥ij.

Dissolve Camphor. in ol. spicae, postea omnia M. & applicentur in petiis dolenti capiti in magnis & ingentibus caloribus: in febris vero ab aestu ☉ applicentur, it. ad tempora & Carpum.

VI. Est specificum in doloribus capitis frigidis, quales saepe vexare solent mulierculas, praesertim si credant, sibi in occipitio frigida cum fluctuatione quadam haerere. ℞. piper. long. ℥iij (essent. pip. lon.) contunde in mortario in pulverem crassum, postea extrahe cum sp. V. & serva. Usus talis est: Fiat sacculus ex succino albo, pulverisato crassiusculè, interpassetur sacculus, & in hac essentia piper. l. madefactus applicetur calidè futuræ

coronali (maximè prodest) si opus est, praemittatur Evacuatio universalis per alvum.

VII. In gravissimis doloribus capitis (cum vigiliis, urgentibus imprimis distillationibus) recurrendum est ad Laudanum opiatum cæteris nimirum nihil proficientibus.

VIII. Cancri aliquot fluviatiles acet. rosaceo irrigentur & contundantur, ac Emplastri loco circumplicentur.

IX. Radix Plantaginis collo suspensa dolori capitis a proprietate medetur.

X. Hederae folia mollia cum Oxythodino torreantur & fronti temporibusque apponantur. Optimum est in Cephalalgia biliosa.

XI. Verbenae ut supra dictum est insigne specificum intus & extra usurpata.

XII. Nuclei persicorum cum aq. beton. vel Verbenae contusi & applicati juvant mirabiliter in capitis dolore a causa frigida.

XIII. Unguentum de Alabaastro.

℞. Cimarum Rubi Mij

Fol. Ruta Pj

Florum Chamomillae recentium ℥iij

Lapidis Alabastrini

Subtilissimè pulverisati ℔ss

olei Rosarum ℔bj

Cera ℥ss

Vini albi ℔bj

Unguen-

tum de Ala-

baastro.

pone

pone in olla vitreata nova per tri-
dum, postea ebulliant ad con-
sumptionem vini refrigerescant,
addantur albumina ovorum No.
iiiij M.

DESIPIENTIA.

In ejusmodi casibus exhibea-
tur I. Cæteris paribus aq. Bened.

*Luna pota-
bilis,*

II. Succus ☽ viridis (aliàs li-
quor ☽ & ☽ potabilis, qualis qui-
dem haberi potest. Vera enim tin-
ctura menstruum uniuersale) qui
fit hoc modo:

℞. ☉ ꝑ opt. purific. part. ij.
terr. sigill. alb. part. j.

pulverisentur in porphyrio te-
nuissimè, postea in crucibulo su-
perius operculato (cum luto)
gradibus Δ ab initio observatis
in furno anemio ita statuuntur,
ut tandem Δ vehementiori ad flu-
xum quasi usque per hor. 24. ma-
neant (propter terram sigillatam
non fluit materia, sed quasi fluere
videtur) Vbi refrixerint omnia,
☉ reperitur in crucibulo in-
star vitri viridis, hoc exime & te-
nuer reduc in pulverem. Hujus
℞. p. rt. j. Calc. ☽ finæ per Aq. fort.
solutæ & communiter per ♀ ☿
atæ (in aquæ copia) ac diligenter
postea ab omni acrimonia edul-
coratæ part. ij. Misce curiosè
in vicem, denuò in pyxide vel ti-
gillo camentatorio perlutato,
pone in arenam & subministra
ignem à primis gradibus lentum,

postmodum etiam fortiozem sub-
tus & supra, ut vasculum candeat
& camentetur materia per 12. hor.
ita tamen ne fluat si fortè fluxe-
rit, laborem denuò repete. Refri-
geratis vasis exime totum illud,
& subtiliter tere, & in cucurbita
lati fundi affuso spir. Vini opt. ex-
tra rubedinem, (rubedo non à ☽),
quæ tantum cæruleum vel viri-
dem colorem continet, sed à ♀)
per ☿ 6. 7. vel 8. Decantato hoc
sp. Vini alium affunde & in dige-
stione ut antea, repetiis vicibus
rubedinem vel flavedinem ex-
trahe. Extractions omnes ser-
ua, ☽ verò in cucurbita post ex-
tractionem rubedinis apparebit
cærulea aliquantulum. Hanc igi-
tur paulatim exsicca, & in mar-
more terendo in pulverem re-
duc, serua diligenter. Extractions
verò rubeas collectas destilla
per B. & prodibit sp. V. rubedo
verò tota manebit in virto instar
sanguinis. Hanc cum ☽ illa cæru-
lea reservata tere minutissimè, &
cum iis junge vel misce duplum
silicum calcinatorum (quod fit,
si igniti aliquoties in aq. extin-
guantur) diligenter misce, & ex
sublimatorio fictili seu cucurbi-
ta humili ad sublimandum pone
in arena observatis gradibus, Δ
tandem vehementiori, & ascen-
dit seu elevatur ☽ tota cærulea
instar saphyri, remanente in
ipsius fundo Corpore crasso
D 3 nigro.

nigro. Hanc nigram materiam diligenter exemptam tere in marmore & ∇ calida aliquoties elue, postea moderato Δ calcina (in vase ferreo) ut abeat in calcem levissimam (ut in \oint semper movendo spatula) Ex hac Calce cum destillato antea à rubedine sp. V. ad superemin. 3. vel 4. dig. superinfundendo illum extrahe \ominus digerendo scil. per 3. vel 4. \oint in B. optimè clauso vase. Lactescente aliquantulum sp. Vini hunc spiritum aufer à fœcibus, & perge calcinando & extrahendo, donec satis est, h. e. donec nihil amplius \ominus prodierit nec lactescat sp. Extractiones omnes collige, & sp. V. inde evoca destillando in MB. donec circiter quarta duntaxat pars totius in fundo relicta fuerit. Pone in locum frigidum humidum & \ominus \mathcal{D} æ translucens instar Cryſtalli succrescit seu granulatur: Spiritum Vini reliquum collecto priore sale denuò ad quartam usque partem destilla, & \ominus granulatum vicissim collige, & sic perge, donec omne \ominus collegeris. Salia collecta omnia diligenter exsicca & serva. \mathcal{R} . Cæruleæ \mathcal{D} ante sublimatæ & elevatæ part. ij \ominus jam collecti part. j. tere in marmore invicem & per retortam igne arenæ destilla in oleum vel liquorem cæruleum Lunarem (aliquantulum virescentem) quem liquorem collectum

diligenter serva. Eius dosis est gut. iij ad iiij in convenienti vehiculo in omnibus affectibus capitis præsertim in phrenitide, Melancholia Hypochondriaca, Paraphrenitide, Mania & Apoplexia, Paralyſi, Epilepsia, memoria deperdita seu debili, vertigine, Catarrho &c.

Principale certissimum & probatissimum remedium in omnibus affectibus cerebri, hoc mirabiliter restituti per annos multos catenis constricti.

INSANIA, MANIA, Melancholia.

III. In Insania, Mania, Melancholia etiam tanq. specificum laudatur Sanguis Asini (asini sanguis durat annum tantum. Hoc æstate 1615. fabrum quendam lignarium restituit ex venis post aures captus, in quem linteola munda, nulli usui antea exposita, macerentur & exsiccentur.) NB. analogia, (asinus est animal melancholicum) Vſus: Ex his laciniis cape quantitatem 2. digitos latam & unum pollicem longam, macera in hauſtu aq. fontanæ, donec color exeat. Hanc aquam da epotandam talem morbum passo, triduo integro manè semel, & quantum ejus fieri potest, sudorem evoca (quem elicit hic sanguis.)

MANIA.

Maniæ Cura perfecta talis est:

1. Exhibeatur Vomitorium, imprimis aq. Bened.

2. Post vomitorium per aliquot ϕ capiat decoctum Anagallidis flore purpureo (sine omni additamento) Vinum nullo modo exhibeatur.

*Lixivium
capitale.*

3. Præparetur lixivium tale: R. herbarum Cephalicarum cum floribus q. v. coque in aqua fontana deinde R. bacc. laur. & radic. helleb. Nigr. ana q. f. contundantur invicem crassè, & insuantur sacculo interpassato & longiori. Sacculum coq. aliquantulum in prædicto lixivio. Tandem per 9. ϕ continuos accipe singulis diebus istius lixivii $\text{℥} \text{ij}$, calefac, & cum linteolis in eo madefactis & leviter expressis fove caput rasum per integram horam, postea sacculum istum applica futuræ Coronali (quamdiu calet) cum bona ligatura patiens incumbat lecto, & si fieri potest, quiescat. Tunc mira expurgantur per omnia capitis emunctoria, & alvus simul aliquantum fluit. (Hinc colligitur à quibusdam usum Hellebori apud veteres fuisse externum potius quàm internum.) Sic nimirum fuligines inhærentes cranio & cerebro mirabiliter dissolvuntur, quod sanè nulla remedia alia præstare poterunt.

4. Commendantur in Mania folia Buxi (hoc nondum ratum, commendari tamen audivit) Ejus R. fol. ix. in minimas particulas cum cultro scissa exhibent in uno atque altero cochleari aq. lavendulæ jejuno ventriculo, præmissis antea præmittendis, & si fieri potest, sudorem eliciunt, repete semel atque iterum.

5. Vltimum in hoc morbo refugium est cranii apertio cum Trepano. Vide infra in fine capitis de Phrenitide & paraphrenitidie.

MELANCHOLIA.

V. In Melancholia purgantia sunt præter Vomitoria.

1. Pulv. diasenæ laxativus.

2. Rad. hellebori præparat.

3. Optimum est specificum purgans Paracelsi.

Pro Cerebri Confortationibus est

1. Elixir proprietatis Paracelsi.

2. Essentia Croci cum aq. vitis destillata (aqua vitis fit ex vitibus incisis, quæ postea destillatur propter conservationem) extracta.

3. Liquor \mathcal{D} de quo supra.

4. Extractum Alkermes cum extracto gummi laudani adjecta particula Ambraë & moschi in forma pilularum.

Nota:

Nota : Extr. Alkermes fit neque per sp. V. neque per aliud menstruum, solus succus pomorum redolentium præstat. Illud extractum postea diutius conservatur, si post confectam præparationem sp. V. admisceatur, aliam præparationem vide supra de confortantibus.

Extractum 5. Extractum lapidis Lazuli. *℞.*
Lapidis Lazuli. Lazuli quantum placet igniatur sexies vel septies, & toties extinguitur in sp. V. tandem in pulverem redigatur, & cum aq. melissæ ipsius recrementa terrea eluantur (*abschleichen*) redigantur in pulverem tenuissimum & cum spiritu vini digerantur in calore per septimanas 3. vel 4. postremò per destillationem aufer sp. Vini à toto & remanentiam diligenter serva. Est extractum lapid. Lazuli dosis à \mathfrak{ss} ad \mathfrak{ij} . in Melancholia Epilepsia, Vertigine, Cephalalgia. Quartanæ medicamentum præstans in liquore appropriato.

Medicinam Melancholiæ specificam Paracelsus ponit in floribus \mathfrak{ss} bis, ter quaterve pro morbi contumacia cum pauca Theriaca exhibitis.

Melancholicis pulvis fumarie sæpius exhibeatur & liberantur. It. aqua & conserva Elenii, Essentia Chelidonie minoris in Me-

lancholia Hypochondriaca mirè confert.

Zvingeri in Hypochondriaca *℞* :

℞. 5. rad. apertiv. an. \mathfrak{ss}

buglossa

Cardui bened.

an. \mathfrak{ss} .

absinthii parum

sem. fœnic. \mathfrak{ss}

Carthami \mathfrak{ss}

fol. sennæ \mathfrak{ss}

agaric.

♀ albi an. \mathfrak{ss}

Zinzib.

Cinamomi an. \mathfrak{ss}

parentur omnia pro vino. Inde sumantur quotidie 3. Cyathi manè per 3. hebdomad. usque ad ægri languorem.

Magni nominis Medici Aq. se- *Aqua anti-*
 creta Melancholiæ Hypochon- *hypochon-*
 driacæ convenientissima. *driacæ se-*
creta.

℞. flor. borraginis

buglossæ,

stoechados arabicæ ana \mathfrak{ss}

rorismarini

maiorana

melissæ an. \mathfrak{ss}

rad. buglossæ \mathfrak{ss}

pæonia \mathfrak{ss}

aq. buglossæ

borraginis an. \mathfrak{ss}

Syr. granat. \mathfrak{ss}

pulv. Cinam. grossi,

galangæ

Caryophyll.

Croci,

Croci,
sem. basilicon. an. ʒj
 superfunde Vini Rhen. ℥.iiij, stent
 in infusione per 2. vel 3. ☉ deinde
 destillentur in B.

Digestivum excellens in Hypo-
 chondriaca.

R. ☉ Crystall. ʒi
ol. ☉ vel acidi ʒ gr. 20.

M. in jure prunorum vel alio ju-
 sculo, per biduum reiteretur vel
 triduum, postea purgetur cum apo-
 zemate ex Cholagogis & phleg-
 magogis cum suis correctoriis &
 carminativis.

HYDROPHOBIA.

VII. In Hydrophobia nobi-
 lissimum medicamentum est
 mixtura simplex, ut scil. sudet pa-
 tiens.

PHILTRVM.

VIII. In Philtris (furore ex
 Philtris) i. necessaria sunt vomiti-
 va, aqua benedicta Electuarium,
 Vitr. ☉ Croll.

*Pulvis se-
 cundina
 preparatio.*

2. Postea *R. secundinam* recen-
 tem (pulvis secundinae vix ultra
 biennium durat) segrega venam
 umbilicalem & cuticulam exte-
 riorem exsicca in Clibano, ut
 possit pulverizari. Hujus pulve-
 ris exhibe (bis diebus duobus
 continuis) patienti post univer-
 salia, à ʒj ad ʒi℥ cum Extr. The-
 riac. ʒ℥. vel aqua aut spiritu The-
 riacali vel diaphoretico in acu-

tis ʒj (cum cochl. j. atque altero
 succi nasturtii aquatici) & Empla-
 strum simul applicetur sequens ad
 ventriculum:

R. pulv. Colo.ynth. ʒij
sammon. ʒi
rad. imperat. ʒi℥. ☉ gemm.
Elleb. utriusq. an. ʒj
Cort. Cydon. ʒ℥.

pulveriscentur omnia grosso modo adde
olei sambuci, Cera q. s. ana.

F. Empl. Extendatur particula
 super alutam & ventriculo ap-
 plicetur, & non nisi per horam
 dimidiam ibidem relinquantur:
 postea provocetur sudor. Qui-
 bus omnibus absolutis per ali-
 quot ☉ exhibeatur Electuarium
 sequens.

R. Succi melissae
hyperici an. ʒij
rad. Vinatoxici ʒ℥
magnetis lapidis boni & qui fer-
rum trahat ʒij
mellis despumati q. s.

F. Electuarii dos. est à ʒj ad ʒi℥
 jejuno ventriculo aliquoties, do-
 nec remittat malum (potest et-
 iam à meridie quotidie exhiberi
 aliquid de tinctura Corall. à gr. vj
 ad x.)

PHRENITIS.

In Phrenitide cerebri mem-
 branarumque eius, inflammatio-
 nem cum febre acuta conjuncta
 curandi communes seu usitatae
 medicationes locum habent,
 E ideoque

ideoque non excutiendæ initium fit curationis, ut in morbo acutissimo, rectissime à Venæ sectione, (habita nulla ratione temporis, & horæ, & ventriculi pleni, ad revellendum & evacuandum: plethora si magna sit venæ sectio sequente die reiteranda: quæ oburgentem necessitatem protinus & quidem copiosa, si vires ferant, sanguisque redundet, administranda est, non injecto etiam clystere (emolliente & refrigerante) & ventriculo pleno. Si verò ætas & virium lapsus obstitent, cucurbitulæ homoplatis & cervici cum scarificatione applicentur. Danda opera, ut æger quiescat, neque huc neque illuc se jactando vires amittat. Phreniticis succus consolidæ cum melle mistus & naribus infusus prodest. Statim quoque in initio Oxyrhodino caput madefaciendum: hoc nimirum ipsum depellit humorem & alterat. Fiat irrigatio super futuram Coronalem rasis capillis ex oleo rosarum ℥iij Chamomillæ ℥j acet. rosacei ℥iij tepidè admoveatur. Si inquietudines magnæ imprimis molestæ sint, præsertim cum primis diebus vigiliæ admodum laboriosæ vires infestâint & febrim auxerint. Statim exhibeatur Laudani Opiati dosis, postque 8. horas repetatur, donec assumpserit ℥ss, imò in defectu Laudani opiatum tantum exsicceetur opi-

um, donec in pulverem redigi possit, & eius gr. vj dissolvantur in aq. Nymphææ vel lacte vel decocti refrigerantis ℥iij, addito syr. de papavere ℥j, Si verò quod semper fit, potum deside. et R. ∇ nymphææ ℥iij rosar. buglossæ ana ℥vj. Syr. de ribibus aut Lim. ℥iij, ∅ prunellæ ℥j aut ℥iij. M. utatur pro potu. Ad vigilias non incongruum erit fronti applicare Epithema liquidum sæpius linteis exsiccatis renovandum.

R. aq. solan.

lactuca an. ℥ij

acet. rosacei ℥ss

Laudani opiatum ℥j.

Camphora gr. vj

M. Possunt quoque nares inungi unguento sequenti:

R. Unguenti populei ℥j

Essentiæ opii gr. iij

M. Aut R. olei nucis moschatae per express. ℥j

laudani opiatum ℥ss.

M. pro conciliando somno.

Bilis fervore contemperato exhibeantur sæpè gr. x. ∅ perlarum cum aqua borrag. vel buglossæ. Lavari quoque poterunt crura & brachia decocto. seq.

R. fol. sedi,

nymphiææ

vitis alb.

vini fortis,

rosarum an. q. v.

Cap. papav. albi

& sem. lactuc. ad libitum.

F. decoctum. Cordi quoque Epithemata-

themata applicentur refrigerantia, quibus utiliter admiscetur Essentia seu Extractum croci Disi seu crocus ipse & aliquot grana Camphoræ. Testibus quoque adhibemus Epithemata, quibus addatur aliquid aceti, vini ad penetrationem. Facies lavetur sæpius aceto rosaceo. Hinc corpus purgandum Extracto Rhabarbari aut infusione eius in aq. Cichorii. Hinc si morbus non remittat, præstat Catulum à tergo incisum detractis intestinis calidum vertici applicare ad partem anteriorem declinando; aut in eius locum pulmonem animalis calidum, pullumvè à tergo incisum, quæ si refrixisse senseris aquæ calidæ in qua incocta capita papaveris & flores nymphææ immersa, recalefacienda & aquâ spongia abstersâ iterum applicanda. Nam calor ille externus mitis humidus calorem internum temperat, humectando: imò gradui caloris nostri similia causam doloris mitigant, concoquant, æquabilemque reddunt, dissipantque calorem præter naturam leniter rarefaciendo. Vnde hoc tanquam primarium remedium præmissis his dictis sibi quivis commendatum habeat. In reliquis progrediendum ad præscriptum practicantium, addendo semper medicamenti aliquid solutionis perlarum, & in

declinatione gutt. aliquot ☉ potabilis: quia hoc solet naturâ confortatâ plerumq; morbi reliquias per sudorem expellere.

NOTETUR etiam ne usus *Cautela.*

stupefacientium sit continuus, ne fiat transitus de phreniide in Lethargum. Cautè quoque applicentur in his, qui imbecillium jam sunt virium, imprimis externa, ne materia in capite coaguletur, quæ propter imbecillitatem virium postea dissipari & resolvi non possunt.

Eodem modo Paraphrenitis *Paraphrenitis &* Delirium simplex ac symptomatica mitigantur, tollunturque *Delirium.* morbo curato, qui illorum causa.

Illud tamen notetur, quod si *Cautela.* sint criseos præsagia & symptomatica, si item Rheuma adsit, nulla adhibenda esse stupefacientia, sed solum offerendam esse semel atque iterum dosin Laudani opiat.

Eadem medicamenta suo modo quoque observatis *Mania.* Practicantium regulis & Methodo in Mania exhibentur, in qua prodest sæpius exhibere fl. ☉ & ☿ alia, cum purgantibus permixta. It. Extractum Hellebori nigri præparatum cum suis corrigentibus & aliis purgantibus permixtum.

Ultimum in hoc morbo refugium

gium est, si aliàs non cedat medicamentis, admove re capiti intra coronelem & sagittalem suturam cauterium potentiale, quod relinquitur, donec tanta erosio facta sit, ut os nudum appareat. Hinc trepano aperiatur cranium, maneatque locus apertus per mensem, & sanabitur à Mania æger. Hinc s. a. consolidetur vulnus.

EPILEPSIA IN pueris.

Epilepsia & similes morbi, qui à paroxysmorum vehementia & pernicie infames sunt, duplicem habent indicationem. 1. quæ paroxysmum respicit. 2. quæ ipsas morborum radices.

I. Aqua vitæ Mulierum (*Wetter* aqua vitæ, aliàs Balsamus Embryonatus. Vide Pharmacop. August.) propinata prægnanti mensura coh. j. cum spiritus Antepileptici nostri gut. iij vel iiij. singulis mensibus semel in Novilunio à mense quarto ad partum usque fœtum ab Epilepsia præservat: præmissâ illâ majoris securitatis ergò datur hic pulvis.

Pulvis præservativus. Spina dorsi vivæ mustelæ non coctæ, sed crudæ à capite ad caudam probè mundatam & exsiccata, eamque pulverisâ, hujus pulvis ℞. & magist. Corall. & perlar. an ℥ij. M. Dosis quantum

cultelli mucro capit, in pulpa pomiaffati.

II. Præservantur pueri ab Epilepsia, vel prorsus liberantur, ne unquam succedente ætate tali passione capiantur, si recens jam natis, antequam lac sugant vel cibum comedant, ingeratur ol. amygd. dulcium recens cum saccharo vino permistum, utriusque sit à ℥ss à ℥ij vel ℥iij. Sic enim ubi paulisper à sumpto hoc absterivo quieverint.

℞. Stercus de Vacca nigra adhuc calidum, indatur ollæ novæ, & calcinetur, de quo exhibetur ℥j vel ℥ss modò nato infanti (Electoris Saxonie Secretum.) tandem evomunt pituitosam admodum copiam impuritatium in utero materno ante exitum collectarum, (si præsertim in spiritu ducto aliquid menstrui hauserint) quæ impuritates sunt causæ multorum morborum in pueris, nominatim verò Epilepsie. Quod si non evomunt, per alvum saltem purgantur: deinceps ubi balneantur aliquandiu, & imprimis per tempus puerperii coq. in B. cortices salicis recentes. Sic nimirum non ab Epilepsia tantum, sed etiam à tabe præservantur. (specificum in aridura puerorum.

Spir. Antepilepticus puerorum (vide not. ad Croll.) Cujus gut. 6. 8. 9. cum aquis Epilepticis fl. tilia,

fl. tiliæ, rad. pœoniæ aq. hirundinum cerasorum Lavendulæ. It. cerasorum nigrorum cum aq. Langii Epileptica exhibitæ tùm in paroxysmo, tùm etiam post eundem mirificè puerorum morbum tollunt, præsertim si in primo paroxysmo exhibeatur.

EPILEPSIA IN

Adultis.

I. Præmittantur Unversalia Vomitiva, Cathartica, imprimis specificum purgans Paracelsi. Postea exhibeantur specifica, qualia sunt:

II. Epilepticum Crollii.

*Pulvis Ant-epilepti-
cus.* III. Pulvis Antepilepticus ex Cinnabrio ♂, qui talis est: R. Cinnab. ♂, magist. Corall. perlar. ana: Alius R. Cinnabaris nativi pellucidi & splendentis ꝑ, pulverisa in marmore subtilissimè: adde magist. Corall. perlar. ana. ꝑij Croci ꝑj fol. ☉ diligenter triti, super lapidem, reduc in pulverem, cuius gr. viij ad xvij in aq. sal. propincentur & sæpius repetatur. Vide supra de sudoriferis.

*Pulvis epilepticus
magnarum
urinarum.* Alius pulvis epilepticus magnarum virium. R. Cinnabaris, Vngarici probè loti & depurati ꝑss imbibere cum spiritu ☉li ꝑss scobis cranii humani nunquam sepulti ꝑss imbibere cum spiritu vini relinque in loco calido per 15. dies & postea per retortam destilla liquorem & illud quod restat seor-

sim serva. hinc R. scobis Vngulæ alcis ꝑss Myi hæ rubræ ꝑss solve in in spiritum ☉lis, solutū à facibus separa & serva postea. R. croci ꝑss cum spiritu vini tincturam extrahe, liquores omnes simul misce & in iis imbibere cinnabarim ante præparatam lotam & pulverisatam, calore lento semper exsiccando donec omnem liquorem imbibere & in pulverem siccum abierit dosis à gr. ij ad 4. cum vino generoso aut spir. vini vel aqua antiepilepticâ in, ante & post paroxysmum.

IV. Spiritus cerebri humani, *Spiritus cerebri hu-
mani.* qui sic fit R. Cerebrum hominis juvenis integri benè sani (adole-scentis infra annum 24.) & bonæ constitutionis violentâ morte perempti, collige frustulatim cum omnibus membranis, arteriis, venulis & nervis cum medulla spinæ tota, conquassa in mortario lapideo, & adde in cucurbita vel phiola potius capaci aquarum capitalium scil. flor. tiliæ, pœoniæ, betonicæ, cerasorum lavendulæ imprimis adde diaphoretici in acutis ad supereminentiam 4. vel 5. dig. (plus quàm de reliquis simplicibus aquis, addunt etiam sp. V.) claudatur hermeticè vas, & relinquatur aliquandiu, per annum 1.2.3. &c. postea per cohobia destillatur ex B. roris, ut tota (aliquota) cerebri substantia simul transeat. Hanc

aq. abjectis facibus curiosè serva. Ex facibus post sextuplex cohobium calcinatis elice sal, quem deinceps cum sp. facto junge, & totum curiosè serva. Dos. à ℥j ad ℥iij, in vehiculis convenientibus.

NB. Si initio non addita est mistura simplex propter defectum, postea phlegmate per B. leniter abstracto adde mixturæ simpl. partem dimidiam, & procede, ut monitum est. Dos. à ℥j ad ℥iij.

Epatum Ranarum V. *Epatum Ranarum*, quæ sic parantur: Collige Epatum de ranis viridibus aquaticis (non terrestribus) 40. quibus vivis jecinora exime & sigillatim pone suprà folia brassicæ capitata ad eam partem, qua terram respiciunt, ita ut se invicem contingant, postea in ollis devitreatis & recentibus (*Jrdene Brayssanne*) superius rectis, exsiccantur ad lentum Δ, ita ut in pulverem tenuissimum teri possint, à foliis cautiùs separata. Postea divide pulverem integrum in 5. partes æquales & serva.

Partem unam exhibe patienti præmissis universalibus jejuno ventriculo in haustulo aquæ vel spiritus appropriati. cum D ingressa est in E: Vesperis duabus horis à Cœna alteram partem, atque sic consequenter postero die

manè tertiam, vespere quartam; tertio die ultimam partem manè.

Vbi tamen observandum, semper ante & post sumptionem pulveris 2. horis ab omni cibo & potu esse abstinendum. Si patiens præsertim adultus, post sumptam hanc medicinam in fronte & temporibus sudat, est testimonium operationis exquisitæ. Itaque si post 3. 4. & quintam exhibitionem sudor provocetur, vel in lecto vel in laconico totius corporis, effectus sperandi sunt uberior.

Caveant sibi ab omni terrore, ab ira, ab aqua & igne, à vino & ne videat Epilepticos cadentes: horum nimirum conspectu morbus, qui vel diù latuit, vel jam sopitus erat, redire potest. Præterea etiam ab eiaculatione tormentorum. Præcipuè verò studiosè evitet omnes animi motus vehementes, ebrietatem tanquam pestem fugiat.

Diata & Cæteræ 6. res non naturales convenienti admodum ratione & modo observentur, ne aliquid accidat, quod isti curæ impedimentum aliquod afferre poterit.

NB. 1. Rana virides tantum & non aliæ accipiendæ sunt & quidem vivæ 2. hic pulvis Mense Majo, Junio & Julio usque ad medietatem Augusti

gisti tantum confici potest, extra hæc tempora raræ inutiles sunt. 3. Cum exsiccata sunt Epata, ut possint pulverisari, folia brassicæ capitatae diligenter sunt segreganda & postea Epata in mortario contuenda. 4. Hic pulvis ultra annum non durat, ideoque singulis annis, si opus est, de novo præparandus.

Vix potest dici quantum emolumentum ab hac medicina simplici accadat. Instituenda est cura in Junio circa solstitium, & si primo anno non correspondeat effectus, altero anno hæc cura reiteranda. Hoc remedio restitutus est Fridericus IV. Palatinus, qui ab anno 15. ætatis ad 26. Epilepticus fuit.

Amuletum VI. *Amuletum ex frutice sambuci in salice inventi.* 1. diligenter observetur, ubinam in salicibus præsertim antiquis subnascatur sambucus, id quod sæpè fit, præsertim in salicetis, ubi non procul ab iisdem ad hortorum sepes sambucus plantata fuerit. Hic nimirum grana matura ab avibus leguntur præsertim à pice. Pice nimirum excrementa sua post comesta grana sambuci deponens super salicem antiquum (cui interdum innasci solent aliæ plantulae vel frutices,

nominatim verò Amara dulcis, urtica, Chelidonia) exinde quasi primordia figit & ponit sambuci exinde nascentis. Pice autem quia Epilepsia laborat, hoc nobile periapton ad similem morbum curandum facit. Colligatur frutex quolibet mense, melius tamen in Septembri & Octobri, quando maturuerint grana sambuci ante plenilunium ☾ duobus, & reseruetur usui (servari potest annos 12.) teneriores saltem surculi sufficiunt.

Ufus talis est: seca surculum unum tenuiorem in taleolos tenues, & quantum fieri potest, integros. Eorum 9. redigantur in nodulum vel ex linteo vel ex serico confectum, & cum simplici filo lineo *Das in demselben Hause gesponnen und von dem Patienten* licet parum referat. 4. Amuletum ad pensile collo usque ad orificium ventriculi, ut rectè nodulus eò pertingat. Applica verò hunc nodulum post Universalia exhibita ad mundificandum corpus quolibet tempore seu ante, seu post paroxysmum. Nodulus relinquatur tamdiu, donec sponte sua citrà omnem vehementiam rumpatur filum, & nodulus videatur cadere, quem deinceps neque in se patiens neque ullum animal nudis manibus vel pedibus tangat, sed mediante aliquo

aliquo instrumento vel forcipe vel alio sepeliatur subtus terram, eo in loco, ubi neque homines neque animalia pertransire possunt. Secus si tetigerit, morbus Epilepticus denuò invadet eum: vel alios antea morbum non passos corrumpit, id quod studiosè est evitandum. Hoc amuletum curari possunt & ij, qui longissimo tempore hoc morbo laborarunt.

A curatione deinceps diligentissimè præservandi sunt ab omnibus causis externis, alioquin huic morbo infestis, de quibus diximus in præcedentibus.

Nota: in adultis soleo ex majoribus furculis excavatis facere cannas, per quas tempore gestationis amuleti omnem suum potum hauriunt.

VII. Spir. ☉ volatilis duplex, de quo in notis ad Crollium (præsertim in adultis.)

IX. Laudanum Epilepticorum, de quo in opiologia & infra de Apoplexiâ.

Radici præ-
onia colle-
ctio.

IX. Radix Pœoniæ maris nimirum, seu nigræ. Nam fœmina nullius efficaciam, si suspendatur de collo pueri Epileptici, morbus cedit, sed radix effodienda est in Iulio ☽ decrescente, sole existente in ♋ in meridie & die solari.

Visci quer-
cini colle-
ctio.

X. Viscus quercinus ☽ decre-

sciente inter duo Mariæ festa h. e. 15. die August. & 8. Septembr. collectus: nobilior autem habetur illa pars, quæ quercui propior resecta est.

XI. Mixture Antepileptica, *Mixture*
quæ seq. m. fit: *Antepile-*

℞. spir. ☉ viridis ex ☉ & urina ptica.
puerorum ℥j. ʒj.
cum aqua rad. pœon. & fl. til.
ana ℥j.

M. de hac mixtura exhibe in paroxysmo membris convulsis & contortis coh. s. guttatim, & paulò post redibunt ad sese collectis sensibus, quo animadverso denuò aliquid exhibeto, atque ita tertio; quod si quidem rediturus sit paroxysmus, ut fieri potest, eundem processum repete. Postea confortantia cerebrum adhibeantur, ceu sunt Magist. Corall. perlar. Cranii humani Multum possunt hæ Tabellæ. ℞. mag. Cranii humani ℥j (quod calcinatum primò, postea per aq. evaporatur, pulvis instar magisterii) gran. pœoniæ excortic. No. xvj. lacch. in aq. theriacali solut. F. s. a. tabulæ, quarum una atq; altera tam manè jeiuno ventriculo, quam vespèri longè à pastu & cœna exhibeantur.

Paroxysmus Epilepticus instans, ut avertatur, æger signa quædam præsentens statim capiat pil. j. laudani antepilept. vel

vel rotulam unam antepilepti.
aut in horum defectu ol. succini
gut. j. & alteram.

Nares a. inungat Balsamo an-
tapoplectico, aut balsamo succi-
ni.

Præfens sedatur modo sequen-
ti. Cadentis ori cuneus immit-
tendus est, vt apertum maneat,
nec linguam commoveat, alta
voce inclamandus, nares con-
stringendæ & sternutatorio seq.
irritandus:

Rad. ellebori alb. ʒj

Castorei

Euphorb. ana ʒss

F. pulv. suffitus etiam fieri potest
ex succino albo.

Membra incurvata molliter
ad rectitudinem reducenda, fri-
canda & continenda.

Fauces Extracto castorei, oleo
succini aut Mithridatio Theria-
ca in aqua Epileptica solutis: na-
res autem & tempora balsamo
apoplectico illinenda.

Et si suspicio sit, eamob vitio-
sos humores in ventriculo colle-
ctos, & ad caput exhalantes fie-
ri, utile est excitare vomitum
cum aq. Benedicta aut Balbo in
aqua pœoniæ in qua scobs visci
quercini bullierit, dissoluta pa-
roxysmo sedato, si metus sit, ut
mox revertatur, clysteres acres
iniiciendi ad avertendos humo-
res acres, aliosque cerebrum ir-
ruentes.

Cucurbitæ item cum scarifi-
catione humeris applicandæ, &
si plethora adsit, vena secanda.

Quò facto ad radicis Epilepti-
cæ excisionem progrediendum,
ubi præscripta bona viuendi re-
gula ad universalem totius
corporis euacuationem perve-
niendum observatis hac in parte
practicantium regulis, Nonnun-
quam utile est admiscere pur-
gantibus Extr. scammonii aquam
benedictam Extr. Ellebori nigri
& sæpius præparatum corpus
purgare ʒrio dulci, ʒ vitæ, flori-
bus ʒ.

Hinc ad caput purgia, & ad ea,
quæ à proprietate conferunt ac-
cedendum, non neglectis iis, quæ
caput exsiccant, & maximè robo-
rant.

Tabula Antepileptica.

R. rad. pœonia ʒj

magist. perlarum

Corallorum an. ʒi ss.

magist. Cranii humani, ʒss.

Sacch. in aq. florum tibi soluti
q. s.

F. Tabulæ. Detur vna atq; alte-
ra manè ieiuno ventriculo & ve-
speri longè à cœna.

Aqua Epileptica. R. Fl. lil. *Aqua Epi-*
convallii Mii infunde in f. q. Vini *leptica.*
generosi, digere per 10. dies, vel
donec habere poteris.

Fl. Thilia recent ʒss

pœonia ʒiiij

distilletur in B. M. ad siccitatem

F

inde

*Tabula An-
tepileptica.*

in destillato iterum infunde.

Rad. *peonia* ℥j
Diptamni albi
Visci quercini ana ℥ss
Cranii humani preparati ℥ss
 Rad. *pyrethri* ℥ss
Castorei ℥ij
Fol. Ruta Mj
Flor. stæchodos Arabica
Lavendula ana Piiij
Flor. Betornica Pvj
Cubebarum
Maceris ana ℥ij
Cinnamomi ℥j
Scylla preparata ℥ij

Digere iterum per 15. dies, hinc per alembicum in M. B. destillatur & aqua vsui reservatur. Dosis ℥ss ad ℥j

Clysterem in epilepsia vide in capite seq.

Balsamum vide etiam in capite seq.

APOPLEXIA.

In Apoplexia qualicunq; insignis est:

I. Spiritus cerebri humani de quo in Epilepsia.

II. Sanguinis arteriosi humani spiritus, cuius vires insigniter commendat D. Grafeccius Argentinenensis in libro suo de vita humana nuper edito Spiræ in quarto 1615. Germ. Vtriusque operationes & vires vide ibidi. in aliquot observationibus ab ipso habitis. Spiritum sanguinis ar-

teriosi vocat *Aq. benedictam*. spiritus cerebri humani vacat *aq. auream*.

APOPLECTICOS

Excitant.

I. Q vitæ ista dosi exhibitus: à crebris enim vomitionibus in robustioribus prima regione ventris expurgata, paulò post ad sese redeunt, præsertim si Epithema fiat ad futuram coronalem ex succino pulverisato & in sacculum oblongiorem interpassatum conformato, prætereaque in aqua Vitæ vel spiritu Vini cum pipere longo essentificato, & cū ol. succini gut. aliquot adsperso, decenti ligatura futura coronali imposito multum propest, si (in debilioribus scil.) præsertim ubi Q vitæ non est exhibitus, enemata primò leniora, postmodum & acriora iniecta fuerint.

II. Excitant sternutationes præsertim ex semine nigellæ & seniore nigra h. e. Helleboro nigro paracelsi (ex moscho & ambrâ) It. sem. lolii, sem. nigell. tutius & melius. e. gr.

R. *fol. maioran.* ℥ij
sem nigell. ℥j
rad. helleb. n. ℥ij
Mosch. opt. ℥ss
ambr. gr. vj.

Pulvis sternutatorius.

M. F. pulvis dosi magnitudine pisi insufflatur in nares utramque calamo fortiter.

III. Fumus

III. Fumus pennarum perdicum. It. fumus succini, vel etiam ol. succini intra nares sapissimè cum penna perdicis sumtum,

NB In Apoplexia mirabilis est ille balsamus Vitæ ex nobilissimis illis balsamis, Orientali nempe & Turcico, itemque oleis Aromatum diligenter confectus à nobili Chymico loh. Eidenacker / dos. à gr. ij. ad iij in mistura simplici cum aq. appropriata. de quo in notis ad Crollium.

In præservatione maximè conducit Balsamus Apoplecticus Crollii. It. aqua vitæ apoplectica ejusdem.

Aqua Antapoplectic. Ad præservationem a. & curationem unicè prodest Aqua antapoplectica meæ compositionis, quæ sic est:

Rx. flor. lilii convallii mense Majo cum exorto ☉ collectos (maturos & adhuc roridos statim in vitrumingere sine lotionne ulla) eosq; recentes sine apiculis, saltem protuberantes flores abscriptos in vino generoso, Malvatico vel alio dulci digere ad solem, in vitro optimè clauso, relinque tamdiu, donec etiam lavendula floreat, cuius flores ceruleos sine calicibus & apiculis diligenter seperatos æquali pondere conjunge cum floribus lilii convallii in idem vitrum, quod firmiter clausum relinque usque

ad mensem Septembrem. Tandem per alembicum ex B. distilletur, & quæ primo loco egreditur aqua spiritiosa diligenter reservetur. Est nimirum pretiosa & tam præservando quam curando Apoplecticis prodest (reliqua etiam usui esse potest, sed tam virtuosa non est, facit imprimis ad frictiones membrorum) Ex capite mortuo elici potest ☉. Hæc v. diu durat & fragratissima est. Dos. cochl. s. vel j per se etiam is. vel ij pro ægri & morbi natura cum gut. una atq; altera ol. succini jeiuno stomacho.

Aqua Apoplectica alia.

Rx. Fl. primula veris lbj

Lavendula.

stachodos arabica ana ℥ij

Tilia

buglossa ana ℥i s.

Anthos

Nymphaea ana ℥ s.

Rad. Paonie

Caryophyllata ana ℥x.

Zedoaria

Macie

Spica indica ana ℥ iij

Iridis Florentina

Visci quercini ana ℥i

Galange

Caryophyllorum ana ℥vi

Pomorum citrior. recent. No. ij

Rasura ligni sassafras ℥i s.

Fol. Majorana

Artemisia ana Mi s.

F 2

Aqua Apoplectica alia

Roris-

Rorismarini Mj

Sem. Faniculi

Sileris montani

Peonia

Basiliconis ana Ziij

Confractis & cōtusis, crasso modo affunde in matraccio capaci.

Aquerosarum lbj

Vini generosi. lbj

Simul per 3 dies vatē benè clauso digerantur hinc adde recenter expressi succi ex foliis salviae Zvj

betonica

melissa ana Ziij

Spiritus vini lbij

Denuò per 3. dies digeratur & destilletur in B.M. per alembicū ad siccitatem. Fiat semel cohobium. Hinc per se in cineribus vel B. aqua illa rectificatur, destillando 3. partes, quartā relictā & inferendo rostro alembici

Moschi

Ambra ana gr. vj

bombace involuta, tandem omnia in vitro benè clauso servantur usui.

His omnibus potest annumerari diaphoreticum in peracutis præsertim, si cum eiusmodi aquis appropriatis Apoplecticis mixtum exhibeatur & sudor provocetur,

Laudanum
Antepilepti-
cum.L A U D A N V M A N T E -
pilepticum.℞. laud. nostri ex ☉ & ☿ facti Zi
ol. Camph. ZB

M. & habetur Laudanū præstantissimum, cuius usus tam in paroxysmo quàm ad curationem extrà paroxysmum, dosi sæpius reiterata præmissis universalibus.

OLEVM CAMPHORÆ
verum.Oleum Cā-
phora verū

℞. Camphora part. j.

argill. preparata & siccata
part. vj

Contunde invicem & misce exactè, donec Camphora nullibi appareat. Ex massa forma globulos, quos in umbra exsiccatos destilla in arena per retortam lutatam in Excipulum, quod continebit aliquid aquæ pluvialis destillatæ, & prodibit Camphora partim oleaginosa, partim sublimata, quæ tamen sese solvit. Hinc destillato cum ☿ adde spir. Vini part. iij, & destilla per Alembicum Δ lento. Ita spiritus Vini tenuissimum oleum Camphoræ transferet, quod separatim servandum, separato spiritu Vini per separatorium MB.

ALIO MODO:

Solue Camphoram in sp. Antepileptico ex ☉ & urina puerorum leni calore, & Camphora elevabitur in forma olei ad superficiem. Hoc teo. sim collige, & cum terra sigillata sicca, & paucō aceto forma globulos, destilla ex arena per retortam & prodibit spiritus

spiritus seu oleum Camphoræ valdè fugax.

Apoplecticis prosunt saluæ decoctum Extractum eiusdem, semen carui & Erucæ. It. R. aquæ vitæ q. s. granorum Iuniperi Mij contundantur & macerentur in aqua vitæ per triduum, colentur-que, imponantur deinde saluia, pulegium & Nasturcium & ʒj Croci. Detur patienti, & statim loquelam recuperabit.

Balsamus Apoplecticus.

R. olei Nucis Moschata per expres-
sionem ʒj

Ambra gryseæ gr. xvj.

Moschi optimi

Benzoes

Syracis calamitæ

Laudani optimi ana ʒss

olei stillat. caryophyllorum gut. xvj.

Lavendulæ

Ruthæ

Anthos

Cinnamomi ana ʒss

succini gut. vj.

puluerisatis optimè cū oleo Nucis Moschatae in scutellâ aliquâ argenteâ vel orichalceâ cum pistillo quàm optimè vniantur, vt in corpus vnum abeant. Hinc admiscantur olea destillata poterentim & Balsamus In vase benè clauso ad vsum seruetur. Apoplecticis Epilepticis, & vertiginosis prodest, si extremitates manuum, tempora & vertex eo inungatur. Ratione præservatio-

nis singulis septimanis bis aut ter saltem inunctio instituatur.

Clyster ad Apoplexiam, Epilepsiam, Paralylin & Lethargum.

R. rad. cyclam

Colocynth. ana ʒi ss

asar ʒj

Elleb. nigr. preparati

sem. Carthamæ ʒj.

Centaurei minoris ʒss

Coque in s. q. aquæ ad ʒij. colaturæ adde mellis anthosati ʒij. & si æger robustus sit ʒgem. ʒj. F. Clyster.

Medicus Apoplecticum aggressurus ante omnia in principio consideret, an in ægro adhuc signa & spes aliqua vitæ adsit, quibus cognitis ad curam sese statim accingat. Ægrum hinc inde agitare & membra eius fricare mander, abradis capillis verticem statim inungat & nucham balsamo succini aut oleo eiusdem, statimq; si os clausum sit, illud aperiat, apertum conseruet, palatumque cum balsamo dicto aut Mithridat. aut Theriaca inungat, nares tempora bals. apoplectico.

Capiti sæpius admoveat laminam vel tabulam ferream oportet calefactam vel etiam ignitam.

Per os si fieri potest, exhibeatur statim cochlj. aq. apoplecticæ & si nimiam sentit sanguinis abundantiam, venam brachij

F 3 immisso

immissio tamen prius clystere ac-
riore aperiatur.

Naribus item aliquid ex pul-
uere per canalem vel culmum
pyrethri helleboriue inflet.

Vmbilico adhibeat aut Vn-
guentum Arthanitę aut hellebo-
ri in forma cataplasmati, pos-
sunt etiam ratione revulsionis
cucurbitę applicari dorso, lum-
bis.

Natibus clyster acris iniicia-
tur, cui ꝑ croci metallorum ad-
iici potest vel ꝑ bulliat in aqua
vitę & cum decocto apto iniici-
atur.

Hinc ad vomitoria aquam sci-
licet benedictam confugien-
dum, ubi notandum, quod in du-
plici semper quantitate prout so-
pitę vires, exhibenda. Interim
continuanda exhibitio aquę a-
poplecticę quemadmodum &
reliqua dicta medicamenta.

Possunt & Vesicatoria bra-
chiis & pedibus, syncipiti itę: in-
terdum etiam ad primam verte-
bram Cauterium actuale non si-
ne commodo applicari potest.

Ægro resuscitato cura secun-
dum Practicos instituat.

Nota: Clysteres non tantum
ante Venę sectionem, sed & post
eam conveniunt, primum ex e-
mollientibus & stimulantibus
calidis, capitiq; appropriatis,
mox etiam ex fortiter irritanti-
bus, quę quoq; cum non retine-

ant diutius, repetenda, eoq;ue
frequentius quò moribus ma-
gis urget. Plat. tom. 1. pag. 47.

Leuior itaq; talis ab initio ex-
hibeatur.

℞. malva

mercurialis

salvia,

ruta

pulegii an. Mj.

rad. ireos recentis ꝑij

sulfuris

flor. Chamomilla

anthos an. ꝑj.

sem. carvi ꝑj

F. decoctum, in quo dissolve

mellis ꝑj

Elect. Benedicti laxativi ꝑij

ol. laurin.

ruta ana ꝑj

℥j.

F. Clyster.

Fortior, qui post primum vel li-
malum urgeat, statim in principi-
o exhiberi potest.

℞. rad. ireos recentis

sigilli salomonis

Cyclaminis ana ꝑj.

ruta,

thimi

salvia

lauri

pulegii

origani

Calamentha

hyssopi ana Mj.

flor. stachados

anthos ana ꝑj.

sem.

sem. Citri,
Cumini ana ℥ij
Carthami

baccarum lauri,
iuniperi ana ℥℥

Agarici in panno ligati ℥ij.

F. decoctum, in quo dissolve:

Hiera Colocynthidos ℥ij.

mellis anthosati ℥ij

succi mercurii li

beta ℥j

fellis tauri ℥℥

ol. rutacei ℥ij.

de castoreo ℥℥

Osufili ℥j.

F. Clyster.

Fortissimum in apoplexia:

℞. rad. ireos,

pyrethri ana ℥j.

aronis ℥℥.

hellebori ℥j.

ruta

salvia

thymi

flor. Centaurii minoris

nisturtianna Mj.

sem. Carvi ℥℥

urica,

ruta ana ℥j.

synapi ℥ij

Colocynthidos in petias ligati ℥℥

athos p ij

F. decoctum, in quo dissolve:

Hiera colcynthidos ℥℥

mellis ℥j

olei, ruta ℥ij

Castorii

Euphorbii an. ℥j.

salis ℥j.

F. Clyster.

PARALYSIS.

In Paralyfi curanda etiam ea, quæ in Apoplexia enumerata sunt, locum tenere possunt. Hic igitur Q vitæ, Enemata, aliaque purgantia, genus nervosum respicientia, vtilia sunt.

In loquela restituenda maxime satisfacit aqua Apoplectica, etiam cum sanguine Turtutis calente an. imprægnata. Sic oleum anisi guttatim linguæ Paralytici adpersum, loquelam restituit & reducit. Talis est aq. fl. lil. convallii cum vino facta. It. Essentia castorei per sp. Vini extracta, sal perlarum Corall. It. succini mirificè juvant.

Ad sudores imprimis eliciendos ubi, quæ ab initio erant necessaria omnia præstita sunt, præter hæcenus enumerata singularis est virtutis in Paralyfi pulvis seu Magister. ex cinab. ♂ & magisterio perlarum & Corall. de quo supra de sudoriferis & Epilepsia. Dos. àgr viij ad xij vel xvj. Sudores autem melius, imò optimè in Laconico, seu in diaphoretico enumerato eliciuntur.

Inter externa maxime laudat, Essentia foliis est essentia foliorum Tabacii liorum Tabacii (viridium) cum Malvatico facta baci. (sola infusione sine destillatione) si præsertim à præmissis sudoribus

doribus membra paralytica hac Essentia diutius fricentur. Resoluta nimirum membra faciliè restituantur & redeunt.

Paralyseos curandæ ratio plerumq; à venę sectione inchoatur præmisso clystere acriore, si scilicet ætas & habitus corporis consenserint. Hinc ad materiæ concoctionem & eductionem accedimus, ubi semper admisceri debent aq. destillatæ primulæ veris salv. aut melissæ aut Extr. ipforum, & vel purgantia illis infundi vel extrahi possunt, adjectis gut. ij vel iiij ol. ꝯ per deliquium statimq; inungatur spina oleo Chamomillæ solo.

Quod si citius & rectius curam absolovere volueris, modo seq. progredere: R. Extr. scammoniigr. iij, florum aut vitti ꝯ gr. ij tenuissimè pulverisata misce cum ꝯij conseruæ aut iiij buglossæ capiat manè cum custodia. Si ad vomitum irritatur, detur jusculum ad eum promovendū, purgabitur hoc modo æger persuperiora & inferiora: diebus duobus sequentibus utatur apoze-mate aliquo vel syrupo capitali & aperiente cum gut. aliquot sp. ꝯ aut in defectu ejus ꝯ Blat. ꝯj. Hinc iterum dicto medicamento purgetur, à quo si fortè propter vomitum abhorreat æger, F. infusio ex Agarico cum radice hellebore nigri pulverisati & Ja-

lapu cum aq. fl. primulæ veris & melissæ aut capiat Extr. Panchymagogi dosin; iterumq; per 2. ꝯ utatur Apozemate dicto vel syrupo aliquo magistrali appropriato. Eadem medicamenta repetantur ad 10. diem. Interim inungatur spina oleo Chamomillæ cui parum petrolei sit admistum. Hinc ingredietur stupham, excipiatq; vaporem seq. decocti super ignitos lapides affusi, & quàm optimè sudet:

R. flor salvia
sambuci
lauri
rorismarini
Chamomilla
melissa
stachados arabica.

decoque in aceto vini, æger commoretur in stupha ad horam, aut quantum vires permittunt: antequam egredietur, assumat Mitridatij ꝯꝯ cum gut. iij. aut V. sp. r. ꝯri aut solum assumat Mitridatium. Postquam egredietur linteis calidis sudor omnis exsiccerur, & in lecto qui escat per horam semis. spina verò inungatur Galbanetto Paracelsi, quod fit modo seq. R. Cal-

Galbanet.
tum Para-
tum.

bani lbj inde in cucurbitam satis amplam, & ei affunde spiritus Terebinthinæ lbj. digerantur in loco calido per ꝯ ꝯ postea per Alembicū ex cucurbita non nimis alta distillentur ad siccitatē, quod

quod si odoratus & præstantius desideres, rectifica ab aromatibus, nuce moschata & Canellâ. Eodem balsamo omnia membra paralytica inungi debent: factâ inunctione imponatur radix symphyti maioris in aqua communi ad pultriculam cocta instar cataplasmat. Cataplasmat. applicatio & inunctio repetatur vesperi, præmissa partium affectatum cum panno asperiore frictione, & adperso post frictionem spiritu ♀ aut fricentur membra intincto linteo in spiritu ♀, post inungantur & applicetur cataplasma. Interim in quotidiano usu habeat æger conservam anthos & fl. salviæ, stœchados arabicæ cum Mithridatio extr. aut pulvere castorei, confectione Anacardina cum paucula solutione perlar. & ☉ potabili. Continuetur Balneum per 14. ☿ singulo mane, aut ad minimum de biduo in biduum. Interim vtatur diæta tenui & bibat decoctum Guaiaci & Hydromel loco potus.

Si Medico proponatur Resolutus, qui membrum vnum tantum habeat resolutum, illud restituat modo sequenti.

Rx. *summit. origani.*

fol. querc.

bacc. juniperi ana Miiij.

Conorum abietis No. ix. cum aq. communi coque ad crassiciem,

Cum his herbis membrum fove, donec refrigescant. Hinc linteo calido diligenter abstersâ aquâ inungatur seq. mixturâ,

Rx. *spir. ☉*

☉

& therebinthina ana.

M. diligenter, guttatim infundendo spir. therebinthinæ. Repeatur eadem inunctio bis in die & restituetur membrum, sæpius quoque in die rotulas seq. assumere debet.

Rx. *lilii convallii*

flor. lavendule an. ℥iij

sacch. alb. ℥v.

Coque ad perfectionem. Inde remotis ab Δ adde ol. succini rectificati ☿. Extr. salviæ ℥ij. aut ol. ipsius ℥ß. agitentur pistillo & Fiant f. a. rotulæ.

Præstat quoque in initio Paralyseos facere Embrochationem cum ol. copioso. It. balneum ex lacte & oleo solo, vel ex lacte cum aq. mixto vel hydroleo.

Vtile quoque est in omni paralyfi ad excitandum sudorem in balneo vel lecto assumere seq. pulverem. Rx. Cinnab. ☿ in destillat. butyri ☿ nii in collo retortæ collecti q. v. pulverisâ atque in cucurbita vitrea sublima. Hinc

Pulvis anteparaliti-

Rx. *Cinabaris huius ter per se sublimatus.*

part. j.

magisterij. Corallorum, perlarum an.

part. ß

ossium human. v. stor. part. ij.

G

M. Do-

M. Dosis ʒʒ in aq. Senecionis vel Carduibened. repetitis vicibus exhibeantur.

bris inunctis calidè applicentur, reliqua naturæ committendo.

PARALYSIS EX Colica.

Huius curationem vide in The-
sibus meis Medico Chymicis di-
sput. 1. pag. 19. Cuius hæc summa:
Non diu hic cunctandum, mor-
bus enim temporis successu fit in-
curabilis, qui cæteroquin præ-
cepse est.

Purgantia vehementia, quæ ni-
mirum ægrum convellunt, prorsus
evitanda sunt: materiam tamen
subduci potest Extr. Esulæ, senio-
ris nigræ in iusta dosi. Materia sub-
ducta quotidie (donec successus
respondeat) jejuno ventriculo de-
tur spir. ʒ gr. xx. vel xxv. Hinc
tertio quoque die sudores provo-
centur.

Decoctorum sassafra multum
hic potest. Iuvat nimirum ven-
triculum & intestina, vnde mali
initia.

Dentur quoque quotidie rotu-
læ confortantes: membra affecta
primum linteo asperiore fricen-
tur, deinde spir. ʒ ri aspergantur,
tandem Balsamo Galbani tere-
binthinato inungantur quotidie
ter, ab inunctione qualibet rad.
symphyt. maior. in aq. fontan. de-
coctæ, linteoque in formam ca-
taplasmatidis super inductæ mem-

MEMORIA.

In memoria deperdita revocan-
da, præsertim apud senes multum
prodest pulvis Trithemii, ita voca-
tus (vide miracula Chymica Mü-
leri pag. 117. Ruland. cent. 5. p.
100.)

ʒ. macis,

Cubebæ

Caryophyllorum an. ʒvʒ

fol. Sennæ

Crystall. ʒ ri

Zinziberis

Chamæpytis an. ʒv.

rad. calami aromatici

gentianæ

sem. Cumini

silerii montani

anisi,

ameos,

dauci,

petroselinii.

spicanardi Indici an. ʒʒ

mag. Corallorum

perlarum an. ʒij.

Redigantur s. a. in pulverem, do-
sis ʒj, quem accipiat primo men-
se manè & vesperti ante cibum
horis. 3. in vino vel etiam bro-
dio; secundo mense tantum ma-
nè: tertio mense manè ter in heb-
domade quarto mense bis in se-
ptimana: quinto semel in septi-
mana, & sic deinceps per aliquot
menses.

Aqua Magnanimitatis.

2. In memoria confortanda & restauranda mirificè valet aqua Magnanimitatis repetenda ex medullæ destillatoriæ parte secunda Conradi. Elegantius valet, si cum ea extrahantur species Anacardinae, cuius essentia gr. iij. iij. v. vj. in septimana semel, bis vel ter exhibitæ in vino vel aq. lavedulæ vnicè profunt.

NB. In biliosis & siccioribus hac aqua circumspèctè vtendum: valdè nimirum exsiccatur: ratiore ergo eius vsus esto in eiusmodi hominibus, qui in Melancholicis & pituitosis potissimum tutior est.

3. Insignis est liquor D de quo supra in Desipientia.

SOPOROSI AFFECTUS.

In sopore, Caro, veterno, comate, vigiliis, Cataphora, siphylastricta id est noctambulonibus. It. Incubo in tremore, stupore, cæterisque vitiis cerebri præter illa quæ hæcenus enumerata sunt, potissimum prodest Liquor D, supra in desipientia descriptus, cuius excellentia in eiusmodi casibus satis commendari nequit.

NB. Sternutatoria in eiusmodi casibus esse necessaria, itaque in curationibus istorum morborum sternutationes sunt sæpius provocandæ.

Prodest litus ex oleo de castoreo cum succo rutæ, fœniculi. It. & succi apii, acet. fortis q. s. & cum pulvere castorei F. Emplastrum & capiti abrafo superpone.

VIGILIE.

1. In vigiliis immoderatis vsitata sunt mihi pediluvia, præcipuè verò hoc, quod

Rx. fol. salicis
lactuce
nymphae
violaria an. Mj
Chamomilla
betonica an. Mß

Pediluvius.

capit. papav. alb. sine semin. No. 5. 6. vel 7. Incisis capitibus reliqua bulliant in aqua fluviali. Hoc decocto primùm madefiant tempora & manus, sponte exsiccandæ, tandem pedes per *irrigationem* abluantur: somnum succundissimum producit, præsertim si aliquot diebus vesperi ante ingressum lecti illud vsurpetur.

2. Multum prodest Laud. opiat. intrò sumptum dosi certa & exquisita. Vide opiologiam.

Valent item Epithemata ad caput, ex semine anthos, anisi, fœnic. & papaveris alb. in aqua decocta & fronti imposita seu temporibus.

PEDICVLI Cerebri.

In pediculis Cerebri 1. profunt purgationes cerebri partim à vulgaribus (v. gr. pillulis cochiis) partim à specifico purgante Paracelsi.

2. Sternutatoria aliquoties jejuno ventriculo exhibita.

3. Vermiculos enecant suffimigia ex candelis, ex cera & cinabrio pulverisato confecta. Fumus autem excipiendus est in loco angustiori, emoriuntur vermiculi ab hoc fumo.

Citiùs cura absolvitur, si quotidie post sternutationes aliquid de Φ dulci in axungia capi distemperetur cum turundis in naribus gestetur.

*Cingulum
sapiencie
Rulandi.*

NB. In pediculis totius corporis, tum ex hoc, tum vestimentis abigendis valet cingulum sapientie Rulandi, quod & nigredinem Φ ex eius præparatione cum spir. Vini nimirum agitando in eundem spiritum vini, depositam q. s. Miscetur cum pulpa pomorum ascorum ut fiat instar Vnguenti. & deinde linteum in fascias instar cinguli affabre sectum & in Extracto liquido croci aliquoties imbibe & sicca. In duas tales lacinias. Vnguentum istud in forma Emplastri extendendum, tan-

dem ab altera parte exteriori corium subtile adapta, & cingulum nudo corpori circa lumbos applica & gesta.

VERTIGO.

In Vertigine, præmissis universalibus, specificus est pulvis ex cinabrio nativo confectus, cuius descript. habet Quercet. lib. de capitis affect. circa finem.

Stercus pavonis absque omni præparatione in forma pulveris cum saccharo mixtum & exhibitum dos. $\mathfrak{z}\text{ss}$. vel $\mathfrak{z}\text{ss}$. Vertiginem etiam inveteratam curat. idem ibid.

CONVULSIO.

Eadem hic valent, quæ in Epilepsia.

IECTIGATIO.

1. Hæc curatur Vomitoriis aq. Bened. Φ vitæ tanquam universalibus primum.

2. Postea confortantibus ventriculum, imprimis v. sp. \oplus philosophico.

3. Ad membra iectigata & imbecillia profunt Laconica ex herbis (imprimis rubo idæo bis radicato) capitalibus, vel sudatorium cum spir. vini, quod maximè prodest.

Interdum ad confortationem exhibenda Magisteria Corallorum

rum, perlarum. It. lapis Bezoar & Balsamus vitæ.

CATARRHUS.

Aqua ser-
pilli.

In omnibus Catarrhis & defluxionibus tum prohibendis, tum etiam caput ab iisdem præservandis prodest aqua serpilli cum vino destillata, cuiusque particula quotidie sumpta dos. cochl. f. ij. pro ratione ægri. Illa sic fit: R. serpillum cum flore matutino tempore ante exortum solis decrescente ☽ collectum, incide in particulas minimas superfuso Vino generoso albo in sole aliquandiu, postea per Alembicum destilla in B.

2. Prodest Vinum Medicatum sequens, R. rad. Caryophyllat. ʒvj. rad. acori ʒiij. pulv. sambuc. Mß. fol. maioran. Mj. Vini lb xvj. Exhibeatur pro potu communi.

3. Catarrhum quemvis sistit sacculus ex succino & spir. vini paratus, de quo supra in Apoplexia. Huius itaque usus est magni momenti in catarrho suffocativo. It. ex Chamæpithe pulverisato ol. succini asperso.

4. Catarrhos tenues delabentes ad partes interiores præsertim pectus feliciter sistit laudanum opiatum sub ingressum lecti exhibitum.

Amuletum
in catarrho.

5. Præsentissimum in Catarrho remedium extat in Amuleto radicis verbasci virginis, h. e. quod

per eam ætatem non floruit, quando colligendum est. Colligitur autem in die ♀ ris (ex his in ultima ♀ die optimè ☽ decrescente) ante exortum ☉ lis à 15. August. vsque ad 8. Septembr. ☽ decrescente: postea radix purificata exsiccat in loco vmbroso. Eius particula in auro ligata & collo postea appensa mirificè contrà omnes catarrhos qualescunque corporis præservat. Fœminis non prodest, conceptum impedit, quamdiu gestatur, qui eâ remotâ restituitur. Vide Dodonæum. Radix quò rectior, eò melior in parva quantitate.

CATARRHUS SUFFOCATIVUS.

Intet fluxiones, quæ à capite ad partes subiectas sunt, nulla periculosior illâ, quæ ad pectus & cor fit, adeò interdum vehemens, ut hominem subitò è medio tollat. Vnde huic statim occurrendum absque omni mora. Hinc Medicus vocatus, statim præsentem magnam sanguinis abundantiam, præmissis Clystere fortiorumque reddito venam secet, fumum in cubiculo excitet è Mastiche, thure, succino per vices & acet. rosaceum super lapidem ignitum effundat,

Capiti rasis capillis applicet Emplastrum sequens.

Rx. Emplastri contrà rupturam ℥ss
gummi ammoniaci ℥ss
massichis
succini ana ℥j
myrtillorum ℥ss

M. simul & F. Emplastrum rotundum, futuræ coronali applicandum;

Nares inungat Balsamo succini, & ut æger sedeat in lecto, imperet; Exhibeat deinde syrupum ex aqua benedicta & paulo post acer, theriacale vel squilliticum destillatum cum radice iridis Florentinæ. Accipitur sc. ℥ij. acet. squillitici pulveris rad. ireos Florentinæ ℥ij simul per alembicum ad siccitatem destillando, imposito rostro alembici nodulo ex radice dicta. Accipiat item boli armeni loti in aqua rosarum ℥ij. cum syrupo de rossisiccis & pulvere diatragacanthi frig. ad ℥ss. Sequens item gargarisma in usum vocetur.

Rx. syr. papaveris
diamor. ana ℥ij
Vinigranatorum ℥ss
aq. plantaginis
scabiosæ an. ℥j

M. Hinc ad materiam concoquentia Apozemata Syrupos, magisteria & Electuaria confugiendum.

Materia cocta repurganda tum iis, quæ sentinam in toto corpore respiciunt, tum iis, quæ caput ab humore liberant, qualia

Eurhina, sternutatoria, Apophlegmatismi, Gargarismi. Palam inter hæc obtinet nigella Romana si subtilissimè pulverisata cum aqua maioranæ è vola manus in nares attrahitur: imò hæc sæpius odorata proprietate occulta confert in quævis destillatione capitis.

Quæ caput confortant, sunt vel Electuaria vel conservæ florum anthos, stœchados, rosarum vel cum pulvere diamoschi dulcis, oxymelle squillitico & oleo nucis moschatae mista, aut rosul. cum speciebus dictis & cum ol. succini & saccharo in aqua fl. sambuc. soluto, quibus addi potest flor. ℥ssj vel altera. Possunt quoque ad præcavendum fluxum humorum subitaneum in ore noctu præsertim inter dormiendum tempore stillationis detineri orbiculi sequentes.

Rx. spicanardi ℥j
massich. ℥ij
sacch. ℥ij

C. syr. de ros. siccis F. orbiculi similes lupinis.

Exteriùs admoveantur sacculi vel pileoli capiti, qui recipiunt ea, quæ caput roborant, & materiam exsiccant.

Rx. flor. melissa
maiorana
betonica
summit. origani ana Mss
Nuc. moschata.

*Caryophyll. an. ℥ij**Benzoes ℥ij**Croci,**macis an. ℥ss**thur.**maslich. an. ℥ij**ros. r. rubr. ꝑj*

In pulverem grossum redacta serico rubro includantur, ac insuantur. F. pileolus.

Aut si æger hoc medicamentum recuset pulvis syncipiti inspergatur è mastiche, thure, succino, galliis moschatae. Excipiatur linteum, quo caput tegatur: linteum sæpius perfumetur & capiti applicetur. Vel

*R. mastichis**oliban. an. ℥j**thymiam.**benzoes an. ℥j**succini ℥ss*

tacamahacæ q. s. ad incorporandum.

F. Trochisci pro fumo.

Profunt & hic poma odorifera ac Balsamus apoplecticus naribus illitus.

Quod si medicamentis dictis non cedat catarrhus, parti capitis anteriori tonsæ vesicatorium admoveatur, vesica rumpatur & per diem unum & alterum aperta servetur, tandem consolidetur: non neglectis interim, quæ ad catarrhum exterminandum faciunt medicamentis.

Alij candens ferrum vel caute-

rium potentiale applicant, ubi digitorum maximus definit, capitis parti anteriori passa manu eius radice seu pollice extremæ nasi radice admoto.

OCVLORVM AFFE- ctus.

STRABISMVS.

Strabismus recens (inveteratus enim non curatur) in pueris (universalia pro humore peccante premittuntur) corrigitur, si larva faciei applicatur foraminibus ad locum oculorum perforata, ut per ea radios visivos emittat patiens, ut propter situm ipsorum radii visivi ad genuinum oculorum situm reducendi conformentur; opus tamen est accuratâ diligentia, in hoc rectè perficiendo.

PARALYSIS OCULI.

Paralysis oculi rarò occurrit sine resolutione aliarum partium: si tamen sola, vix curatur: & si cum reliquis partibus, ut in Hemiplexia, cura eadem instituitur, quæ in paralyfi communi.

VISVS IMBECILLITAS & Caligo.

Ad visus imbecillitatem & caliginem, spiritusque visivos confortandos, cerebrum humoresque ipsius rectificandos, præ-

missis

*Verbenæ vis
in aff. cli-
bus oculo-
rum.*

missis universalibus mirificè prodest Euphrasia dextrè parata. Vulgo vtuntur eadem in infuso vini in quotidiano victu cibus admista. It. in conservis, aliisque formulis. Præstat ipsius essentia chymicè extracta gr. 2. 3. 4. 5. It. \ominus eiusdem crebris solutionibus & coagulationibus, præsertim si cineres ab initio cum ϕ ana calcinati fuerint sine Δ (h. e. ne fluat in tigillo) ad summam puritatem deductum & in usu salimentario admixtum. Sic Euphrasiæ arcanum præstantissimum est in visu recuperando gr. 2. ad 5. hinc verè Augentrost, dicitur.

*Aqua oculi-
laris inter-
na.*

2. Aqua quoque est efficax, quæ fit h. m.

*R. fol. Euphrasie,
Ruta,
verbenæ
fœniculi an. Mj
summit. roris marini
salvie,
fl. ros. an. pj
bacc. juniperi ʒj
Cassia lignea ʒß
ligni aloës ʒß
sem. fœniculi ʒij
sileri montani ʒi
ruta ʒß*

Infunde c. vini Malvat. \mathfrak{ss} . ʒj, macerentur per quindenam, postea destillentur. Huius cochl. β . vel j. manè ieiuno ventriculo sumptum visum eleganter confortat.

Externa: est aqua Ocularis cum *Aqua oculi-
laris exter-*

\oplus albo confesta h. m.

*R. lapidis scissilis Schieferstein in na.
frusta contusi \mathfrak{ss}*

*aqua fontana clara vel pluvia, quæ
præstat \mathfrak{ss} ii ʒ*

\oplus li albi ʒj

ad summum vel ʒvj

Coque ebulliendo in olla & inter coquendum spumam diligenter remove ad casum 2. digitorum transversorum, postea per filtrum mitte, & vase bene clauso serva. Vsus quotidianus est immittendo in oculum manè & Vesperiguttas aliquot.

2. Ad externos vsus, it. in glaucomate mirificè commendatur aqua destillata ex fellibus piscium præsertim Lucij piscis. Vide infra acet. vnguibus nebula & pterigya oculorum.

DIVULSIO ET RUPTIO pupillæ.

In divulsione & ruptione pupillæ, item corneæ omnium optima est aqua, quæ fit ex albumine ovorum. It. ex Cancris & chelidonia de quibus in notis ad Basilicam Crollij.

ALBUGO ET NEBULA.

In Albugine & Nebula, præter illa communia cuius nota egregiè valet pinguedo ex Epate Mustelæ

pinguedo e stelæ Germ. Quappē/Altrauppē.
atius mus- Laua ex vino, & statim ita implā-
ela tetur vitro, ne fundum & parie-
 res ipsius vitri tangat, sed liberè
 in eodem pendeat. Vitrum op-
 timè claudatur, & exponatur so-
 li aliquandiu, & epar fermè to-
 tum in pinguedinem flauam de-
 stillat, quam collectam serua.
 Vfus eius est externus tantum in
 ungendo palpebras eundo cu-
 bitum. Fortius operatur, si intro
 in cibis aliquoties exhibeatur
 puluis ille de carduis minori-
 bus pratorum. Hedyd distel.

PHLYCTENÆ.

In Phlyctenis valet Aqua $\text{\textcircled{G}}$ li
 albi.

VLCUSCVLA

Oculorum.

In Vlcusculis hinc (ex phlycte-
 nis scilicet natis) valet Aqua ex
 albumine ovor. infra de vngue,
 nebulaq; oculorum.

CARCINOMA

oculorum.

In carcinomate oculorum ni-
 hil melius est pulvere illo cuti-
 cularum in ovis, è quibus pulli
 excluduntur, simpliciter insper-
 so. Cætera fiant, ut in Cancro.

EPIPHORA.

erlapton In Epiphora vel Ophthalmia
elare. præstat Periapton ex radice

malvæ. simpl. (præmisso caput,
 purgio & averfionibus debitis)
 Radix colligitur, quando Sol
 præcisè est in is in effodiendo
 illam subtus cum ex ortu solis, ita
 ut radix primum denudetur ad
 latus fodiendo postea planta to-
 ta subtus eruatur. Applicetur
 radix illa ad nucham alligando
 vel appendendo.

OPHTHALMIA.

In Ophthalmia mihi usitatum
 est applicare ad nucham cæteris
 paribus, farinam Eruçæ Senffe
 mel/ in sacculo interpassato &
 cum vino cocto repetitis vicibus
 eundem calidè è regione oculi
 patientis apponendo. Mirabili-
 ter nimirum ab oculo versus nu-
 cham trahit; quod si vesicæ ab
 hac applicatione fuerint excita-
 tæ illæ aliquandiu seruantur, aut
 rumpuntur, superimposito fo-
 lio brassicæ vel hederæ, postea
 cum mucilagine seminis cydo-
 niorum in aqua plantaginis, ex-
 tracta curantur. Oculus verò fo-
 vetur vel cum lacte muliebri. vel
 cum Sieff albo seu opio in aqua
 rosarum dissoluto. Soleo subin-
 de externè oculo applicare fac-
 culum cum floribus Chamomil-
 læ repletum.

In Oph: halmia & plerisque
 oculorum affectibus secreta est
 aqua ex floribus cæruleis de ci-
 chorio, quæ fit hoc modo. Col-
 lige

*Aqua florū
 cichorii.*

lige flores Cichorii, quando sol-
 principium obtinet, recentes
 in vitrum inde, & illud replēdo,
 etiam fortiter, quantum fieri
 potest comprimendo postea o-
 rificium diligenter claude (sube-
 re vel vesicula quintupla) & cir-
 cum circa applica farinam tuba-
 ctam, ex qua panis pinfitur, ita ut
 3. vel 4. digitos æquet. Tandem
 in Clibano pinse instar alterius
 panis, sed tantum massa illa est
 super asserculum in clibano po-
 nenda (ne rumpatur vitrum) &
 pro coctione fortiori relinque,
 donec panis eximatur, prospice
 tamen, ut hæc massa benè cocta
 sit. Exime & exprime & inveni-
 es flores in aquam rubentem &
 pinguiusculam conversos. Hanc
 destilla per alembicum ex B. (a-
 qua hæc nisi destillata non serva-
 tur) & hac in affectibus oculo-
 rum tantum palpebras externè
 singulis diebus bis illine (ituro-
 cubitum & mane) albugines, nu-
 beculas, ungues, suffusiones, ca-
 ligo, imò ipsa cæcitas mirificè
 tolluntur.

DOLOR OCULORVM.

In doloribus oculorum folia
 Nicotianæ applicentur, opiata
 hic vitanda externè, internè tan-
 tum dari possunt.

HORDEOLVM.

In hordeolo hordeum ieiuno

ventriculo sæpius masticatum
 applicetur.

PROCIDENTIA:

Oculi.

In Procidentia oculi (ut &
 ani) R. scarabæos in stercore
 equino natos, mortifica in vitro
 clauso ad Olem benè exsiccen-
 tur, & F. pulvis tenuissimus, qui
 servetur usui: post mollificatas
 partes aspergatur tenuiter & fiat
 dextra repositio. Vide infra de
 procidentia ani.

LACRYMÆ.

In Lacrymis R. Cort. granatorum

℞ij vel ℞ss

lapid. hematitidis

℞i vel ℞ss

Cortices coque in aq. rosarum
 colentur sæpius postea in cola-
 tura lapidem pulverisatum te-
 rendo dissolve. Hæc compositio
 applicetur oculis in petiis: alio-
 quin etiam applicant sacculum
 ex flor. Chamomillæ. vide Plate-
 rum in præxi.

PUSTULÆ ET MACVLÆ.

Oculorum.

Ad Phlyctenas, pustulas & ma-
 culas oculorum: fel anserinum,
 gallinarum & piscium ana part.
 æq. vitro inde, adde mellis mo-
 dicum F. linimentum, quo oculi
 inungantur.

FIS-

FISTULA OCULI.

Ad Oculi fistulam.

℞. ꝑvivi,

acet. fortissimi

aluminis

salis an. ℥j.

rad. lapathi acuti rec. ℥℞.

F. Vnguentum.

VNGVES, NEBVLÆ,

pterygia Oculorum.

Specificum Ad ungues, nebulas, pterygia
Lucii piscis. oculorum feliciter adhibetur
specificum Lucii piscis. ℞. fellia
 Luciorum, q.v. destilla in cucur-
 bita usq; ad crassitiem, in aqua
 destillata solve aliquid campho-
 ræ & postea serva. Crassitiem re-
 lictam extrahe cum sp. Vini, & sp.
 V. vicissim ab Extracto per de-
 stillationem separa. Husus Ex-
 tracti & ℞ Inian. g℥ dissolve in
 prioris aquæ gur. 3. ves 4. ac cum
 pluma in oculum manè & vesp-
 ri immitte, videbis felicem pro-
 gressum.

Aqua albu- Alia aqua ex albumine ovo-
minis ovo- rum præstantissima preparatur,
rum. quæ qvaliacunq; vulnera citra a-
 liquam cicatricem consolidat,
 estq; magnarum virium. Co-
 quantur ovo ad duritiem, dein
 per medium dissectis (Congesche-
 let) ovis eximantur vitelli, postea
 cum quibusdam albuminibus ad
 duritiem coctis & tenuitur quasi
 in pulvem cum cultello sectis ca-
 vernas reliquorū ovorum com-

ple, partibusq; debite coniun-
 ctis & filo colligatis in cucurbita
 præcisè in medium ex filo su-
 spende, ne spondilia ab iis tan-
 gantur. Obstructo orificio cu-
 curbita in MB. collocetur & co-
 quantur, videbis albumina facta
 paulatim in liqvore destillare,
 quem probè ex fundo cucurbi-
 tæ collectum (est nimirum satis
 exiguus) ad vulnera oculorum
 recentia cum pennæ pluma sæ-
 pius applica.

Ad reliqua quoq; attende, quæ
 ab inflammationibus externis
 oculos muniunt: non dubium
 est, quin quavis oculorū vulne-
 ra violenter impressa, præsertim
 si solutio continui adfuerit (mo-
 dò crystallinus humor cum re-
 tinâ tunicâ non læsus fuerit) ci-
 tra visus perditionem sanari
 possint.

INFLAMMATIO.

Oculorum.

Ad oculorum inflammatio-
 nem, dolorem, Epiphoram.

℞. aqua rosarum

Euphrasie

verbena ana ℥℞

tutia preparata ℥j

matris perlarum subtilissimè

pulverisata ℥ij

M. & usûs tempore præcipuè mi-
 sce probè instillando parum in
 oculum, nec non petias ex mi-
 stura illa madentes extrinsecus
 applicando.

Principio siue à causa calida, siue à crassis & flatulentis spiritibus nata sit Ophthalmia, præmissa evacuatione per clysterem seu lenitivum purgans, venæ sectio aut cucurbitulæ scapulis applicanda.

Hinc statim ad corporis evacuationem die sequente properandum, & ad pillulas cochiae & Lucis accedendum.

Interim statim collyrium in oculos mittendum: solum scilicet lac muliebre recens mulctum cum aqua plantaginis & paucis croci; Hoc nimirum humores ab oculo repellit, antequam verò applicetur, prodest lavare oculos de cocto fœnugraci aut applicare pomum coctum cum paucis fœniculo sub cineribus in forma Cataplasmati. Repetatur lotio & cataplasmati applicatio, dictiq; collyrii immissio sæpius. Hinc ad alia collyria & Ophthalmica properandum.

Quod si affectus hic per intervalla revertatur, purgetur patiens cum Δ cum \odot aliquoties.

*Exio subli-
miato.*

Hinc Vena secetur & adhibeantur sequentia Ophthalmica.

Occipitio quoq; setaceum seu cauteriū applicetur, aut fiat Fontanellum in brachio. Nam hoc maximè ex capite & oculis relinquitur & ab ophthalmia præservat.

*Hypocho-
mya.*

Si verò Hypochyma adsit incipiens (facta nimirum suffusio &

confirmata solius ocularii Chirurgi ope curari potest) nisi adsit plethora, vena secanda non est, ne refrigeretur cerebrum & postea materiam largius cumulet & in oculum transfundat: sed potius materia concoquenda est & educenda, visus & caput confortandum & ne vapores à ventriculo ad caput ascendant, cavendum. Vnde pulveres post cibum præscribendi ex confectioe semine fœniculi, summitatibus Euphrasie, vel tabellis cum ol. fœniculi & aqua Euphrasie, aut Extracto eius. Et si necessitas urgeat, vificatorium occipitio aut cauterium apponatur, quod ad minimum ad sex menses teneatur apertum.

Adhæc collyriis sequentibus utendum, quæ antequam oculis indantur non inutile erit, fovere oculos sacculo sequente aqua calida immerso.

R. fœnugrac aq. frigida loti ʒiʒ

sem. lini ʒs

malvæ

altheæ an. ʒij

terantur & pannis linteis raris includantur insinuanturq;.

Ad Collyria autem oculis immittenda mirè profunt aqua mellis Euphrasie, rorellæ, Chelidoniæ, fœniculi valerianæ succi dictarum herbarum per se depurati, quæ vel solæ adhibeantur, vel inter se permisceantur adun,

adjuncta paucula aqua rosarum lacte muliebri, decocto fœnugræci cum collyrio albo, croco & tutia præparata.

Si erosio vel vulnus subsequatur & adsit stupendum hocce ophthalmicum, oculos ad desperationem usq; læsos restituit, virtuosissimè eiusq; vulnera spatio 24 horarum glutinat. Collige succum florum & foliorum chelidonix, eiusq; bonam quantitatem in B. M. digere, ut sponte sua depuretur, donec nempe omnes impuritates ad fundum dejectæ fuerint, deinde & Mense junio ☉le & ☾ existentibus in ☿, caneros fluviatiles No. xx. resectisq; extremis seu durioribus pedibus & caudarum crustis. contundantur in mortario, ut succus inde exprimi possit, quem cum chelidonix succo depurato conjunctum destilla ex B. M. & reserva usui. Eodem tempore collectionis alium cancerum vivum integrum & nulla sua parte mancum in ollam inditum exsicca in clibano u'que dum teri possit, exsiccatum reduc in pulverem tenuissimum & subtilissimum, tum per incerniculum optimum traiciendo. Huius pulveris exegam quantitatem ex canaliculo pennæ præcisè in vulnus oculi instilla, atq; i a relinque per horas 24 succedente tempore eandem tantum aquam

sine pulvere prædicto sæpius immitte, lauando & eluendo omnem purulentiā, quæ tamen vel nulla, vel admodum exigua apparebit, & optatus certè finis subsequetur.

R V B O R O C V L O -

R V M.

Ad ardorem & ruborem oculorum cum dolore.

& Butyri recentis novies in aqua rosarum loti ℥ss

tutia præparat. ℥j

Camphora ℥ss

M. & reserva in vitreo vase & parum oculo indatur.

Ad inflammationem, & rubedinem oculorum ut & pustulas faciei rubras dissolvatur saccharum bñi aqua Euphrasix & rosarum ana addito pauculo tutiæ præparatæ.

Ad caliginem, rubedinem, lacrymas & omnia ferè vitia oculorum valet aqua Crollii Ophthalmica, & sequēs,

&c. Vini albi non adulterati,

aq. rosarum an. ℥ij

sacchari candi albi

Opurificati an. ℥iiij

M. postea ex hac aqua super cotem tere tamdiu Zinziberis digitum unum, donec in aquam assumptus fuerit, cola per Chartam emporeticam per virtum, tandem in S. V. Cochli. ij solve camphoræ titæ ℥j. M. cum priori &

H 3

eam

eam probè servatam ad quævis oculorum vitia usurpa, immit-
tendo sæpè gut. j. atq; alteram.

HYPOSPHAGMA.

Hyposphagma oculi tollunt
summitates hyssopii aqua simpli-
ci coctæ, & in nodulo oculis te-
pidè applicatæ. It. radix sigilli
Salomonis conqvasata, oculo,
partibusq; vicinis in forma cata-
plasmatis apposita. Vulgò san-
guinem è plumis columbarum
pullorum expressum calidè oculo
indunt.

Ad rubores tollendos utile
ovum ad duritiem coctum per
medium dissectum oculo per
noctem calidiè apponere.

AVRIUM AF- FECTVS.

PHLEGMONE ET VLCVS.

Phlegmone aurium interna
communibus repellentibus cu-
ratur: Vlcus autem maturan-
tibus.

FLVXVS AVRIUM.

In fluxu aurium perpetuo in-
que colluvie laudatur urina pu-
erorum destillata, immissa in
aurem gut. aliquot etiam usque
adx. Relinquitur immissa urinæ
aliquandiu (manè quotidiè ven-
triculo jejuno) postea inclinato
capite denuò emittitur.

In hoc casu necessaria sunt

purgationes capitis, vel medi-
camentis communibus pilulis
vel etiam ex panchymagogo ve-
getabili. It. Specifico purgante
Paracelsi. Datur præterea deco-
ctum Gvaiaei propotu.

In pueris qui propter humi-
ditatem potissimum huic morbo
obnoxii sunt, non deproperan-
dum ad curam sed malum ærati-
ci crescenti relinquentum, Exem-
plum habui in Knidii filiâ.

VERMES AVRIUM.

In vermibus aurium tum ene-
candis, tum extrahendis, quem-
admodum etiam, in vermibus
narium & cerebri præstant un-
guentum ex axungia capii & oleo
coryli cum pauxillo $\text{℥} \frac{1}{2}$ vel ℥
dulcis mistum (gr. ij, ne fiat
Eschara) & in orificio aurium
cum bombace positum.

DOLOR AVRIUM.

In doloribus aurium folia Ni-
corianæ viridia vel etiam exsic-
cata, sed iterum humectata mi-
rifice profunt.

TINNITVS.

In tinnitu præstat Vapor ab-
sinthii & verbenæ ex lacte, ut &
absinthii crudi Mj. decoque in
lacte vaccino, postea per tritori-
um, quod commodè orificium
ollæ istius decocti claudat, im-
mittatur vapor decocti adhuc
ferven-

ferventis in aurem, absterfa aure & purgata gestetur gossypium. quod aliquandiu cum moscho fuit conjunctum (moschus nimirum capiti amicus) imprimis viris mulieribus verò ratione uteri minus tutus

SONITVS, STREPITVS & sibilum.

In tinnitu, sonitu, strepitu, sibilu multum præstat panis recens coctus minor, statim ex Clibano sumptus & inferiore crusta ablata, immissoq; Sp. V. bono, si ad aurem applicetur (interjecto circulo lineo crassiore ad evitandam partis exustionem (ut vapor ille intro recipi possit).

NB. Continuetur curatio, donec cedat malum.

Possunt etiam adhiberi sternutatoria præmissis universalibus.

OBAVDITIO ET FLUCTVATIO.

In obauditione item fluctuatione, quæ si huic remedio cedere nolit, immittantur auri ol. amygdalarum amararum gut. ij. iij. quæ postea emittantur: ab oleo luniperi abstinendum.

Post universalia instituantur fatus, præsertim ex corroborantibus caput, qualis est decoctum absinthii, verbenæ, in lacte vel etiam cum pane calente cum & sine sp. V. (si affectus lenior) foris

ut antea applicatio. Tandem si non solvatur in B. immittatur in aurem turunda ex radice raphani affabrè sculpta & per dies aliquot in sp. Vini macerata, ac in B. inter sudandum, in aurem immissa. Sineq; hoc modo solvatur, eadem turunda tandem maceretur in ol. fœniculi stillat. & eodem modo in Balneis usurpetur. Auri instilletur sæpè oleum carvi & illinatur post aures.

SVRDITAS.

Ad surditatem & tinnitum valent succi raphani, pinguedo anguillæ, axungia talpæ, oleum amygdalarum amararum, pinguedo serpentis, succus expressus ex cepa, imbuta sp. V. & sub cineribus cocta. It. B. cepam magnam rubram in medio cavitam cuius cavitatem reple oleo rutæ, addendo pulverem cyperi, bacc. lauri, anisi, cumini ana ʒij. Castor. pulverisat. ʒß. bulliant omnia super prunas ardentes, postea exprimantur, serventur in phiola, de qua stillentur aliquot guttæ in aures manè & vespere cludendo cottone moschato.

In surditate non conata præmissis universalibus mirabiliter operatur Essentia fellis humani cum sp. V. extracta (diu durat) & simili ratione cum turundis Raphani inter sudandum applicata: tamen à proprietate innata in hoc

in hoc casu præstat fel perdicum, si cum ol. succini albiana mixtum in aures guttatim immittatur (dos gut, iij. iiij ad plurimum) hæc verò aliquoties sunt repetenda.

PAROTIS.

In Parotide oleum fœtidum Cuiaci vel ꝑ iuvat, si adest exulceratio, mollificetur locus, quo factô inspergatur pulvere menthæ (ulcere rupto) & ulcus sæpius eluatur aqua menthæ, adhibito Emplastro convenienti, quale est Diasulphuris.

NARIVM AFFECTVS

OZÆNA.

In ozenis & reliquis fœtidis ulceribus præmissis universalibus mundificantia primum necessaria, postea consolidantia.

Mundificantia sunt aquæ abstergentes, qualis est aqua aluminis ex arena sine spiritibus cucubita terrea simpliciter per alembicum destillata, & aq. plantaginis in qua aliquid de ꝑ dulci dissolutum fuerit & similia.

Deinde præstans est aqua viridis ex Auripigmento confecta, *Aqua viridis ex Auripigmento confecta, dis Platerij.* quam ex aliis Platerius habet in curatione doloris, quæ R. æruginis æris ʒj auripigmenti ʒiʒ terantur subtilissimè & coque in Vini albi ʒiiij ad cōsumptionem partis mediæ, ubi refrixerint,

adde Aquæ rosarum & solani an ʒij.

Aq. Viridis Hartmanni.

Præstantior est alia aqua viridis mihi usitata quæ non tam in *Aqua viridis Hartmanni.* ozenis, sed in omnibus ulceribus fœtidis narium, palati, uvulæ, gingivarum, linguæ mirificè valet. Estq; talis:

R. mellius, rosati ʒj

ꝑ vivi

aluminis crudi

æruginis æris an. ʒj

albi graci,

comarum sabina an. ʒʒ

sambuci ʒj.

fol. hyperici

roriʒ marini

rutæ,

plantaginis

salvia,

pulegi

an. Mʒ

Hæc coque in Vini & aquæ ʒbiiij ad consumptionem digiti transversius unius (in aphthis puerorum temperetur aqua tabaci, solani ana, secus nimirum acrior est) Nota: ærugo æris non simul coquatur, sed in fine addatur & relinquantur, donec refrixerit: postea coletur & servetur usui Cujus cochlear calefiat supra candelam, postea cum penicillo eandem aquam intincto tangatur locus exulceratus.

In fœtidis ulceribus palati, fau-

faucium, Vvulæ, immittatur aqua hæc cum stuppis: mirabiliter non tantum mundificat, sed in super etiam consolidat, imprimis ulcera palati & faucium ex lue Qrea orta:

Mirabilis quoque est scorbuto oris (interdum applicetur cum gossypio vel stuppis, ne noctu de glutiat propter æruginem.) Pro gargarismate multum valet decoctum Veronicæ & mellis in aqua simplici vel de cocto saturæ in Vino.

Consolidantia sunt præter illam aquam Viridem posteriorem. quæ maximè ad consolidationem facit, præsertim in ozænis.

1. Præstantissimum est, quod reperitur apud Rondeletium titulo de ozænis, quod.

℞. *ladani puri,*
hypocist. di-
maslichis
myrrha an. ʒij
styrac. rubri
Calamita
Corticum thuris
Sandaracha

auripigm. rub. an. ʒij

(Rondeletius habet ʒiij, sed improbo) excipiantur omnia terebinthina & F. trochisci, quibus fumigetur in cubiculo serò & manè. Optimum etiam est iis parare candelas, cum cera rubra (propter cinabrium, quod

in cera rubra) & fumum, qui ex candelis succensis in loco angustiori colligitur, excipere.

2. Est decoctum Myrrhæ & Olibani an. ʒiij in Vino & acet. ana ʒij & in petiis aliquoties (de syndrome) calidè applicatum.

ERYSIPELAS NARIUM.

Erysipelata narium commune instar Erysipelatum cæterorum restinguntur.

Specificum est menstruum virginis in acet. destillato rosaceo dissolutum, & in petiis rubris calidè applicatum, præsertim si sudores moveantur.

CARCINOMA NARIUM.

Carcinomata narium curantur, ut alia carcinomata (carcinomata exulcerata tantum intelligantur, reliqua quæ sine dolore & ulcere, ne tangantur) mirificè tamen hic valet Aqua Arsenici, quæ fit, hoc modo. ℞. arsenici albi ① pueri ana q. s. figantur in vicem in tigillo igne rotæ, ita ut in fine omnia fuerint

liquata (NB. evitetur fumus stundiosè, ideoque hæc operatio sub dio fiat) ubi omnia refrixerint, arsenicum erit candidissimum. Hæc autem operatio secunda & tertia vice cum ana ① instituitur. Ex hoc arsenicum per deliquium

Aqua Arse-
nici.

quium in loco humido F. oleum. Huius tantum in aqua plantag. vel persicorum dissolvatur, ut mixtura ipsa ad gustum lingvæ tolerari possit.

POLYPUS.

In polypo præter cætera vulgaris præsentissimam medicamentum (præmissis præmittendis) præstant turundæ radicis gentianæ cum ungento sequenti illita, R. pingvedinis anserisq. pl. foliorum malvæ radicis altheæ q. s. coque invicem, postea exprimantur per laciniam & F. Vnguentum. Vel R. butyri recentis pingvedinis capi, ol. olivarum, q. omnium placet adde ceræ exiguum. F. Vnguentum.

In alterutro horum unguentorum. misce $\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$ aut arcanum Corallinum, vel etiam \mathfrak{z} vitæ (v. gr. in ungenti $\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$ vel etiam plus usq; ad \mathfrak{z}). Hoc unguento parato inungantur turundæ ex radice gentianæ factæ & indantur naribus, si adhuc quandam cavitatem habuerint: sin minus, tantum polypus propendens in ungatur aliquoties, idque fiat tantisper donec totus absumptus fuerit.

FOETOR NARIUM.

Fœtor narium assiduus difficulter curatur: Fit ex abscessu vel pūtredine in ipso olfactus sensorio vel osse ethmoideo.

ODORATVS ABOLITVS.

In odoratu abolito specificum est extractum Majoranæ, singulis diebus jejuno ventriculo & vesperi præmissis universalibus sumptum, dos. \mathfrak{ss} vel etiā \mathfrak{z} . It. \ominus majoranæ affabrè factus & cum Extracto mixtus, aut per se gr. vj. vel viij. sæpius in vino sumtus. It. Balsamus Majoranæ vel etiam oleum moderatè ad gr. ij. iij. aliquando sumptum, penitus morbum tollit.

Valent etiam sternutamenta cum præsertim vitium sit in obstructione ossiculi Ethmoidis.

CORYZA.

De Coryza vide suprà in Catharrho.

Hic etiam valet Gummi animæ vel oleum eiusdem profussum super carbones. It. Tabacum aliquot guttæ ol. anisi conspersum more communi sumptum.

HÆMORRHAGIA narium.

Hæmorrhagias narium excitat millefolium, cuius succus recens expressus (pulvis minus efficax) item flammulæ (sed minori cum efficacia) constrictis leniter fascia venis jugularibus. Vide P. Bayerum capite de polypo.

Eandem si sistere libet, proximum

mum est: accipe 1. fimum de pilis leporis sub ventre nascentibus, vel caudæ extremitates, *die weissen Haar/Xenia Paracelsi*

2. Hæmorrhagiam narium sistit pulvis bufonis exsiccati in nares insufflatus, vellaciniis inditus, aut bufo integer sub axillis gestatus.

3. flor. Bellidis minoris in manu patientis aliquandiu detenti, sanguinem sistunt. Alioquin iidem flores sanguinem coagulatum & putrescentem extra venas mira proprietate dissolunt & consumunt, si in cibo usurpentur (etiam in partibus distantissimis v. g. sub unguibus.)

4. Stipites Melanthii admodum, vel gestati etiam idem faciunt sistendo sanguinem.

5. Laudanum opiatum vel intro sumptum, vel etiã cum pilulis naribus intusum.

6. Lamina argentea (verbi gratia Thalerus) inter cilia applicetur (fortissimè) fascia, ex emplò juvat.

Extractum 7. Hæmorrhagiam sistit *Croci* Extractum croci sequens si eius gut. iij cum aq. plantag. exhibentur. & Limat. Matris ℥j affundatur paulatim & successivè ℥iij ad viij Aq. fort. digerantur per noctem in cineribus vel arena: hinc per alembicum Aq. fort. abstrahitur ad siccitatem, pulve-

ri resitanti affundatur sp. V. ad. 2. digitorum eminentiam digeratur totum, donec rubescat. Hinc à facibus decantatur, & in B. vel cineribus usq; ad oleitatem destillatur.

Lepus in Martio captus, exsiccat, pulverisatus, pulvis in nasum vel vulnus immittatur.

HÆMORRHAGIA

Critica.

Hæmorrhagia narium Critica, nisi copia vires prosternat, non impedienda: morbosæ verò mox in principio succurrendum. Quare ad ea, quæ sanguinem averunt ad alias corporis partes, accedendum, & si indicantia permittant, vena secetur brachii externa, nec magna sanguinis quantitas, una detrahat, vice, sed reiteratis vicibus, hora una intermissa semper pro virium robore.

Cueurbitæ magnæ hypochondriis & inter scapulas applicentur. Omnia acuta & calida vitet, vinum granatorum cum aqua Chalybeata dilutum bibat, succum ribium inspissatum: conditum eorundem per intervalla assumat: Syrupis utatur refrigerantibus, ut de Corallis, Quercetani, dilutis cum aqua cichorii Endiviæ portulacæ nymphaeæ addita ℥j aut altera Sprunellæ. Aquam item è Typhis cerorum assumat, terram sigillatam

ram bolum armenum cum speciebus diatrion santalon in forma aut aq. cardiacæ cum confectio-
ne de hayacintho aut in forma
bolicum conserva.

Epithema item applicetur
exterius Epati ex aquâ Endiviæ
cichorii, rosarum, nimpheæ cum
fl. ros. rubrarum santalo cam-
phora additis semine portulacæ
oxalydis cichorii cū pauco acet.
statim hinc sequente mane pur-
getur infusione Rhabarbari cum
syrupo rosarum solutivo aut de
cichorio cum Rhabarbaro.

Fronti quoque & temporibus
adhibeantur medicamenta ad-
stringentia & refrigerantia : im-
primis fiat cataplasma ex bolo
armeno aut sanguine draconis
cum albumine ovi subactis, im-
mittatur turunda e. gr. v, aut vj
cum panno rosa : aut fiant pilu-
læ duæ ex laudano occludendo
illius narem utramque. Aut ster-
cus asininum aut suillum acet.
rosaceo dissolutum immittatur
in nares, quod vel solo odoratu
sapius sistere compertum, si
cum aqua rosarum & camphora
mixtum facculis includitur ad
odorandum.

Ad collum, ubi venæ jugula-
res ascendunt, applicantur lin-
tea in aqua sperniolæ, in qua pa-
rum camphoræ & sacchari hni
solutum sit, intincta.

Eadem aqua utiliter ad Epi-

themata Epatidis & testium, qui in-
volui possunt linteas imbutis a-
cet. rosaceo, in quo sperniolæ
compositum dissolutum, adhi-
beatur, Imo dictâ aquâ lavare
faciem & nares commodum,
quia coagulat sanguinem : ita &
in hæmorrhagiis quibusvis vul-
nerum applicari cum linteis
commodissimè potest. Vide no-
tas ad Crollium.

FACIEI ET ORIS

Vitia.

RUBOR FACIEI.

In rubore faciei 1. sit respectus
ad Epar, ex cuius intemperie e-
iusmodi rubores insoliti prove-
nire solent. Radix itaq; cicho-
rii cum toto, præmissis universa-
libus, in infuso aliquandiu usur-
pata, hepar corrigit. Idem faci-
unt alia.

Postea descendatur ad loca-
lia, quæ sunt : &. mastichis thuris
albi. Camphoræ ana solve cum
sp. Vini quo faciem mane & ve-
speri ablue per menses 2. vel 3. ac
simul fiat scarificatio auriculæ
singulis mensibus semel, vel bis
interdum præsertim verò singu-
lis mensibus illinatur facies tota
unguento de cerussâ camphora-
to, & abluatur vicissim cum lixi-
vio ex cineribus caulium brassi-
cæ facto & tandem desinet ru-
bor. Eiusmodi plura sunt in an-
tidot. Weckeri.

PVSTV-

PUSTULÆ FACIEI.

In pustulis faciei eadem valent, sed præstantius est menstruū (virgins vel aliās juvenulæ boni habitus in aqua calida solutum, qvo si per dies aliquot sub vesperam eundo cubitum facies lavetur tota & sponte exsiccetur, pustulæ cadunt succrescente nova cuticula, & rubor perit.

2. In iisdem pustulis & morphea totius faciei radicitus extirpandis mirificè valet oleum bufonum, quod fit hoc modo. & bufones vivos (propter signaturam macularum in bufonibus) No. 3. vel 4. coque in oleo olivarum ita ij per integram horam, postea cola. Hoc oleo illine faciem aliquoties, sed singulis diebus semel, post aliquot dies cadunt pustulæ & morphea sanatur. Omnium fortissimum est hoc oleum, ideoq; cæteris nihil proficientibus ad id accedendum.

VARI.

In varis nihil præstantius oleo granorum lauri sæpius illito.

SUGILLATIO.

In sugillationibus applicatio carnis bubulæ recentis unicè prodest; sic Charta illa Emporetica crassior cum sputo applicata intra horas aliquot, sanat.

LENTIGO.

Lentigines feliciter curantur cum oleo ceræ (Honigsteehen) & ol. ſri per deliquium si anæ permisceatur & lentigo faciei illinatur.

IMPETIGO, LICHEN.

Eodem modo impetigines lichenes & volatica faciei curantur.

VERRUCÆ.

Verrucæ faciei tolluntur eo modo, qvo in toto corpore.

SPASMVS CYNICVS.

Spasmi Cynici ratio eadem, qvæ spasmi in communi.

PARALYSIS LABIORVM.

Paralysis labiorum curatur, ut Paralysis vulgaris, de qvo suprâ de Paralyfi.

FISSURA LABIORVM.

In Fissuris labiorum curandis valet pingvedo, qvæ ex cochlearibus ligneis ad coquendum in culina usitatis, si aliquantulum igni admoventur & tenentur, edistillat. Hac nimirum pingvedine fissuræ illitæ citò curantur.

STUPOR DENTIVM.

In stupore dentium fricentur
I 3 dentes

dentes stupidi sale, vel mastice-
tur pannus laneus vel pilosus pi-
leus.

NIGREDO DENTIVM

In nigredine dentium evitan-
dâ præsertim evitetur acet. & ci-
bi admodum calidi.

Removeatur item sæpius ad-
natus fœtus & impuritates den-
tium, colluendo os à sumpto ci-
bo, vel cum Δsalsa vel etiam cum
vino.

Deinde nigredo & colores
dentium fœdi hoc modo com-
modè auferuntur. R. aq. fonta-
nam, dilue in eadem spiritum ☿
vel aquam seu spiritum aluminis
q. s. ne scilicet nimium ace scat.
Cum hoc lavamento quoti-
die manè & vesperi cum licinia la-
nea frica dentes diligenter, dein-
de eosdem frica cum magisterio
Corallorum vel cum hoc pulve-
re. R. mandibularum Lucii piscis,

Corall. albi,

CC. usti,

aluminis usti.

radicis ireos

℥℥ salgemma ℥j.

F. M. F. pulvis.

Nigredo dentium & lingvæ,
ex esu ceraforum vel myrtillo-
rum extemplo tollitur suffitu
candelarum q̄ arum, Schefelste.
den / faucibus tamen propter
fumos nocivos occlusis.

MOBILITAS DEN- TIUM.

Mobilitas dentium aufert pe-
culiare & specificum remedium
seq. R. gland. ℥j

gallar. ℥℔

aluminis usti

succi acatiae an. ℥℔

fol. rosarum rubrarum M℔.

Coque cum vino rub. ℔ ij ad ca-
sum unius pollicis, postea cola.
Cum hoc decocto sæpius quoti-
die eluantur dentes, rursùm fi-
gantur & immobiles redduntur
& conservantur.

ODONTALGIA.

Odontalgiam ex quacunque
causa ortam ex quadam specifi-
ca proprietate tollit radix lapa-
thi acuti (ante germinationem
vere collecta præstat, mihi fami-
liaris) exsiccata & denti dolenti
applicata.

Idem præstat sed remissius
rad. lappæ dolores subito aufert,
humoremq; superfluum extra-
hit majoris.

Si fiunt dolores ex destillatio-
nibus decocto rad. urticæ ma-
joris, alii cum pauxillo nucis mo-
schatæ rasæ & croci in Vino adu-
sto & acet. ana paratum, & cali-
dè in ore, loco vè dolente reten-
tum, humores illapsos mirabili-
ter extrahit: ab initio quidem
videtur dolor augeri, sed paulo
post mitigatur & definit.

Idem

Pulvis den-
tufictus.

Idem præstat decoctum Gvajaci cum vino & aqua paratum. In eodem casu præstat decoctum serpilli (imprimis si ex destillatione (vel eiusdem aqua, gargarizando nempe cum iisdem.

DENTES CAVI DO- LENTES.

Si dentes sunt cavi & dolent, vel etiam citra cavitatem in dentibus dolentibus præstans est ol. Caryophyllorum in cuius scil. ʒj. Camphoræ ʒss solutus fuerit. Huius compositi i gut. j. vel altera in gossypio (præsertim quod cum moscho fuit) cavo denti immissa vel etiam dolenti alioquin applicata omnem dolorem aufert.

Externum est laudanum opitum in forma pilularum dentibus, illitum vel inditum, vel externè (in genis) cum unguento Alabastrino (gr. j. landani ad ʒj vngventi) dissolutum. It. cum Emplastro de mastiche & cera.

DENTES CORROSI.

Dentes Corrosos juvat suffragium ex semine Hyosyami per tubulum vel tritorium ad dentem dolentem factum.

DENTES CARIOSI.

Dentes Cariosi evelluntur promptius, si duobus digitis madefactis, ac inspersis pulvere ex lacertis aquaticis exentheratis &

in Clibano calcinatis aliquandiu prehendantur. Lacertæ colliguntur Aprili & Maio.

Sic etiam dens ex maxilla mortui evulsus, & cum radice sua dentem coriosum sæpius tangens, tandem post aliquot dies frustulatim dentem cadere facit.

In eruptione difficili dentium, apud pueros maxillæ sæpius inungatur butyro recenti & facilius prodeunt.

Quod si ne hoc modo prodire videantur, & necessitas urgeat. ʒ. sanguinem è crista gallinæ recentem, & cum digito semel tantum vel ad summum bis in unge gingivas, & sine difficultate aliisque accidentibus tandem prodeunt.

EPVLIS.

In Epulide optima est sectio per forcipem, quam excipi & gargarisma ex myrrha & sale. Ad idogmaticos.

LAXITAS, PUTREDO & Exesio.

Laxitati, putredini & exesioni gingivarum à proprietate quadam Aquilegiæ mederi videtur. potest autem inde compositum tale fieri:

℞. Pulveris fol. aquilegiæ

salvia

mentha crispa

Nucis Moschata ana ʒss

alumi-

*aluminis usti ℥j
mellis purissimi ℥iij*

Mel incalescat ad ignem & leviter de coqvendo despumetur, deinde pulveres prædicti cum melle adhuc calente sensim aspergendo misceantur & serventur ad usum. Hoc unguento illinantur gingivæ bis quotidie (NB. Decoctum summitatū rubi idæi etiam valet hîc) quod si cibus capiendus est, eluatur os aquâ prunellæ vel infuso nasturtii aquatici in vino (imprimis in scorbuto.)

MUNDIFICATIO GINGIVARUM putrescentium.

Ad mundificationem autem gingivarum putrescentium maximè valet aqua illa viridis mea composita secunda, de quo suprâ in Narium affectibus ozæna nimirum.

PARVLIS

In parulide citrà inflammationem maximè commendatur Gargarismus ex prunella, foliis salviæ & nasturtio aquatico paratus.

Si inflammatio accesserit ex aqua tabaci destillata cum lapide prunella dissoluta in eadem. fit Gargarismus (vel aqua prunellæ.)

Extrinsècus applicetur medulla panis tritici cum lacte cocta (boch niches gargarische.)

DESTILLATIO AD

Articulum maxillæ.

In destillatione ad articulum maxillæ ubi præsertim accessit immobilitas, sacculus pulvereꝝ & \ominus communi confutis & externè applicatus (calefiat prius ad fornacem) calidè destillationes prohibet. Ipsa verò immobilitas aufertur oleo rutæ, vermium terrestrium in quibus flores Chamomillæ ebullierint. Vel si mavis addatur prioribus oleis oleum Chamomillæ, & locus affectus calidè iniungatur.

APHTHA.

In Aphthis primò est decoctum saturiæ in Vino, quo colluatur os sæpius.

3. Decoctum Veronicæ præstans præsertim si adjiciatur aliquid mellis rosati.

Nota: In Aphthis contumacibus hisce decoctis adde aliquid spir. Oli & non resistent.

In Aphthis ex lueꝝea omnem absolvunt nodum aquæ virides suprâ de ozænâ descriptæ, imprimis si loco aquæ simplicis assumatur Aqua persicariæ vel in secunda aqua foliis reliquis addantur folia persicariæ.

CVRATIO DOLORUM dentium.

Dolor dentium quia plerumque fit à capitis de fluxionibus, ideoq;

ideoque in curatione ipsius statim ad ea accedendum, quæ fluxionem inhibent. Vnde statim temporibus applicandum Emplastrum de Gummi Elemi vel etiam Mastiche factum, quod antequam applicetur, calefiat optimè.

Inter scapulas applicetur cucurbita magna sine scarificatione.

Hinc statim ad repellentia materiam fluxumq; evacuante confugiendum, qualia sunt galla matura in acet. cocta, ita ut acet. in ore supra dentem dolentem detineatur calidè per horam s; vel j.

Hinc ad topica, anodyna ex proprietate occulta dolorem tollentia progrediendum.

Quod si continuus sit dolor hisce non cedens, sed ab aliqua intemperie vel capitis vel totius corporis, aut copia materiæ ad caput fluentis, & inde ad dentes, capiti simul providendum tum evacuantibus, tum alterantibus & confortantibus medicamentis, tum etiam toti corpori.

Topicorum quibus vel solis sæpius dolor omnis aufertur sequentia sunt præstantia.

Laudanum opiatum cuius gr. iij cum gut. ij sp. Oli denti dolenti applicentur, simulq; pil. j. in corpus assumatur: Dolor sopitur, applicato etiam Empla-

stro ad tempora & si opus cucurbitulis.

Similis planè effectus est o-*Oleum* leum ex buxo destillatum R. *Buxi.* ferrati buxi q. s. & repleantur 3. partes retortæ vitreæ, retortam in cineres loca & destilla oleum & liquorem aqueum igne primùm lento postremùm fortiori, & tandem summo, & destillabit oleum. Idem oleum rectius per descensum aut per vesicam destillatur. Huius olei (è buxo) R. glij & cum vino, si affectus à frigida defluxione veniat aut cum acet. si à calida. M. Contineat æger mixturam dictam in ore, post aliquot tempus expuat. Si dolor nondum cessabit, repetatur, donec ad sextam vicem, tandem abluat os vino aut acet. & sedabitur dolor.

Item pulvis gallarum in succo radicis pyrethri decies vel 12. imbibitus & exsiccatus cum fermento, M. F. Globulus parvus, qui denti dolenti impositus dolori medetur, dentes firmiores reddit, vermiculos in ipsorum cavernis genitos necat, fluxiones omnes ad gingivas delapsas extrahit.

Tandem ultimum in omni & acerrimo dolore perfugium applicare vesicatorium post aures & cervici.

Exteriùs inungi possunt maxillæ oleo amygdalarum dulciù

& si tumor appareat, applicetur Emplastrum de meliloto. Si intus ore ad apostema tendat dolor; fiat cataplasma ex ficu asfata cum farina tritici: si aperiat, dissolvatur mel rosatum in aqua plantaginis atq; eo diluatur os.

LINGVÆ FAUCI- umq; Affectus.

RANULA.

In Ranula sub initium præsertim aperiat vena sub lingua: Quidam ranam vivam nuchæ applicant: non tamen semper respondet effectus.

PARALYSIS.

Lingvæ.

Paralysis lingvæ præmissa universali ipsius cura curatur frictione lingvæ cum semine Erucæ & theriacâ. It. oleo anisi in apicem lingvæ instillato. It. Balsamo vel ol. caryophyllorum spiritus cerasorum nigrorum loquelam amissam ad miraculum usque restituit.

APHONIA.

Aphonia in genere curatur ut Paralysis: in specie autem laudatur (præmissa capitis universali purgatione 1. Aqua liliorum cōvalii. 2. Aqua Antapoplectica ex flor. lilii cōvallii & lavendula de qua supra in Apoplexia.

Quod si alterutri sanguis turturis fuit permixtus (sanguis turturis universus in ℥iij vel ℥iij aquæ misce) & tandem in usum revocatus, aqua nempe colluendo linguam aut diutius in ore terendo, felicius succedit vocis restitutio.

Vbi tamen semper ad causas fuerit respiciendum, pro quarum veritate medicamentorum farragines quoque variant.

Præmissis igitur universalibus pertinentibus localia tum loco affecto, tum præterea in vertebrae colli, nucham & collum ipsum reliqua sunt dirigenda, quæ petantur à Practicis.

BALBUTIES.

Balbuties difficulter tollitur.

GUSTVS DEPRAVATVS, Abolitus & imminutus.

Gustus depravatus amarus corrigitur usu radicis cichorii conditi, sic etiam amaritiam lingvæ tollit ⊖ cichorii. It. rasura ipsius lingvæ cum radice zedoariæ. Item gentianæ.

Si abolitus vel imminutus 1. rudentur venæ sub lingua. 2. Vtere gargarismate, quod in affectibus oris communibus & anginâ est præstans.

R. herba malva hortensis Mj
flor. rosarum rubrarum
prunella.

Vero-

*Veronica**folv an. Mß**rad. polypodii quercini ʒij.*

Coq. in aq. puræ lbij & acet. vini ʒvj usque ad casum transversæ pollicis, postea colenter & colatura leniter exprimatur.

3. Fiat talis mixtura. R. sp. Oli ʒß sp. Vini ʒij, mellis ʒj. M. instar linimenti: hoc linimento post adhibitum gargarismum illinatur lingua & imminutus gustus paulò post redibit.

TVMOR TONSILLARUM.

In rumore tonsillarum ex causa frigida fiant saltem externæ inunctiones cum oleo amygdalarum dulcium cui aliquid olei ceræ destillati immixtū sit (verbi gratia ad ʒj ol. ceræ ʒj.) Internæ fiant gargarisationes cum pipere longo in aqua communi decocto, & eo sic gargarisato.

TONSILLARUM INFLAMMATIO.

In tonsillarum inflammatione 1. Valet Gargarismus prædictus (de quo in gustu abolito.)

2. Externæ inunctionis cum oleo amygdalarum dulcium simplici (sine additione olei ceræ.) It. Cataplasma ex mica panis triticeæ cum melle, citò inflammationes sistit.

His omnibus prævalet menstruum in acet. dissolutum & ap-

plicatum. It. folia raphani sylvestris foris applicata.

ABSCESSVS TONSILLARUM.

In abscessu seu putredine & ulcerationibus tonsillarum Gargarismus supra de gustu depravato & abolito traditus multum potest. Mundificat nimirum & consolidat, si præsertim cum reliquis adiiciantur folia plantaginis. Itaq; ipsius usus in ulceribus internis maximè utilis est.

In sordidis verò recurrendum est ad mundificationes fortiores, qualis expectanda est aqua illa viridis secunda, de qua supra de ozæna dictum.

Postea decoctum Veronica & melle eadem ulcera facile consolidat.

LAXITAS UVULÆ.

In laxitate Uvulæ præstat Gargarismus compositus, supra de gustu abolito & depravato præsertim si Uvularia adjecta fuerit, (propter signaturam) deinde F. pulvis. R. piperis longi ʒj succi acaciæ radice tormentillæ an. ʒj M. F. pulvis. Huius pulveris aliquid insuffletur Uvulæ post usurpatum Gargarismum (instrumentum vide apud Fabricium Hildanum) vel verticis capillos sursum fortius paulatim trahe, donec nimirum facient sonitum:

K 2

postea

postea pauxillum de alumine usto supra Uvulam sparge, & laxitas remittet. Idem præstat semen rosarum.

Quod si hæc omnia parum præstiterint, & ovum recens ad duritiem coctum, scinde per medietatem in longum & cum ligatura vertici impone (calidissimè) per aliquot horas, donec nimium laxitas fuerit sublata.

INFLAMMATIO

Uvulæ.

Inflammationem Uvulæ tollit Gargarismus quilibet modò capiat aliquid de ☉ fixo. Sic ☿ prunellæ destillata cum lapide prunellæ mixta & ad gargarisandum usurpata inflammationem tollit.

NB. Hic verò mirificè operatur Gargarismus compositus supra, de gustu abolito & depravato, descriptus.

VLCERA COLVMELLÆ.

Ulceræ columellæ (sine malignitate) simplicia curantur facile, quemadmodum etiam linguæ & totius palati, item faucium.

Sic igitur decoctum Veronicæ & mellis cum aqua simplici, it. decoctum saturiæ cum Vino post debitas gargarisationes eiusmodi ulcera perfectè curant. (NB. potus sit non actis admodum, sed saccharo tempera-

tus, quod etiam descendentem cum potu putrilaginem absu- mit.)

Interdum recurrendum est in contumacioribus ad sp. ☉ li, qui eiusmodi aquis vel decoctis mûdificantibus additur, ita tamen ut vix sentiat, (per se nunquã) celerius & potentius curat, præsertim si in ☿ plantaginis permixtus applicetur.

Extremum usus diamori, vel potius succus expressus, aut ☉ mori multum hisce curationibus profunt. (proprietas ad os, unde *Mausbeer*/ Germanis dicitur.)

VLCERA FOETIDA

& putrida.

In ulceribus foetidis & putridis præter jam dicta recurrendum est ad aquas illas virides, supra de ozæna præscriptas, quæ omnia putredinem & exulcerationem foetidam funditus tollunt ut facilius elegans consolidatio subsequi possit.

Victus esto commodus, ne recrudescant ulcera.

VLCERA EX LUE

☿ rea.

In ulceribus ex lue ☿ rea in quacunque oris & faucium parte. 1. Cognoscendus est morbus, de quibus signis infra de Lue venerea vel morbo gallico. 2. de-

scenden-

scendendum ad universalia & particularia in illo morbo & tali ratione facillè ulcera incipientia in istis locis simul cum morbo transeunt, sin secus deveniendum est ad topica, primum mitiora, gargarismos nimirum & decocta usitata.

Quod si nec sic quidem malum coerceri possit: deinceps aquæ viridis supra de ozena descriptæ accersendæ & applicandæ sunt, tangendo nimirum cum penicillo tantum affectum locum, & cum gargarismo postea eluendo, sic nimirum facillè cedunt.

In his verò omnibus mirabiliter operatur, universum morbum luis Quæ ex toto corpore eliminando sp. Rubens, cuius præparationem & usum docebimus infra de Lue venerea.

ANGINA.

Anginam vel incipientem vel etiam confirmatam, præsertim si febris urgeat, subito vomitoria, imprimis Aqua benedicta tollunt. Sic nimirum inflammatio cedit, & ulcera vel apostemata rumpuntur. In omnibus verò hisce respiciendum ad naturam patientis & virium robur.

Quod si ergò vomitoria locum habere nequeunt, recurrendum statim est ad specifica, quæ nihilo serius etiam post vo-

mitiora locum habere possunt talia sunt.

1. Quod est apud Paracelsum in tractatu de pestilentia ad Sterzingenses, quod R. vj vel viij caneros vivos (cancri insigniter refrigerant) sedi maioris Mijj. vel iijj, quæ invicem contusa in mortario, & postmodum expressa succum reddunt, quo lingua & fauces sunt fovendæ, vel ipsa lingua radenda, imò eius (sed parum valde: gutt. videlicet aliquot) in liquore convenienti aliquid intrò concedendum.

2. Est experimentum Anton. Rugmans civis Augustani, q. R. sedi maioris Ibj. Contunde in mortario & exprimatur succus. Hujus R. Ibj adde ꝑß*, relinque in loco humido usq; solvatur ☉, postea destilla per alemb. Hac aqua sæpius ablue linguam calidè & tepidè. Est probatissimum. Vide Conradinum de lue Quæ.

2. Gargarismus ille, de quo supra de gustu abolito & depravato.

Nota:

In hoc casu aliquid addendum est ad plantas illius de sedo majori.

Quod si gargarizare nequeat, si hunculis iniiciendus est Gargarismus: Post singulas gargarisationes. R. corium de lardo (Speckschwarten) duos digitos

latum & assulatim incide, ex ea parte, qua adhuc lardum est, & pone ad linguam, ut aliquandiu detineatur. Sic nigerrima cuticula linguæ resolvitur, & tandem discedit, & curatio sequitur celerior.

Externè ad collum ipsum applicetur Emplastrum ex nidis hirundinum (integris & albo græco ana.) cum aqua ferrariorum coctum calidè.

Pro potu dissolve \textcircled{P} vel \textcircled{S} prunell. (vinum non detur) $\textcircled{3}$ j in aq. fontanæ Mens. j.

Anginæ conferunt ea in quibus sal nitrosum Ammoniacum delitescit, ut stercus canis albi ossa rodentis, in aqua probè coctum & cum melle exhibitur.

Rasuræ dentis Apri $\textcircled{3}$ j cum oleo amygdalarum dulcium & saccharo.

Cinis cancerorum ustorum.

Cinis hirundinum.

Consolida media, prunella, VVularia, cervicaria, Mentha crispa, rubus idæus.

ANGINA NOTHA.

Angina notha puerorum curatur Emplastro modo dicto.

Caput viperae exsiccatum & collo appensum commendatur pro amuleto.

\textcircled{R} . noctuam unam cum penis combure & F. pulvis, cuius postea modicum in guttur

immittatur, aperit & rumpit apostema mirabiliter.

Sp. \textcircled{P} tum in extinctione inflammationum tum in resolutione Apostematis plurimum valet.

Exhibetur eiusdem in haustu aq. fontanæ calido $\textcircled{3}$ ij. aquam misce cum sp. Vini & sp. \textcircled{P} an. $\textcircled{3}$ ij. Vide Crollium:

\textcircled{R} . aq. semper vivi,

prunellæ an. $\textcircled{3}$ ij.

salis armoniaci $\textcircled{3}$ j.

M. F. Gargarisma.

CrySTALLUM vel anodynū minerale, ut vocant, seu Lapis Prunellæ (quod Linguae inflammationi, item faucium vicinarumq; partium asperitati unicè medeatur) infig. is virtutis est. $\textcircled{3}$ ij vel $\textcircled{3}$ j in aqua al qua appropriata resolutus & gargarisatus mirè confert, potest etiam parum huius misturæ cum saccharo junctæ deglutiri, vel si mavis, sal prunellæ vulgari modo præparato quantum placet adde sacchari candi vel crystallini tantundem, veletiam plus utrumq; pulverisatum coque cum aquæ rosarum quantitate sufficiente donec gutta lamellæ stannæ superfusa consistentiā habeat, effunde in concham & repone relinquendo donec instar lapidis induruerit, tandem exime & in particulas diffringe vel etiam in pulverem redige, utere hoc sapius.

PVL-

PVLMONVM

Affectus.

PVLMONES VENTOSI.

Pulmones ventosos hoc est flatibus distensos, adeoque respirationem impediētes restituant Essentialia ex carminativis, citò ad locum affectum penetrantia.

Hic præstat Balsamus scæniculi, cuius descriptio in Crollio est dicta.

Sic sal stiptum carvi dextrè (hoc est per ϕ calcinatus, ut in Θ le Euprasie dictum) & cum Θ le communi usurpatus tum præservando tum curando ab ejusmodi morbo liberat.

Specificum in curatione est radice Aaronis pulveris \mathfrak{zj} . It. fæculæ Aaronis ad \mathfrak{zj} in ∇ appropriat. Syrupo vel Vino. It. in cibo; in præservatione quotidie \mathfrak{ss} ad \mathfrak{ss} sed cautè & rarò, turò autem \mathfrak{ss} .

ASTHMA, ORTHOPNOEA, Dispnoea.

Asthma, Orthopnoea, dispnoea facile curantur Vomitoriis, imprimis aqua benedicta. Idem facit præsertim in crassis humoribus bronchia pulmonum obstruentibus succus fæcula etiam radice iteos nostratis cuius \mathfrak{ss} ad summum, interdum tamen \mathfrak{zj} vel \mathfrak{zij} in conuenienti liquore data, imprimis v. in vino Mal-

vatico citissimè humorem crassum expellit.

Confirmata Asthmata difficulter uno atque altero Vomitorio cedunt: Itaque usus.

I. Florum ϕ ris vel etiam ϕ vivi cum asa dulci in ovis tremulis (ad ϕ vivi \mathfrak{zj} , Benzoes \mathfrak{ss} vel \mathfrak{zj} . huius compositi datur \mathfrak{ss} in ovo tremulo, addito Θ momento) per aliquot ϕ exhibitus, pulmones infarctos à crassis humoribus liberat.

Idem præstat lac ϕ , de quo vide notas ad Crollium.

Præstantissimum omnium sunt flores ϕ ris albissimi, quorū præparationem vide in Exegesi Chymiatrica, Tenzelii.

II. Per pulverem Asthmatis- Pulvis cum purgantem, qui est apud Asthmatis- Rulandum cent. 8. cent. 6. *cus Rulandi.*

R. fol. Cardui benedicti

Carthami ana \mathfrak{zj} .

piperis longi \mathfrak{zj} .

fol. sennæ mundat.

rad. aronis exsicc. an. \mathfrak{zj} .

anisi \mathfrak{ss} .

Diagryd. \mathfrak{ss} .

F. pulvis subtilissimus qui distribuatur in partes xij æquales, ac per 6. ϕ continuos detur earum pars una manè jejuno ventriculo, pars altera vesperti circà horam tertiam cum vino albo, jusculo &c: Quod si contumacior fuerit morbus aliquandiu hoc est per aliquot ϕ desistendum à cura,

cura postea eadem repetenda, usque ad morbi declinationem, Dosis pro una vice ferme ℥ss & gr. 2.

In Astmate ∇destillata ex fructibus Rubi cum Rob nucum sumpta pro placito, Asthma resolvit mirabiliter. Potentius operatur, si aquæ quæ fit ex compositione sacchari albi ℞. cum raphani taleolis simul in duabus patinis hinc inde commotis recentius facta (si nimirum ad horam unam vel alteram servatur, fœtet) cochl. j. manè seroq; exhibetur.

Plura de hisce affectibus vide infra de sputo sanguinis.

CATHARRVS

suffocativus.

Curatio catarrhi suffocativi suprâ tradita est, quæ ibi videri potest.

ANGUSTIA PE-

ctoris.

Angustiam pectoris morbosam succus Bryoniæ mirabiliter dilatat & omnibus præstat. Fit hoc modo: Radix eius crassa internè excavatur (radix quò crassior, eò melior) ut nihilominus extremitates relinquantur spissiusculæ. Radix excavata recens superiori operculo proprio admoto collocatur in locū humidum frigidissimū Mense Ma-

Succus
Bryoniæ.

io, Junio & Julio: intrâ paucas horas cavitas radicis aquâ repletur, quâ effusâ, denuoq; cooperculata & sepositâ, succus tamdiu colligitur, quamdiu is præstò fuerit, succus faciliè expirat. Hujus aq. ℞. ℥vj vel viij. M. cum sp. Oli vel ol. q per camp. ℥ss & probè reservetur usui. Singulis diebus cochl. j. istius compositi sumtum, angustiam pectoris mirificè tollit (diu daret hæc aqua in frigido servata, rectius tamen annuatim paratur.) pulmones item impuritatibus repletos expedit. Ideoque in Asthmate eius usus utilissimus est: serum omne ex corpore educit, ergo eius usus esse etiam potest in Hydrope.

PERIPNEVMONIA.

Peripneumonia vera curatur ut Pleuritis: itaque Vomitoria ab initio multum juvant, præsertim aqua benedicta, postea expectorantia multum valent de quibus tractabimus in pleuritide.

PVLMONVM VO-

mica.

In pulmonum vomica consumenda laudatur Aqua Valerianæ cum sp. Oli aut ol. q per campanam, ad gratiam acetositatem temperata, & quotidie mane & vespere bibita: insensibiliter consumtivum est.

Sic ☿ diaphoreticū seu flores fixi ☿

fixi ☩ cōmuniter qvotidie qvinqvies vel sexies in vino, dos. ʒss, tandem omne apostema interius ubicunq; situm est, efficacissimè sed lentè tamen resolvit.

PHTHISIS HÆ- reditaria.

Phthisis hæreditaria difficulter curatur, imò ferè nunquam propter aliis impressas nativæ (avitæ) constitutionis radices, quæ curationes nullas, accipiunt, inducias quidem interdum patiuntur, ne nempe gravius affligant, consummatas curationes autem nunquam.

Quia verò transplantatæ tabis plerunq; destillationes comites & causæ sunt, experienciâ comprobatum est, radicem rheumaticam, de qua suprâ, de catarrho suffocativo, ex collo gestatam, bona insuper observata dicta, in eiusmodi tabescentibus multum profuisse. Ex eius itaq; usu de tabe hæreditaria minuenda vel saltem impedienda, non est desperandum, plura de phthisi vide infrâ de sputo sanguinis.

TABES INCIPIENS.

In incipiente tabe à destillationibus acribus vix dici potest, quantum vomitiones præsent, præsertim ab aqua benedicta si simul cerebrum tanquam membrum mandans suis specificis &

& confortativis diligenter in suo vigore conservetur. Deinde respiciendum quoq; est ad illapsos humores in ipsos pulmones, ut expectorantibus mundificativis, aut si tenues sunt, in crassantibus domentur. Quod si nihilominus exulceratio ipsius pulmonis quæ exquisitam phthisin constituit, suborta fuerit, si recens extiterit, vomitiones multum juvant, ad mundificationem & pectoris saburram sublevandam. Deinde mundificantia apprimè sunt necessaria, qualia sunt hydromelita, composita ex expectorantibus, Italia, quæ usu qvotidiano & praxi autorum sunt addiscenda.

Expectorantia sunt loch cum floribus ☩. It. flores ☩ albi, lac ☩ris. It. balsamus fœniculi & alia quàm plurima.

Ad consolidantia pulmonis *Balsamus* ulcera tanqvam præstantissimum ☩ris pertinet Balsamus ☩ R. flor. ☩ albi q. v. sublima adhuc semel atq; iterum ab aloë & mirrha & olibano, ut docet Crollius. Hos flores extrahe cum oleo anisi (vel spiritu terebinthinæ balsamico) sine ebullitione, & F. rubicundissimus balsamus. Huius gr. 6. ad 20. in decoctis pectoralibus qvotidie manè & vesperi (augendo dosin pro morbi processu) intrò sumpta, pulmones putridos & exulceratos, præmissis

L

tamen

tamen mundificantibus & expectorantibus, mirabiliter restitunt, ulcera consolidant, & ad perfectam curationem unice disponunt.

PULMONVM

adhæsiō.

Pulmonum adhæsiō difficulter curatur in adultis.

PLEVRITIS.

In pleuritide vera ante omnia & quidem sub initio vel etiam 3. aut 5. die exhibeo aquam benedictam ad vomitus ciendos. Sic nimirum influxus humoris & inflammatio sistitur, ac pectus ipsum ab impuriatibus liberatur. Aqua benedicta exhibetur iusta dosi in ∇ Cardui Mariæ vel rheados aliquando descendo ad venæsectionem, si non morbus videtur resolutus, & plethora iusserit. Idq; facio vel ante vel post vomitum.

2. Vbi vel natura ipsa vel etiam patientes abhorrent à vomitu, ipsa sanguinis missio principaliter præcedat, præsertim ex vena cordis. (basilica istius lateris, quod affligitur.) Quod si nec sic quidem febris & symptomata remissiora fiunt, descendo ad alia magis appropriata, quorum prius est, \mathcal{R} . spir. \odot . spir. Vini (spir. vini corrigitur à spir. \odot), datur præterea in perexigua dosi, aliàs

omnis usus hinc nocivus) ana \mathcal{D} vel \mathcal{Z} aut \mathcal{Z} i ad summum. Misce cum aqua papaveris rheados tepida q. pl. (v. gr. \mathcal{Z} ij. iij) & patientem ad sudandum in lecto, quantum fieri potest di pone.

3. Mox exhibeo diaphoreticum in peracutis \mathcal{Z} j. cum aqua Cardui Mariæ vel rheados.

4. Rusticis vel robustioribus exhibeo oleum lini ab \mathcal{Z} j ad \mathcal{Z} ij posthæc omnia deinceps administrantur expectorantia.

Nota : Specifica proprietate Pleurisi solvit rasura dentis apri aliquoties exhibita in vehiculis appropriatis : melius est magisterium eiusdem (dic *Hawse* gene.)

Extrinsècùs ad doloris & puncturarum mitigationem faciunt inunctiones ex unguento dialtheæ oleo amygdalarum dulcium & similia.

Confert quoq; Epithema ex melle & lacte invicem decoctis & calidè in vesica suilla lateri dolenti applicatis. Huius loci sunt cataplasmata ex anodynis, quæ multa sunt apud practicos.

Specifica quoq; sunt Priapus cervi, tauri \mathcal{Z} j. Ioel pag. 25. decoctum florum papaveris rheados Valleriòl. lib. 5. obs. 10.

In pleuritide nothâ eadem plerumq; observantur, nisi quod à sp. Vini abstineamus.

Externè in flatulenta pleurisi mirifice

mirificè valet pulvis seminis cymini in folia brassicæ butyro illita aspersus & foris loco dolenti applicatus (hoc usus sum in filio meo Christophoro.)

In Empyicis præsertim à pleuritide consultò maturanda est suppuratio, postea sanies seu pus educendum, de quibus omnibus consulantur practici, imprimis Rondeletius & B. Faen-
tinus. Hoc nimirum loco chymica videntur vacillare, cum omnia lenioribus maturantibus extrinsecus & intrinsecus lenientibus sunt peragenda. Nihilominus decoctum Guaiaci cum pectoralibus exhibitum mulcum prodest. Fortius operabitur, si flores ℥ fixi aliquoties non singulis diebus, sed singulis septimanis pondere ℥j in decocto Guaiaci proponantur. Sic nimirum tum maturatio tum ruptio apostematis promovebitur. Rupto autem apostemate, nec dum sanie per purgationem expectorata, recurrendum est ad abstergentia. Inter cætera laudatur hoc: \mathcal{R} . aquæ hordei ℔ij mellis rosati ℥v . (intellige aquam hordei destillatam) radicis althææ ℥j . M. & ebulliant ad consumptionem $\frac{3}{4}$ partis, postea colatura detur ad lambendum: (syr. di-
althææ Fernelii hîc etiam valet:) hoc abstergetur ulcus & pus ad inferiores partes corporis trans-

fertur, mundaturque per spiritum. Interea dum hæc fiunt, patienti quater vel quinquies in die aquæ hederæ terrestris cum suo Oleo acnati propinentur calidæ ℥ij vel iiij singulis vicibus. It folia hederæ terrestris in cibos mixta supurationem dextræ sanant. Felicior sit progressio, si ex hederæ terrestris fiat arcanum, cuius gut. iiij vel vj . in aqua propria exhibitæ omnem locum ab-
solvunt.

Serum in pectore fluctuans educit succus Bryoniæ ut suprà de angustia pectoris. It. succus ireos nostratis ad summum ℥ss . purgat nimirum per vomitum.

Plura vide infrà de sputo sanguinis.

RAUCEDO

Raucedo à clamore sanatur rotulis Diatragacanthi frigidi cum oleo anisi illitis, si paulatim in ore resolutæ deglutiantur.

Quæ à frigore, tollitur haustu Vini calidi cum saccharo distemperato.

In raucedine à destillatione etiam inveteratissima præstans est syrupus compositus de Erysimi Lobelii.

TUSSIS.

Tussim tum recentem tum inveteratam plerumq; si non semper, curant Vomitus ab aqua be-

ne dicta procurati. Hac nimirum ratione prima regio ventris ab omnibus impuritatibus liberatur, destillationes sistuntur, & si postea convenientia pectoralia tum interna tum externa fuerint adhibita, rarissime redit.

Interna sunt omnis generis Loch seu syrupi pectorales, tum expectorantes, si opus sit, tum confortantes & thoracem cum pulmonibus ab illapsu humorum preservantes.

Inter expectorantia laudatur Oxymel & acet. squilliticum cum syrupo de juiubis, de prassio mixtum.

Confortantia sunt syrupus de aceto sa, de hyssopo, violarum liquiritiae. His omnibus annumerantur syrupi dialtheae Fernelii.

Externa sunt Unguenta.

NOTA:

Preservatio à tussi mirabilis est in zizyphis hoc est majoribus illis uvis passis, quas Eibeben Germani vocant, macerantur in sp. Vini & turgescuntibus valde, earum una atq; altera manè & vesperi sumpta à tussi preservat.

II. Tussim mirabiliter resolvit Liqvor sacchari cum raphani taleolis complosione preparatus, de quo supra de asthma & orthopnæa. It. oleum sacchari magistrale, quod vocant, sit hoc

modo: Fundatur super saccharum candi albi sp. Vini semel correctus relinquantur invicem per aliquot horas in loco tranquillo, postea succendatur sp. Vini & saccharum cum reliquo phlegmate in liquorem crassum abit, qui in tussibus etiam inveteratis assumptus expectorationem promovet, & asperam arteriam cum pulmonibus leniendo corroborat, præsertim si aliquot guttæ extracti seu essentiae croci huic admisceantur. It. Extractio helenii per sp. Vini cum saccharo mista spiritus incensos defflagrat, manet ad tussim liquor perutilis. Huc refer pulverem illum Rulandi, de quo ante de asthma & orthopnæa.

In puerulis & infantibus tussis solvunt species diatraiacanthi frigidi in rotulis. It. si pedes quotidie bis vel ter præcipue itur cubitum laventur in cerevisia calida & postea soleæ pedum inungantur cum axungia Lucii piscis. His omnibus annumerantur flor. & lac & ris.

Tussis inveteratas à tenuibus destillationibus causatas sistit Laudanum opiatum, quod etiam in reliquis tussibus haud inutile est, modò dextrè adhibeatur, thoracem nempe à pituita crassa & lenta non prorsus infarcto sed libero.

SPV-

Oleum sacchari Magistrale.

SPVTVM SAN-
gvinis.

Sputum sanguinis è pulmonibus imprimis curat semen Hyoscyami cum aliis pectoralibus & adstringentibus admixtum & tabulatum. Vide Platerum in praxi & observationibus.

Si verò copiosus sanguis simul excernitur, adstringentia fortiora necessaria sunt.

R. aq. radice urticae destillata ℥j
olei ⊕ q. s. ad mediocrem ac-
rositatem.

F. mixtura, & frigidè detur: hæc mixtura sanguineis vomitum etiam feliciter curat, vide infra de vomitu Vel

R. ol. ⊖ ℥ss

aq. plantaginis ℥ij

M. F. potiuncula, subito sistit sanguinis profluxum ex pulmonibus (vide ne guttur sit exulceratum) & sanguinis vomitum copiosum.

In casu ab alto, si febres accesserint, signum est, sanguinem extra vasa in corpore putrescere.

In hoc casu nihil melius aqua Benedicta in vehiculo Δ Chærefolii propinata. Febrem nimirum & inflammationes subito tollit (vena quoque secari potest) ac totum corpus ab impuritatibus liberat. Potest eadem exhiberi, etsi nulla adhuc tum ad sit febris, & quidem statim ab initio, facit nimirum ne febris fa-

cile succedant, & si cætera fiant, quæ sanguinem coagulatum dissolvunt, qualia sunt Essentia Sanguinis hirci. It. sanguinis lupi, mumia, imprimis v. magisterium oculorum ℞. It. Carbones tilia (℥j vel ℥ij in ∇ Chærefolii vel ace o) Chærefolium detur in cibis. Pulvis in casu multum prodest.

℞. Carbonum tilia

oculorum ℞

Herba chærefolii ana.

F. l. a. pulvis

dosis ℥ij in acet.

Sic Diaphoreticum in peracutis seu mixtura simplex (vel ∇ alia Thericalis) singularis est in hoc casu, si intro sumpta sudores provocentur, qui admodum necessarii sunt, & interdum ab externis promovendi.

Sic Iodices in vino rubro stiprico (diaphoreticis parum proficientibus) immersæ, & postea expressæ, ac universum corpus amicientes, sudores in hoc casu mirificè promovent in lecto, præsertim ubi convassationes interiorum viscerum metuuntur. Felix Wurzius in sua Chirurgia laudat ℞. qvè vide. Sunt alii descripti pulveres ad casum utiles, de quibus vide præcticos.

Sanguinem coagulatum in venis & extra venas resolvunt omnia illa, (interdum etiam vena hic

secari potest de quibus iam diximus, imprimis verò sudores prolecti postsumpta resolventia citò id expediunt.

Extractam vel arcanum seu Essentia bellidis minoris intrò sumpta inatâ quadam proprietate omnem sanguinem coagulat, tum solvunt, & per insensibilem quandam transpirationem educunt. Sicaqua Theriacalis & spiritus & idem præstant.

*Vide etiam
supra de
asthmate.*

Quamprimum ad Medicum Asthmaticus deferatur, statim purgans aliquod lenitivum præscribat, à fortioribus nimirum medicamentis in principio temperandum. Hinc decoquatur materia syrupis pectoralibus de prassio hyssopo liquiritia an. ℥i℥. floribus & opt. triti ℥j succi liquiritiæ ℥i℥ aq. tussilaginis veronicæ an. ℥ii, capiat manè & tribus horis post prandium cochl. ij. vel iij. Hinc purgetur syrupo aut Apozemate, quod

R. rad. Ellebori nigri præparati

Flor. irid Florent. an. ℥i℥

Herb. tussilaginis c. toto

pulmonaria maculosa an. M℥.

Coq. in s. q. decocti pectoralis aut flor. & fruct. ab t℥j.

In Colatura ℥viij infunde

agarici

Rhabarb. elect. ana ℥i℥

Cinam. ℥℥.

In colatura reliqua ebulliant folia fennæ ℥ij leviter, colaturam

s. q. sacchari aut syrupo aliquo pectorali ad syrupi consistentiam coque, cui in fine coctionis adde infusum ex agarico & Rhabarbaro & F. apozema, aut syrupus liquidus, de quo sumat, si sit Apozema, manè cum custodia ℥iiij. Si syrupus ℥iij quod si non satis respondeat alvus, tunc

R. rad. macchacanna

agarici trid. an. ℥j

diagrid gr. viij

Cinam. elect. gr. vj.

ol. anisi gutt. ij.

F. pulvis subti. issimus detur media vel tertia parte singulis vicibus cum dosibus superioribus. Commendabiles quoq; sunt flores Benzoës cum floribus & si misceantur. It. Elixir proprietatis Paracelsi cum aq. hyssopi aut tussilaginis exhibitum à gutt. vj. ad x. vel xij.

Fiat purgatio semper intermissis 2. 3. in quibus uratur syrupo diluto superius descripto. Hinc si Plethoricus sit æger, potest vena secari, sed parcè mittatur sanguis: potest etiam inungi pectus sequenti unguento.

R. Vnguenti resumptivi

dialtheæ an. ℥℥

ol. scorpionum ℥j.

F. Vnguentum. Aut

R. olei amygdalarum dulcium

butyri recentis loti an. ℥j

axungia anatis (aut in defectu

eius olei Chamomillæ) ℥℥

ol tri-

ol. rini & Croci an. ʒj
cum pau. a cera F. Vnguentum
quo calidè inungatur pectus ma-
nè & vesperi ante pastum aut
applicetur Emplastrum Diachy-
lon.

Potest etiam in initio exhibe-
ri nonnunq. Aqua benedicta aut
infusio florum ʒ ut scilicet ven-
triculus benè evacuetur & regio
thoracis commota in materiam
morbificam exurgat.

Quibus ita præmissis ad ea,
quæ expectorationem iuvant-
accedendum, non neglectis ta-
men iis, quæ à proprietate qua-
dam morbum hunc extermin-
nant. Inter quæ palmam tenent
flores ʒris Extractum Elenii,
leum anisi lac ʒ & Balsamus ʒ. o-

ʒ. flor ʒ ʒj

extracti elenii ʒj

sacchar albißimi in aq. tussi-
laginis soluti ʒiß

olei anisi gur. iij

F. rotulæ.

Possunt autem flores ʒ aut
per se cum æquali parte iridos
florentiæ aut speciebus diatra-
ganthi frigida assumi in ovo sor-
bili ad ʒj. aut cum rob. Nucum
quod singulare in hoc morbo re-
medium, in forma Electuarii ad-
hibito pauco spiritu Vini & sac-
charo rosato (ut fiat Lambitus
cum aqua & fructu rubiaut quod
convenientissimum, fiant rotulæ
Aut si propter Extracti injunc-

ditatem ipsius loco sumatur
pulvis radicis ireos. Aut

ʒ. diatreos f. ʒj.

diatragacanthi ʒß

bals. ʒß

sacch. in aq. capill. ʒ aut far-
fura sol ʒij

F. Rotulæ, illinantur ol. anisi.

Lac ʒ exhiberi potest cum
loch de pino, de pulmone vulpis
sano & experto, admixtis bechi-
cis albis, penidio & speciebus
diatragacanthi.

Profunt quoq; ac debent cum
supra dictis Eclegmatibus & sy-
rupis pectoralibus exhiberi &
misceri CrySTALLI ʒ & flores Ben-
zoes.

CrySTALLI ʒ fiunt hoc
modo.

ʒ. limituram ʒ puram ac te- *CrySTALLI*
nuem super funde guttatim ole- *ʒtis*
um ʒ per Campanam statim in-
calesci & totus quasi solvitur, si-
ne quiescere & refrigerari & in-
tra 2. ʒ concreſcent CrySTALLI, qui
per ∇ communem destillatam
soluti, & à facibus per filtratio-
nem separati denuò aquâ evapo-
ratâ in Cryſtallos redeunt, si sci-
licet exhalatur Δ ad cuticulam.
Hinc in locum frigidum locatur
& regenerantur Cryſtalli, aqua
restitans ulterius ut prius, eva-
poratur, colligunturq; Cryſtalli
toties, quoties possunt. Dos. gr. iij
vel iij.

Pro-

Prodest quoque fumum excipere per os ex Benzoë, aut Benzoën cum flor. & ana misceri pro fumo.

Quod si à materia tenui & aqvo-
sa à crebro dilabente oriatur di-
ctus morbus, tunc quæ in capite
præcedente de catariho suffoca-
tivo dicta sunt, cum his medica-
mentis conjungenda, observa-
tisiis, quæ à Practicis in hac cura
annotantur.

Pectoralibus iisdem planè re-
mediis Phthisis de qua etiam su-
prà de phthisi hæreditaria cu-
rari potest, propter febris tamē
præsentiam addantur, quæ hu-
mectāt & refrigerant, & ut æger
utatur pro potu ordinario, aut
quàm sapissimè in die decocto
pectorali, eoq; semper, si fieri
potest, debito communi aut si-
mili incopia.

*Essentia
Mellis.*

It, rotulas frequenter assumat
de floribus & cum oleo, Balsamo
& lacte & cum essentia mellis,
quæ sit, si misceatur, mel cum a-
renalota, ut fiat quasi massa, cui
superfundatur spir. Vini ad 2 di-
gitos. Hinc per 6. s. digeratur,
spiritus tinctus per ad mellis
consistentiam iterū destilletur.
Teneat quotidie quoque in ore O-
piatum sequens

*Rx. conservæ rosarum ℥i℥
sacch. rosati tabulati
penidii
bechici albi an. ℥℥.*

spec. diatragacanthi frigidi ℥i℥.

Cum syr. violarum misce.

Ad pectus Emplastrum sem-
per admotum sit pectorale aut
cataplasma inuncto prius pe-
ctore Unguento appropriato.

Ad, confortationem paratur
Pinolatum & Martius panis ad-
dito soluto perlarum.

Potest etiam fieri pasta regalis
hoc modo:

*Rx. amygdalarum Ambrosinarum
pinearum an. ℥ij
sacch. rosati tabulati ana ℥i℥
sem. anisi,
pap. alb. an. ℥i℥
bombacis
pulv. de pulmone vulpis an. ℥j
Carnis pectoris caponis j.*

aut perdicis diligen-
ter in mortario puluerifat.

M. & F. pasta, quæ in frusta te-
nuia ad lubitum secta coq. s. a. ad
flavedinem. Vel

*Rx. Carnium Testudinum
Cancrorum ana ℥j
Nucum pinearum in aqua
rosarum maceratarum ℥ij
Pulv. Diamargariti
Diatragacanthi frigidi ana ℥j
Fl. & r̄
Rad. ireos ana ℥℥
sacchari in aqua capillorum
Qris aut eius decocto
soluti q. s. Fiat.
Pineolata.*

Postquam materia optimè
expectorata utiliter adhiberi
potest

potest decoctum ex herbis, quæ vim habent consolidandi. Exempli gratia.

R. plantaginis cum toto ℥ij

Consolida maioris

buglosse seu consolida media

feniculi

prunella cum totis an. ℥iij

diptamni cretici ℥iij

flor. hyperici

buglosse

violar. an. ℥iij

Cinamomi ℥ij

F. decoctum: aut infundantur in lacte caprillo ad 3. digit. Hinc pe Qdestillantur ad siccitatem. Possunt etiam cum dictis herbis fieri consummata.

Destillatum apud nonnullos in magno pretio est ex corde nempe Epate & pulmone Vituli adjectis aliquot herbis.

Prodest quoq; Viperarum Alcohol, vel Bezoardicum animale quod fit, cum post excoriationem viperarum dum adhuc vivunt intestinis, capite & caudâ abjectis, caro reliqua ut & cor epar elota primum in aqua simplici, & postea in sp. Vini exsiccat lentè in umbra, vel B. & in pulverem subtilissimum redigatur. Hujus pulveris R. ℥j ⊖ præparati (sæpius fusi) ℥ij. Assumitur pulvis ad quemlibet cibum loco salis mensarii.

Quinta essentia perlarum ad gut. 4. vel 6. quotidie adhibita

phthificis quoque summum solatium est: illos nimirum pristinae sanitati restituit, & morbum planè expellit, præsertim si guttulæ aliquot olei cinamomi ipsi adjungantur.

Ad Pleuritidem (plura vide suprâ de Pleuritide) laudant nonnulli aquam illâ mucosam, quæ effluit ex ore Equorū, quando ex puro & gelido fonte aquantur, si patienti propinetur.

Tragæa Antipleuritica:

R. ⊖ prunella (quorum anodynū *Tragæa Antipleuritica* universale vocant) ca.

pulveris flor. papaveris ℥ij

rheados

corallorum rubrorum an. ℥j

sacchari violacei ℥ss

M. Dosis ℥ij cum aq. papaveris rheados benedicti. Est singulare remedium ad pleurisin.

Quemadmodum in omnis inflammationis, ita & in pleuritidis curatione studendum, ut fiat, inhibitiō fientis, factæ fluxionis evacuatio & doloris urgentis sedatio. Ut igitur fientis prohibeatur, statim ab initio, ut vocatus est medicus (oportet autem ut ante 3. ⊖ vocetur, aliàs irrita erunt omnia) injecto clystere Vena secetur media vel interna lateris dolentis, & si magnus sit affluxus & tensio, cucurbitulæ brachiis & cruribus super genua apponantur, statimq; quia dolor urget, fomentum fiat ex rebus

M

anody-

Bezoardi-
cum Ani-
male.

anodynis & temperatis, quale est decoctū ē meliloto Chamomillā fœnugræco malva & rosis in lacte vel vino & aqua æqualibus partibus. Cum decocto fomentetur latus cum spongiis, aut quod ferē præstat, lacte calido impleatur vesica & lateri dolenti applicetur per horas 3. Hinc supra pannum calefactum extendatur theriaca mediæ ætatis superinspersis speciebus diambræ & calidè applicetur.

Intra corpus verò assumat dosin laut. opiat.

Bibat ordinariē Julepum

℞. *∇ rheados* ℥vj. *vel xy*

syrup.

de Endivia

violarum an ℥ij

sp. ⊕ gutt. vj

aut ℞. *aq. papaveris*

petroselini

Halicacabi, an ℥ij

syr. de V. radicibus ℥ss

sp. ⊕ ℥ss

pelliturinam & sudores. Si fieri potest assumat totam *∇* spacio horæ. Matutinis verò temporibus assumat syr. de V. radicibus de cichorio cum Rhabarbaro an. ℥iij. *aq. veronicæ* ℥iiij pro xxvj. dosibus.

Die tertio si adhuc adsit plethora & dolor urgeat, vena secetur iterum, & si verant vires, purgetur die sequenti infusione de agarico & Rhabarbaro Electua-

rio benedicto laxativo aut electuario de foliis fennæ aut syrupo aliquo magistrali: Indeque utatur Oxymellite simplici & squillitico, verbi gratia

℞. *eorum* ℥i℥

syr. de liquiritia

juiubis

hyssopo an. ℥iij

aq. farsara.

capill. ♀ an. ℥i℥.

cum decocto pectorali ℥iij misce capiat ad libitum, imprimis manè & 3. horis post prandium.

Si Apostema sentiat, danda opera, ut illud ad extra trahatur, si fieri potest. Ad rumpendum verò abscessum cæteris prævaler Cataplasma ex herba Kaly, radicibus lilii albi recentis, axungia porci, quod lateri dolenti applicandum, subito rumpit abscessum siue interius siue exteri⁹ sit.

Folia item hederæ in cibos mixta suppurationem dextræ sanant, felicior sit processus si ex hædera fiat arcanum cuius grana iij vel 5. in aqua appropriata exhibita omnem scopum absolvunt.

Non inutiliter quoq; præscribi possunt rotulæ de floribus & cum ol. anisi & tragac. factæ.

Prodest quoq; & ⊕ anodynum cum syrupo violarum, *aq. Cardui benedicti* Cardui Mariæ & rheados, hæc enim à proprietate quadā naturali dicto morbo con-

bo contrariatur. Potest it. nonnunquam offerri ex mixtura, quæ fit ex spiritu ☉ & sp. Vini æq. part. ʒj aut ʒiſs, sp. ꝑ etiam prodest cum aqua Cardui Mariæ aut rheados addito aliquo syrupo, pulvere seminis urticæ ad ʒj cum syr. violar. lambat & paulatim deglutiat.

Notetur ut omnia illa, quæ assumit æger sint actu calida, aut ad minimum tepida. Nam frigida, quæ inter bibendū ad pulmones veniunt, poros condensant & resolutionem impediunt.

Pectus inungendum unguento, quod ʒ. ol. amygd. dulcium Chamomillæ an. ʒss Croci ʒss ceræ q. s. F. Unguentum, quo inungatur post fotum.

Maximè etiam commendantur Rotulæ sequentes.

ʒ. Fl. ʒris ʒx

Myrrha rubræ ʒiſs

Aloesepaticæ ʒj

Croci ʒss.

F. pulvis qui potest dari per se à ʒss ad ʒj aut cum s. q. ex eo fiant rotulæ pro lubitu assumendæ.

Si hisce non cedat, sed protrahatur morbus, ad ea accedendum, quæ ad sputi facilè excretionem faciunt, quæ materiam deterunt, attenuant, & incidunt, aut si nimis tenuis sit, incraſſant: quæ vias pectoris dilatant, ut educi possit materia, quæ tandem eam educunt. Ubi non

inutile, exhibere interdum dosin de ☿ laxativo, reliquorum medicamentorum farrago apud practicos extat.

CORDIS AFFECTVS.

VLCERA ET ERYSIPELATA.

Vlcera cordis, eiusque Erysipelata incurabilia sunt.

LIPOTHYMIA.

Lypothymiam solvit oleum succini albi & eius balsamus naribus indutus vel ad odorandū exhibitus. It. balsamus oleum & aqua Cinamom. Balsamus rutæ, Caryophyllorum item & quidem celerius præstant. Sic Ambra & moschus feliciter lypothymias tollunt, præsertim in viris. It. acet. florum tunicæ rutæ flor. sambuci commodè huc accersuntur.

Spiritus Corollar. hic insignis est, de quo vide Crollii notas.

In lypothymia stomachica profunt 1. vomitivum. 2. confortantia, ut oleum zedoariæ. It. vinum & extractum eiusdem, Essentia melissæ cum sp. V. & aliquot guttis ol. juniperi, Essentia melissæ explicis ventriculi pituitam crassam educit, vide etiam suprâ de capitis affectibus.

SYNCOPE.

In syncope folia & flores melissæ

lissæ insuantur sacculo, qui postea cum sp. Vini aspersus applicetur mammillæ dextræ calidè.

Aqua perlarum.

Aqua perlarum.

℞. aquarum 4. cordialium an. ℥ij manus Christi cum vel sine perlis ℥j

magisterii perlarum ℞℞

succini albi pulverisat. ℥ij (super marmore terendo)

aqua Langii ℥j

M. detur cochl. ℞.

PALPITATIO.

In palpitatione cordis à quacunq; causa profecta memorabilis est lapis Bezoar genuinus non adulterinus, eius gr. ij. vel iij. cum magisterio perlarum & Corallorum an. gr. vj quotidie, usq; ad remissionem morbi, exhibeantur in aqua Cinamomi vel aqua cordiali composita.

Externè applicentur inunctiones ex balsamis cordialibus. It. Epithemata tùm calida tùm frigida.

Nota: Palpitationem cordis inveteratam penitus aufert Mumi hominis sani, aliquoties in aqua Cinamomi exhibita: aqua theriacalis Crollii. It. aqua theriacalis Camphorata Crollii quæ ingreditur compositionē mixturæ simplicis. It. liquor Margaritarum cum spiritu Guaiaci præparatus, mirificè proficiunt, si suis dosibus intrò dentur.

Vsus olei Cinamomi in rotulis multum prodest.

VERMICULI IN CORDE

seu sub Capsula Cordis.

Subnasci in corde vel sub capsula Cordis vermiculos extra dubiū est. (morbus hic virginibus familiaris.) Morbi dignotio sumitur: 1. à puncturis & doloribus cordis. 2. Lumbricis excretis vel non excretis. 3. Signum pathognomonicum est Cōvulsio.

Cordialia seu calida seu frigida seu etiam specifica (nisi quod lapis Bezoar ab initio, antequam cōvulsiones subsequantur, cum Tanaceti vel diptamni Cretici aut vulgaris sumtus, dos. gr. 4. 5. 6. 8. interdum aliquid proficiat) parum aut omninò nihil efficiunt.

Cura specifica est talis: 1. Expurgantur lumbrici per ☿ in cōserva rosarū exhibitum hoc modo: ℞. ☿ vivi purgati verbi gratia usque ad ℥j, distempera vel mortifica (☿ non mortificatur propriè) cum saliva jeiuni vel cū succo limonum: Misce cum conserva rosarum ℥℞ adde benzoës pulverisat. gr. ij aut si ☿ crudus reformidetur, tantum eius ℥j vel ij infusione in aquæ frigide haustum per noctem factâ tandem exhibeatur sine ☿ (qui non attrahitur quidem ab aqua, sed odore suo eam efficit) aut aqua destilla-

destillata ex capis vel allio quā-
titate ℥ij vel iij propinetur. Lum-
brici certò emoriuntur aut ex-
pelluntur.

2. Lumbricis quidem excre-
tis, sed convulsionibus & paro-
xismis recurrentibus, unde cer-
tissimū signum vermiculi Cor-
dialis deprehenditur, specifica
extracta allii, raphani sylvestris
& nasturtij aquatici exhibean-
tur, dos. ℥jan. in brodio vel ju-
sculo, ubi raphanus sylvestris
maceratus fuerit. Ab hac cura
citissimè curantur.

Nota: In defectu Extracti suf-
ficiunt succi an. Coch. j. ij. iij. in
hoc salia prædictorum simpli-
cium dextrè parata idem præ-
stant.

VENENA.

De præservatione & Curatio-
ne Venenorum diligenter no-
tentur, quæ Crollius habet, per-
fectiora non dantur.

Balsamus vitæ Lichtenackeri
egregia antidotus est.

Bezoardicum minerale Ome-
um, Marrhozes radix ex Indiis
nuper allata.

In dolore Cordis Bezoar &
reliqua suprà de confortantibus
cor enumerata valent.

MAMMILLARVM

Vitia.

Inflammationem mamma-

rum præcipuè sedant Epithema-
ta externa.

Sic Epithema ex thure &
myrrha coctis cum acet. & vi-
no tepidè applicatum (si dolor
vehementior addantur Laudani
opiat gr. ij. iij. iiij.) inflammatio-
nes incipientes tollit.

Sic Vernix præparata & em-
plastri loco applicata inflamma-
tiones tollit, & abscessus prohi-
bet: Cicuta simpliciter tusa in-
flammationes à lactis redundā-
tia sedat, & abscessum prohibet.

Internè in eiusmodi inflam-
mationibus subitò auxilium fe-
runt specula illa pennatum Pa-
vonis (*die oberste Spiegelsfeder
allein*/ ubi signatura mammarū)
quarum 3. vel 4. diligenter cul-
tro in minimas partes scissæ & a-
qua menthæ exhibitæ seu ab-
sorptæ statim profunt.

Abscessibus adhibeantur 1.
discutientia. 2. maturantia. Ulce-
ra facilius non curantur, nisi ab
oleo nucis juglantis expresso &
leniter (in sertagine inspissato)
postea cum turundis applicato.

Præstantissimus est balsamus *Balsamus*
♀ Rulandi, qui ita fit. R. ♀ vel *♀ris Rulan-*
florū ♀ ℥ij ol. papaveris expressi *di.*
℥bj. Vini boni ℥iij. Macerentur
per 8. ☉ ♀ leni Δ aliquoties mo-
vendo, postea bulliant Δ Carbo-
num lentissimo usq; dum Vinū
consumptum fuerit semper mo-
vendo. Tandem cola seu traice

per laciniam & serva. Vide curat. 29. cent. 1. Rulandi. It. Emplastrum diazoris. ℞. olei ꝯ ℥iij Cera ℥ss Colophoniz ℥iij. myrrhæ ad pondus omnium, cera, Colophonia oleoq; liquefactis inspergatur myrrha subtilissimè trita paulatim, igneq; lento coquantur spatula semper agitando donec permixta fuerint benè, postea nimirum post horæ partem ab Δ deponantur & paulatim frigescant.

CANCER.

Cancer mammillarum in mulieribus plerumque subsequitur mensium obstructions aut si ab alia causa procatactica suum initium habuerit, sæpe tamen menses subsistunt & malum fit deterius.

Non exulceratum satius est intactum relinquere, hoc modo nihil proficientibus auxiliis, sed malum exasperantibus. Mitius fit, si menses in pristinum statum vel à natura vel à medicamentis revocati redeant, si per ætatem id licuerit, aut si corpus aliàs Cacochymicum, purgantibus & mundificantibus reddatur purius.

In mundificantibus præstat specificum purgans Paracelsi. It. Dulcis & alia melanagoga cum Chymica tum vulgaria.

Ulceratus firmissimè sanatur

1. aqua fuliginis mundificante, donec nempe fiat Eschara. 2. Valer oleum arsenici fixi in aqua plantaginis distemperatum, donec nèpe mundificetur ulcus & Eschara sponte vel axungis adjuncta cadat. Quod si fibrosæ radices per cavitates hinc inde disseminatæ fuerint, vossellis evellantur prudenter.

Internè sæpius magisterium ocul. ℞ in aqua Empet. aut persicariæ exh. beatur.

Externè mundificato ulcere & cancro mortificato, consolidantia ex oleo balsamoq; ꝯ eiusque emplastro procurentur.

Hæc autem cura celebris est in ulcere cancroso vel carcinomate tantum incipiente. Si Esthiomenon accesserit, seu si ulcus sordidum & cavernosum redditum fuerit, præsertim si in thoracem usq; propagatum, rarissimè sanatio ulla locum habere potest. Præstat post mundificantia sæpius ulceri aspergere pulverem de cuticulis ovorum internis pullorum exclusorum.

Lactis redundantiam auferunt maximè folia cicutæ vel menthe apposita. It. caseationem lactis solvunt. Felicius operaberis, si menses simul fluant, itaque vel à natura vel arte movendi.

Lac promover semen foeniculi sæpius comestum. It. radix foeniculi gestata id præstat, pulvis Crystal-

Cryſtalli lapidis tenuiſſimus intro ſemel atque iterum pondere ꝑꝑ vel etiam ꝑꝑ datus in aqua fœniculi à proprietate quadam lacangere videtur.

ſciſſuras mammillarum tollit axungia cochlearium de quo ſupra de ſiſſuris labiorum. Item capi, pomada.

Cancer eſt tumor inæqualis aſpectu teret, aliquando cum dolore. Nomen accepit à caneris. Hoc vitium fit in omnibus humani corporis partibus cum internis tùm externis, quæ à naturâ purgationem habent, quod raræ & laxæ ſint, quæ craſſiſſimâ materiam melancholicâ promtiſſimè excipiant. Generatur ex melancholico humore efferveſcente, qui ſi fit acrior, exulcerationem efficit.

Sunt Cancerorum differentię ſpeciales. Nam quidam ulcere carent, quidam exulcerantur, ſigna ſunt tumor, magis phlegmone nigricat abſq; tanta caliditate, venæque in habitu intumeſcunt, quoniam ſanguis inutilis à profundo attrahitur, ideoque varicoſæ venæ redduntur.

Color cancri cinericus ſublividus, ad purpureum vergens, tactu duriffimus, pungentes interdum dolores inducere ſolet, & maximè in maxillis, mammillis, in aliquibus autem corporis partibus dolorem infert, in aliquibus non.

Diverſificatur tùm ratione loci, tùm ratione materię. Ratione materię cum ſunt humores mixti, melancholici atq; bilioſi, ſimul, ratione loci, in facie, in labiis, in naſo, in fronte, in manibus, digitis, ut experientia docuit. Hæ partes immunes ſunt ab omni dolore, in mammis autem dolorem pungentem habet: In virili parte quoq; dolores habere ſolet.

Nascuntur aliquâdo in labiis, naſo, in angulis oculorum, in fronte, & in tota faciei parte, ut plurimum quaſi verrutæ in forma ciceris, poſtea dilatantur & creſcunt ſicut fungi cum labiis calloſis & inverſis, ſolent ſanguinem vel quiddam virulentum emittere. In fronte ſolent ut plurimum corrodendo ſe dilatare.

Aliud genus ſeu ſpecies nullo modo ad ulcus pervenit, ſed tumor ſcirthusq; durus, lividus & nunquam ulceratur & quotidie augetur. Imò ut plurimum in collo, Epate, ſplene, in vulva, in matrice naſci ſolent, rarò in aliis corporis partibus, neminem vidi, niſi Patavii in naſo cuiusdam mulieris.

Primum huius vitii genus ſi ulceretur, jugiter erodit & profundum ſuffodit, ſaniem putridiſſimam emittit, & dolorem abominandam creat, qui ſufferri vix poteſt.

In-

Incurabilis est, qui habet radices seu venulas varicosas, quæ sanguinem è profundo attrahunt, in partibus thoracis. Alius est curabilis.

In curatione Cancris. Instituitur victus ratio, in qua vitanda, quæ succum melancholicum generant, utendum ptisana, hordeo, malva, atriplice, beta & omnibus, quæ bonum generant sanguinem & coctum facilem. Bibendum vinum tenue, album, non valde antiquum.

Vacuatio primum tentanda sanguinis missione, modò vires & ætas permiserint.

Vena in gibbo media secanda & primò menses provocare, post humorem peccantem evacuare oportet.

Si hæmorrhoides in viris, quibus emanare consuevère, suppressæ sint, recludantur.

Purgantia erunt Epithymum, fenna, polypodium serum lactis & huiusmodi composita, diasenna, diabuglossum, pillulæ de lapide lazuli.

Post hæc humorẽ, qui in partem decubuit repellere vel discutere, adhæc particulam, ne quid humorum abundantia ad eam confluat, firmare oportet cum aliquo repercussivo circa locum affectum: post imponendus pulvis Benedictus ab altissimo mihi datus ad utilitatem generis humani.

Hunc ordinem servare oportet Medicum: manẽ jeiuno Benedictus. Si cancer est ulceratus, accipiat pulverem absterfo prius ulcere ab omni sanie & virulentia, post aspergat pulverem, ut aspergunt farinam super pisces cum parantur in sartagine, & cum prædicta bombace tegat ac cum sputo lineat circumcircà, ut adhæreat, cum adhæret, nunquam cadit, nisi una radices secum eradicet. Solet hoc ut plurimum inferre dolorem interpolatè, quãdo humor acris & mordax non potest purgari per ulcus, (etiam alioquin fit tumor magnus, eo tempore nec removendum medicamentum, nec aliquid supra apponendum; sed circum oleo rosaceo illinendum, & postea dimittendum, usque dum per se cadat) quando humor ille acris purgatur per ulcus, nullum dolorem infert, postea purgatur sicut alia ulcera. Sed ego semper usus sum pulvere incarnativo mundificativo & digestivo solum ex Terebinthina & vitellis ovorum cum unguento de Lathargiro & Mumiæ, ut infra scribam.

Semper advertendum, ne aliquot radices remaneant, & si remanserint, iterum imponendus pulvis. Extat alioquin, dum absint radices varicosæ, unus cæcer super

super alium quasi strumæ, tunc oportet iterare pulverem, usque dum strumæ omnes evelluntur, & isti Cancris sunt difficilimæ curationis, cum sunt in thoracis partibus, quia inter thoracem radices habent. Multas mulieres curavi solo hoc Emplastro, dum erat in fieri ulcus. R. ammoniaci in aceto soluti, & exquisitissime purgavi succum illum malignum tali modo, quod non fluebat ad locum affectum (expertus sum in mammillis) & sæpe iteravi ad perfectam curationem. Hoc emplastrum post consolidationem ulceris per aliquot dies apposui, & feliciter curavi non nullos.

Pulv. Benedicti conficiendi ratio.

R. pulveris in signo A. ℥ij

B. ℥j

C. ij

Subtilissime quantum sufficit inpalpabilis reddatur super porphyritem servetur in loco bene clauso, ne humiditatem recipiat, & quanto magis inveteratur, tanto perciosior est. Ante annum ad usum non erit bonus.

A. Accipe in mense Junio Julio, & Augusto radices dracunculi majoris (quia eo tempore folia siccantur, & tota radix remanet in terra (radicem illam

scinde in plures particulas, suspende in loco, ubi spirant ventium siccatae sunt, serva illas ad usum in conficiendo pulvere. Quando istae radices non haberi possunt, in earum vicem radices dracunculi minoris, qui dicitur Aron, sed melior major dracunculus, qui dicitur dracotium.

B. Sadracha ab antiquis à vulgo dicta Arsenicum album, calcinosum, non splendidum quasi vitrum, non rubeum, quod in se habet quandam malignitatem, sed album calcinosum non habet tantam malignam qualitatem, præpara sequenti modo. R. illius q. v. subtilissime pulverisaper 15. ☉ de tertio in tertium, appone aquam vitæ in loco calido, ut recipiat illius virtutem & cooperiat aquam vitæ; ad illum pulverem post triduum iterum nova aqua vitæ apponatur, & illa quæ prius adfuit abiicienda. Misce simul cum aqua, & tunc erit præparatum.

C. R. Fuliginem, quæ reperitur in caminis, (suprà de confortantibus de oleo fulignis) non antiqua, neq; arenosa, sed quæ in se habeat sal fuliginem, quia solet reperiri quasi tela araneorum, & hæc non est bona, & prudens operator poterit considerare suâ diligentiam & ut supra componat pulverem.

N

Pul-

**Pulvis Incarnativus & munda-
ficativus.**

*℞. olibani
Sarco collæ
mastichis
myrrhæ
oloes,
mumia,
aristolachia utriusq; ana ℥iij
℞ cum aqua calinata com-
positi ℥i℥.*

F. pulv.

Ego usus sum præcipitato fa-
cto, cum ☉ amalgamato, in no-
bilibus unguento sequenti & li-
thargiri auri ℥iij, mumia ℥i℥
subtiliter pulverisat. cum oleo
rosaceo & acet. rosac. F. Unguen-
tum in mortario plumbeo.

Unguentum.

Quo uti soleo, tale est. *℞. Li-
thargiri affunde oleum & agiten-
tur per quadrantem, horæ po-
stea adde acet. rosaceum & sica-
gitetur, postea iterum solum,
semper agitando & fermentan-
do per 3. vel 4. horas & erit opti-
mum compositum.*

**VENTRICULI
Affectus.**

Inflammationes oris ventri-
culi, ut & ventriculi ipsius citissi-
mè personatur lapide p unellæ
ficius ☿ atque alter dissolvantur
in ∇ menthæ vel cichorii aut ab-
sinthii quantum sufficit & sa-
pius

pitissando absorbeatur. Idem &
quidem certius præstat spiritus
hni gut. j. atque altera in aqua
prædicta exhibitus, non bene
sed nota.

Frigida Saturno non bene
juncta venus.

**VLCERA VENTRI-
culi.**

Vlcera ventriculi difficulter
curantur, ideoque providentia
naturæ rariora occurrent.

**ANGUSTIA VENTRI-
culi seu.**

**DEGLUTIENDI DIF-
ficultas.**

In angustia seu deglutiendi
difficultate antecellit Rob. Nu-
cum in cuius ℥j si ☉ is gemmæ
gr. vj. vel viij aut ad summum ☿
distemperentur, & postea per vi-
tes lentè deglutiatur, omnem
hanc difficultatem tollit, seu ea
contingat in morbis, seu extrâ
morbos, hoc est sit morbus ipse
vel symptoma. Quod si scirrhus
hanc difficultatem causatus fue-
rit, Emplastrum de cicuta (sit de
succo cicutæ, oleo Chamomillæ
& cera q. s.) foris ad orificium
ventriculi gestatum diutius, cum
resolvit, nihilominus manente
deglutienti difficultate Rob. nu-
cum ita temperatum præstite-
rit. Vide Cardanum & V Vilhel-
mum Fabricium.

CAR.

CARDIALGIA.

In cardialgia *incipiente*, vel paululum *durante* curanda, Vomitus, si promoveri possit, utramque absolvit. Vomitus ergo ab aqua Benedicta vel Gilla Theophrasti procuratus facillime solvit.

In veteratam præsertim apud senes tandem aufert (vomitiones apud senes non satis tutæ) syrupus de Chamomilla Melius est arcanum de Chamomilla, præsertim Romana, si in aqua menthæ quotidie exhibeatur usque ad declinationem morbi.

Forinsecus applicentur Epithemata ex emollientibus & dolorem auferentibus Chamomilla malva. Præstantissimum est in hoc casu oleum Chamomillæ sapphiricū Thuruheuseri (quod fit si floribus Chamomillæ addatur aliquid Terebinthinæ cypriinæ in aqua dissolutæ & postea per vesicam destilletur.) in aqua menthæ vel Chamomillæ aut floribus sambuci aut foliis prunellæ sylvestris datum gutt. iiii. v. vj.

DILATATIO ORIS
ventriculi.

In oris ventriculi dilatatione seu hiatu à sumpto cibo valent Confectio, anisi, feniculi, Coriandri vel ante cibum tabulatio non pipereon, oleum pipere-

ris optimum est. Purgantia hinc locum non habent.

Externè adhiberi potest basilicum majus in sacculo gestatum circa orificium.

FOETOR VENTRICULI.

In foetore Ambra in Vino suspensa: It. oleum vel sal Cinnamon.

INTEMPERIES
Ventriculi.

Intemperies ventriculi cum humore, siue à causa frigida siue calida sit corrigitur leni vomitu præcedente. Sic nimirum saburram ventriculi, eiusmodi intemperiem plerumque comitantem facilius exterminamus, quam si aliis purgantibus per inferiora utamur: præterea plicæ ventriculi ab humore congesto quasi obsessæ expediuntur, & postea intemperies modò, nec innata, nec inveterata admodum sit, facillè corrigitur.

Si humor nullus accesserit, non erit quidem absolum vomitivis (in quibus aqua benedicta unicè valet) abstinere, vel etiam si ferre possunt vomitum impedire. Tutius tamen progredimur ad laxativa purgantia, qualis sunt pulvis sennæ laxativus, Extractum Mechoacanæ panchymagogon vegetabile. It. & dulcis his præmissis confortantia specifica exhibenda sunt.

Vtrobique, i. e. intemperie tam calida quam frigida præstat spiritus \oplus li acidus, imprimis \ominus de quo in notis ad Croliū. Egan-
tior semper deprehensus spiritus \oplus li philosophicus in iusto vehiculo exhibitus (horisij. ante pastum sine motu vel horisij. cum motu) prævalente quidem caliditate cum tincturâ rosarum vel extracto centaurei minoris (NB. imprimis arcanum eius) prædominante verò frigiditate cum Extracto calami aromatici Zedo-
ar & vino absinthiaci vel alio generoso.

In senibus præsertim pituitosis & Catharrhosis Essentia mellissæ cum sp. Vini extracto. It. essentia pulegii multum, imò plurimum possunt. Vtraque tamen essentia interdum fortificanda est in exhibitione cochl. j. taleolis vel particulis aliquot calami aromatici conditi aut ol. juniperi gut. ij. aut iij. (sic nimirum pituita egregiè resolvitur.)

Nota: Spirit. \oplus li philosophicus Essentiis hisce immixtus guttis aliquot feliciores facit.

Correcto ventriculo omnia illa symptomata, (cardialgia ex consensu ventriculi animi defectus, delirium, sopor) nec imminere nec prævalere possunt.

Corrigitur ventriculus omnium commodissimè per Vomitoria. Ablatis ergò impuritatibus

& ventriculo restituto omnia illa Symptomata cessant.

Si quod forsitan post correctum & confortatum ventriculum ab hisce accidentibus residuum fuerit, *dispositio* petenda est ex propriis istorum morborum capitibus.

FASTIDIUM ET

Inappetentia.

In fastidio & in appetentia valet spiritus \oplus philosophicus cuius effectus satis laudari nequeunt. Exhibendus is est, in vehiculis convenientibus (in aqua menthæ, acetosæ in vino, brodio) Fastidiū id fit ex succo \oplus lati vitiato in Ventriculi fundo, & consopito, qui iterum excitatur acidis.

Externè cibi fastidium aufert Epithema ex vino malvatico & aceto ana, cum crusta panis pulvere Caryophyllorum. (si imbecillitas ventriculi quoque accesserit) aspersa & aliquoties calidè supra ventriculum posita. Idem efficit Unguentum ex butyro capræ & oleo Caryophyllorum stillatio mistum, inungendo ventriculum) præsertim in chronicis.) Vide plura infra de nausea.

BULIMVS.

In bulimo (hic est ex succi \oplus lati defectu) os ventriculi maxi-

maximè cum patiatur, illa quæ in passionibus eiusdè dicta & præscripta sunt, hîc maximè locum habent. Itaque cætera si correspõdeant vomitus citissimè curam expedit. Hac nimirum ratione humores maligni facilimè expediuntur, evellentur, ventriculiq; villi, ut iterum attrahant, ab impedimentis liberantur.

Quod si vomitus procurari nequeunt, intercidentibus nempe viribus admodum prostratis, vel indiciis nullis vomitum suadentibus, omnium commodissimè recurritur ad acida \oplus lata. Hoc modo sp. \oplus li philosophicus in vino granatorum, syrupo limonium, syrupo de acetositate citri vel cum tinctura rosarum propinatus aliquoties ad morbi nempe usque declinationem, perfectissimè sanat.

APPETENTIA

Canina.

Appetentiam Caninam (hujus causa bilis prasina seu succus vitriolatus in ventriculo, non ergo imperandus est vomitus, ne moto humore sequatur Cholera, nec dandi sunt succi \oplus lati acidi, ne malum augeatur) tollit Essentia melissæ cum sp. Vini extracta, cuius dosis cochl. j. misce cum aliquot gutt. olei Carvi, præmittenda tamen sunt universalia, quæ succum \oplus latum seu

bilem minuunt & per inferiora educunt. Sic extractum Rhabbari mechoacannæ. It. panchymagogon vegetabile maximè hic laudantur. Vitelli ovorum aqua indurati sæpius comestiti à specifica proprietate *xurogenæ* solvunt.

PICA.

Daß Gelüsten der schwangern Weibern.

In pica valet aqua Cinamomi (in pica prægnantium vomitus & purgantia non habent locum) aqua corticum aurantiarum. It. \ominus cinamomi aurantiarum ex corticibus & citri ex corticibus cum magisterio corallorum & perlarum.

Si res cupita denegetur, ne quid incommodi fatui detur, convenit aqua Pampinorum vitis albi (bryoniæ) quæ statim prægnanti exhibeatur.

MALACIA.

De Malacia infra in cap. de Cachexia Virginum.

SITIS.

In siti à quacunq; causa proveniente præsertim in febribus lapis prunellæ in aqua frigida fontana dissolutus vel Julepo rosarum admodum conveniens est. Idem omninò præstat spiritus \oplus li aliquot gutt. in ∇ fontana vel Julepis refrigerantibus) spiritus

tus \ominus lis in hydropicis tantum sitim extinguit) sic aqua aluminis per B. destillata sitim & fervorem quemvis sedat.

Peregrinantibus æstate sole fervente salutaris est non bibere, etiam si sitis urgeat, cui tamen restinctio est adhibenda, præstat locustarum (die obersten giebelsgen) prunellorum sylvestrium masticare, quam vel quodlibet potionis genus ingerere.

Sic seq. pulvis itinerantibus maxime utilis est æstate præsertim, si Epatis intemperies calida multum urserit.

*Pulvis pro
peregrin-
antibus.*

*R. piperis
sem. anisiana \mathcal{D} j
liquiritia \mathcal{Z} j
rad. ireos \mathcal{Z} j
sacch. puri \mathcal{lb} j*

F. pulvis subtilissimus. Hujus R. tantum, quantum bis vel ter mucrone accipi potest: misce cum aqua pura fontana transvasando è vi ro in vitrum (interdum præcipue in febribus additur de lap. prunell. aliquid) est potus suavissimus, sitim sedans & interiora corroborans.

CRUDITAS VENTRICULI.

Cruditatem ventriculi, si ætas & virium robur suadent, aufert Vomitus conciliatus ex aqua Nucum & raphano destillata & paxillo aqua Benedictæ procu-

ratus, quem excipiant tandem ventriculum corroborantia, partim intrâ, partim extrâ.

Interna sunt omnia acida, nominatim v. sp. \ominus li Philosophicus cum conserva rosarum acetosellæ menthæ & similibus mixtus, senibus multum prodest Essentia melissæ. It. Essentia pulegii, quæ omnem coctionem sive ablatam, sive tardam, sive vitiatam in suisdem juvat, oleum mastichinum in juvanda coctione præstans est, si eius gutt. ij, iij vel iiij in convenienti liquore, vel etiam in vino vel Composito exhibeantur.

Nota:

In his affectibus ventriculi Balsamus Aloëticus, quandoque vespere ante Cenam, vel post mediam \mathcal{Q} Dosi \mathcal{Z} j vel ij. sumptus ventriculo robur conciliat. Sicut etiam pillulæ de aloe vulgari si cum Extracto myrrhæ præsertim fuerint compositæ.

Externè juvant inunctiones, Epithemata, & cerota stomachalia, in quibus eminet cerotum de laudano puro cum cera q. s. in forma Emplastri redactum, sic succulus ex mentha, absinthio, pulegio confusus & gestatus idem facit.

Maximè etiam ad ventriculi crudi-

cruditates commendatur tanquam specificum appropriatum
 * purificatum, Aqua item sive Balsamus ventriculi & balsamus fœniculi, spiritus quoque absinthii multum prodest.

* Purificatum.

* Purificatum.

Rx. * benetriti & limatur. Tritis an. ℥ij. M. diligenter & ex cucurbita vel etiam retorta in arena sublima, aucto in fine Δ, ut quod purum est, ascendat in collum retortæ vel cucurbitæ, fæces vero cum limatura in fundo remaneant, quod sublimatum est iterum per se sublima & serva. Deinde Rx. ⊖ communis q. v. decrepita in crucibulo, donec fluat. Huius. Rx. & * antea sublimati ana part. æq. tere invicem & sublima, atq; ita perge septies semper abiiciendo caput mortuum & addendo sublimato parem ⊖ decrepitati quantitatem, & erit specificum præparatum, Cujus gr. iij vel iiij in vino absinthiaco vel decocto Sassafras per aliquot h̄ continuos propinata, ita tamen ut sudor à sumpto medicamento promoveatur, ventriculorum perfectè curant. Est præterea huius usus expeditus in curandis Febribus de quo infra de specifico febrili.

Optimum autem ut tùm ventriculus, tùm reliquum corpus ab omnibus impuritatibus sit liberum.

Aq. seu Balsamus Ventriculi.

Rx. nucis moschatae
 Caryophyllorum
 Cubebæ an. ℥i℥
 Cinamomi
 macis
 Zedoaria
 granorum
 paradisi an. ℥i,
 galangæ ℥iij
 piperis longi ℥vj
 fl. tunice
 rosar. rubrarum
 buglossæ
 menthæ an. Mj.
 herb. menthæ
 puleg.
 absinthii utriusq; an. Mi℥.

Aqua vel
 Balsamus
 Ventriculi.

Tritis terendis & confractis confringendis adde medullæ panis tritici ℥x. deinde matraccio vitreo exceptis adde Vini opt. ad 2. digitorum eminentiam fiatq; infusio per h̄ 8. vase clauso. Deinde proliciatur emulsio ex amygd. d. ℥℥ cum dicto infuso misce, additisq; mellis opt. ℥iij. F. destillatio in B. ad siccitatem. Huius aquæ cochlearia ij. adhibita in quavis ventriculi imbecillitate propinantur.

Balsamus Fœniculi.

Rx. Extracti sem. fœniculi (cum sp. Balsamus vini) ℥ij, Fœniculi.
 Cera alba aut manna calabrina ℥℥
 ⊖ fœnic. ℥i℥

M. su-

M. super Δ lento, ut fiat massa. Adde olei fœniculi \mathfrak{z} ij vel iij M. & serva. Dos. à \mathfrak{z} ß ad \mathfrak{z} j cum rosar. aut menthæ.

Quod si dicta deficiunt, poterit bis in hebdomade hora una ante prandium offerri \mathfrak{z} ß pillularum Massæ sequens. \mathfrak{R} . aloës septies in succo rosarum lotæ & exsiccatæ part. ij. Rhabarbari electi & Myrabalanorum Emblicorum pj. F. Massa.

Exterius inungatur ventriculus ol. mastichis destillato post inunctionem applicetur ceratum Stomachicum Galeni, Emplastrum pro stomacho, aut Emplastrum de Mastiche, aut quod omnibus præstat Tacamahaca super alutam extensa emplastri loco. Prodest & in fine pastus dare pulverem.

\mathfrak{R} . Cubebarum \mathfrak{z} iiß
nucis moschata \mathfrak{z} iiij
Caryophyll. \mathfrak{z} ß
macis \mathfrak{z} j
Calami aromatici \mathfrak{z} ij
liquiritia rasa \mathfrak{z} ij
Confect. Carvi \mathfrak{z} vj
fœniculi \mathfrak{z} ß
Rotular. diatrion \mathfrak{z} antal. s.
Camph. diarrhodon Abbatis
an. \mathfrak{z} ß

F. pulvis grossus, de quo capiat æger post pastum pugillum unum

Scutum
stomachale.

Scutum Stomachale.

\mathfrak{R} . olei absinthii \mathfrak{z} ß

Castorei \mathfrak{z} ij
menthæ \mathfrak{z} ß
ol. mastich nⁱ \mathfrak{z} vj
ol. juniperi
nucis moschata ana \mathfrak{z} j
Caryophyllorum \mathfrak{z} ß
Zedoaria \mathfrak{z} ij.

Inungantur præcordia & tegatur aluta.

\mathfrak{R} . storacis Calamitæ \mathfrak{z} iiß
ambra grysea \mathfrak{z} j.
ol. macis
menthæ
absinth. an. \mathfrak{z} j
pulvis Caryophyllor.
macis an. \mathfrak{z} j.

Dissolve gummi storacis calamitæ F. Massa. Educatur super aluta & inducatur syndone rubro F. l. a. Scutum stomachale.

Inunctiones fiunt per oleum absinthinum mastichinum menthæ in ditioribus destillata; in pauperibus expressa præscribantur, aut cocta.

Si verò ut sæpissimè & quasi semper fit, Epar sit calidum & periculum imminet, ne dum uni medeamus, alteri noceamus, tantum calida medicamenta Ventriculo offeramus, Epati exterius refrigerantia applicari poterunt, Unguenta Epithemata & sacculi cum santalis trochiscis de Camphora & similibus.

ABLATA CONCOCTIO.

Ablatam concoctionem in mor-

morbis Chronicis, ubi plerumq; coctio ventriculi perit tota, per analogiam Essentia panis, eiusq; oleum restituit tandem, si cætera quoq; tam intrinsecus quàm extrinsecus rectè administrentur. Sic essentia carnis sola ebullitione sine aqua adjecta in vase clauso extracta nutritionem omnem absolvit pedetentim, postliminio quasi in pristinum statum revocatâ coctione ventriculi.

Oleum panis.

Oleum seu sanguis panis signatura sua repræsentat sanguinem, neque frustra factum videtur, inter esculenta omnia quidem nauseam homini sano posse movere, præter panem, tanquam nutritionis nostræ potissimum instrumentum. Ille ergo in dulcissimâ Essentiam (natura dulcissima maximè essentialificata arripit) & oleum Chymicè redactus paucissimis guttulis fermè illico in sanguinis massam beneficio coctionis secundæ conversus diutissimè hominem conservat, & nihilominus tandem coctionem reducit.

RVCTVS.

In ructibus etiam vulgò commēdatur Vinum absinthites: & ipsius arcanum. It. \oplus & spiritus \ominus absinthii potiora sunt. Si ructus fuerint fætidus & nidorosis imprimis verò æruginosi, pri-

mum subsidium petitur à vomitu procurato (per aquam benedictam cum aqua anisi, fœniculi menthæ) qui saburram totam ventriculi eliminat, ventriculumque à cruditate liberat: Ructus quò deinceps minus molesti esse possint, post vomitum tandem illa conducunt principaliter, quæ ex absinthio fieri diximus.

FLATVS VENTRICULI.

Ceratio flatuum Ventriculi convenit cum curatione ructus. (Hippocrates, venter diu inflatus minatur Tympanitidem) aliàs Essentia coriandri ante pastum hic laudatur, It. ol. Cymini, & corticum aurantur.

INFLATIO VENTRICULI.

In Inflatione Ventriculi præmissis præmittendis de quibus in præcedentibus actum est, Balsamus vel olei fœniculi guttæ, aliquot exhibitæ prosunt. Sic oleum carvi tum intrâ tum extrâ præstat, præsertim si Epithemata ex carminativis extrâ fuerint applicata.

TVMOR VENTRICULI.

In tumore ventriculi à flatibus vel ab alia causa emergente \ominus niû
O diapho-

diaphoreticum vel flores albi & fixi aliquoties singulis diebus dati in ∇ fœniculi specifica quadam proprietate juvant: idque magis si aliquantum ab iis sumptis sudor provocetur. Non minoris virtutis est Diaphoreticum in peracutis seu mixtura simplex semel atq; iterum in vino abfinthiaco datum.

SINGULTVS.

In singultu Symptomatico præstat oleum Cymini interne aliquot guttis.

Externè applicetur hoc Epithema. \mathcal{R} . Cineres quernos imple scutellam cum iisdem, & imbibere cum Vino Malvatico, super cineres extende laciniam (ut excidant) & applica ventriculo sæpius, si opus imbibendo (extemporaneum remedium Thoracis compressio, *Siehe ob die Hosen wol gebunden*) Singultus à repletionem curatur vomitu.

Ad singultum accommodata sunt remedia: Terra sigillata Silefiaca vera, Bolus armeni. Lapis Bezoardiacus verus orcentalis. Emplastrum extrinsecus de crusta panis, de baccis lauri & similibus.

NAVSEA.

In nausea utilia sunt quæ de debilitate appetitus seu inappetentia supra de fastidio enumerata sunt.

Nauseam verò citissimè solvit comesta Zedoaria vel eius Extractum, quod tota proprietate in omnibus ventriculi affectibus valere potest, Frequens autem usus radice Zedoariæ. It. acet. Zedoariæ in juvenibus & senioribus ventriculum malè affectum adeò roborat, ut nihil supra, ideoque eius usum comprobatum & commendatum magni facere libet, cum nusquam non effectus subsequenter speratus.

Ne quis in mari evomat, salis \ominus Peregrini compositio maximè nantium laudatur. Illa talis est:

\mathcal{R} . $\textcircled{1}$ seu $\textcircled{2}$ *seu L. pidis prunella* (potius $\textcircled{2}$ fixi)

\ominus fusi & \ominus gemm. an. $\mathcal{Z}\mathcal{B}$.

galanga

macis,

Cubeb. an. $\mathcal{Z}\mathcal{j}$.

M. F. pulvis dos. est à gr. iiii ad viii maximè jejuno ventriculo, stomachum enim confortat, digestionem juvat, & à putredine conservat.

Nauseam à sumpto medicamento arcet panis tostus, pulvere Caryophyllorum & acet. aspersus, orique vel naribus admotus. Itemque cæpa præmorfa.

VOMITVS.

Vomitum laudabilis nunquam sistendus: fit nimirum plerumq; à malis humoribus ad ventriculum

lum refluentibus, crapula, copia ciborum pinguium & insuauum, quæ dum per superiora exitum querunt impedienda non sunt.

Cæterum vehementiores non sunt tolerandi, quales sæpius videmus in Hypertathasi.

Vomitibus enormes sistit 1. aqua menthæ ℥ij semel atque iterum sumpta. 2. Emplastrum theriacæ ventriculo impositum. 3. succus cydoniorum crudus miraculosè vomitus sistit, si eius cochl. j. vel alterum propinetur. 4. Sæpe vomitus vomitu curandus est. Durantibus itaq; iisdem & quidem singulis diebus recurrentibus Aqua benedictæ usus imprimis auxilium affert confortato deinceps ventriculo. 5. Laudanum opiatum egregiè valet, ubi reliqua omnia parum efficiunt. 6. Cæteris annumerantur etiam Extractum Zedoariæ, absinthii melissæ menthæ pulegii. Cum præsertim Epithema ad Ventriculum fiat ex decocto absinthii, menthæ, lupuli in aqua ferrariorum vel acet. paratum.

Cruentam vomitionem citò restinguere optimum, alioquin propter spirituum copiosam projectionem lypothymia & syncope sequuntur lethales.

Restrictivum est excellens supra enumeratum de sputo Sanguinis, quod ℞. aquæ destillatæ radicis Urticæ (non habetur pa-

rata, in officinis, diligenter tamen paranda & asservanda) major. ℥vj. spir. seu ol. ʒi tantum; quantum ad acetositatem satis largam sufficit; diluantur & satis frigide potentur. Post hanc ebibitam potionem simul ventriculo applicetur panis tostus cū pulvere Caryoph. aspersus & in Vino Malvat. & acet. madefactus, vel fiat pulticula ex medulla panis secalini & Vino rubello stiptico & acet. fortissimo calidè inducenda ventriculo toti & orificio eius, manè & vesperi renovanda. Hac ratione subito sistitur Vomitus cruentus.

PLETHORA.

Plethora præsentē interdum, si vires ferant, phlebotomia basilicæ non omittenda.

Quod si grumosus sanguis in ventriculo congestus fuerit, idq; distensiones circa eundem & excrementa præsignificant nigra, purgationes lenes ex Rhabarbari (℥ss) & mechoannæ (℥ijss) in substantia datis, illæ optimè, quod reliquum est in ventriculo & intestinis excernunt cum leni adstrictione. Potest etiam pro potu dari Vinum rubrum, in quo infundantur radices urticæ majoris. Vide supra quæ in expuitione & hæmorrhagia dicta sunt.

CHOLERA.

In Cholera valent eadem, quæ

in vomitu, imprimis aqua menthae, semen rosarum, magisterium perlarum, Corallorum. Tinctura Corallorum & Essentia Smaragdi. It. his nihil proficientibus laudanum opiat. dos. j. spongia salicibus adnasci gr. solita iij. in aqua stiptica vel vino rubello.

DOLOR VENTRICULI.

Dolores ventriculi tollit oleum Chamomillae Sapphirinum (de quo supra de cardialgia) in syrupo dialtheae vel in conserva rosarum oxalidis acetosellae menthae guttæ aliquot exhibitæ. Idem facit oleum mastichis, si à causa frigida oleum Cinamomi, It. ol. Zedoariae.

Extrinsecus foveatur ventriculus floribus Chamomillae frizis & sæpius applicatis.

NB. Si ab istis omnibus parum praesidii successerit, vomitu res procuranda est (aliquod nimirum in ventriculo latere suspicio est) postea ventriculus roborandus pil. j. ij. pro magnitudine ex lacryma Olibani.

ANIMALCVLA Ventriculi.

Animalcula ventriculi (ex quacunque causa) eadem tollunt, quæ supra de vermibus cordis.

Sic arcanum Tanacetii, asari. It. vomitus per aquam benedictam.

Secretum est in hoc casu pulvis secundinae primiparae, cuius ʒss vel ʒij cum extracto Theriacæ ʒj vel cum ʒ theriacali Crollii aut mixtura simplici absorpta, talia vel maleficia vel casu quodam nata animalcula & insecta citissime enecat postea cum leni infuso foliorum sennae Rhabbarbari Mechoacannae per alvum exturbanda.

Spiritus CC. in hoc affectu *Spiritus CC.* multum quoque prodest, in pri- *assensificam* mis Essensificat⁹, hoc est, in quo *tus.* fixum aqua convenienti pri⁹ extractum & volatile rite depuratum in spiritu hoc dissolvantur & uniantur.

IMBECILLITAS Ventriculi.

Imbecillitas ventriculi si adsit, ante omnia convenit adhibere vomitorium ex ☉ albo aut extracto Ellebori à quibus si æger abhorreat, datur dosis ʒ, quo facto ventriculus tam assumptis, quam ad motus roborandus, repetita tamen sæpius ægri evacuatione.

Quæ assumuntur, inter vulgaria imprimis sunt species Electuarii aromatici rosati diarrhodon Abbatis rosatae novellæ cum conserva rosarum & menthae exhibi-

exhibita aut alio quocunque modo. Pulvis diagalangæ species de mentha, absinthio, myrobalanis nucis moschatae condita. pulvis Aronis Quercetani & alia apud practicos.

Pro potu ordinario prodest vinum absinthii, imprimis tempore Verno præparatus sp. absinthii, qui ad libitum cum potu admisceatur.

Assumatur quoque cremor fri sapius, & interdum sp. ☉, aut destilletur Aq. vitæ ex vino malvat. aut alio generoso vino, in cuius thij macerentur Miss pulegij exsiccati; eius cochl. ij exhibeantur cum ol. ☉ guttis, quantum videlicet ad gratam aciditatem requiruntur, quò assumptò aut in loco calido se contineat, aut se exerceat eger, ut incalescat ad sudorem usque.

*Syrupus de
canella &
caryophyl-
lis.*

Prodest etiam nonnunquam assumere cochl. j. syrupi de canella aut caryophyllis præparat. modo seq. R. Cinamomi (aut Caryophyllorum thij, affunde vini Malvatici vel Falerni thij, infunde in matraccio, crasso modo contusis aromatibus per 3, ☉ in cineribus calidis. Hinc leniter ebulliant & colentur. Colaturæ adde æquales partes sacchari albi & F. s. a syrupus.

INTESTINORVM Affectus.

OBSTRUCTIO

Intestinorum.

Obstructio intestinorum. I. à pituita solvitur medicamentis tum externis tum internis.

Internis vulgaribus undique apud autores obviis. Mirabilis est Essentia melissæ si ipsius ʒj cum gutt. iij olei seu spiritus juniperi misceatur cum Extracto Colocynthidos & scammonii de quo in Crollium vel cum dosi Panchymagogi vegetabilis. Extemplò nimirum pituitam dissolvit, eandem postea per adjectum purgans exterminandam. It. Extractum agarici cum aqua Cinamomi vel sp. Vini.

Externa sunt suppositoria & Enemata, quæ foris nempe applicantur, ut scilicet pituitam ex intestino recto & colo educant, obstructionemque dissolvant. Ex suppositoriis laudabile est, quod fit ex mellis ʒj & radicis Ellebori nigri ʒj. (hoc suppositorium in pueris utile) Clyster est ex croci metallorum ʒj ad ʒiij. (de quo in Crollium) in decocto Galis thj & butyri recentis vel olei olivarum, ʒij extrè applicatus. Huius etiam usus est in facum duritie.

II. à facibus induratis Ene-
mata valent. It. R. omentū cum duratio.
intestinis vituli (Kälber Kröse)
coque in eum modum, quo aliàs
mensis apponi solet cum multo
O s brodio.

brodio. Eo adhuc fervente ano supposito vapor excipiat per fellam, & paulo post *σκιβαλα* indurata ejciuntur & obstructio solvitur, quæ deinceps emollientibus internis ulterius expedienda fuerit.

Inter emollientia hîc locum habet primarium cremor ꝑ sæpius in jusculis exhibendus à ℥j ad ℥iſſ 1. 2. 3. 4. diebus.

In summa obstructione alvi R. plumarum minutissimè incisarum pugill. j. M. in panem. F. pilulæ. It. olei ceræ ℥j usq; ad ℥j in Enemate emolliente: Zibetha umbilico illita: fel tauri potest etiam clysteribus addi ad imitationem naturæ, quæ felle facultatem expultricem irritat.

III. à tumore. Enema specificum:

R. lactis, ol. oliv. ana ℔ſſ.

ADSTRICTIO.

In adstrictione ex Enterocæle adhibeantur externa emollientia, & iniiciantur Enemata.

INFLAMMATIO, ABSCESSUS, ULCUS, CANCER.

Inflammatiō, abscessus, ulcus, Cancer, Enemate curantur, quamvis Cancer vix.

FISTULA.

De fistula infra in affectibus externis.

COLICA ET ILIACA

Passio.

In omni Colica & Iliaca passione dextrè curanda (à Catarticiis fortioribus abstinendum) semper prospiciendum, ut alvus sit libera, quam si natura ita conservat, bene quidem, sin minus, tum externis nempe suppositoriis & clysteribus (vide disputationem meam de colica) tum internis saltem mollificantibus utendum: quale est Extractum Dale (cum sp. Vini paratum, dos. à ℥j ad ℥ij) cum Extracto sennæ juxta dosi (à gr. x. ad ℥j) exhibitum.

Quando alvus est libera & flatus distendunt intestina ab initio Tinctura Corticum aurantiarum cum sp. Vini extracta multum valet, dos. cochl. j. Hæc essentia semel atq; iterum data flatus omnes dissipat: sin minus exhibeatur in malvatico olei amygdalarum dulcium ℥ij usq; ad ℥j. Quod si nec sic quidem flatus sitientes expediuntur, loco amygdalarum dulcium exhibe sp. Terebinthinæ ℥j ad summum, postea arctissimè cum fasciis lig Ventrem (mit einer Hand quelen 3. mahl umb den Leib gezogen von 2. starcken Personen) & flatus omnes dissipabuntur.

Nota:

Etiā in Colica & Iliaca flatulenta, quemadmodum in cæteris

ris alvo liberâ remedium specificum (extremum est quo usus sum in quæstore quodâ) est mixtura spiritus Vini & spiritus \textcircled{D} ana $\text{z}\beta$ vel ðij in aq. communi tepida sudoribus exinde provocandis data. Illicò nimirum fientes spiritus colicæ administratos potat, ac in vapores resolvit (patiens quiescat, licet id ei difficile: motu nimirum crescit malum) ut reliquum quoq; corpus à vaporibus noxiis per medicamentum assumptum liberatum eò melius morbo pereun- ti subiici possit.

In Colica ex pituita vitrea valent oleum Zedoariæ, Chamomillæ saphirinum (à gut. iij ad ðj) sæpius exhibita.

In pituita educenda præstat. Essentia trochiscorum alhandal cum Vino Malvatico destillato extracta, It. spiritus Vitæ aureus Rulandi ab $\text{z}\beta$ ad $\text{z}\beta$ ad sum- mum.

In Colica à bile erodente Extractum Rhabarbari. It. Panchy- magon vegetabile multum præ- stant: bilem nimirum educunt, qua excreta, si nihilominus dolores durarint, malvaricum cum oleo amygdalarum dulcium po- stea semel atq; iterum datum a- crimoniam bilis restitantis in- fringit & dolores sopit.

NB.

In his casibus aliquando cæte- ris paribus laudanum opiatum dextrè paratum & sumptum mi- rabilia præstat: cuius tamen u- sus, si hæc ipsa jam prædicta in promptu fuerint, non temerè præcipitandus, nisi forsân mate- ria tam fortiter impacta sit, quæ doloribus confertim recrude- scentibus nullas inducias per- mittit. Hoc itaq; in casu, ut quies ipsi naturæ imperetur, à lauda- no minùs abstinendum erit.

Si ex humore acri, valet etiam Mixtura simplex.

In Colica ex humoribus æru- ginosis, vel flatibus inter mem- branas inclusis, nihil melius est, quàm exhibere dosin compositi è spiritu \textcircled{D} & spiritu Vini, citis- simè nimirum expedit.

In Colica ponatur Magnes super Umbilicum & statim ces- sabit dolor.

Colica etsi nonnunquam à bi- liosis & acris humoribus ad intestina profluentibus fiat, ab inflationibus item intestinorum & à duris diu retentis excremē- tis: tamen nulla frequentior est, quàm quæ à pituita & flatibus oritur. In quibus omnibus no- tandū, ut alvus semper sit aper- ta: 2. ut medicamenta potiùs per clysterè iniiciantur, quàm per os exhibeantur, ante alvi apertionē.

Vt igitur alvi obstructio colic- cos do-

cos dolores fovens solvatur, iniiciatur Clyster emolliens & laxans vel ex solo decocto brancae ursinae verae cum oleo Chamomillae & anethino aut sequente quo vel solo cessare dolorem expertum est.

*R. juris pisorum ℥iij
extracti esulae ℥i℥*

Bulliant simul, ut Extractum solvatur, hinc adde

olei lini ℥iij

⊖ *gemma ℥j*

⊖ *communis ℥j aut ℥℥.*

M, iniiciatur moderatè calidè.

Eiectis ventris impuritatibus dolori tanquam magis urgenti succutrendum, ipsum mitigando & sedando anodynis & narcoticis.

Extrinsècùs fiant inunctiones oleo Chamomillae & amygdalarum dulcium cum guttis aliquot ol. stillatitii anethi aut olei Philosophici. Hinc imponendi sacculi calidi ex furfure aut milio, aut tantum tegula calefacta linteo involuta. Imò si dolor urgeat, applicetur Emplastrum ex laudano vel solo vel cum aliis mixto.

Umbilicus inungatur Balsamo Apoplectico cui si admisceatur gr. j. vel ij. Zibethi potentius & citius operatur, aut è Zibetho cum oleo nucis moschatae expresso F. Balsamus.

Intrinsècùs exhibeatur ℥℥ the-

riacae mediae ætatis cum laudani opiatigr. v. Extracti Castorei gr. iiij aut pulveris castorei ℥℥. Atq; hoc medicamentum offeratur, si absit inflammatio qua praesente post pillulas laudani deglutitas oleum lini per deliquium gutt. v. aut vj. in vino albo propinare & ventrem inungere convenit Balsamo lini, qui duplex. Vnus Balsamus ad inflammationes omnes è part. lini du-ij ol. lini per deliquium è sale & plex. part. j. oleo rosati simul mistis in mortario lapideo. Alter fit cum ⊖ lini affunditur in matraccio convenienti spir. Terebinthinæ ad eminentiam digiti, donec ⊖ in spiritu Therebinthinæ solvitur, isque rubicundo tingitur colore. Tinctus spiritus è cineribus destillatur per retortam Δ primùm lentissimo, donec oleum Terebinthinæ prodierit, quod cum amplius non destillat, muta vas recipiens, Δ auge paulatim, donec etiam fortissimum habueris, & prodibit ol. præstantissimum in vulneribus, ulceribus, Cancro, noli me tangere aliquoties tangendo bambace, medetur. Hinc post horam j. si non cessat dolor, sequens potiuncula exhibenda.

R. spir. Vini ℥j

⊖ *℥℥ aut gutt. vx.*

aq. fontana ℥iij

Ægro stragulis benè cooperto sudores aliquandiu provocandi:

aut

aut offerri potest dosis ex ∇ theriacali aut spiritu Therebinthine \mathfrak{B} in vino Malvatico. Prodest etiam si dolor non cessat, dictum clysterem repetere, & ægrum in Balneum locare emolliens & anodynum quale capite de Calculo præscripsimus.

Si magna adsit flatuum copia, id quod ex intestinorum murmure facile cognoscitur, carminativa admiscenda clysterib⁹ & assumendis intrò, ita ut cum aq. theriacali aut potiuncula dicta gutt. aliquot ol. stillatitii Carvi, anisi aut fœniculi misceantur.

Exterius inungatur venter oleo anethino & Chamomillæ, cui dicta olea destillata admixta sint.

Cucurbitula magna umbilico applicanda & doloribus urgentibus cingulo constringantur partes abdominis.

Quibus præmissis ratione doloris & paroxysmi ad ea, quæ causam ipsam respiciunt, propius accedendum, & si à pituita crassa & viscida, ut plerumq; fit, oriatur, ea primum leniter purgantibus expurganda, habitò simul respectu ad flatus crassos semper in hoc affectu præsentis. Vnde semper decoctum aut aqua stillatitia anisi, fœniculi dauci. Cum infuso agarici Mechocannæ & Electuari diacarthami exhibenda, cavendo ne Rhabarba-

rum aut Myrobalani ob adstringentem quam possident facultatem, exhibeamus, nec sennam & cassiam ob flatulentiam, atq; ea quæ iniicienda diximus, nonnunquam prætermittantur cum iis, quæ per os dantur.

Expurgatâ materiâ calefacientibus, attenuantibus & discutientibus reliquiæ tollendæ, ut spiritu Terebinthinæ mithridatio Theriaca aq. Theriacali sp. $\textcircled{\text{D}}$, quibus interdum sudor exciterur. Prosunt etiam sequentes Rotulæ.

R. spec. dyacymini

diacalamintha

aromatici rosat. an. $\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$

sacchari in aq. fœniculi dissol. $\mathfrak{z}\mathfrak{i}\mathfrak{j}$

aq. Cinamomi $\mathfrak{z}\mathfrak{i}\mathfrak{j}$

ol. anisi \mathfrak{B} ,

succini gutt. vj .

F. Rotulæ, de quibus sumat æger j. atque alteram ad lubitum.

Quod si à biliosis & acribus humoribus ortum ducat morbus, illi statim post alvi apertionem & anodynorū applicationem detergendi & expurgandi iis, quæ bilem respiciunt, injecto Clystere è lactis $\mathfrak{lb}\mathfrak{j}$, in qua mellis $\mathfrak{Q}\mathfrak{alis}\mathfrak{z}\mathfrak{i}\mathfrak{i}\mathfrak{j}$ aut v. dissolutæ sint, aut potest loco lactis assumi aqua hordei in qua rosæ, violæ aut malva bullierint cum diapruno aut diasebesten.

Per os datur diaprunum solutivū, syrupus rosarum solutivus

P

cum

cum infuso R habarbari syr. item violarum ex multiplici infusione.

Si ex aliqua inflammatione intestinorum fiat dolor, post faccum eiectionem secetur vena, & clysteres iniiciantur refrigerantes & emollientes: aut si etiam aliqua suspicio sit bilis flavæ ex lacte, in quo ebullierint refrigerantia cum saccharo rubro & oleo violarum.

Per os quæ assumuntur, sint refrigerantia.

Si ex duris & diurentis facibus oriatur, injecto clystere emolliente mirè prodest Balneum aquæ dulcis cum herbis emollientibus & humectantibus & postea propinandum medicamentum validum, quod feces emoluit exturbet. Quod si non proficiat, folle aut syringâ inflectur intestina, ut separentur feces ab intestinis, statimque iniiciatur Clyster fortis cui ℥ss aut ℥j. sal. gemmæ admixta sit.

In omnib⁹ a. dictis causis semper cum aliis propinanda, quæ peculiari proprietate contra hunc morbum faciunt, ut sunt exsiccata intestina lupi ad ℥j in vino epota: stercus eiusdem exsiccatum crutibus & pectini alligatum: aqua stercorum bubuli juniorum per alembicū destillat.

PARALYSIS.

Paralysis in quam colica inter-

dū desinere solet, uniuersalibus præmissis purgantibus curatur ut in paralyti dictum. Imprimis convenit spiritus ꝑ, rotulæ ibidem descriptæ & oleum succini & extractum, Balsamus Galbani. Terebinthinæ cum cataplasmate ex radice symphiti.

TARDA ALVI

Dejectio.

In tardissima alvi dejectione à quacunque causa procedente mirabilis est effectus. Essentiæ ☉ ꝑ cum sp. Vini extracta, & ad consistentiam redacta, cuius gut. ij. usque ad vj vel viij tandem singulis diebus vesperi horis 2. à cœna in haustulo vini vel alio liquore exhibeantur, donec sponte subsequatur lubricitas alvi. Hoc felicissimè usus sum & in Melancholia Hypochondriaca ad virium prope dejectionem scilicet dysenteriam.

In Ileo statim solvendo exhibe ☿ crudum à ℥j ad ℥j oleum commune recens cum saccharo distemperatum, ne agnoscant patientes, statim solvitur alvus, & dolores leniuntur, si quid residuum fuerit expediendum id est cum aliis purgantibus.

FLUXVS INTESTINORVM.

Omnes fluxus intestinorum primariò à Ventriculo pendent. Huius

Huius ergo ut partis mandantis primò habenda ratio fuerit (Cacochymia & plethoræ) nisi fluxus nimius urgeat. Ideoq; ventriculò corroboratò ipsi quoq; fluxus cessant, sed tamen præmissis in fluxibus incipientibus vomitibus, adhibitisq; Epithematibus (de quibus supra in affectibus ventriculi) tandem E-nematibus abstergendum & consolidandum.

Triplex autem non sine causa statueretur alvi profluvium. Diarrhœa, Lienteria & Dysenteria. Ad fluxus ventris omnes detur 3. in die de croco ꝑtis singulis vicibus grana x. cum succo prunorū sylvestrium. Item sequens.

℞. Hepatis Lupi

Mithridatii ana ℥j

Magisterii Corallorum
boli armeni

℞. usq;

Mastichis ana ℥ss

Aque Tormentilla ℥iij

Cichorii ℥j

Myracidoniorum ℥j

Misce.

DIARRHOEA ET DY- senteria Epidemia.

In Diarrhœa & dysenteria Epidemia præmissio vomitu ad Antidota fugiendum.

Diarrhœa, quia à variis causis pendet, & semper alterius morbi effectus, diligenter viden-

dum, à quam causa hæc ipsa dependeat, & an Critica hæc sit, naturæ consueta, symptomati-ca. Si ob errorem aliquem exter-num accidat, an à partis aliqua intemperie, aut humorum copia fiat: quæ omnia si quis ritè obser-vet, non difficile erit huic morbo resistere.

In genere notandum, nullam talem subitò reprimendam & retinendam esse, nisi fortè in phthisicis & peripneumoniacis. Et si quid molendum, à medica-mentis lenioribus & imbecillio-ribus semper incipiendum est, dato solo diacydonia aut miva Cydoniorum composita. Ven-tre exteriori inuncto oleo Cydo-niorum mastichino, nardino, de absinthio, de mentha, prodest etiam lac ebullitione unica co-ctum & Chalybeatum manè & vesperi hor. iij ante cibum, ad poculum unum addito terræ si-gill. ℥j.

Si verò vires deliriantur ad fortiora accedendum, deinde ad Clysteres & medicamenta pri-mum abstergentia, hinc ad strin-gentia tam externa quàm inter-na, de quibus in dysenteria: ita tamen ut semper habeatur re-spectus ad membrum primò af-fectum, in externis tamē notan-dum, ne exterius muscoli con-stringantur, sic nimirum augebi-tur malum. Constrictio autem à

musculis auget excretionem: quare optimum, ut tenuium sint partium, ut penetrent ad intestina. Quod optimè consequeris, si addideris acet. fomentis & cataplasmatibus.

Maximè in omni alvi fluxu prodest, si regioni ventris calidè imponatur Emplastrum de Theriaca aut qua & terra sigillata ana. Multum quoque in omni alvi profluxione prodest syrupus de rosis siccis, myrillorum & imprimis de ribibus, de berberis, de Corallis Quercetani CC. usum & intestina gallinæ in Clibano exsiccata & in pulvere redacta, lota prius aqua aliquâ adstringente.

Iisdem ferè remediis occurritur Lienteriæ, seu intestinorum laxitati, in qua tamen magis calefaciendus & roborandus ventriculus & intestina. Et nonnunquam, si à pituita aquea eas partes lubricante fiat, causa expurgantibus tollenda. Conveniet hîc super ventriculum cucurbitam parvam ponere, ut diutius cibum retineat.

Si ob affluxum bilis ad intestina, aut ob errorem aliquem externum, iis ablatis & mutatis morbus facilè tollitur.

Si fluxus fiat propter obstructions venarum mesaraicarum aut imbecillitatem Epatis attractricis causa suis medicamentis tollenda: imprimis in fluxu Epa-

tico prodest ☉ Corallorum in aqua plantaginis dissolutum à ʒj ad ʒss sæpius per vices exhibitum, cæteris necessariis non omissis.

Diarrhœa Corrupti creberrimè utantur oryza cum jure carniū seu lacte cocta.

Potus sit aqua Chalybeata, in qua Corallia CC.ustum spodium, tormentilla bistorta, nuxmoschata, citri, granator, punica mala cocta sint.

DYSENTERIA.

In dysenteria proprietate (cæteris omninò observatis, quæ in cruenta deiectione necessaria sunt) specifica unicè juvant.

1. Essentia seu tinctura Smaragdi quæ fit hoc modo: &c. particulas seu recrementa Smaragdi (ʒj venit 4. vel 5. baziis) tere (nō in mortario nisi ferreo) in pulverem tenuissimum super porphyrio, superfunde utinam puerorum simplici destillatione paratā, & in loco calido tincturam extrahe, quam toties affuso menstruo recenti collige, quoties illa in idem mittitur. Tincturas omnes collectas & filtratas ablato per destillationē menstruo reduc in pulverem gryseum, quem de novo cum sp. Vini extrahe in summā viriditatem. Spiritu Vini denuo ablato ad aliqualem consistentiam, relinqui-

*Tinctura
Smaragd.*

tur

tur Essentia vel tinctura Smaragdi in fundo: cuius gr. ij. iij. iij. ad viij. vel x. in aqua plantaginis tormentillæ exhibita omnes dysenterias miraculosè sistit & ventriculum roborat.

NB. Spir. Oli non detur, præcipuè si exulceratio adsit.

2. Essentia Croci & Crollo descripta.

3. O. crudi ꝑ in aqua plantaginis ad potandum data, dysenteriam solvit.

4. Tinctura Corallorum gr. iij. v. vj.

5. Laudanum opiatum cæteris paribus.

6. ☉ potabile Anglicanum (It. pulvis spongiæ salicis, de quo suprâ.)

In Dysenteria, causa quæ est humorbilius & fervēs, infusione ex Rhabarbaro & Myrobalanis tollenda, facta infusione in aqua hordei, ipsoq; Rhabarbaro fortiter expresso, semel atq; iterum facta repetitione purgantis ad leviter adstringentia tam extrâ quàm intra applicanda accedendum. Quale imprimis est seq. R. succi baccarum sambuci q. v. in eum iniice micam panis ex furno extracti calidâ, ut succum imbibat. Hinc iterum in furnum, ut exsicceetur inde, quo facto iterum in dictum succum immerge, exsiccaque, idq; tertio & quinto repete. Tandem sicce-

tur, ut in pulverem redigi possit dos. ꝑ singulis matutinis. Prodest etiam hic nux moschata & Mirobolani conditi in quantitate aliqua assumpta, syrupus ribium, berberorum &c: Crollus emplastrum ex Theriaca & terra sigillata tepidè applicat.

Initiatur quoque Clyster ex decocto anodyno Chamomillæ, anethi & rosarum, in quo dissolve sævum hircinum ab ꝑ ad ꝑ cum ovi vitello dissolvendum, ne cohærescat.

Quod si malum ad statum & incrementum pervenerit, convenientissimum remedium est, in principio miscere clysterem sequentem, quem sæpius reiterare convenit. Nam si materia pauca sit, solis interdum id gen⁹ Enematibus, adhibitâ jam dictâ purgatione curatur morbus.

R. lactis ustulati seu Chalybeati lbj.

mellis rosati ꝑ

ovor. vitell. No. ij.

F. Clyster. Quod si careas lacte, R. aque hordei, in qua folia Chamomillæ & rosarum an. pij. incocta sint, aut loco dicti decocti hordei capiat vervecum capitum, imprimis si dolor magnus adsit: postea ad ea, quæ vim habent constringendi & simul refrigerandi, Enemata properandum, quale imprimis est seq.

R. herb. centinodii

burf. pastoris

P 3

planta-

plantaginis an. Mj
 summit. taphi barbati,
 equiseti an. Mß.

& si fortius desideras, adde
 balauft. Mß,
 Myrtillorum Zj
 sem. plantaginis
 portulaca an. Zj
 fl. rosar. pjj.

Coq. in f. q. aq. hordei ad tßß
 aut tßß, in decocto dissolve
 mellis rosat. colati Zj, sacch. rub.
 aut rosacei Zj. F. Clyster, qui sæ-
 pius iniiciendus & nonnunq.
 cum præscripto adstringente
 permutandus.

Interiùs per os exhibeantur
 fyrupi adstringentes, opiata con-
 dita & conservæ. Præstat con-
 serva radices symphyti cum ter-
 ra sigillata & ☉ corallorum.
 Præstat etiam post absterfionem
 sæpius exhibere dosin Laudani
 opiati mei. Hoc nimirum ad o-
 mnem alvi fluxum evacuatâ pri-
 us materiâ tutò exhibetur ma-
 gnoq; cum fructu. Aut exhibea-
 tur potio Cardiaca, quæ:

Rx. theriacæ recentis aut mediæ
 etatis

confect. alhermes ana Zß
 trochisc. de Carabe,
 de terr. sigill. an. Zß ad Zj
 syr. rib. aut violar. Zj
 de rosis siccis Zß

M. Capiat hora somni, aut post
 meridiem.

Rx. Confect. Alhermes

de hyacintho an. Zj
 trochisc. de carabe Zj
 aq. plantaginis Zj
 syr. rosarum Zß.

F. potio.

Aut Bolus ex Confectione de hya-
 tho Zß

serra sigillata aut boloarmeno
 aut trochiscis de carabe Zß
 cum saccharo F. Bolus.

Exterius iniungantur oleo
 myrtillorum & cydon. ana. Aut
 fiat ex herbis seq. decoctio, qua
 fomentetur venter & renum re-
 gio.

Rx. plantaginis

Centimodii an. Mijj

fol. symphyti

equiseti an. Mj

gallarum

nuc. cupressi

gland. quercuum an. Zj

flor. rosarum

verbasci an. pjj

Decoque in aqua pluviali & vi-
 no adstringente, addito sub fi-
 nem coctionis pauco acet. aut
 inungatur venter inferior Un-
 guento comitissæ aut unguento
 stiptico Fernelii: applicetur Em-
 plastrum de Mastiche, ol. cydon.
 an. Zj pulvere myrtillorum. Zij.
 Profunt etiam hic lapidum præ-
 tiosorum solutiones & perlarû.

Crura laventur decocto se-
 quente.

Rx. Gallarum immaturarum
 nucum cupressi an. Zß

rad.

*rad. filicis**Calciat trapean. ℥ij.**fol. plantaginis**rappi barbari an. Mj.*

Coque in Vino adstringente, cum decocto laventur crura manè & vesperi.

Cum corpus satis purgatum clysteribus dictis, offeratur infusio Rheados cum rheo tosto:

℞. Rhabarbari parum tosti ℥j.

Infunde cum Myrobalanorum Citrin. ℥ss

santalini. Citrin. ℥ss

Cum sero lactis aut aqua Endiviae exprimantur, expresso adde

*Rhabarbari torrefacti. ℥ss,**syr. capill. ♀ ℥j.*

Capiat manè.

Hinc ad ea, quæ fluxum planè sedant, accedendum, in quo sequentia medicamenta primas tenent: *℞. gummi arabici & Cerae albæ ana ℥ss.* includantur in pyro aut malo Cydon. alicuius magnitudinis, quod in cinerib⁹ vel ad Δ affertur, ut optimè mollescat, exhibe manè & vesperi, quoties visum fuerit. Non incommodū quoq; fuerit sæpius cum vinò rubro adstringente aut cum vino granatorum exhibere suprà dictos panes cum succo baccarum sambuci.

Experimentum certum, si iusto tempore præcipuè ubi exulceratio mundata & jam consolidanda est. *℞. pomum Cydonio-*

rum vel aliud accidusculum, excavetur superiori parte & expleatur cera alba rasa & gr. iij mastichis, iterumq; claudatur & involvatur stupa & affertur in cineribus, pomum affatū detur hora j. ante cibum & mira operabitur. *℞. panis Cydoniorum q. l.* cum rosis rubris & vino rubro Chalybeato, & applica ventri inferiori, summum arcanum est in hoc affectu.

Crocus ♂tis. Limatura ♂tis seu *Crocus* Chalybis primò Vrinâ pueri, seu ♂tis. aquâ dulci aspersa exedatur tota nonnullis infusionibus aceti ferrisati, acetum evaporet, eius substantia residet, forti calcinatione in pulverem rubicundū impalpabilem convertatur, quem aquâ pluvîâ & rosar. ablues & exsiccabis. Huius *℞. ℥ss* seu *℥j* in dysenteria & sanguinis profluvii & obstructionibus ab extra in hæmorrhagia desperata.

Eiusdem usus est *Oleum Croci* *Oleum Croci* ♂tis, cuius processus sequens. *ci ♂tis.* *Crocū ♂* cum urina pueri forma in massam, quam per retorta destilla more spiritus Oli, & proveniet oleū rubrum & aliquantū spissum, quod si per *℥* aliquot vel sub fimo digeres, vel in cineribus circulabis ad intrinsecos morbos egregiam operam præstiteris. Usus idem qui Croci, *Dos. minor. croco gutt. 4. vel 5.*

♀ *℥ss* i Hoc à proprietate sua ♀ *℥ss.* fixa.

Experimenta
in dysen-
teria.

fixa sulphuri microcosmico dissoluto maximè confert. ℞. ☉ & ☉ cōmunis q. v. (v. gr. ℥vi) boli communis ℥vj. destilla s. a. oleum, veluti destillas oleum ☉ cōmunis. Hoc oleo solve ☉ prius amalgamate & admixtione flor. ☉ calcinatum (ut infra dicitur) in cineribus positum in matraccio pulverisatum, affuso oleo destillato ad eminentiam digitorum aut ad 3j ☉ additur 3℔ sp. ☉ dicti. Tincturam separa & spiritum usque ad siccitatem sæpius inde evoca per destillationem ipsam ☉ solutio remanebit in fundo rubra. Huic superfunde spiritum (oleum) vini & tincturam secundum artem extrahe, spiritum tinctum destilla ad oleositatem. Huius guttæ v. vel vj. in vehiculis convenientibus datæ fluxum ventris sistunt & ventriculum corroborant.

Amalgama & Calcinatio ☉. ℞. part. j. ☉. part. vj. ☉ vivi F. s. a. amalgama, quod in crucibulum ponatur, & evaporetur omnis ☉. pulvis relictus cum novo ☉ eiusdem dosi amalgamatur, idē ☉ exhalet. Eadem amalgamatio repetatur. Hinc adde part. ij. florū ☉ris, in crucibulo detineatur in Δ, donec ☉ omne exhalet & deflagret. Idem labor sextâ vice repetatur.

Non sine fructu quoque in hoc malo sudor provocetur cū

terra sigillata & lapide Beyoar.

Afferunt quoque non levem opem cucurbitulæ umbilico & iliis affixæ.

Potus sit aqua hordei, in qua CC. coctum sit.

Dysenteria in superioribus intestinis si fuerit, plerumq; lethalis est, simul ob consensum evovente aut singultum patiente ventriculo. Potest tamen iis remediis curatio tentari, exceptis Enematibus, quæ aut nulla aut pauca esse debent, assumptō per os lacte cum melle aut saccharo rosaceo ratione abstersiones & cæteris necessariis suprâ dictis exhibitis.

Quod si ab intemperie calida acres humores generentur, ab Epate & dysenteria hoc modo foveatur, ungatur Epar Cerato santalino 3iij ol. Nymphae rosarum an. 3j. Camphora ʒss. assumanturque, quæ intemperiem alterant.

TENESMVS.

In tenesmo externè valet decoctum foliorum quercus cum fursure in aqua Chalybeata vel ferrariorum factum & in sacculis vel insidendo vel applicando calidè usurpatum.

Mirabilis quoq; est in hoc casu Clyster ex jure carnis Vervicina cum olei ceræ gut. aliquot ad 3j injectus.

Ad

Ad intra olei mastichis guttæ aliquot exhibentur in aq. menthæ, plantaginis, pulegii. Subitò tenesmus solvunt. Est ventriculo gratum, intestinis non inimicum: præterea dysenterias curat, imprimis tenesmus sistit.

FLVXVS HEPATICVS seu

DYSENTERIA HE- patica.

In fluxu hepatico seu dysenteria Hepatica nec purgantia nec clysteres prosunt: adstringentia autem qualia sunt Rhabbarum à ð sensum progrediendo ad ʒiſs in substantia cum Myrobolanis in aqua plantaginis cum syrupo cydoniorum & melle exhibito. Idem cum saccharo mixtum & sæpius datum mirabiliter prodest. Tale est Extractum Rhabbarum cum sp. Vini paratum, cuius dos. ab initio exigua sit, nempe à ð tandem major usque ad ʒj.

2. Epat corrigentia in hoc casu studiosè sunt observanda. Sola radix Cichorii & graminis in vino infusa & ad pastum duntaxat semel atq; iterum vino hausto & aliquandiu continuatione facta Oeconomiam Epatis ab innata quadam proprietate juvant (dieta sit accurata) tandem post usum huius infusi aliquandiu

continuatum additur Infusum radicis ulmarie.

3. His præmissis & continuatis tandem ad adstringentia, jecori & partibus internis amica deveniendum est. Omnem absolvit paginam solutio Corallorum in acet. forti facta, ut postea mēstruò per destillationem ablatò relinquantur Corallia in forma salis. Hoc ☉ corallor. sine ulteriori præparatione (ʒj in aqua plantaginis ʒij) quotidie usque ad declinationem morbi ituro cubitum exhibitum Cochlear ab initio vel 2. aut etiam 3. deinceps, fluxum mirabiliter sistit, & viribus paulatim redintegratis restituit.

NB. Aliquando in hoc casu, præsertim post adstringentia vel cum iisdem ☉ potabile Anglicum potenter adstrictionem juvat & sanat.

EXCRETIO PV- rulenta.

In purulenta Excretionē dolorifica Enema ex lacte & oleo olivatum ana vel butyro recenti (potest etiam addi radix symphyti) tam ad abstergendum quam consolidandum præstat. Vbi tamen ad maiorem absterfionem aliquid mellis ab initio miscendum esse memineris. Nihilominus interiora, quæ emolliunt, doloresque sedant, negli-
Q genda

*Oleum vel
Liquor Co-
rallorum.*

genda non sunt, vide infra in morbis mesenterii.

LUMBRICI.

In lumbricis è Corpore expellendis valent multa: Principalia sunt:

1. Extractum turpethi & Rhabbari cum sp. Vini paratum; vulgo rotulæ diaturbith. cum Rhabbaro idem faciunt. Dosis in adultis ab ℥ss ad ℥j, in pueris à ℥j. ij. iij. &c. pro persona. Non tantum nimirum lumbricos necant, sed insuper etiam è corpore educunt.

2. Est essentia florum persicorum cum sp. Vini extracta dos. gr. v. vj. vij. viij. vel eorundem syrupus. Flores sumantur decerpti, non qui decidunt.

3. Olei & per Campanam g. iij. usque ad ix. It. oleum Coryli per descensum paratum, in decocto ℥j. vel ij. ad mensur. j. Aq. CC. usti vel spir. CC. sine Δ extracti.

4. Sal & ex capite mortuo post ol. & per Camp. vel alias sublimati flores gr. iij vel iij in lacte vel aqua absinthii.

5. Aq. caprarum vel alii aut per se, aut cum ☿ crudo per noctem infusa.

6. Præstantiss. est ☿ vivus vel per se crudus à ℥j ad ℥ aliquot devoratus, vel cum succo limonium prius mortificatus (Dosis

fit minor, quia mortificatus in corpore diutius manet) postea conservarosarum cum asa dulci vel floribus eius mixtus. Compositio est talis: ℞. Hydrarg. ℥ss vel ℥j alteretur cū succo limon. conserv. ros. ℥ss flor. benzo. in seu asa dulc. gr. ij. M. F. Bolus.

ASCARIDES.

Ad Ascarides expellendos inserviunt jam dicta, nominatim verò aquæ acidulæ, quæ in confectione fl. & alborum exigua progreditur in decocto CC. usti data semel atque iterum.

Spiritus essentificatus cornu cervi, de quo supra de animalculis ventriculi, omnis generis vermes enecat & expellit.

TINEA.

Causa potissimū Tineæ est obstructio in cysta fellis. Purgationibus si non cedat, adhibenda sunt tantum purgantia ad saburram in intestinis hospitantem & nutrimentum tineis suppeditandem, explodendam. Deinde venter totus inungendus est quotidie aliquoties post purgantia fellibus jumentorum vel etiā unguento de Arthanita. Tandem ☿ vivus est exhibendus, cujus vires in Tinea mortificanda sunt mirabiles. Extremo loco ad exturbandas tineas vel integras, vel frustulatim divulsas laxantia sunt adhibenda.

ANI

ANI VITIA.

INFLAMMATIO, VLCUS,

abscessus, fistula, exulceratio.

In affectibus ani externis, Inflammatione, ulcere, fistula, levioribus exulcerationibus procedendum est communi modo, quo aliàs in cæteris partibus externis similiter affectis progredimur.

Inflammationes ani à proprietate quadam (premissis universalibus) curat decoctum agrimonie (*unser lieben Frauen münze*) & menthæ saracenicæ cum aqua & acet. paratum, & tepidè applicatum.

Pro apertione, maturatione, & consolidatione præstat Balsamus ꝑ cum oleo papaveris de quo suprà, de abscessibus mamillarum.

FISSURA.

In fissuris valet pinguedo Cochlearum de quo suprà de fissuris labrorum.

CONDYLOMATA, VER-

ruca, ficus, marisca & mora ani.

Condylomata, omnisq; generis Verrucas, ficus, mariscas & mora ani prorsus tollunt cineres stercoris murium cum vino cocti & applicati insensibiliter.

Idem faciunt Conchylia juxta fluminū littora reperta, oblon-

ga, calcinata & cum vino cocta & applicata.

Sic Crocus Metallorum cum aqua fœniculi distemperatus & in petiis applicatus dolores primo sedat, & deinde ipsa condylomata consumit.

HÆMORRHOIDES.

Cæcæ.

In doloribus porrò & hæmorrhoidibus cæcis admodum dolorificis specificum est: R. scarabæos pilulares (*Kostsefer*) q. placet, coque in oleo lini ad consumptionem animalculorum, postea cum bombace applica loco dolenti calidè, idque sæpius repete.

Sic cineres suberis exusti cum axungia capi vel oleo myrtino cocti & ano applicati dolores intensissimos sistunt: immoderatissimi & his non cedentes cedunt, si opii gr. j. atque alterum fuit admixtum.

Unguentum ex linaria. R. Herba linariæ cum floribus Mj. contundantur & cum adipe poricina q. s. F. linimentum, cui expresso & parumper refrigerato vitellū ovi permisceatur & cum gossypio vel lana applicetur parti dolenti, dolores eiusmodi ad miraculum usq; sistit. Hoc tantifecit D. Wolffius amicus meus, ut tanquā secretum singulare Illustrissimo suo Principi Ludovico

dovvico seniori Hassiæ Landgraviopiæ memoriæ toties rogatus, non revelare vellet, priusquam ipsi annuatim bovem saginatū promitteret, quā promissione factā non tantū herbam Linariam ipsi monstravit, sed etiam addendo versiculum consuetum, differentiam huius ab Esula patefaciens nimirū quod.

Esula lactescat sive lacte linaria crescat.

Hoc postquam assidens nobilis &c. Iohannes Risodelius ab Eschenbach hæreditarius Marefcaleus Hassiæ perciperet per jocum versiculum invertit hoc modo.

Esula nil vobis, sed dat linaria Taurum.

PROFLUVIUM HÆMORRHOIDUM.

Profluvio Hæmorrhoidum immoderato medetur omnia illa, quæ alioquin sistendo sanguini profunt. Laudantur tamen:

1. Essentia Croci ♂ris, de qua Crolliū, tamdiu exhibita, quādiu fluxus severior durat: alioquin si stato tempore & moderatè fiat, nunquam sistendus.

2. à proprietate quadam valet cingulum ex foliis Ellebori nigri conquassatis recentibus, nudo corpori circumdatū (die *Bletter kommen bloß an den Leib.*) folia paramper conquassantur (scilicet ut tantum fibræ duriuscu-

læ emolliantur) postea ad fasciam filo cum acu assuuntur in longum, ut fiat quasi cingulum. Hoc feliciter usus sum. Idem præstat omninò in immoderatis fluxibus mensium & imprimis sanguinis arteriosi post partum gravissimum sæpe magno conamine profluentis.

3. Mumia transmarinæ, pulvis & suber ana tenuissimè factus, quem diligenter applica orificio venarum hæmorrhoidum, subito sistit sanguinem.

SVPPRESSÆ HÆMORRHOIDES.

Suppressas hæmorrhoides præter modum & tempus aperiant folia ficus, si sæpius recentia ano applicentur, vel cum iisdem locus fricetur.

Sic succus ceperam cum aloë mistus & panno asperiori fricando applicatus aperit hæmorrhoides.

Pillulæ Aloephanginæ semel in septimana sumptæ: aloë data hæmorrhoides aperit.

Aperiunt quoque suppressas Hæmorrhoides succus cyclaminis aronis, bryoniæ Emplastrum ex farina laterum, felle bovis, staphisagria, unguento ex medulla Colocynthis & amygdalarum amararum. Item pulvis Colocynthis cum melle tostus.

PRO-

PROCIDENTIA

ANI.

In procidentia ani primò rectè reponatur intestinum, etiam adhibitis mollificantibus decoctis, si repositionem vel tumor vel etiam durties accedens, impedierit, postea ad adstringentia accedendum, tùm interna, tùm externa.

Inter interna laudabile est decoctum radices prunellæ sylvestris (omnes ferè radices alvum solvunt propter succum Dialē, quem in terra hauriunt) in Cerevisia vel aqua, quod sæpius haustum in die per aliquot tempus, leniter adstringit, sed ita, ut alvus quoq; simul sit libera, quam in eiusmodi casibus semper oportet esse talem, alioquin à fortiori conatu egerendi intestino vicissim remediabili futuro.

Externa sunt varia, sed elegans est quo fit ab assere querno apprimè lævigato, & cum mastiche, postquam ille incaluerit ad Δ, illito & statim ano supposito (super sedendo) ad tolerantiam tamen ipsius caloris.

Quod si autē intestinum nullo modo, antea repositum vel arte intus manere aut hære repossit, hoc unicum est præsens remedium, suprà de procidentia oculi. &. Cineres scarabæorum piluratum, sparge super intestinum prolapsum, & quoquo mo-

do poteris reponere, nunquam egredietur amplius, præsertim si deinceps decoctum radices prunellæ sylvestris ad tempus usurpatum fuerit. Aluminis usus propter nimiam stipticitatem cautè evitandus, corrodit præterea partes, earumque venulas.

CREPITVS VENTRIS

frequens.

Frequens ventris strepitus curatur ut status.

STERCORIS INCONTINENTIA.

Stercoris incontinentia ex resolutione musculi Podicis, ut alia Paralysis, curatur: ex ventriculi imbecillitate ad eum respiciendo.

IECORIS AFFECTVS,

EPATIS INTEMPERIES.

In omnibus Epatis intemperiebus Extractum agrimonie, It. radices graminis mirificè valent, præsertim si exhibeantur mista cum sp. ☉ li ad gratam acetositatem.

Acidulæ seu aquæ spirituales in Epatis intemperie calida & sicca. It. frigida & sicca, si cum Extracto centaurii minoris, It. Cichorii & cum eorundè salibus permixtæ & exhibitæ fuerint, etiam accedente sp. ☉ li aut si minus grata Extracta fuerint, si

reducantur illa in arcana vel si saltem in infusis propinentur, effectus suos mirabiliter ostendunt, si præsertim subinde universalia necessaria & conveniens victus ratio accesserit.

Inter purgantia prævalet Rhabbarum, cuius usus salutatis est admodum Epatis, quoquo modo ad intemperiem quandam declinanti.

PUTREDO EPATIS.

Epatis putredo incurabilis est. Quanquam pulvis Alkah Paracelsi (qui fortè ex Φ) hîc aliquid posse putatur, sed satius iudicium suspendere, quàm multa perperam adducere.

IMBECILLITAS

Epatis.

Imbecillitatem (*astoriam*) Epatis emendant, & in statum pristinum reducunt temperata illa Epatis auxilia, de quibus jam dictum est: Cichorium vel per se, vel in medicamentum conveniens paratum (fortiora hîc evitanda, verbi gratia vomitoria, purgationes.)

Essentia
Otis.

Ex Chymicis Essentia Otis præsertim in vinum malvaticum implantata, quando limatura Otis candens (fss) semel atque iterum extinguitur in malvatico (fiiiij) sic nimirum Otis ipsius essentia Φ lata malvatico com-

municatur, quod postea ab zss ad zij in iusculo vel haustu aq. Cichor. aut ipsius infuso suavissimum est Epatis auxilium: id quod etiam eius obstructions antiquas mirabiliter resolvit. Φ dulcedo facîle communicatur Vini dulcedini.

DEIECTIONES ALVI Cruentæ.

Dejectiones alvi cruentas curant eadem, de quibus supra in intestinorum affectibus.

TVMORES PEDVM.

In tumore pedum præstant acidulæ, spiritus Φ li. It. geranium Rupertianum tusum, & applicatum. It. Ceratum (*Durchschlag*) quod fit ex Cera part. ij. sævi hircin. p. j. & ol. rosac. pss liquefiant invicem, linteum in eo madefactum & extensum applicetur calidè.

OBSTRUCTIO Epatis.

Obstructiones Epatis à quacunque causa profectas expediunt universalia illa, de quibus in renum affectibus, quæ alioquin rerum per universum corpus natum demoliantur (omnes macrocosmi obstructions à pro Ergo & Microcosmi) quib' si illa quoque accesserint, quæ cõmuniter à Practicis in Epatis obstructione

ctione præcipiuntur, quomodo-
cunq; medicamenti vicem sup-
pleant: sunt tamen pro indubi-
tatis vehiculis, quibus medica-
menta deobstruentia (i. e. q̄ re-
solventia & expellentia) citissi-
mè devehunt, & quasi ad ope-
randum efficaciora reddunt. Ita-
que infusiones, decocta, apo-
zemata syrupi tam communes
quàm magistrales, It. aquæ destil-
latæ cum aliis multis & extrinse-
cus quoque adhibendis minimè
quoque negligenda fuerint.

1. In omnibus Epatis obstru-
ctionibus dextrè demoliendis
principes partes obtinet ♂ seu
ferrum, cuius scobs cruda (à ðß
ad ðß) sæpius ingesta (quotidie
bis tervè) mirum quantum vale-
at in talibus affectibus.

♂ *Præparationes* excogitatae
sunt multiplices: simpliciores
verò quò fuerint, eò meliores:
simplicitate ipsa natura gaudet.

Sic igitur 1. Vinum ♂tis suprà
de imbecillitate epatis descri-
ptum prodest, tanquam ad sim-
plicitatem magis accedens, si
detur in conventionibus istis li-
quoribus, alioquin ad expedien-
das obstructions Epatis usita-
tis. Aut si minùs ferre possint pa-
tientes in quotidiano potu vel
etiam cibo, dosis ab initio mi-
nor ad evitandam nauseam.

2. Est pulvis Cachecticus sim-
plex elegantis virtutis in omni-

bus obstructionibus internis. Il-
le sic fit:

℞. *Chalybis præparatæ* part. j.

Cassia lignea partes iij

Sacchari albi simi partes iij.

M. F. pulvis (Chalybs in bractæas
tufas tantisper tunditur super in-
cudem, donec prorsus in sco-
riam abeat, postea subtiliter pul-
verisetur: Incus benè mundetur
undique) Eius tantum, quan-
tum mucrone cultri arripi po-
test, detur ter quotidie manè je-
juno ventriculo, horâ 3. vespèr-
tinâ, & ituro cubitum (eine gute
Messer Spitze voll à ðß ad ðj)
tamdiu donec omnis obstructio
fuerit expedita, etiam ad aliquot
septimanas.

3. Essentia Croci ♂tis quoq;
laudabilis est, vide de imbecilli-
tate epatis.

NB. Hæc tutiùs exhibetur in
fine post priora aperientia,
leniter nimirum aperit &
adstringit, præsertim cum
exhibitione præcedentiù,
alvus quoque nonnullis
cieatur vehementius.

4. Est spiritus q̄ cum suo sale
spiritualiter prolecto fortifica-
tus: cuius virtutes sunt mirabi-
les Vide Crollium in digest. V-
niversali.

5. Est aqua composita ex ☉lo
& q̄ro cuius meminit Penotus *Spiritus* in
tractatu de medicina Chymica. *peritivus*
Compositio talis est (cōpositio Penoti,
hæc

hec non nihil immutata est à me, eâ feliciter usus sum in Hydrope) R. Oli Vngarici ad rubedinem calcinati ℥iij. silicum è fluminibus collectorum & optimè calcinatorum ℥v. q̄ ad albedinem calcinati ℥j. Mista, inq; tenuissimum pulverem rusa reponatur aliquandiu in locum humidum, ut per deliquium in liquorem aliquantum abeant, postea destilla per alembicum in arena ter, singulis capite mortuo in pulverem redacto, reaffuso humore destillato; Extremo per retortam Δaperto sed ab initio lento primum phlegma destilla, postea verò spiritum acidū auctoribus Δ gradibus elice. Ex capite mortuo calcinato ◊lem extrahe, & cum eo, ablato prius phlegmone per B. spiritum acidum circula vel digere. Tandem cum argilla in pastillos toto circulo redacto ex retorta igne nudo gradibus tamen observatis spiritum Alkalifatū provoca, quemadmodum alioquin fieri solet cum sp. q̄ ◊le proprio fortificato. Dosis est à ℥j ad ℥ij in Vino vel alio convenienti liquore.

6. Aqua Philosophica seu spiritus Vini q̄satus (hoc est qui essentiam extraxerit ex q̄, sp. Vini habeat aliquid phlegmatus, cui⁹ beneficio ◊ arripit; q̄ ad ceruleitatem calcinetur) Hæc prin-

cipalia de obstruentia interdum non tantum obstructions solvunt, sed libere etiam per alvum subducunt. Id quod partim fit propter dispositionem corporum, partim propter ipsum medicamentum. Sic ◊ plerumque etiam per inferiora deturbat. Sic aqua Philosophica q̄sata liberior per alvum movet.

Quod si itaq; eius modi alvi deiectiones quoquo modo excitatæ, obstructionibus suppetias ferunt, id quidem benè; minus, quandoque alvus sollicitanda est: id verò commodius neutiquam fieri potest, quàm per cremorem q̄ri. Si fortior alvi segnities urgeat, Extractū Rhabbari & extractum pilularum de ammoniaco (aliàs pillulæ Riverii) tale est.

R. Gummi ammoniaci in acet.

squillitico soluti ℥ij

spec. hierapi. ras. ℥i℥,

aloës cruda ℥iij

myrrha ℥j

Croci gr. xj.

Cum syrupo de absinthio F. massa mollis, quæ extrahatur cum spiritu Vini alkalifato (hoc est q̄risato) ad formam Extracti dosis à ℥℥ ad ℥j.

Cautela: Quantumvis in obstructionibus Epatis aliàs curandis etiam externa, qualia sunt Epithemata, foras inunctiones, Cerata, Emplastra

plastra, forinsecus ad regionem Epatis offerantur: hæc tamen minus necessaria sunt in usu prædictorū interno: nisi quod forsitan durities renitens ad tractum: Tunc nimirum externa resolventia in subsidium accenseri debent.

In obstructione omni ad duo imprimis respiciendum, ut morbus cureretur, causaque continens auferatur, & præcaveatur, quod fit, cum materiæ copia imminuitur, crassa inciditur & attenuatur, viscida detergitur, fluens revellitur, simulq; evacuatur, flatus discutiuntur, pars quæ materiam vel generat vel subministrat, corrigitur. Exhibito igitur prius lenitivo, si plethora adsit, aut evacuatio aliqua consueta suppressa, ab initio statim basilicam aperire cōveniens est. Hinc corpus purgatione abundanti humori analogæ evacuetur, adhibitis in principio lenioribus medicamentis, postmodum ad ea, quæ vias aperiant, ac Epas, respiciunt progrediendum. Quibus ea, quæ intemperiem semper quasi obstructionis comitē corrigunt, adduntur, admistis simul adstringentibus, quæ principis huius visceribus robur, firmitatemq; conservant, de quibus omnib⁹ videantur Practici.

Asscribi hîc imprimis potest

aqua destillata de oppillativa. *Aqua de*
℞. rad. amara dulcis ℥ij, oppilativa.

sem. lupuli,

Cichorii

epatica

Cuscuta

scabiosa

Eupatorie an. Mj.

Infundatur in sero lactis ad 3. digitos per 3. \odot . Hinc in vase destillat. Huius ∇ ℥iij. M. cum scrupulis de 5. radicibus ℥ij. Detur singulis matutinis, interposita singulis binis aut ternis purgatione.

Fiant quoque Tabulæ ex Croco^ortis sequenti modo. *℞. lima-Tabule*
turæ Chalybis & ferris ana M. & in Croci
crucibulum ad Δ lentum primò, O^{rtis}.
 postmodum fortio^{rem} & tandem fortissimum pone, ut quomne exhalet & conflagret. De novo misce materiam cum æquali parte ferris, quod iterum, ut dictum, in Δ exhalet & conflagret, donec materia non amplius quod odorem spiret. Dictam materiam optimè pulverisa, inde sartagine ferreæ, & affunde aceti accerimi ad eminentiam digiti, super Δ carbonum patentem loca, donec acet. omne exhalet, semper agitando materiam spatula. Cum exhalavit totum acet. adde aliud & ut prius exhalando sub finem Δ fortissimum, ut tota materia optimè rubeat, quæ aliquādiu moveatur adhuc & ab Δ removeatur & frigescat.

R

Hinc

Hinc in pulverem subtilissimū redigatur. Ex huius ℥j sacch. al-
bissimi in aqua agrimonie soluti
℔ss. F. Rotulæ, quibus in fine co-
ctionis addatur gutt. j. atque al-
tera olei Caryophyllorum.

Fit quoq; conserva ex radice
cichorii recens lotis & optimè
conquassatis, vel etiam per serra-
ceum traiectis cum s. q. sacchari.
Eadem radices conditæ pro-
sunt.

Prodest etiam hinc maximè
Tinctura Corallorum cum aliis
permista, aut syrupus Corallo-
rum Quercetani, qui vel unicum
in quavis imbecillitate Epatis
remedium, quemadmodum &
Sal Corallorum in aqua planta-
ginis dissolutum à ℥j ad ℥ss. ac
per vices exhibitum, quod hoc
modo in omni fluxu Epatico ab
imbecillitate epatis causato præ-
stantissimū est, si cætera ad dia-
tam & alia pertinentia non ne-
gligantur.

SCIRRHVS EPATIS.

In scirrho Epatis, non nimis
inveterato dextrè expediendo
sufficiunt omnia, quæ de obstru-
ctionibus solvendis dicta sunt
(scirrhus est transitus à mucila-
ginoso ꝑ in ꝑ absolutum.)

Quod si verò scirrhus fuerit
contumacior tandem progredi-
endum est ad externa, in quibus
omnem paginam absolvit Em-

plastrū de succo cicutæ (& Man-
dragora cum ammoniaco.) Vide
Cardanum Heurnium & Fabri-
cium Hildanum in observatio-
nibus Chirurgicis.

Emplastrum hoc dolorificum
est, ante tumoris macerationem,
velinquendum tamen nec nisi
tertio quovis die innovandum.
Hoc feliciter usus sum in Teich-
manno IC. Marpurgi. Ab huius
usu potest adhiberi Clyster e-
molliens & subducens sabur-
ram resolutam. Vide infra, quæ
de scirrholienis.

TVMOR EPATIS.

In tumoribus Epatis seu scir-
rho vehementia purgatio & de-
obstruentia omnino sunt vitan-
da. ꝑ Blat. in decocto passula-
rum cum Cinamomo vel etiam
foliis agrimonie additis, si à cru-
ditate (sanguinis) vel semine a-
nisi, foeniculi carvi simul coctis,
si à flatibus, unice hic præstat.
Sæpe etiam Rhabarbari extractū
vel ipsius infusum in aqua aceto-
sa Cichorii, Centaurii minoris,
Endivie debiro modo exhibi-
tum tumores crudos resolvit.

In flatibus discutendis etiam
externa fomenta è carminativis
facta: It. unguenta & Emplastra
sæpe profuere.

TVMOR MUSCV- lorum.

Tumor musculorum Abdo-
minis

minis in Hypochondrio dextro raro occurrit. Hic tamen præter dicta maximè conferunt externa, oleum amygdalarum amararum, dialtheæ Emplastrum de melilotho &c.

INFLAMMATIO

Epatis.

Inflammationes Epatis purgationes acres non ferunt. Vomitus tamen in otiosis & pituitosis, sed certo modo, nimirum si vomitiones etiam urgeant, prodest.

Sola sanguinis missio Epar inflammatum sæpissimè curavit.

Si quid tamen moliendum est, præsertim ubi dejectiones alvi silent, aut leni clystere, aut Extracto Rhabarbari vel eius infuso in aqua Endiviæ & Cichorii res expedienda fuerit.

Deinde ad molliter refrigerantia, si neq; febris aut inflammatio, neq; dolor inflammati Epatis aliquid remiserit, lapis prunellæ in lulepo temperatè refrigerantibus sumptus, & loco potus imperatus, & febrem & inflammationem & omnè putredinem aufert: potus verò confertim non ingerendus. Reliqua (scilicet in diætâ, pharmacia & Chirurgia) administranda, ne plus noceant, quàm prosint:

ABSCESSVS

Epatis.

Abcessus Epatis non melius curatur, quàm præcavendo inflammationem.

VLCVS EPATIS.

Vlcus insanabile est.

CYSTIS BILIARIS.

Affectus.

OBSTRUCTIO VESICULÆ FELLIS.

Obstructio alterutrius ductûs Vesiculæ fellis imprimis tollitur iis de obstruentibus, quæ communiter obstructioni Epatis inserviunt. De quibus sufficienter suo loco.

Peculiares itaq; curandi modos hic non habemus, sed ratio & experientia ea tantum persequuntur, quæ abstructionum momenta requirunt.

Speciatim verò aqua illa composita ex \oplus & φ seu spiritus aperitivus Penoti hic multum prodest.

BILIS ADAUCTA

in cysti fellis.

Bilis in cysti fellis adaucta leniter per Cholagoga, si molesta fuerit, educenda; Rhabarbaro Mechoacanna vel extracti modo parata vel etiam in substantia data, aut saltem infusa, multum possunt.

Quod si verò graviora symptomata accesserint, singula illa ex

R 2

fuis

luis titulis prius cognita, deinceps curanda sunt.

Contra omnem bilis redundantiam seu silentem adhuc seu graviter affligentem, sunt spiritus compositus ex \ominus communi & \oplus , de quo egimus in notis ad Crollum, sæpius in convenientibus liquoribus haustus maximo perè profuit.

INANITIO IN Cholerâ.

De inanitione in Cholerâ dictum.

CALCVLVVS IN FOLLICULO fellis.

Prohibitio Calculi in folliculo fellis consistit in ipsius apertione, aut si jam generatus est, in ipsius resolutione occultâ, qua universi corporis trusus vel impeditur, vel si natus est, insensibiliter resolvitur. Hæc autem Medicina tantum pendet ex ludo humano dextrè in arcanum suû præparato, cuius descriptionem & modum habemus suprâ in Calculo.

LIENIS MORBI.

TVMOR SPLENIS.

Splenis tumor laxis & distendens, si à succo \oplus lato, quæ vulgus faciem Melancholicam vocant, propriè melanagogis deturbatur. Talia sunt Extractum

Hellebori nigri. It. Extractum fennæ aliaq; composita Extracta cum Essentia Epithymi, polypodii, Cuscutæ, capparum, scolopendriæ.

Universaliter tamen has sæces exturbat \mathcal{Q} dulcis (qui ad miraculum usque operationes perficit) It. Panchymagon Quercetani, cuius iusta dosis exigente necessitate data multum valet, præsertim si acuatur cum \mathcal{Q} vitæ ad gr. xvj. \mathcal{Q} dulcis gr. ij, \mathcal{Q} vitæ longatritione miscendo, & postea cum Extracto Ellebori nigri in pillulas formando.

In hoc casu pilulæ istæ exhibendæ sunt post mediam noctē, repetita altera atque etiam tertia nocte, vel eadem, vel aliquantulum immutatâ dosi. Præstat simul in hac cura, quemadmodum in cæteris splenis affectibus in vino macerare radices filicis, quæ ab innata proprietate huius visceris affectus curat. It. in victu quotidiano admisceatur Galiopsidis seu lamii pulvis propter dispositam proprietatem, quam habet ad morbos lienis: Itali Milzatellam vocant (auff dem Haberacker.)

Externè si opus fuerit, applicetur tale vel simile Cataplasma.

*R. rad. Cucumeris asinini
bryoniae an. \mathfrak{z} j
squilla No. j.*

rad.

rad. liliorum albor. bulb. j.

sem. malva

althea,

fenugraci, an. pj.

lini p. ij.

flor. althea

malva,

mercurialis

parietaria an. Mj

rad. beta alba MB.

Decoque omnia in aqua ferrariorum cum sexta parte aceti. & F. Cataplasma, vel etiam fofus ad regionem splenis. Huc refectantur Emplaftra ufualia.

Si diftensio à flatibus, à purgantibus abstinendum quidem; fed infufum radicis filicis cum pauxillo fennæ fufficiunt, præfertim fi femina carminativa fimul adjecta fuerint.

Extrinsecus valent inunctione ne eo oleo rutæ capparum, liliorum alborum cum pulvere seminis agni casti, ceterach, corticibus capparum ad iustam consistentiam mistis.

Quod si dolor vehementior urget, cappares contusi & in forma Emplastri exterius applicati dolorem subito tollunt.

OBSTRVCTIO SPLENIS.

In obftructione splenis statim corpus ab initio leniendum fequenti fyrupo.

R. rad. Ellebori nigri preparat. Ziß
berba scolopendria Mj

Cuscuta MB

fol. fenna Alex. s. s. Ziß

galanga Diß

Zinziberis Dj

sem. anisi Ziß

medulla Carthami Zi

Epithymi Ziß.

Infundantur in decocto aperitivi s. q. per noctem: manè coque ad Ziij exprimantur & colentur. In Colatura infunde Rhabbari elect. Ziij.

Cinamomi. Zi

Colaturæ adde Syrupi de s. radicibus & de absinthio an. Ziij. M. pro tribus dosibus matutinis.

Inungatur latus finiftrum calidè & manè & vespèri Vnguento fequente.

R. Vnguenti Agrippæ Zi

ol. de Capparibus Ziß

lauri Ziß

M. Quod si fortè ad primam dosin syr. istius liquidioris non respondeat fatis alvus, tum feq. addi potest ex pulvere, qui R. spec. diaturbat. cum Rhabbaro Dj. Diagrydij gr. iij.

Quibus peractis, si vires permittant, & reliqua, incidatur vena interna brachii finiftri & plenitudinis ratione emittatur sanguis. Hinc per biduum utatur feq.

R. decocti aperitivi maioris Ziij

oxymel. Helleborati Ziij

syr. de betonica

de s. radicibus ana Ziß

R 3

aq. fa-

aq. fœniculi

Cinamomi an. ℥ij

sp. ①li ③B

① scolopendria ③j.

M. pro 4. dosibus. Interim fiat

Apozema:

℞. rad. fœniculi

petroselini an. ℥B

asari,

sarsaparillia an. ℥ij

herb. agrimonie

Ceterah,

Cuscuta

Scolopendria an. M℥

sem. anisi ℥B

fœniculi

Coriandri preparat. an. ℥j

flor. borraginis

buglossa

betonica an. p. ij

passularum ℥j

Decoque ad ℔j in s. q. aq. simpli-
ci, Colaturæ adde

syr. de 5. radicibus ℥ij,

de Cichorio cum Rhabarbaro ℥iB,

oxymellitis Helleborati ℥iij.

F. Apozema pro 5. dosibus. Sin-
gulis v. dosibus horis duabus an-
te & post cœnam addatur Ele-
lectuarium, quod

℞. Conserva fumaria

betonica

buglossa an. ℥iB

Cort. aurant. Condit. ℥B

Extracti scolopendria

Crocii ①tis nostri an. ℥ij

ocul. ①. preparat.

① Corall. an. ③j

CC. usti,

spec. arom. rosat. an. ③iB.

cum syr. de scolopend. q. s. F. Ele-
ctuarium, de quo capiat ad mag-
nitudinem castaneæ.Potus sit vinum, aut ∇ hordei ∇ Hordei
Chalybeat. v. gr. ℞. Vini aut aq. chalybeata.
hord. ℔vj. infunde in cineribus
calidis ①tem, aut croci ① ℔j,
Cinamom. ℥ij. stent per 8. q. in
vase benè clauso, hinc colentur.
De Colatura capiat ad libitum,
aut utatur vino vel potu, in quo
concocta aut macerata sunt se-
quentia, ut quod melius est, se-
quentia sacculo inclusa cum vino
novo aut cerevisia deferveant.

℞. rad. polypodii ℥iB

herba fumaria

melisse

rorismarini

Cuscuta an. Miij

Cort. radicis Capparum

Tamarisci an. ℥vj

fol. lingua Cerv. ne Mij

vel ① albißimi ℥j

M. Prodest quoque Extractum
splenis bovis eo modo prepara-
tum, ut infra de suppressione
menstruum describitur.Quod si morbus in scirrhum
abiit, usdem medicamentis addi
possunt pilulæ, quæ fiunt seque-
ti modo. ℞. Gum. ammoniaci
℥ij dissolve in acet. & per pannū
r. rum traiciantur. Adde aloës
succo rosat. intrita ℥B ① absin-
thii ℥ij, incorporētur omnia, &
F. Massa,

F. Massa, conservanda in aluta
māda facta oleo anisi, de qua per
intervalla R. Dijad ℥j & F. Pilulę.

Prodest quoq; sequens ▽ as-
sumpta:

R. rad. raphani sylvestris ℥iij

polypodii quercin. ℥iij

sem. feniculi ℥j

Cardomomi ℥ij

radices inciduntur & reliqua
contundantur & infundantur in
Vini vet. ℔xv. stent in loco cali-
do per 3. ☿ vase quotidie bene a-
gitato. Deinde adde aq. nastur-
tii aquatici bardanę,

fumaria ℥ij

seri lactis destillati ℥iij

destillantur in lento igne per cu-
curbitam, dosis haustus unus vel
per se, vel cum syr. aliquo. It. Fiat
ex Nasturtio, Bardana & fumaria
recentibus in mortario lapideo
succus, qui depuratus ad usum
servetur cum aliis miscendus aut
ad syrupus coquendus.

Ad lienis regionem, ubi sentitur
umor, applicetur Emplastrum
ex Ammoniaco in acet. squilli-
tico soluto, prius tamen fovea-
tur locus sequenti fomento.

R. herba scolopendria

meliloti an. Miß

fl. Chamomilla

anethi,

genista an. Mj

sem. filicis ℥ß

Decoq. in f. q. Vini albi, aq. &
aceti ana, usq; ad consumptio-

nem medię partis, cum hoc de-
cocto foveatur locus spongiis
manē & vesperi.

Ad Confortationem lienis maxi- *Electuariū*
mē cōfert Electuarium sequens *confortans.*
alias Electuarium Solenandri
dictum.

R. passularum majorum ℥ß.

Coque in Vino generoso ad
pultis cōsistentiam, excerne per
setaceum & admisce conservę
anthos.

Corticum citri condie:

pulveris Cinam. an ℥j

spec. aromatica rosat.

diamargariton calidi

diacynamomi an ℥ij

ligni aloës odorati ℥ß

Croci orientalis vel essentia
eiusdem ℥ß.

M. Capiat ad libitum magnitu-
dinis Castanę.

In pastu sæpius utatur cappa-
ribus & foliis genistę muriā con-
dit.

Potest quoq; offerri Diacapp.
in tabulis.

R. Diacapparum & croci ℥iij an. ℥j
sacchar. in aqua scolopendria
soluti ℥iij.

F. f. a. Tabulę, de quibus su-
mat manē unam & 3. horas post
pastum.

Non incommodum quoque
erit exhibere sæpius ☿ Blat. &
crem. ☿, spiritum eiusdem & rin-
cturam, cui succenturiatur Vi-
num ☿iale, pulvis cachecticus,
sp. Vi-

sp. Vini ꝑꝛisatus, adjunctis simul externis, aliàs nihil efficientibus. Imprimis Emplastrum de cicutâ, de quo supra, ꝑ Ꝭatus primas tenet, modò præcesserint mitiora aperientia, præsertim in scirrho inveterato.

Fomentum pro Hypochondriis:

℞. rad. altheæ ℥ss
bryonia
Cucum. agrest. an. ℥iij
apj,
petroselini an. ℥ij
Cort. & rad. Capparum
Tamarisc. an. ℥j
fol. hederæ
sambuci an. Mj
Ceterach Mj
sem. agni casti,
abrot. ni an ℥ss
fl. geniste
Chamomilla
melilot. an. piß.

F. Decoctum.

℞. ol. capparum
amygdalarum amararum
an. ℥iß
Tartari ℥j
Gum. bdellii
ammoniâ dissoluti in acet.
squillitico an. ℥vj
Cera tantillorum.

F. linimentum.

Inveteratam plerumq; dissolvunt deobstruentia Epatis, imprimis quæ à ♂ suppeditantur, specifica: spir. Oli hic multum

prodest: acidulæ eiusmodi obstructions faciliè tollunt.

SCIRRHVS SPLENIS.

In scirrho splenis dextrè curando, præsertim si inveteratus fuerit, solers cura maximo perè requiritur. Nihilominus si quæ huic visceri scirrhum passò, convenientia adducenda sunt, ante omnia ab initio acquirenda sunt mitiora, imprimis aperientia ꝑ Ꝭatus inter omnia talia principes partes obtinet, cui succenturiatur quasi Vinum ♂tiale. It. pulvis Cachecticus, postremò omnium sp. Oli ꝑsatus mirificè prodest. It. spir. V. ꝑsatus. Hæc autem omnia parum aut nihil proficiunt, nisi deinceps externa quoque in subsidium eant.

Mirabile est Emplastrum de succo cicutæ & de succo Mandragoræ (succus Mandragoræ ebur dissolvit, hinc à Medicis recentioribus in usum introductus) si utriq; cum ammoniaco distemperata fuerint. Vide quæ supra de scirrho Epatis dicta sunt.

INFLAMMATIO LIENIS,

Abscessus, Vlcus.

Inflammatiô lienis, abscessus, & ulcus eandem requirunt curam, cum Epatis affectibus.

ME-

MESENTERII MORBI.
OBSTRUCTIO ET INFLAM-
matio Mesenterii.

Graviores Mesenterii obstru-
ctiones & inflammationes ma-
gnorum malorum autores, cog-
niti tamen difficiles, nisi quan-
do tumores circa umbilicum in
Mesenterio & Pancreate depre-
henduntur, existere solent: pru-
dens itaq; Medici solertia hinc re-
quiritur maximè.

Cognito morbo purgationes
qualescunq; raro proficiunt. Vi-
detur nimirum exasperari ma-
lum, quod sanè dum minus ab
ipsis Medicis consideraretur,
non mirum extitit, quamobrem
hos effectus Illias morborum
subsequatur.

Doctissimus Fernelius pal-
mam præripuit omnibus, & sin-
gulari industria ingeniiq; dexte-
ritate ea prodidit, quæ Medicum
Practicum hac in parte multum
juvare possunt.

Cognito tamen morbo facile
est reperire remedium.

Tota cura consistit in Resol-
ventibus & emollientibus.

Resolventia sunt mitiora illa ex
pro Blato, Vino ♂, pulvere
Cachectico, & acidulis tum na-
turalibus, tum artificialibus.

Artificiales vide apud Plate-
rum in observationibus 3. de di-
scoloratione. Hæc nimirum om-
nia in gluvem istam in ignobiles

sedes Mesenterii & Pancreatis
depositam mirabiliter resol-
vunt.

Quod si segnities alvi in tumo-
ribus Mesenterii altè sepultis hi-
sce solventibus non cesserit,
spir. Vini q̄satus guttatim exhi-
bitus segnitiem tollit.

Mollificantia sunt ex fortibus
externis, quibus si adiiciatur Em-
plastrum de cicuta, res fiet ma-
gis expedita, quantumvis obser-
vatum sit, dolores sæpe recrude-
scere ab applicato hoc Empla-
stro, quod certissimum signum
est, post inflammationem præ-
cedentem putrilaginem illam
exaruisse, & in abscessus degene-
rasse, ut sæpe hoc modo pus sin-
cerum cum muco per alvum
redditum fuisse animadversum
sit (& tunc hoc Emplastrum a-
movendum, & Enemata adhi-
benda.)

NB. Hoc itaque in casu nihil
magis proderit, quam observata
legitima diæta, & probè consi-
deratis, quæ ventriculum labefa-
ctatum & totam Oeconomiam
corporis insigniter læsam respi-
ciunt, sæpius applicare Enemata
simplicia ex solo lacte vel ol. oli-
varum vel butyro recente. Hoc
nimirum modo alvus ab iniqui-
tatis istis interioribus pur-
gationibus non cedentibus li-
beratur, & tandem omnia mi-
tiora fiunt.

Sæpius tamen deinceps post curam hanc absolutam lenioribus purgantibus quotannis adhibitis semel atque iterum providendum fuerit, ne locus semel istis impuritatibus recipiendis idoneus factus subinde recurrentis mali stabilimenta faciat.

JECORIS LIENSISQUE symptomata.

ICTERVS SIMPLEX.

In simplici Ictero Cholgoga imprimis valent, Extractū Rhabbari præcipue commendatur. Quod si verò obstructions sint pertinaciores, aperientia sunt minimè negligenda, qualia sunt à ꝑ Plato, cremore ꝑ, Vino ꝑ &c: ꝑ luteus (de quo in notis in Crollium) ex ꝑ æto in aqua communi ebulliēdo soluto cum oleo ꝑ æatus specificum est aperiens, cuius gr. iij. ad v. cum Extracto Theriacæ aut ipsa theriaca ad sudandum repetitis, si opus est, vicibus exhibita, atque quantum simplicem tollunt.

2. Decoctum fragariæ cum pasculis minoribus ex aqua fontana præparata proprietate quadam icterum præsertim in pueris solvit. Idem potentius in adultis morbum aggreditur, si marrubii Mß ad nodulum (præsertim si nulla adsit febris) vel in vino, vel decocto priori maceratus fuerit.

Bibenda autem illa usque ad morbi declinationem.

Si *Morbus Regius* fuerit Symptomaticus, plerumque obstructions Epatis fortiores concomitans, soluta causa quoque perire solet: nihilominus obstructions fortissimas concomitans Epate jam tū in scirrhum desinente, infelicitis hydropis prænunciusest, nec cedit, nisi isthæc feliciter expedita fuerit. Rarò tamen. imò fermè rarissimè propter mirabilem partium discrasiam & patientium diatandi libertatem fausta procedit curatio.

NB. Potatores Vini meracioris, præsertim adusti, nunquam cum hoc morbo conflictantes, prognosticis potius quàm salubribus auxiliis relinquendi.

Cæterum huc referuntur illa, quæ supra in obstructionibus dicta sunt, & quæ deinceps de Hydropse morbum Regium consequente, vel eundem concomitante dicentur.

ICTERITIA NIGRA.

In Ictertia nigra plerumque obstructionem splenis Consequente feliciter curanda, nullæ certiora seu evidentiora acquiri possunt auxilia, quàm quæ jam antè in obstructionibus splenis copiosè sunt proposita.

Hæc nimirum discoloratio tan-

ranquam symptomaticum accidens nunquam rectius tollitur, nisi fons mali exhaustus, & splen, imò jecur pristinae, quantum fieri potest, constitutioni reddita fuerint.

Sic itaque res expedienda, ut morbificis causis sublatis, tandem subsequatur prospera medicatio.

MELANCHOLIA

Hypochondriaca.

Melancholiam Hypochondriacam incipientem vel simplicem, plerumque curat Vomitus, nominatim ex aqua benedicta Rulandi procuratus: hac nimirum ratione, saburra ex ventriculo & vicinioribus partibus eliminata faciliorem reddit curam, quæ tota insumenda est in obstructionibus, si hæ viguerint, demoliendis.

Aperientia itaque Cremor ☿, ☿ Glatus Vinum ☿ pulvis Cachecticus, vel præmittenda sunt vomitionibus instituendis, vel iisdem postponenda. Utrobique prudentia Medici hîc desideratur, à qua cum pendeat omnium curationum momenta, sæpe perit omnis felicitas, nisi illa cautè & religiosè, sed cordatè subsit.

Purgantia in hoc primo casu præter Vomitoria sunt Chologoga & Melanagoga pulvis senæ laxativus. Extractum Rabar-

bari Mechoacanæ, panchymagon Crollii. Extractum Ellebori nigri. It. ☿ dulcis hîc multum possunt, à quibus evacuationes sæpius si opus est, institutæ laudabiliter proficiunt. Sic Extractum pillularum de Ammoniac (de quibus supra) hîc quoque unicè præstat.

Ad mitiganda symptomata, quæ plerumq; fiunt à flatibus distendentibus præcordia, & in cerebro spiritus animales lancinantibus, faciunt corroborantia nobiles illas partes, si diutius, quàm par est, & ipsæ obstructiones durant, suntque magisterium & ☉ Corallorum & perlarum, lapis bezoar, tinctura Corallorum Elixir proprietatis (NB. singulare hoc.) It. oleum croci. Hæc nimirum singula cor & Cerebrum roborant; Cerebro imprimis tinctura ☿ in hoc casu utilissima est; de quo supra de affectibus capitis.

In *Confirmata Melancholia hypochondriaca*, si leviora ista minus locum habere possunt, præmittenda tamen sunt, nec vomitus formitandus.

Experientia deprehensum est, aperientia ista quandoq; profuisse, & acerbatum malum sustulisse: Reciclivam tamen per intervalla redeuntem & graviter affligentem radicem ex toto non averruncant.

Eadem ratio est in Acidularum usu quotannis instituendo, aliqualem viscerum apertionem causantium, sed morbum ipsum non penitus tollentium. Operæ pretium itaque est, ut in subsidium Melancholiæ Hypochondriacæ confirmatæ curandæ talia accersantur remedia, quæ funditus radicem morbi evelant: Sic 1. & aquam philosophicam seu sp. Vini præparatum in convenienti liquore à minima dosi ad maximam usque (à gutt. 1. 2. 3. 4. iusta dosi 8. ad 12. ascendendo, quotidie gutt. j. interdum pro ratione circumstantiarum in eadem dosi persistendum (quotidie exhibitus, præmissis tamen illis lenioribus & parum proficientibus, funditus curat.

2. Idem præstat, Extractum pillularum Ammoniacar. de quo supra; cuius si detur quotidie ʒj. veletiam (interdum per dies gr. j. augeri potest ad ʒj. si opus est, per ʒ 12. vel 14. 2. hora ante Cœnam, sumpto post horam iusculo, operatio admodum felix subsequitur.

NB. Sæpe usu venire solet, ut ab exhibitione horum, præsertim solutis obstructionibus internis viscerum alvus ita proriteatur, ut quasi dysenteria subsequi videatur. Tunc providendum erit corroborantibus istis supra enumeratis, præsertim Tinctu-

râ Corallorum & Elixire proprietatis. Interim respiciendum quoque fuerit, in hoc casu ad legitime directam diætam, sine qua nulla penè potest esse felix curatio.

Venæ sectiones in morbi statu præsertim Salvatellæ magnum adjumentum præstat.

ATROPHIA.

Atrophiam evacuationes acres & solutiones non tollunt, sed exasperant quasi, tantum si colluvies interiora viscera gravat, præsertim ventriculū, vomitus lenes sunt imperandi, præsertim ab aqua Benedicta. Eius nimirum peculiaris vis hæc est, ut non tantum saburram eliminat, sed etiam ventriculū ad concoquendum instiget. Vnde post aquæ Benedictæ usum semper videmus appetitum corroborari, augeri que, licet aliquandiu ille sepultus, parum aut omnino nihil effecerit.

Hoc itaque auxilium moderate institutum in principio huius curationis multum prodest.

Deinde humectantia imperanda sunt, quæ tamen ita imperari possunt, ut simul obstructiones viscerum expediantur, & ergo ʒlatus cum decocto passularum & syrupis humectantibus, quales sunt syrupus violarum
russilæ

tussilaginis betonicae sumptus, illas solvit.

Externa in hoc casu laudabilia sunt in pueris:

1. Balneum ex decocto capitis & pedum vervecis in aqua fluente tamdiu ebulliando præparatum, ut consumptis omnibus carnibus ossicula tantum possint eximi.

2. Decoct. cortic. salicis rubri in aqua fluminis. Hæc balnea præsertim in pueris maximè atrophie subiectis eam solvunt laudabiliter, si septies, octies, novies, in iis laventur semel atque iterum de novo præparatis.

A Balneis spina dorsi vel oliv. aut unguento aliquo Resumptivo tota inungenda est.

In victu dentur humectantia, iuscula & brodia, raro assa. Emulsio amygdalarum dulcium cum aqua tussilaginis & betonica. Itaque quandoque cum semine papaveris albi & melonum maximè utilis est.

In adultis Balneum aquæ dulcis, in quo cineres Corylorum, malvæ, bis malvæ parietariæ betæ, lactucæ, semen lini, ossicula item Vervecum contusa ebullierint, sæpius institutum, membrorum atrophiam pellit. Iisdem utile est lac Caprillum. It. v. destillata ex sanguine suillo, ex plâ-tis refrigerantibus & humectantibus mirificè prodest. Aqua ista

sic paratur: R. sanguinis suilli, frica manibus ut omnes fibræ auferantur, adde folia betonicae tussilaginis rosarum rubrarum, malvæ an. ℥ij. Sanguinis Mj. fol. lactucæ Mss. sem. melonum ex cort. ʒij. aquæ tussilaginis ℥ij, destilla per alemb. ex B. postea aromatizetur cum tabulis manus Christi perlatis ad singulas libras ʒiij. de hac aqua bibat sæpius. Sic lach humanum ex uberibus ipsis haustum mirificè prodest.

NB. Iis, qui ex sumpto philtro atrophiam laborant, lacequarum auxilium est præstantissimum, semper tamen cum pauxillo sacchari exhibendum.

Consumptione Corporis desperatam, nihil scilicet proficientibus aliis mediis, hoc aliquando modo curavi. R. mellis virginei q. placet, inunge ollam non vitreatam recentem intrinsecus, postea olla plantetur in acervum formicarum, ita ut orificium ollæ tegatur cribro mediocriter laxo & sic formicæ currunt per cribrum & cadunt in melineodem hæsitantes, nec recurrentes, atque sic nihil palearum vel impuritatum aliarum intromittitur. Supra collectarum for-

Aqua conmicarum ʒ. q. funde sp. Vini q. s. tracondigere vase clauso in B. per unum sumptionem atque alterum diem, dein destilla corporis, per B. primò lentè, donec nimirum

rùm sp. Vini prodeat: quò ablatò, reliquum ebulliente B. destilla & reserva. Hujus aquæ Cochli. j. in qualibet septimana ter vel quater jejuno ventriculo cum pane tosto exhibitum, atrophiam corporis mirabiliter tollit. Interim vel totum corpus vel tantum partes distantes aliquoties eodem liquore inungendæ sunt (manus, brachia, pedes.) Quod si nec sic curatio celerior succedat, tandem procede sequente modo: (hæc cura magnetica etiam in febribus valet. vide infra de aridura. & Ovum recens, coque in Urina consumpti (hominis) in ollula nova, ut urina ovum planè contegat, ebulliando, donec ovum indurescat. Quod ubi factum fuerit, remove ollulam ab Δ & ovum coctum hinc inde foraminibus perfora ligneo acuto, ut foramina pertingant ad vitellū, postea idem ovum perforatum in eadem urina reliqua coque semper vertendo ovum, donec urina planè consumpta fuerit: postremò ovum sic paratum sepeli in acervo formicarum. Quando itaque ovum à formicis consumptum & exesum fuerit, mirabili *supradictæ* consumptio corporis desinit, & nutritio subsequitur pristina & elegans. Interim verò superioris liquoris usus non est negligendus.

Curamagnetica consumptionis.

In *Atrophia puerorum* à dracunculis (seu vermiculis in cute, juxta *Witef*) ta partes carnosas & musculosas ser. à vitiato nutrimento progenitis) si quæ comedunt, nihil tamen apponitur, hæc cura est approbata. & radice bryoniæ ζ ij vel ij coq; in lixivio è cineribus quernis parato in pultriculam, qua pueris dracunculis laborantibus) imperata ante media manè) in loco calido (balneo) illine totum corpus & relinque aliquandiu, sic vermiculi per poros exerunt capita nigricantia. Itaque universa cutis statim radenda est novaculis. Amputantur hac ratione capita vermiculis consumptoribus (*Witeffer*) & causa vitiata nutritionis auferitur. Hæc verò operatio semel atq; iterum repetenda deinceps fuerit, donec nempe certum extiterit, vermiculos omnes esse sublato. Exinde pueruli balneentur aliquoties in infessibus illis, de quibus suprà dictum est vel ex capitibus & pedibus vervecinis, vel ex corticibus salicis rubeis præparatis.

CACHEXIA.

Cachexia quælibet à quibuslibet nempe causis procreata, requirit Resolventia & corroborantia.

Resolventia sunt omnia aperientia internorum viscerum. Sic nimi-

nimirum omnis Oeconomia totius corporis depravata corrigitur.

Aperientia sunt ꝑ Glatus, cremor ꝑ, Vinum ꝑtis, Acidulatum naturales tum artificiales: quæ tamen omnia administranda sunt post præmissos vomitus, si illi commodè fieri, & patientes ferre possunt.

Purgantia post illa uniuersalia habent locum quælibet, modò observentur observanda. Panchymagon Crollii, It. specificum purgans Paracelsi & ꝑ dulcis hîc præcipuè laudantur, Extractum Esulæ & ellebori nigri in pituitosa & Melancholiâ Hypochondriaca profunt multum.

Confortantia desumuntur ex communioribus quælibet hinc inde, præstat spir. Oli in conservarolarum acetosæ florum borraginis, buglossæ, violarum sumptus, Magisterium Corallorum item & perlarum cæteræq; aquæ Analepticæ usitatæ.

Omnis porro Cachexiæ felicissimum auxilium est pulvis Cachecticus supra descriptus. Itaque is solus præmissis saltem vel vomitoriis; vel præcedente cura aliquando purgantibus sufficit: quantumvis nimirum pulveris Cachectici usus alvum moveat, sæpius nihilominus convenientibus purgantibus interdum res expedienda ut scilicet in corpo-

re collectæ fæces & ab usu pulveris Cachectici quatantenus separatæ penitus excernantur.

In virginibus plerumq; defectus mensium ad Cachexiæ causas accedit, unde fit illa deterior. Solet quidem in vetulis pulvis Cachecticus etiam venulas uteri aperire, sed obstructio interdum tam pertinax, ut à solo illo aperi-ri nequeat. Dextrè itaq; observatò tempore usitatò fluxus mensium, quod est juxta illum vulgatum versiculû: Luna vetus vetulas, juvenes nova Luna repurgat: præsertim ubi in cursu adhibita curæ dolores circa lumbos & uterum animadversi fuerint.

Vt igitur feliciùs procedatur, menses moventia simul danda sunt, de quibus infra de suppressione mensium. Talia sunt aqua allii destillata & oleum Sabinæ. It. aqua asari, raphani, arthemisiæ rubeæ.

NB. Si ad pulverem Cachecticum addideris æqualem quantitatem Chalybis præparati, stercoreis anserum juniorum & dederis priori quantitate, præsertim, circa instans mensium tempus & pallori virginum & obstructioni mensium melius medeberis.

Pertinacissimas obstructions mensium aperit lixivium è scorris seu recrementis reguli ꝑ nii, ebulli-

ebulliendo tantum cum ∇ communi præparatum, & super ferum vel filices candentes fufum, vt vapor per fellam perforatam ad naturalia contingat. Vide infra de fuppreffione menfium. Mercurialis in aqua cocta & pudendis applicata ciet menfes.

His omnibus poftea dextrè fubiici poteft vel addi fectio faphenæ definito tempore fluentium menfium inftituta. O Diaphoreticum fixum ad expellendos menfes etiam efficax eft, fi eius dofis ufitata quotidie cum guttis aliquot Effentiæ myrrhæ in aqua arthemifiæ rubræ exhibeatur.

Hæc autem omnia moderanda funt ad præfcriptum ipsius naturæ & Canones artis.

HYDROPS.

Hydrops confirmatus difficulter curatur; incipiens facilè.

Nobiliora tamen medicamenta, utendique ratio expedita, prætereaque fubjectorum difpofitio æquabiliter affecta, quâdoque etiam hydropem confortiffimum tollere vifa funt.

In fingulis Hydropis fpeciebus femper ab aperientibus emundificantibus per alvum, nunquam à Diureticis cura incipienda: Secus nimirum colluvies ventris tota ad renes confertim quali cocta fummam difficultatem parit.

Purgantia univerfalia funt:

1. O vitæ feu flores butyri O , dofis fua ab initio à gr. iij in Extracto Hellebori vel Colocynthidis poftea fi vires ferant auctiori ufque ad 10. & 12. per aliquot O continuatus; præfertim in hydrope confirmato, ftante tamen adhuc virtute ventriculi maximè prodeft. In hoc cafu nullos generat vomitus, fed tantum per inferiora purgat.

Nota: In ferioribus hæc purgatio O vitæ producit procidentiam ani, quæ poftea rarò, feu potius difficulter fanatur & curatur.

2. Flores O albi in oleo deftillato (ut dictum eft ad Crollium) & poftea illo oleo in aqua frigida repercuffo, & in pilulas, pulvere dulcificato benè, redacto etiam per inferiora aquam intercutem expellit, fi fæpius exhibeatur.

3. Extractum compofitum Crollii ad fpecificum Hydropis.

4. Extractum Elaterii cum fp. V. factum. Dof. à gr. j ad iij ad fummum.

Post purgantia univerfalia deveniendum eft ad leviter aperientia & viscera interiora corroborantia, ita tamè ut femper diuretica admifceantur, partim in cibo & potu, partim etiam cum medi-

medicamentis ipsis leniter aperientibus.

Principes hinc partes tenet pulvis Cachecticus supra ʒj vel ʒiiij in decocto centaurii minoris macerata per noctem, & postea colatura in 2. æquales partes distributa, & duabus auroris sese subsequenter in vicem exhibitæ, idem quod Essentia Alhandal efficit.

In Ascite laudatur etiam Extractū Esulæ, It. diaturbith cum Rhabarbaro, It. gummi guttæ, sine omni mora enim materia in abdomine contenta evacuanda, præmissis tamen aperientibus & simul humorem crudum Epatis impactum præparantibus,

TYMPANITIS.

In Tympanitide simplici purgationes raro proficiunt, (exasperatur nimirum malum) in composita verò præsertim cum ascite sæpe purgantia præsertim Galia & aquam & flatus excusserunt.

Liquor florum Thapsi barbatæ. Est autem specificum in Tympanitide simplici Liquor ex floribus thapsi barbatæ (thapsi arcanum etiam valet, sed liquor hinc præstat eo modo paratus, quo supra de ophthalmia liquor ex floribus Cichorii ad affectus Oculorum paratus est) cuius ʒj aliquoties & quotidie sumptus in decocto seminis & radicis fœniculi ventositates expellit.

Felicius id exequemur, si simul fiat fomentatio ventris hoc modo:

℞. *Vrinae pueri mundi* ℥iiij

lapidis prunella ʒij

bulliant invicem ad Δ lentum usque ad casum tertiæ partis urinae. Hac urina calida fomentetur in petiis, facta insuper fortifricatione cum manu (hoc modo restitui viduam Marpurgi ab omnibus medicis relictam) post benè absolutam curam, expulsis scilicet aquis & tumoribus tum ventris ipsius tum reliquarum partium planè consumptis, Colophonem imponant exsiccantia, qualia sunt;

1. Essentia Croci ♂ à Crollio in sine specifi Hydropis descripta in conserva Rosarum antiqua vel etiam in Rob. Ebulino aliquoties exhibitæ.

2. Diacubebæ Paracelsi, quod *Diacubebæ Paracelsi.* sic fit:

℞. *Cubebarum h. e. granorum myrtillorum exsiccatorum*

sem. ocymi,

Caryophyllor. an. ʒiiß

santal. omnium,

spodii

sem. 4. frigid. maiorum excorticarum an. ʒj

succini albi ʒij

sem. Endivie

portulacæ

lactuca an. ʒß

pulverisata omnia subtilissimè &

T

cum

cum sacch. ℥iij in aqua Cichorii soluti F. Electuarium cui adiciatur syr. granator. ℥i℥. Hæc mixtura ℥ij usque ad ℥℥ sæpius exhibeatur.

3. Spiritus Guaiaci cum Rob. Ebullino sumptus ad sudores eliciendos, feliciter exsiccat.

In Tympanitide arcanum curmini & carvi philosophicè præparata post primas purgationes leniores, ne malum exasperetur, eius aliquot guttulæ cum sudoriferis & aliis specificis exhibentur.

Tres sunt Hydropis species:

Ascites,

Tympanites &

Anasarca:

quarū periculosissima est Tympanites: secundum locum obtinet Ascites: Anasarca cæteris cursu facilior. Commendatur hinc lixivium ex cineribus vitium, ex cineribus de extremitatib⁹ frondium juniperi cum vino albo factum, cui tamen aromata & saccharum melioris conciliandi gratia imponere licet. Hoc lixivio non pauci mirè ab hydrope liberati.

*Artis præparatio an-
ti hydropi-
ca.*

Martis quoq; hæc præparatio conveniens est, dissolve limaturæ ♂ ℥j in Aqua fort. ℥viiij paulatim & successivè affundendo, digere per ☿ deinde aquam fortem per alembicum ex arena abstra-

he habebitis ℥i℥ cruci rubicundissimi, super quem in igne leniter prius exsiccatum funde spiritum vini vulgarem & apposito alembico cæco digere in arena, & spiritus vini rubescet, quem à facibus decantatum destilla in Balneo ad oleositatem. Est perutile in Hydrope exsiccando, & visceribus corroborandis, præmissis enim universalibus ex mendedi methodo si postea eius guttæ 9. vel 10. hydropico manè & vesperi in simplici granorum Juniperi decocto propinentur, facile morbum tollit & expellit.

ASCITES.

In Ascite, quæ omnium communissima, sine omni mora materia in abdomine contenta evacuada, præmissis tamè aperientibus & simul humorem crudum Epatici impactum præparantibus.

Fiat igitur statim decoctum, quod:

℞. rad. Ellebori nigri præparat.

mechoacanna an. ℥i℥

galanga ℥j

fol. senn. Alex. mund. ℥j

sem. anisi,

fœniculian. ℥℥

Carthami ℥℥

Infunde in ℥ q. decocti aperitivi per ☿ mane coque ad ℥viiij, addendo sub finem cocturæ Rhabbari ℥i℥ sacchari ℥ij. Colentur, F. Apozema non clarificatum.

tum pro 3. aut 4. dosibus, addendo ad ultimam dosin specierum diaturbith cum Rhabarbaro $\mathfrak{D}\mathfrak{ss}$ aut $\mathfrak{D}\mathfrak{j}$. Post tres dosis Apozematis exhibeatur doses \mathfrak{Q} laxativi aut præcipitati cum \odot , cum extracto Colocynthidos & scammonii aut exhibeatur $\mathfrak{D}\mathfrak{j}$ ad $\mathfrak{Z}\mathfrak{j}$ extracti Esulæ toties à Rulando ad hunc morbum decantatis; præparationem vide in notis ad Crollium.

Huc referri etiam potest sp. vitæ aureus Rulandi, qui fit cum sp. V. Malvatico ex trochiscis Alhandal extractâ tincturâ, quæ pro quantitate Trochiscorum & sp. Vini propinatur. Hinc exhibeatur per \odot tres continuos diureticum sequens:

$\mathfrak{R}\mathfrak{x}$. rad. Ebuli $\mathfrak{Z}\mathfrak{ss}$

fœniculi

polypodii

petroselinian. $\mathfrak{Z}\mathfrak{i}\mathfrak{ss}$

rad. irid. $\mathfrak{M}\mathfrak{j}$

Ellebori præparat.

mechoacanna an. $\mathfrak{D}\mathfrak{j}$

fol. senna $\mathfrak{Z}\mathfrak{j}$.

Cort. interiorum sambuci $\mathfrak{Z}\mathfrak{i}\mathfrak{ss}$

fl. sambuci

genista an. $\mathfrak{pi}\mathfrak{j}$

fl. lavendulæ $\mathfrak{pi}\mathfrak{j}$

sem. fœniculi

dauci an. $\mathfrak{Z}\mathfrak{i}\mathfrak{ss}$

Zinziberis

galanga an. $\mathfrak{D}\mathfrak{i}\mathfrak{ss}$.

Infunde in f. q. ∇ gratiolæ & florum sambuci per \mathfrak{Q} , mane leviter coque ad $\mathfrak{Z}\mathfrak{v}\mathfrak{i}\mathfrak{j}$ vel circiter expri-

mantur, Colaturæ adde

syr. Eupatorii

byzantini an. $\mathfrak{Z}\mathfrak{i}\mathfrak{j}$

aq. Cinamomi $\mathfrak{Z}\mathfrak{ss}$

adde semper, si ælvus non respondeat Extracti Trochiscorū Alhandal aut sp. Vitæ aurei quot visum fuerit: aut addatur succi radicis iridis nostratis, nasturtiij & Corticis viridis sambuci $\mathfrak{Z}\mathfrak{ss}$ ad $\mathfrak{Z}\mathfrak{i}\mathfrak{i}\mathfrak{j}$ Apozematis d. cti: imò si succi dicti ad $\mathfrak{Z}\mathfrak{i}\mathfrak{j}$ vel $\mathfrak{Z}\mathfrak{i}\mathfrak{j}\mathfrak{ss}$ propinentur cum ∇ communi, tantum potenter aquam educunt.

Debet etiam interdum, ne scilicet semper purgetur æger & vires labescant, exhiberi Cremor \mathfrak{Q} aut magisterium eiusdem, aut syrupus de Epatorio Corticibus citri & oxymel squilliticum cum aqua melissæ, fœniculi, agrimonixapii, Cinamomi dilutis. It. Tabellæ sequente.

$\mathfrak{R}\mathfrak{x}$. pulvis dialace

diacurcuma an. $\mathfrak{D}\mathfrak{j}$

sacch. soluti in aq. haliacabi $\mathfrak{Z}\mathfrak{i}\mathfrak{ss}$

tinct. \mathfrak{Q} (supra in hamorrhag. tradita) $\mathfrak{D}\mathfrak{j}$

ol. nuc. moschotæ destillatæ $\mathfrak{gi}\mathfrak{j}$

F.l.a. Rotulæ, de quib⁹ sumat $\mathfrak{Z}\mathfrak{i}\mathfrak{j}$ 3. hor. ante & post potum. It. utatur Electuario sequente, quod

$\mathfrak{R}\mathfrak{x}$. rob. sambuci $\mathfrak{Z}\mathfrak{i}\mathfrak{j}$

mithridatii $\mathfrak{Z}\mathfrak{ss}$

spec. diarrhodon Abbatis

solut. perlærum

ocul. \mathfrak{Q} præparat. an. $\mathfrak{D}\mathfrak{j}$

syr. de Eupatorio q. s.

T 2

sp. \odot li

℞. ④li ③℞.

F. Elect. de quo manè & vesperi
3. horis ante cibum sumat ad
quantitatem avellanæ.

Potest quoq; venter foveri decocto,
quod fit ex herba methæ

origani an. Mj

flor. sambuci,

meliloti an. piij

sem. carvi ʒi℞

bacc. lauri ʒiij,

stercoris Capræ ad pondus omniū,
coq. in lixivio & ex aq. simplici
cum decocto aut herbis ipsis
calidis foveantur partes tumidæ,
post fomentum applicetur
Emplastrum de baccis lauri.

Hinc accedatur ad ea, quæ proprietate
occulta ad quemlibet hydropem faciunt:

1. Est aqua Lumbricorum terrestriū
rubrorū cuius descriptionem vide in
notis meis Crollii.

2. aqua sequens:

℞. ④li ③℞ an. ℞j.

rad. vincetoxici ℞℞

℞. V. pintam unam.

stent in infusione per 3. ④, postea
destillantur in arena per alembicum,
aquæ destill. adde gutt. aliquot
℞. ④li ad gratam aciditatem,
detur singulis ④ tribus vicibus
in decocto Vincetoxici cochl. j.
Vrinam properanter movet,
intemperiem corrigit & obstruēt.
tollit.

3. Pulvis bufonium, vide notas
ad Crollium.

4. Stercus anserinum, vide
ibidem.

Pro potu utatur sequente
Julepo.

℞. aqua petroselinæ

halicacabi an. ʒv.

aq. fl. sambuci ʒiij

℞. ④li ③℞

aut lap. prunell. ʒ℞,

syr. de ʒ. rad. ʒiij

M. aut utatur vino Absinthiaco
Chalybeato &c.

Tandem tumore sublatō ad
ea veniendum, quæ reliquias discutere,
& partem affectam roborare
valent, qualia sunt aqua
Thericalis, decoctum ligni Guajaci,
Sarsaparilla Chynæ, balnea
særea & aluminosa. Aut

℞. rob. sambuci ʒij

④ Card. bened. ③j

mithridatii ʒj

syr. de Card. bened. q. s.

ad cōsistentiam Electuarii quod
assumat 2. vicibus & in lecto aut
stupha duobus matutinis sudet,
aut

℞. rad. sarsaparilla

rasura Guaiaci an. ʒ℞

sassafras ʒij,

infunde in s. q.

aq. communis per hor. 24.

postea coque ad ʒvj.

Colatura adde syr. de Card. benedicto
de scabiosa an. ʒvj

④ Card. benedict. ③j

aq. Cinam. ʒij.

M. pro 2. dosibus ante introitum
laconi-

laconici, aut detur dosi bezoartici mineralis, aut ☿ fixi diaphoretici cum gr. ij lapidis bezoardici.

Epar roboratur Electuario de scorpiis ferri, Electuario diambrae ad eius ℥ij adde conservam rosarum rubrarum antiquarum ℥iſs Croci & tis ℥j.

Quod si tumor pedum, ut plerumque fit, simul adsit, tunc fiat lixivium ex Cineribus quercus, & in lixivio dicto superius pro fomentatione herbae adiciantur, & coquantur usque ad consumptionem mediae partis. In lixivio intingantur lintea cruda, quae exprimantur & ita calide applicentur cruribus.

Aut si tumor adhuc aliquis ventris & tibiæ adsit, tunc panis niger in vino & modico aceto coquatur ad consistentiam pultis seu Cataplasmati, & extendatur super pannum lineum, atque superimponatur ventri toti, relinquaturque per 24 hor.

Postquam detumuit, ponatur versus genua semper descendendo usque ad pedes.

Quod si nec his tumor cedat, aut tanta adsit copia, ut resolveri non possit, convenientissimum est tibiis applicare cauteria potentionalia, 4. digitis supra malleolum aut 4. digitis infra genua: quo solo remedio qui ab aliis incurabiles censebantur, tumores

crurum & ventris sanari vidimus.

Alii applicant folia Bardanae dictis partibus tumidis, sæpius mutant, & sic aquam contrahi & consumi dicunt.

Sitis si adsit magna, ut tolerare nullo modo eam posset, tunc & sp. ☉ in vino granatorum exhiberi potest vel ☉ absinthii à gr. iij ad viij, cuius exhibitionem si continuaveris aliquandiu, amplius non sitiet.

ANASARCA.

In anasarca, quia semper adjunctus est humor pituitosus, viscosus & crudus ad evacuationem ineptus, ante evacuantia medicamenta præmissis tamen lenientibus, præparantia adhibenda sunt, alterantia & concoquentia, qualia sunt, imprimis syrupus de Eupatorio, de absinthio oxymel compositum, dissolve in aqua agrimoniae & absinthii.

Præparato humore, evacuatio supra dictis instituenda, interposita tamen præparatione & coctione humorem, ut & conformatione viscerum, imprimis Epatis & ventriculi: imprimis vomitum excitare licet ☉li præparato, aut aqua benedicta ut ventriculus à crudis humoribus liberetur hinc ad ea, quae Urinam & sudores movent, accedendum,

Aqua Anii- ubi maximè commendatur aqua
hydropica Iacobi VVeckeri tantopere in
VVeckeri. Hydrope celebrata:

Rx. liquoris ꝑ destillati
aqua gentiana (cum aq. simpli-
ci per vesic. facta)
theriacalis an. ʒj

ʒ. ʒli.

ol. ꝑris an. gx.

Capiat æger à ʒij ad ʒʒ cum acet.
ante ingressum Laconici.

Maximam quoq; arcanum in
hoc morbo est gratiola, quæ sem-
per in copia tum purgantibus,
tum aliis medicamentis admi-
scenda: potest etiam ex ea fieri
Extractum vel \ominus , ex quib⁹ com-
ponuntur pilulæ hydropicæ:

Rx. Extr. gratiola
mechoacanna an. ʒj
 \ominus gratiol. gr. vj.

F. pilulæ, purgant per alvum, &
Urinam si non satis purgant, ad-
de Extracti trochiscorum alhan-
dal c. sp. V. Malvatici factum,
quamdiu visum fuerit.

Possunt etiam hîc nonnun-
quam adhiberi scarificationes in
pedibus, femoribus & natibus.

Tympanitidi, quæ semper sero-
sam materiam habet adiunctam
cum flatibus, eadem omnia, quæ
in Ascite præscripsimus, quoque
proderunt, nisi quod Carmina-
tiva, cuminum, anethū, carvum
sceniculum, daucus assumantur.

Clysteres in hoc affectu ab i-
nitio iniiciantur ex decocto car-

minativo cum ol. anethi & rutæ.

Ventriculus frigidus, qui sem-
per adest, calidus appropriatis
alterandus, ut spec. diacumini
dialacæ, diarrhodon abbatis, di-
acurcumæ in tabellis cum oleo
Caryophyllorum, anisi, aut cum
conserva menthæ, pulegij & che-
riaca ana: profunt etiam syrupus
de Canella, oleum Caryophyl-
lorum mastichis destillatum sp.
sinthii cumini & carvi, illorum
gut. aliquot cum sudoriferis pro-
pinantur.

Epar verò calidum refrigeran-
dum extrinsecus appositis succo
Endiviæ, Cichori cum pauco a-
ceti, & unguenti rosati assumptis
intrinsecus nonnunquam ap-
propriatis refrigerantibus.

Ventriculus externè muni-
endus oleo nardino, mastichi-
no, Emplastro aliquo aut saccu-
lo: maximè ut in reliquis hîc
prodest Cremor ꝑ, tinctura ꝑ, ol.
ꝑ & sp. \ominus li.

Cucurbitæ magnæ cum mul-
ta flamma applicentur umbili-
co, incantamenti instar, flatus
discutiunt, teste Galeno.

In reliquis progrediendum ut
in Ascite.

Commendatur quoq; pro in- *Gummi de*
signi Hydragogo gummi guttæ à *Pern.*
gr. iij ad viij vel etiam ʒʒ exhibi-
tum, cum aliis commodè exhi-
beatur, ut cum Crem. ꝑ stimuli
loco reliquis purgantibus addi-
to, cor-

to, corrigitur speciebus diambrae & oleo macis (exhibetur etiam in podagra Cachexia & aliis morbis serolis.) Vtilis est etiam succus Elaterii stimuli loco exhibitus in pillulis appropriatis: prodest quoque gelapium, ut

Rx. gummi gutta gr. viij
pulveris rad. gelapii ℥iij
spec. diambrae gr. jv.

cum ol. Cinam. F. pillulae.

Poterit etiam purgari cum Turbith solo, aut fieri Apozema, quod

Rx. fol. fenae ℥ij
turbith ℥ss
hermodactylorum ℥ij
Cinnamomi
Zinzib. an. ℥j

infunde & coque ut dictum in praecedentibus. F. Apozema.

Si Vapores ex humoribus resolutis diaphragma petant, & fiat angustia pectoris, iniici potest Clyster,

Rx. florum Chamomillae
Soldanellae
Cantaurium, an. Mj
sem. Carthami,
bacc. lauri an. ℥ss
F. decoctum, cuius Rx. ℥j.
mell. rosati,
ol. Chamomilla an. ℥ij.

F. Clyster miscendo.

Diæta in Hydrope: panis fiat ex optima farina, quæ misceatur cum radice Rusci, itidem in farinam reductis, It. semine foeniculi, anisi, carvi.

Vinum sit vel Card. benedicti vel absinthii cum Rusco Chalybeatum. Aq. fl. sambuci, spiritus sambuci.

NB. Potus aquarum dulcium nocent Hydropicis, & reav. & ☉ troscia & Terebinthinata profunt.

Balnea quoq; plurimum conveniunt, quibus incocta fuerint absinthium, flores Ebuli, Sambuci, agrimoniae. Chamomillae. It. parum ☉. Vide observat. 25. Bartholomæi Caprolii.

RENUM VITIA.

INFLAMMATIO

Renum.

Inflammationem Renum caute oportet tractari. Nisi nimis omnia prudenter fiant, sæpe gravissimi morbi subsequuntur. Itaque nec purgantia acria, nec digestiva intempestiva proficiunt.

Paracelsus inflammationes renum vocat febres renum, quæ semper concomitari solent.

Cura consistit tum in externis, tum in internis medicamentis.

Internis: qualia sunt, quæ proprietate quadam humiditatis connatae inflammationes tales extinguunt; lapis prunellæ citissimè expedit hoc negotiū, modo alvus sit libera, alioquin leni Extracto mechacannæ aut infuso Rhabarbari expedienda. Solemus interdum in hoc casu deco-

decoctum prunorum dulcium cum ∇ φ (in qua φ purissimus decoctus est; Clysteres etiam hinc non incommodi) feliciter exhibere.

Alvo itaq; expedita lapis prunellæ in aqua simplici solutus tantum, & saccharo edulcuratus inflammationem aufert. φ noxia est.

Extrinfecus valent unguenta ex rosis, It. liquor ex semine papaveris hyoscyami, solani vel similibus. Camphora quoq; in oleo amygdalarum amararum soluta & loco dolenti illita valde inflammationi resistit. Externè etiam valet Vnguentum rosatū Mesues cum oleo amygdalarum amararum & scorpionum temperatum, φ omninò fugienda.

Secretum in inflammationibus renum est Succus Astacorum seu Cancrorum fluviatiliū crudus, ex contusis nimirum expressus, & cum alio juscūlo vel decocto prunorum exhibitus semel vel bis cochl. j. (non tamen neglectis externis,)

OBSTRVCTIO

Renum,

Deoppillativum Renum certius & evidentius nullum est, quàm quod ex \oplus lo & φ conficitur. φ itaq; \oplus latus, specificum item purgans Paracelsi hinc omnem absolvunt paginam, præfer-

tim si sit obstructio recens, nec ab impactis grandioribus calculis facta (alia est cura obstructionis Embryonatae seu incipientis, alia confirmatae.) Hæc nimirum curam aliam requirit, de quâ in Nephritide propriè sic dicta.

CrySTALLUS φ illis æquivalet; nam obstructions & φ ipsum solvit expellitque.

Quandoquidem autem Obstructions venarū omnes fiant à φ ro, sive illæ recentes sive confirmatae fuerint: præstat specificum in medium adducere, cuius vi & proprietate insitâ φ in omnibus partibus corporis humani genitus mirabiliter expellitur, adeoque omnes obstructions maximopere expelluntur, cum videatur imprimis eius virtus in renum hac affectione accommodata esse.

Vnicè valet ad obstructionem antiquam etiam à calculo grandi ortam, quem insensibiliter & penè sine omni dolore in mucilaginem quotidie cum urina excernentem solvit & paulatim absumit.

Paracelsus vocat præparationem ludi humani, quam passim commendat, nuspiam tamen ejus præparationem genuinâ reliquit. Illa est talis: $\&$. ludum seu calculum ex corpore humano *Ludi Paracelsi* exsectum, vel etiam aliis modis *celsi* præparatum, hunc pulverisatum *ratio*.
leniter

leniter primum calcina igne rotæ, postea flamma reverberii per gradus eò adige, ut videatur planè in \ominus lem abiisse.

Notetur secreta calcinatio alia (hæc nulli hætenus à me communicata.) R. pulveris ludi part. j. pulveris Carbonum præsertim faginarum part. ij. misce invicem: postea in tigillo tantum superne tegulâ seu operculò tecto ure in furno figulino 24. horis & spiritus Carbonum duritiem lapidis omninò beneficio Δ emollit, ipsi verò carbones non absumentur. Hinc misturæ affunde ∇ ferventem, vel coque in aqua fervēte, & pulvis ludi solvitur in aquam citrinam, qui color est à foetido &re ipsius ludi. Si quid residuum fuerit ab hac solutione, denuò exsicceetur, & adjecto pulvere carbonum recenti vicissim calcinetur, ut antea. Solutiones omnes evaporando redige in \ominus , secundò conjunge omnia cum pulvere carbonum & vicissim calcina. Idem solve in communi aqua ebulliendo, ut sincerior pars post evaporationem repetitam transeat in \ominus candidum, sæpius in crystallos abeuntem, si in loco humido frigido, aliquandiu repositus fuerit. Hunc elegantem \ominus lem cōjunge cum sp. Vini optimo & ex retorta per multa Cohobia tamdiu destillando urge, donec pe-

nitus cum sp. Vini transierit: postea sp. Vini in leni B. aufer, & relinquitur oleum ludi humani, cuius gutt. iij, vj x. ad xij. exhibitæ in liquore convenienti aliquoties, singulis diebus tantum semel, obstructions &reas totius corporis (in cerebro, lingua) nominatim verò renum feliciter solvit, & & expellit, valet etiam in & confirmato.

Adjuvat obstructionem renum solvendam externa inunctio ab unguentis communioribus. It. valent Emplastra, infusus, Cataplasmata & similia.

Memorable est in hoc casu oleum Terebinthinæ cum oniscis vivis mixtum, & loco dolenti illitum. It. *Terpentin auff blawē Pappier* loco renum imposita, *bis es dürre wird* bonum.

Simile fit ex Oculis B. eadem virtute, (licet paulò inferiore.) pollens.

Atq; hoc modo omnes lapides per Alemb. in olea sua redigi, & in usus medicos converti prosunt.

Hoc specificum (ex ludo) unicè valet ad obstructionem antiquam, & à calculo grandi causatam, quem insensibiliter & penè sine omni dolore in mucilaginem quotidie cum urina excernendam solvit, & paulatim absomit. Huc refer \ominus contra calculum apud Crollium.

*Spiritus
glomorum
Cynosbati.*

Paracelsus ex callofis istis glomis in cynosbate nascentibus (rosa canina) quos ille vocat simile (h. e. expulsio calculi mei) ad calculum expellendum, arcanum præparat, cuius tamen compositio nusquam extat. Ego sic paravi: Ex copiosa quantitate ipsorum mense Maio & Junio collectorum & incisorum, remotis vermiculis aut aliis insectis in interioribus aliàs cavitatibus reperibilibus per fermentationem cum ∇ & fermento communi ipsis putrefactis elici spiritum & ∇ per vesicam. Ex capite mortuo in cineres converso extrahi \ominus , quod purificatum cum spiritu conjunxi, & aliquandiu digerendo maceravi, tandem cum argilla miscui, & ∇ nudo super eiusdem glomos in receptaculum maius spiritum unà cum sale destillando prolicui, ut nempe totum \ominus simul transiret: illa quæ in Recipiente erant expressi & expressum per retortam igne arenæ in fine non usquequaque forti, ne Empyreuma redoleret; destillavi in modum arcani, simili ratione ex vegetabilibus elicendi. Eius gij usq; ad xij in convenientibus liquoribus exhibitæ, & sæpius datæ calculum insensibiliter expellunt. Aliàs si pulvis istorum globulorum tantum maceretur in Vino & illud exhibeatur (in formæ infusi per

colaturam) per aliquod tempus, idem facere experientia docuit, sed remissiùs.

In obstructione Renum à Calculo totali vel etiam, ubi ureteres (ut in Ischuria & Nephritide) & vesica à calculis in eam regionem detrusis omninò fuerint obstructi, ut ne gutta quidem urinæ prolabi possit, præsentissimum est, si Vrina hirci recentissima ex vivente adhuc hirco, calidè cochl. j.) cum vesica extracta potanda detur, & omentum cum intestinis statim ventri, pubi, & peritonæo fuerit applicatum. Sic nimirum Calculus repente consumitur sine læsione vasorum & patiens liberatur.

EXULCERATIO

Renum.

Exulcerationem Renum recentem curari posse tum dogmatici, tum Hermetici profitentur.

In veteratam incurabilem esse conclamatum est apud illos; ab his verò eandem sanari posse experientia docuit, sic referente Garzia ab Horto:

Indi in exulcerationibus renum & Vesicæ aloen plantam probè tussam, & cum lacte mixtam propinantiis, talia patientibus, non sine magno successu (aliquot dies continuè) & ægrorum commodo: illicò nimirum curari Jarzias affirmat.

Pra-

Practici solent aliquoties pilulas aloëticas in hoc casu exhibere non sine patientis commodo (ex aloë cum pulvere lumbricorum terrestrium & Chalybeat. præparato) per aliquot septimanas.

Nonnulli Terebinthinam claram Venetam ʒj pondere cum vitello ovi j. dissolutam & postea in brodio gallinarum discussam exhibent sæpius.

In aliquot exemplis observatione deprehendi, ꝯ dulcem hñc multum posse, si primùm exhibeatur, (iusta dosi aliquoties in septimana, ut bis vel ter pro viribus ægrotantis) ut non tantum impuritates totius corporis, sed imprimis renum eluantur.

Huic si succedit spiritus ꝯ dulcis, nulla exulceratio refragatur.

Spiritus ꝯ Dulcis

est talis.

Spiritus ꝯrii dulcis. R. ꝯ = Crystallini (non ꝯ dulcis) quantum placet, tere in pulverem impalpabilem, superfunde in cucurbita non nimis altâ opt. sp. Vini abstrahere per alembicum ex cineribus, reasfunde destillatum liquorem, ac denuò destilla, perge per cohobiam tamdiu, donec tandem destillatum spir. Vini oleum quodammodo albicans videatur per alembicum transire, quod alio excipulo collige. Super caput mortuum

residuum in cucurbita funde alium sp. Vini recentem, procede simili ratione ut antea donec nempe omnia in oleum seu spiritum albicantem prodierint. Hic spiritus ꝯ exulcerationibus renum & vesicæ mirabiliter operatur, si eius guttæ ij vel iij. quotidie semel atq; iterum in ∇ radicis nymphææ Equiseti, plantaginis exhibeantur.

Consolidationem tempestivè absolvit conservæ rosarum part. ij. (simplex sine admixtione sp. ꝯ) propter exulcerationem, cum semine hyperici part. j. mixta, quantitate avellanæ & in fine curæ per aliquot ꝯ vesperi exhibita. Hoc modo etiam inveteratissimæ exulcerationes tolluntur feliciter.

DOLOR NEPHRITICUS.

In dolotibus Nephriticis sistendis par est, ut causam removeamus; quod si verò ea tam efficax & immanis fuerit, ut cessionem facere recuset, sæpius per obliquationem quandâ viâ tentandæ sunt. & in ipso paroxysmo operanda, ut dolor sedetur, & calculus in viis, ureteribus, in vesicam descendat.

Itaq; & emollientia & resolventia & dolorē mitigantia tam externa quàm interna maximo cum fructu accersanda sunt, ac

interdum induciæ faciendæ, (per anodyna) ne cruciatus nimis diuturni periculum creent. Hæc igitur relinquuntur sagacitati ipsius Medici.

Cum plerumq; Calculus impactus tantos cruciatus progignere solet, operæ pretium est, ut resolventia calculum, si dolores non urserint, prius sapius adhibeantur, antequam nempe calculus loco suo motus & angustioribus meatibus intrusus eiusmodi dolores creet. Non nimirum omnino tutum est, talia resolventia (emollientia semper præmittantur) propinare, nisi & certus fueris de ureterum molliificatione & amplitudine.

Quod si tamen extremo morbo extremum remedium adsciendum fuerit, utique superiora specifica locum hic maximè habere possunt, præsertim illud, quod ab urina hircæ laudabile est.

Convenientius in hoc affectu nihil est, quàm si \mathfrak{z} dulcis semel atque iterum iusta dosi exhibeatur; quin imò Nephriticus dolor rarò infestare solet eos, qui pilulis istis \mathfrak{z} alibus singulis mē-sibus utuntur. Hac nimirum ratione ductus amplificantur & calculi deinceps sponte excernuntur.

Quod si interim dū ista fiunt, specificum ludi humani vel la-

pidum Astacorum certas sua quantitate assumpta fuerint (quod nempe non tantum calculum renum & vesicæ, sed universi corporis exterminat) minus deinceps Nephritici dolores extimescendi fuerint.

Externè unguentum rosatum Mesues &c.

CALCVLVVS

Regnum.

In cura Calculi ab initio Clyster iniiciendus leniens & flatus discutiens, ne scilicet flatus & excrementa in intestinis contenta renes comprimant & dolores augeant.

Flatus dico, quia calculosi plerumq; generant flatuum copiam propter ventriculi imbecillitatem.

Fortes autem clysteres & diuretica, sola que solutiva ab initio devitanda, quia humores agitant, qui agitati ad renes decumbunt & dolorem augent.

Diuretica verò serofos humores ad renes dirigunt, unde dolor quoque agetur.

Statim quoq; regio renum inungatur oleo sequenti:

\mathfrak{z} . ol. scorpionum part. j.

terebinthina part. ss.

Superposito Emplastro, quod

\mathfrak{z} . Cerati infrigidantis Galeni \mathfrak{z} ii ss.

ungu. rosati Camphorati \mathfrak{z} ij

laudani opiat \mathfrak{z} ss

exten-

extendatur super alutam, quare-
gio renum tegatur.

Intra Corpus assumat oleia-
mygdalarum dulcium ℥ij in jus-
culo aliquo cum Essentia Croci
g. vj. vel croco ipso ℥ss ut via la-
xentur.

His peractis si patiens Pletho-
ricus fuerit, vena secari potest,
ne sanguinis multitudo ob do-
lorē & tensionem in partem do-
lentem ruat ac dolorem augeat.

Offerri etiam potest dosis lau-
dani opiatī, imò si dolor sit vehe-
mens ex eo fieri potest Empla-
strum renibus applicandum: de-
tur etiam syrupus de mucilagi-
nibus cum emulsione 4. sem.
frig. majorum: hinc exhibeatur
Bolus ex Cassia recens Extractus.

Et si dolor non remittat, fiat
balneum in quo æger sedeat us-
que ad brachia:

℞. rad. malva,
althea an. ℥ij
fl. Chamomilla
meliloti an. ℥iij
resta bovis p. vj.
sem. fœniculi ℥viij
lini ℥iij
bacc. Iuniperi ℥iij

Coque in f. q. ∇ pro balneo, in
quo commotetur per horam j.
vel 2. Post 2. horas si non remit-
tat dolor, parum se moveat am-
bulando per cubiculum, & ite-
rum ingrediatur balneum, in eo
sedens assumat gr. vj. olei oculo-

lorum ℞. (quod præparatur) se-
quenti modo:

℞. Pulv. ocul. ℞ ℥v.

olei q̄ri per deliquium facti ℥vj.
mista digerantur in B. vel fimo
equino per 15. dies, postea coa-
gula materiam in phiola in are-
nam locatam, tandem pulverisa,
pulverem cum sp. vini extrahe in
forma in olei spississimi abstra-
hendo inde sp. Vini redige, dosis
à gr. iij. ad vj. in aqua petrosilini
vel enonidis cum syrupo de mu-
cilaginibus ℥ss, aut si careas oleo
isto:

℞. oculor. ℞ præparatorum
trochiscor. de Alkekengi opt.
pulverisatorum ana ℥ss

detur cum Syrupo dicto: potest
etiam Cataplasmatīs loco appli-
care regioni renum Nasturtium
in lacte coctum.

Hinc ad ea, quæ proprietate,
quadam Calculum pellunt, ac-
cedendum, quæ omnia dolore
prius præsentē in balneo affe-
renda, in quo æger, ut dictum
commoretur, præmissa tamen,
si inducias patiatur dolor, pur-
gatione leni, quæ sit apozemate
aut syrupo aliquo.

℞. sol. senn. Alexandr. f. f. ℥j
fruct. alkekengi ℥ss
Rhabarbari electi
trochisc. de agarico an. ℥j
nuc. moschata ℥ss

Decoq; in f. q. aq. comm. ad ℥vj.
colaturæ adde syr. de 5. radicibus

Cichorii cum Rhabbarbari an. ℥i℥

F. Apozema pro 2. dosibus.

Medicamenta quę proprietate quadam contra hunc morbum faciunt sunt:

Aqua Antinephritica.

2. Aqua Antinephritica:

R. rad. resta bovis ℥j.

minutim concisę macerentur in vini generosi ℥ij per 3. Deinde exprimantur & colentur. In colatura macerentur:

rad. petroselini

eryngii

parietaria

herb. herniaria

saxifragia cum toto an. ℥iiij

fruct. alkekengi

gran. juniperi conquassat. an. ℥iij

sem. fœniculi

urtica

melonum

milii solis ana ℥j

Omnia incisa in dicta Colatura macerentur per 4. dies, fortiterque exprimantur, expresso adde succum portulac. ℥ij, destillentur per alembicum. dosis Cochli. ij, tum præservationis tum curationis ratione.

Aqua anti-

nephritica

Fuckerorū.

2. Commendatur sequens, quam ∇ Fuckerorum aliqui nominant:

R. rad. liquiritia ℥j

petroselini

ononidis

pimpinella ana ℥i℥

enula ℥j.

rasura ligni sassafra ℥j

fol. hederæ terrestris Miiij

sem. fœniculi

urtica an. ℥vj

succi hederæ terrestris ℥v.

præmissa per 3. De infusione destilla, aqua servetur, cui syr. de Caryophyllis vel de Canella pro condimento admisceri potest, dosis ut præcedentis. Huc spectat oculor. P. oleum supra descriptum.

Vt autem reliquię & mucus in renibus & vesica existens expurgetur, & dictę partes corroborentur, nodulum sequentem in vino maceret, & singulis diebus matutinis haustum, nodulo tamen expresso, assumat.

Nodulis sit talis:

R. ligni sassafra

nephritici an. Di℥

rad. polypodii

petroselini an. ℥j

resta bovis

pimpinella

sanguis orba an. ℥i℥

asparagi

iridis nostr. an. Diij

florentina ℥℥

turbith albißimi Diij

herb. roris marini

fragaria

saxifragia

pimpinella an. M℥

flor. rosarum

borraginis p.

sem. anisi,

fani-

*fœniculi**fileris montani an. ʒß**fruct. alkekengi No. vj**Cinamomi electi ʒß**macis ʒij*

Contusa ligentur in syndone rubrâ. F. nodulus in tibiſ Vini per 3. ʒ macerandus.

Alternis quoq; diebus capiat ʒiſ terebinthinæ lothæ in aqua Halicacabi & interdum cum Syrupo ſequente aut etiam in vino calido cum ſpiritu Therebinthinæ ʒß. It. ad libitum tempore matutino in uſu habeat Moſculos Imperatorii ſiſ quibus ol. nuc. moſchata deſtillat inſtillet gutt. j. ad iij.

*Syrupus fiat ex ſyr. de 2. radicibus ʒij**lupulo ʒij**aq. petroſilini**halicacabi an. ʒiſ*

Capiat cochl. j. vel ij. cum ſpiritu Terebinthinæ ʒß.

Si à potione (dicti jam noduli) alvus non ſit libera, aliquo ex ſuperius dictis ſyrupis, aut alio ad placitum purgante leniter purgetur.

Ligni Nephritici viſ.

Si lignum Nephriticum verum haberi poſſit, maceretur ʒß in vino per 7. ʒ, vinumq; bibatur manè: ab eo aſſumpto, ſe exerceat æger.

Ad miraculum ſi repetatur, renum calculoſam diſpoſitionem emendat, eos confortando & materiam lapidis ſine moleſtia educendo.

Celebre Nephriticum paratur ex capitulis illis calloſis in fructibus Cynosbatæ ſive roſæ caninæ innasce ſolitis Germanis Schlaſſpffel. Capitella illa per medium diſſecta calloſa ſunt, ac in centro eorum plerumq; reperiuntur vermiculi vivi. Præparatio ſit ex exſiccatis & pulveriſatis, exemptis tamen vermibus, in modum extracti cum ſpiritu vini, præparatur. Vide prolixius notas meas ad Crollium.

VESICÆ AFFECTVS.

CALCVLVVS VESICÆ.

Lithonripticon famoſum ex mille pedibus deſcribitur in notis ad Crollium: quo reſolvi calculum ovi magnitudinem excedentem.

Methodum medendi calculum tradit Mercatus Tom. 3. l. 4. c. 10. Præter iſta omnia maxime utile eſt, ut quolibet anno expurget humores crudos cum caſſia & Terebinthina.

Post purgationem venæ ſectio, & poſt Vrinæ provocacionem Evacuatio etiam ſingulis menſibus poteſt inſtitui.

Huius (ſuprà dicti) ſpecifici adminiſtratio eſt talis: 1. Purgatur patiens calculum Veſicæ purgante conveniente. Præſtat in hoc caſu ſpecificum purgans Paracelſi, ac res purgationes reliquæ hîc minus locum habere poſſunt.

2. R. pulv. Oniscorum à ℥ss ad
 ℥iiij. sp. Vini, à ℥j ad ℥ss (biliosis
 medetur tantum sp. Vini) juris
 Cicerum rubeorum ℥j. M. Hanc
 mixturam exhibe totam, dein-
 cept singulis dieb⁹ patienti ma-
 nē jejuno ventriculo, quinque
 nempe horis ante pastum: ita
 tamen ut semper ante sumptio-
 nem specifi Enema molliens &
 lene sine acrimonia purgantium
 capiat (nisi nimirum alvus libe-
 ra, usum huius specifi excipit
 febris) ac deinceps per totius cu-
 ræ cursum utatur diæta conve-
 nienti & molli, ne uspiam alvus
 obstruatur, (ab initio ne detur
 vinum ante diem 16.)

Nota:

Post assumptum specificum
 sequitur Calor ferè totius Cor-
 poris præter naturam. It. sitis mo-
 lesta & dolores circa pubem sen-
 tiuntur.

Medicamentum hoc lapidem
 Vesicæ vi quadam invadere so-
 let: quapropter omnia calida di-
 ligenter evitenter, & nonnun-
 quam lapidis prunellæ aliquid
 in ▽ fragorum aut fl. fabarum. It.
 Julapium ex istis aquis cum sy-
 rupo violaceo & guttis iij vel iiij.
 sp. Oli exhibeatur.

Diebus primis Urina impri-
 mis progreditur admodum crassa
 & exigua, sequentibus v. diebus
 utpote 9. 10. 11. & c: copiosus, ca-

lor remittit, dolores sistuntur, &
 universa substantia calculi com-
 minuta in minimas partes pro-
 greditur. Urina nimirum toto
 cursu curæ collecta, si ebullien-
 do exsiccet, tandem prodiit
 quantitatem calculi, denuò in
 lapidem convertibilem, si cum
 solutione Traganthi vel Ich-
 thyocollæ conformetur.

NB. Interdum in hac cura o-
 pus est, ut aliquando dies unus
 atque alter vacuus sit ab hac me-
 dicina, & quiescat patiens pro-
 pter vires colligendas, idq; in te-
 nerioribus locum habere po-
 test.

Hoc tamen hinc observandum,
 ut medicamenta interdum per
 Catetherem in vesicam mittan-
 tur, ægerque statim in B. locetur,
 inungatur post Balneum calidè
 peccen & perinæum ol. scorpio-
 num, amygdalarum amararum,
 axungia cuniculi & gallinarum
 an. ℥i ss, succi parietariæ. ℥ij.

Lapis Vesicæ si confirmatus
 jam sit, & ad aliquam magnitudi-
 nem jam pervenit, vix aliâ ratio-
 ne curari potest, quam sectione.

Poterit tamen tractari suprâ
 dictis, præsertim in mulieribus,
 in quibus via latior & recta.

INFLAMMATIO

Vesicæ.

In inflammatione Vesicæ va-
 lent eadē, quæ in inflammatione
 renum

renum (cum \ominus . gemmæ misce
aliquid \oplus in Clystere in inflam-
matione Vesicæ & ani.)

ABSCESSVS VESICÆ.

Ab Abscessu paucievadunt.

EXULCERATIO

Vesicæ.

De Exulcerat. Vesicæ, ut & re-
num. vide Plater. pag. 86. part. 3.
curat.

Huc etiam commodè referun-
tur, quæ de exulceratione Renū
dicta sunt, ut spiritu \mathcal{Q} dulcis,
quò nihil præsentius mundificat
& consolidat.

Exulcerationes ductus penis
curat spiritus \mathcal{Q} dulcis per si-
phunculum injectus. Vide Pa-
ræum & Fabricium.

Pro mundificatione (mundi-
ficantia semper præcedant con-
solidantia) adhibeatur Vinum.

Pro consolidatione \mathcal{R} . sterco-
ris Gallinæ lutei q. pl. in butyro
recente, vel oleo olivarum assa-
tum, iniiciatur in frigidum, sor-
dibus fundum petentibus su-
pernatat liquor olei formis per-
siphunculum in ductum penis
iniiciendus.

PRIAPISMVS.

In Priapismo præsentissimum
est oleum Rutæ destillatum in-
unctum & intro sumptum gut-
tulæ aliquot.

EXTINCTA VIRILITAS

Vel Imbecillis.

Extinctam Virilitatem vel sal-
tem imbecillem restituit \mathcal{R} . Ef-
sentia satyrionis apud Crollium,
cuius mirabiles virtutes ii de-
prædicant, qui egentes eiusmo-
di Confortativis aliquando usi
sunt.

2. Paracelso tribuitur sequens.

\mathcal{R} . Castorei

galanga

macis,

Caryophyllorum

anisi,

piperis longi

borracis Veneta an. $\mathcal{Z}\text{ij}$

fol. satyreia,

rad. satyrionis

valeriana an. $\mathcal{Z}\text{j}$

boleti cervini $\mathcal{Z}\text{ss}$

Carnis scincorum marinorum

rad. aronis

Cardamomi an. $\mathcal{Z}\text{ss}$

M. & redige in pulverem, quem
cum saccharo in aqua rosæ mari-
næ solutum M. & F. Tabulæ dos.
à $\mathcal{Z}\text{ij}$ ad $\mathcal{Z}\text{vj}$. Fortius operatur, si
aliquoties in Laconio umbili-
cus & partes vicinæ inungantur
aum ol. maceris destillato. Mira-
bile nimirum est confortativum
oleum maceris.

3. Valet Essentia Ambraæ cum
sp. rosarum extracta & pillula-
rum formâ exhibita. Hoc verò
in senibus præcipuè operatur.
Dos. gr. iiij . iiij . v.

X

4. Con-

4. Confectionis Alkermes ꝑß

*Ambra grysea ꝑij**Zibethi non sophisticati ꝑij**aq. magnanimitatis ꝑij.*

M. recondantur diligentur (ne evaporet.) huius misturæ à ꝑß ad ꝑj exhibe alternis vesperis cum aqua Cinamomi.

5. Pudenda (cuiusque sexus) decocto aquilegiæ simplicis diligenter laventur & dentē demortui pulverisato super carbones fumigentur: In sterilitate per incantationem factā hoc valet. Vide etiam infra de sterilitate, & de impotentia.

GONORRHOEA.

In Gonorrhœa Commendatur pulvis sequens:

*R. fol. mentha**mumia,**Corallorum rubrorum**Agni Casti**Carabes an. ꝑj.*

M. & F. pulvis de quo accipiat æger aliquid manē jejuno ventriculo cum ovo tremulo.

Vehementius sistit profluvium seminis pulvis ossis sepiaꝝ ꝑj cum conserva rosarum ꝑij bis vel ter sumptus.

Excellentissimum est magisterium eiusdem cum conserva rosarum antiqua à gr. vj ad ꝑß sumptum.

Gonorrhœam tam inveteratam quam recentem, itemque

malignam sistit ꝑ album fixum aliquoties cum aq. plantaginis sumptum.

Tinctura Corallorum mirabiliter prodest.

GONORRHOEA

Virulenta.

De Gonorrhœa Virulenta tractabimus infra de luce ꝑ, ubi imprimis de spiritu ꝑ rubro erit dicendum.

Evenit sæpe ut Gonorrhœa virulenta sine aliquo testimonio infectionis se prodatur, h. e. ut nullæ aliæ corporis partes extrinsecus videantur affectæ: sed habitus integer & sine aliqua notabili indicatione hoc malum occultet.

Concubitus itaq; solus cum scortis publicis hanc ipsam infectionem suspitione contagii augeat. Itaque licet hac ratione Medici sæpe falli possunt, confessio tamen spontanea vel extorta ipsius patientis hic litem dirimere potest.

In hoc itaq; casu, ubi infectionis nulla sunt signa externa (h. e. totius luis ꝑreæ) si universali cura haud procedendum fuerit, huius alexipharmacum petendū est ex gummate Guaiaci, cuius Extractum cum sp. Vini ꝑ factum dos. gr. iij vel iiij in aq. plantaginis nymphae Equiseti sæpius

sæpius exhibitum iuvat. Vide Practicos.

Interdum in Gonorrhœa virulenta inflammantur testes cum maximo tumore. In eo casu præsentissimum est Cataplasma ex foliis rutæ & Ebulæ acet. coctum & applicatum.

VLCERA PENIS.

In ulceribus penis ratio eadem curandi, quæ Vesicæ exulceratæ.

CARUNCULA

Penis.

De Caruncula Vide Paræum. In hoc casu laudabilis est pulvis sequens:

℞. *Q. dulcis* ℥℥

♂ *Crudi* ℥j

tutia preparata ℥j.

M. F. pulvis subtilissimus. Vfus huius pulveris est cum candelis cereis (das gelbichte Wachs ist das beste) Ex cera virginea factis, 6. vel 4. lineis filis cerâ obductis. Cere verò preparatæ tenuissimis obvolvendæ sunt fasciis ex lineo panno (Sammertuch) ne nempe fractæ candelæ relinquant cerâ & ut commodius recipiant Unguentum. Pulvis itaq; ille prius cum oleo amygdalarum distemperatus sit, eoque superiori parte illinatur candela cerea, & immittatur in ductum penis, eò usque ubi caruncula viget. Si vo-

let mingere æger, dematur & post mictionem nova indatur, idq; fiat integro quatrduo. Postea immittatur per siphunculum iniectio sequens:

℞. *seri lactis caprini* ℥vj

aq. plantaginis

& rosarum an. ℥ij

Cerussæ ℥vj

marmoris candidissimi

spondii pulverisati

CrySTALLI

aluminis, roche an. ℥℥

Camphoræ ℥℥

pulverisata omnia ebulliât cum sero lactis & servetur ad usum.

DIABETES.

Diabetis specificum positum est in ♂te; Essentia Croci ♂tis à Crollio descripta multum hîc prodest. Felicius operatur Tinctura Smaragdi de qua supra in Dysenteria.

Cæterum ♂ non tantum intrinsecus, sed etiam foris prodest (purgantia hic nō commoda neque diaphoretica.) Itaque Balneum ex ∇ ferrariorum præparatū & fomentatio ex ∇ plantaginis cum ∇ chalybeata decocta & regionibus renum ac vesicæ à singulis balneis quotidie bis vel ter adhibita profluvium urinæ Diabeticum multum juvant.

Diæta porro ex cibis siccantibus & semper cum ∇ Chalybeata coctis, unicè laudatur.

Potus ne nimium ingeratur, providendum est: ad sitim tantum explendam sufficit ∇ Chilibeata vel decoctum CC. usti (vehementius, sic nimirum calidè adstringit, nec sudores nisi fortè paucissimi erumpunt) aut aqua plantaginis, tamen nec sola, nec semper, sed cum aliis miscenda fuerit.

Tinctura Corallorum. Ir. \ominus Corallorum mirabiles in Diabetis habent potestates.

VRINÆ INCONTINENTIA.

Incontinentia urinæ à Paralyfi curatur per ea quibus alioquin paralyfes particulares curantur, restituti nempe tùm principio nervorum, tùm nervis è lumbis in musculos Cervicis vesicæ derivatis, de quibus in superiori-busegimus.

Pueri itemque adulteriores sese in somno permejentes; ubi nempe laxitas & mollities est sphincteris, curantur diætâ adstringente.

Specifica sunt: guttur galli Crematū & in vino stiptico exhibitum (repetita dosi) It. vesica Capræ (hac multos curavi, estq; gutture galli fermè præstantior) in Clibano exsiccata & pulverisata pondere \mathfrak{zj} in Vino Stiptico exhibita, ac sæpius repetita dosi.

It. Piscis in Ventre Lucii in-

ventus, & in Clibano exsiccatus, ac eadem dosi sæpius exhibitus specifica proprietate ^{in dēno} puerorum tollit.

His opitulatur etiam externa balnea & inunctiones ex adstringentibus parata.

Balneum potest esse tale:

Rx. bal. ustriarum cort. granatorum
gallarum

gran. myrti

hypocistid.

acacie an. \mathfrak{Mj}

spodii \mathfrak{zij}

rosar. rubrarum

Coriand. preparat. an. $\mathfrak{M\ss}$

caput mortuum ex $\oplus \mathfrak{I\ss}$

Ebulliant in $\mathfrak{f. q.}$ ∇ ferrariorum usque ad consumptionem tertię partis: balneet bis quotidie manè & Vesperis.

Vnguentum potest esse tale vel simile:

Rx. ol. myrtini

Cydoniorum

rosarum an. \mathfrak{zj}

pulv. santali rub. & albi an. \mathfrak{zj}

succi sempervivi maioris

plantaginis an. $\mathfrak{z\ss}$

pulverisata cum exigua quantitate Cerae conjungantur cum reliquis, & F. Vnguentum à balneo inungendum regionibus Epatis & renum.

Diuretica in initio ne exhibeantur.

ISCHVRIA.

In Ischuria compendiosius curan-

curanda (ab initio Diuretica ne exhibeantur) nec nimis properè, nec nimis lentè urinæ provocatio instituenda est. Externa ergò ab infessibus & fomentationibus præmittenda.

Infessiones (alvo tamen semper libera vel sponte sua vel clysteribus emollientibus provocata) sint è molliificantibus, qualia sunt malva, bis malva, parietaria, melilotus.

Fomentationes sunt decoctum parietariæ vel gallii in vino: præstat decoctum caparum in Vino extrinsecus ad peritonæum & regionem vesicæ sæpius applicatum calidè: hoc modo suppressio urinæ solvitur.

Quod si verò nec hoc modo aliquid profeceris, etiam interna accersenda sunt. Sic nuclei persicorum 4. vel 5. pulverisati & in aqua radicis urticæ vel raphani exhibiti urinam provocant. ⊕ radicis lupinorum ʒ ad ʒj cum vino albo exhibitum potenter provocat. It. succus unius Cancris fluviatilis pistati & per setaceum missi cum Vino albo propinatus urinam subito provocat. Succus item limonum ʒij & sacchari Candi ʒiij vel cum aqua parietariæ & fœniculi an q. s. pro potu identidem data urinam cient.

Si omnia desperata fuerint, Urina hirci calidè epota cum to-

to omento & intestinis ad ventrem applicato subito urinam retentam propellit, & calculum simul, si ille obstructions facit, foràs mittit.

STRANGURIA.

Stranguriam facilè tollit A-xungia hirci in umbilicum immissa; subito eam solvit oleum mastichis guttis aliquot in umbilicum calidè intromissis (à laudano hîc abstine.) ⊕ glandium. It. stipitum fabrarum & melonum mirabiliter stranguriam solvunt, dosis ʒss oleum Cerae gutt. iij vel iiij in decocto cicerum rubrorum exhibitæ stranguriam solvunt.

VRINÆ ARDOR.

Vrinæ ardor in principio fit à sola caliditate urinæ ob bilem cum ea permistam. Quare ei statim occurrendum: abstinendum principio ab omnibus aridis & acris ac diureticis: Purgetur itaque statim Extracto Rhabarbari, aut Panchymago aut alio Cholagogo: Corpore purgato exhibeatur sequens mucilago per biduum:

Rx. sem. altheæ

malva

Cydoniorum an. ʒj

gum. Tragacumbi ʒj

Macerantur in decocto radicis altheæ, feminis papaveris albi,

X 3

Halica-

Halicacabi F. Mucilago, de qua capiat partem mediam cum ℥iij decocti. Hinc exhibeatur ℥j vel ℥vj Cassiæ Extractæ cum saccharo in bolum formatæ, additis si lubet baccis Oxyacanthi diaprurni ℥ij. post meridiem bibat emulsionem seminum 4. frigidorum cū aqua oxalydis aut nymphaeæ factam, manē aut sequente die deglutiat Terebinthinam in oblata ad ℥i℥, à meridie iterum bibat emulsionem, hinc iterum purgetur sequente bolo:

*Rx. Cassiæ recenter extractæ ℥vj
Terebinthina in aq. parietariae
lota ℥ij*

Cum sacch. F. Bolus, cui addi possunt, spec. Diaturbith cum Rhabarbaro aut tantum pulveris Rhabarbari. Hinc fiat Julapium.

*Rx. aqua portulacæ
oxalydis
nymphae an. ℥iij
Cichorii ℥v.
syr. violarum ℥i℥℥
sp. Oli ℥℥*

Sumat per 12. h. manē jejunos, & 3. horas à prandio aut saltem asumat sp. Oli in aqua fontanâ singulis vicibus gutt. v. Iterum purgetur Cassiâ & Terebinthinâ. Si tamen malum diuturnum sit. oportet nonnunquam purgare cum Rhabarbaro in substantia additis Myrobalinis citrinis verbi gratiâ:

Rx. Mirobal. Citrin. ℥ij.

macerentur in decocto passularum & Cichorii destillatæ

salvia

& oxalydis facto horis 12. dein exprime adecti Rhabarbari pulverisati ℥i℥ syr. ros. solut. ℥j. F. potio.

Nequaquam adstringatur alvus, opera diligenter danda, quod si fiat Clysteribus utere emollientibus & refrigerantibus cum Electuarii Catholici ℥j ol. violarum ℥iij.

Possunt etiam, si calor Epatis adsit exterius adhiberi Epithema & sacculus, Vnguenta & sequens decoctum: Rx. rasuræ Guaiac. ℥ij Coq. in 7 simplicis s. q. ad ℥vj præmissâ infusione. Colaturæ adde Trochiscor alkæ kengi subtiliss. pulverisati. ℥℥, capiat matutinis tribus, post meridiem utatur sp. Oli ut dictum: Si dolor Vesicæ urgeat, lac tepidum per Catheterem infundatur aut mucilago seminis psyllii cū aq. portulacæ & plantaginis an. ℥ij facta. Pudendō quoq; in vas lacte tepido plenū immisō ardor & dolor magn⁹ mitigabitur, ut &, si applicetur cataplasma ex parietaria & oleo scorpionū paratū, perinæum & venter inferior inungantur oleo nymphaeæ & rosarum, perseverante dolore fiat Cataplasma. F. Cataplasma ex decocto malvæ, altheæ, melilori.

Potest

Potest quoq; interdum offerri spiritus Therebinthinæ sed rariùs, ne caliditate sua noceat, aut quod melius, Fiant pilulæ ex pulvere Rhabarbari cum sp. Terebinthinæ s. q. de quibus sumat ʒß pro dosi.

CRVENTA MICTIO.

Mictionem Cruentam à venulis vel in renibus vel orificio Veficæ ruptis & exesis productam curantilla, quæ aliàs hæmorrhagiis internis destinata sunt, de quibus egimus supra.

Specificum in hoc casu, præsertim si cruenta mictio est à calculo, est arcanum agrimonie & quinque folii giiij, v. viij & c. His maximè adjungenda sunt illa, quæ si exulcerationes partium simul vigent, de exulcerationum curis hætenus dicta sunt, præsertim si tabulæ à Platero in istis casibus laudatæ in subsidium veniant.

Interdum ipsa Chirurgia aliquid opis confert, quæ tamen ita moderanda, ne plus obsit, quàm prosit.

In mictione porrò cruenta, manifestâ causâ præcedente (præsertim in fœminis, quibus hic affectus familiaris) Tinctura Corallor. unice prodest, quæ etiam inveteratissimæ tandem curatæ sunt. Tinctura Smaragdi hic etiam multum prodest.

CAPILLAMENTORVM

Excretio.

In Capillamentis Vrinarum excretis, ut vitium tollatur & renes purgentur, spir. Terebinthinæ recens facti giiij, v. viij. in aqua vel syrupo de althea aliquando exhibitæ optimè sanant.

SCROTI ET TESTIVM

morbi.

INFLAMMATIO SCROTI & testium.

Inflammationem Scroti & testium tollunt ea, quæ aliis inflammationibus inserviunt.

1. Peculiare est decoctum agrimonie cum Vino & acet. loco dolenti sæpius in forma cataplasmatidis adhibitum. It. radix cucumeris asinini in acet. & Vino cocta.

2. Herba Paridis viridis contrusa & applicata subito sistit.

3. & nympheæ, nasturtii aquatici an. Mij. Coque in acet. rosaceo cum Vino, in fine adde aliquid olei rosacei & applicetur tepidiusculè.

Huc pertinet illud Cataplasma, de quo paulò ante monuimus in Gonorrhœa Virulenta.

TVMOR SCROTI.

Similiter hæc (jam dicta) omnia tumores scroti discutiunt & feliciter curant, modò omnia tempestivè fiant.

Alvus

Alvus sit aperta & perpetuò libera; si febris adest, eidem prospiciatur. Diæta sit tenuis refrigerans, humectans, abstineat à vino.

Tumorem inveteratum, prædurum ex malè curatâ inflammatione sæpe sustuli eum cum Cataplasmate radice lactucæ ex mulso coctæ, cui interdum adieci farinam hordei, fænugræci &c. lini. sæpe etiam cæpas frustulatim incisas decoctis additi (hoc modo curavi Timplerum Philosophum.) Post sæpius iteratum hoc decoctum, locum affectum illinivi Balsamo ꝥ & tandem Emplastrum. Diaætis per aliquot dies superaddidi.

Quod si de tumore aliquid residuum fuerit, hac iterata cura & continuata tandem omnis tumor evanuit.

BVBONOCLE, ENTEROCERE & EPIPOCELE.

Balsamus
⊖ Gem-
ma.

In Bubonocle, Enterocele & Epiplocele valet Balsamus ⊖ gemmæ, arcanum summum in rupturis, qui hoc modo fit: ꝥ. ⊖ gemmæ ℥ij fluat in Δ (in tigillo) & postea solvatur in aqua pluviali destillata, filtratur & vicissim coaguletur. Has operationes liquefactionis, solutionis, filtrationis & coagulationis tantisper repetere, donec ⊖ gemmæ ad summam subtilitatem fuerit produ-

ctum, quod inde cognoscitur, quando eius particula ad candelam admota statim liquefcit. Serva in vitro benè clauso: Cura sic fit:

1. Repositis, si opus est (ut in Enterocele & Epiplocele) partibus prominentibus, locus affectus lavetur cum acet. destillato acerrimo, vel cum sp. Vini quotidie bis. Post fomentationes statim inungatur locus cum arcano ⊖ gemmæ.

2. Ad intrâ exhibe singulis diebus manè jejuno ventriculo Essentiam consolidæ majoris cochl. j. cum gutt. ij. Balsami ⊖ gemmæ.

Ligaturam adhibebis ab initio decentem, aut imperabis patienti, ut primis diebus 8. quiescat omninò in lecto supra dorsum (intra 14. dies convalescet æger, aut ad summum 3. septimanis.)

Nota:

Si in rupturis intestina & reliqua prominentia difficulter reponi possint, etiam si emollientia per infusiones & fomentationes fuerint adhibita, ut feliciùs absolvatur cura, cæteris non neglectis sic procede:

Post adhibitas fomentationes quotidianas patienti exhibe per 3. vel 4. dies cor Talpæ exsiccatum & pulverisatum (quotidie cor unum) menie Majo collectum

Etum cum aqua Cinamomi & felicem videbis operationem.

Aliud: & molliusculam substantiam de fungis Nucum mense septembri collectis (fungi si iusto tempore collecti, multos annos durant) eamque in pulverem tenuissimum redige: pulverem misce cum ana butyri majalis in salis & media quantitate farinæ lupinorum, ut fiat Vuguentum (fungi nucis habent signaturam rupturæ; reperiuntur fungi illi in antiquis arboribus nucum.)

Nota:

Si posset haberi axungia Erinacei, hoc nihil felicius est (in defectu utriusque præstat balsamus ꝑ.) Fiat primò repositio internorum, si opus est; postea formetur ligatura decens, supra tuberculum ligaturæ applicetur membranula, quæ circumdat omentum porci, ita ut membranula illa tantum istud tuberculum, quo præcisè locus foraminatus aliàs in applicatione tangitur, contegatur. Locus ille callosus cum membranula relictus desuper inungatur quotidie vnguenti particulâ in quantitate 3. pisorum, & applicetur dextrè ligatura.

Intrinsècus si velis istam curam absolvere, quotidie vel alternis diebus manè propina fari-

næ viciorum Cochl. & cum aqua fumariz & cura citius absolvetur. Interim patiens ambulet, & faciat, quicquid velit, modò exercitia corporis ab omni violentia absint.

EXOMPHALOS.

Exomphalos sæpius in pueris, rarius in adultis eveniens faciliè curatur, si primùm locus foveatur cum decocto usneæ, prunellæ in vino stiptico rubeo: postea Cataplasma ex plantagine & lentibus seu potius earum farinâ aliquoties applicetur.

Si ruptura est vetus & in adultis post eiusmodi fomentationes, si unguentum ex fungis nucum cum decenti ligatura forinsecus, & Essentia consolidæ majoris cum arcano \ominus gemmæ intrinsecus adhibitum fuerit, perfectè sanatur.

UTERI AFFECTVS.

INFLAMMATIO

Uteri.

Inflammationem uteri innata quadam proprietate sistit decoctum serpilli cum aqua Chalybeata paratum & forinsecus vel saltem fomentis cum spongiis applicatum. Eadem aliis quoq; ad inflammationes externas faciendib⁹ tollitur, modò omnia tempestivè fiant, secus faciliè in abscessum & ulcus tandem definit.

Y

AB-

ABSCCESSVS VTERI.

Ad Abscessum Vteri repetantur ea, quæ hactenus sæpius de abscessibus dicta sunt.

APOSTEMA ET VLCVS VTERI.

In Apostemate & Ulcere uteri fordido eleganter curando (mora hinc periculosa) vide curationem ultimam Centuriæ 4. Rulandi, quam similem penè curam absolvi aliquando in quadam muliere Kirchamensi, in qua tamen vesica afficiebatur.

Nota:

Exulcerationem Vteri nusquam ad exulcerationis renum & Vesicæ modum cum ☿ nempe dulci vel sp. ☿ dulci curari. Eius nimirum effectus ad uterum non pertingit, quemadmodum facit in exulcerationibus renum & vesicæ.

Itaque hinc cautè procedendum, & ea tantum adhibenda, quæ ad orificium uteri forinsecus pertingere possunt, mundificatio (per ☿) primò ulcere, si turundæ vel pessi cum balsamo & illiti, intromissi fuerint, & reliqua quoque dextrè fiant, facilis consolidatio subsequitur.

NOMÆ VTERI.

In Nomis uteri nihil præstantius decoctio summitatum rubi

idæi cum aqua plantaginis. Vide observationes Plateri: cum Balsamo & cura felicior erit.

SCIRRHVS VTERI.

Scirrhus Vteri rarissimus est, aut si aliquando usu venit, difficilimè aut nunquam curatur.

Resolventia nimirum medicamenta tutè applicari non possunt, aut si applicantur, per totam tamen regionem uteri non pertingunt: possunt quidem nonnulla fieri, sed qua felicitate & profectu, tandem res ipsa eloquitur.

MOLÆ EXTERMINATIO
& fœtus expulsio.

In mola exterminanda (It. expellendo fœtu) secretum non datur felicius, quàm pulvis secundinarum, de quo supra: de philtris doses sunt uniusmodi (NB. pulvis hinc datur per se sine theriaca) sæpius tamen sunt repetendæ, si ab initio non processerit, exhibetur in aqua gentianæ, arthemisiæ, rubiæ tinctorum, radicis urticæ, pulegi &c. quandoque in vino præsertim Malvatico.

Semper tamen memineris, aliquid esse addendum de aqua Cinamomi.

Hanc curam in multis fœminis generosis absolvit, ubi multi eruditi Medici desperarunt.

VEN.

VENTVS VTERI.

Ventositati Vteri ab allatis ex Fernelio signis rectè dijudicatis, mirabiliter prodest Experimentum, quod est à Nuce Moschata. *℞.* Nucem moschatam integrā, non vitiosam, seca in 4. partes, applica ad orificium Vteri tritorium vel infundibulum qualecunq; aut per tetortam vitream capitotenus detruncatam, & collō rectā ad cervicem uteri applicatō & directō, imò quantum fieri potest, intro missō, mulierem ita colloca, ac si in sella partui accommodaretur, divaricatis nempe femoribus & instrumento rectè applicato particulam nucis super carbones proice ardentēs, ut fumus rectā per canalem in ipsum uteri fundum quodammodò ferri possit. Id semel atque iterum, imò tertiā vice experire, si non processerit ab initio, & tandem ventus interclusus cum bombo & motu totius corporis penitus cum impetu profilit & mulier sanatur. (hoc modo) Bennæ mulierem juvenem curavi, aliis omnia frustra tentantibus.

HYDROPS MATRICIS.

Matricis Hydrops purgantibus aquam difficulter cedit, nisi ubi vitium est à Jecore & splene, imprimis autem pilul. Sales (per superiora hæ non purgant) E-

meticæ hic locum habent, etiam in Ascite.

Ab iis ergò potest initium curæ fieri: si præsertim quoq; vitiatorum viscerum signa in promptu fuerint. Quod si verò causa est à stillicidio feri ex vena cava, neque hoc auxilium satisfacit.

In priora causa vitiatorum viscerum pulvis Cachecticus post præmissa Cataputia Galia scopum omnem absolvit ita tamen, ut diligens consideratio nunquam non reliqua necessaria & perpendat & faciat.

Quod si ergò est à latente stillicidio feri ex vena cava, hoc imprimis age, ut specifico appropriato instructus esse possis (quo nemo medicorum carere potest & debet) quod solum est ☉♂ (Thermaphroditi cum Basilii Valentini) aliàs summum secretum in omnibus uterinis affectibus (imprimis in fluxu mensium inordinato) si quotidie etiā per mensem integrum continuando eius datur gj cum gj sacch. albiss. Assumuntur nimirum ad part. j. ☉ part. ij. sacchari in v appropriata. V. gr. melissæ ante somnum vel etiam fiant Rotulæ cum magisterio Corallorum. Hoc modo Illustrem Comitissam curavi feliciter.

MARISCÆ VTERI.

Mariscæ uteri & reliquæ appendices

dices similes, eandem habent curam cum ani appendicibus, quæ itaque de illis suprà dicta sunt, accersantur quoque hisce affectibus.

MENSIVM SVP- pressio.

Menstrua suppressa multorum malorum causæ, quemadmodum ipsorum excretio naturalis à multis morbis mulieres præservat, quare huic malo citò occurrendum, ne natura assueta defuescat ab excretionem.

Suppressorum mensium causæ diligenter sunt investigandæ. Sic nimirum facilius per communia auxilia malum tollitur.

Plerumq; totum corpus scæget pravis humoribus: ante omnia igitur illud ab eiusmodi impuritatis liberandum est.

Utilia sunt ☿ dulcis, panchymagon vegetabile, Extractum senne, Mechocanne, Rhabarbari, imprimis verò specificū purgans Paracelsi & Extractum Elebori nigri multum quoq; prodest præsertim agrestioribus.

Quod si verò obstructions fuerint evidentes, ☿ Glatus. It. Cremor ☿ præmittenda sunt, & tandem ad purgationes deveniendum.

Hinc specifica accersenda sunt, ut:

1. Essentia Croci ☿, de qua notas ad Crollium vide.

2. Malvaticum ☿ale, de quo suprà de imbecillitate epatis.

3. Pulvis Cachecticus ex Chalybe præparatus de quo suprà de obstructione epatis.

4. Extractum Epatis bovini, de quo infrà decoctum splenis bonis, vide in Quercetani pharmacopæa restituta cap: 9. de decoctis.

5. Aqua destillata ex allio. It. Ex sabina, quæ vel per se exhibetur dosi Cochl. j. vel alterius, vel possunt esse vehicula, quibus reliqua specifica intro sumi debent.

6. Olei sabinae gutt. iij. vel v. in vehiculo præalligato datum, menses movet. Huc faciunt decocta alia usitata. It. fomentationes, infusiones, pedilavia, phlebotomiæ &c.

Nota:

Hæc omnia infelicitè successerint, nisi præstitutum tempus optimè observetur: Hinc versiculus.

Luna vetus veteres; juvenes nova Luna repurgat.

Quin imò natura ipsa sæpissimè statò tempore nonnulla signa edit fluendorum mensium, quos tamen nisi adiuta promoveri nequit: illa sunt dolor lumborum, ventris, pectinis. It. Crurum & pedum gravitates & lassitudo, difficultas anhelitus, hypochon-

pochondriorum tensio, capitis dolor & gravedo, quæ omnia dextrè observanda sunt, alioquin ratò, imò nunquam expectatum effectum adipiscemur.

Quod si omnia concurrant quidem, nec tamen obstructio solvitur, plerumq; vitium in ipso utero est, quod impedit. Id quod certissimè deprehenditur, si posteaquam omnia facta fuerint sine affectu subsequente, ut tandem ad tale suffumigium perveniamus.

℞. Scorias Reguli ♂ pulverisatas, coque in lixivio Cinerum fagi, ut extrahatur rubedo: huius partibus iij admisce Vini Malvatici part. j. Huius mixturæ Cochl. j. atque alterum vel plura funde super menses vel recrementa ferri candentia & patiens excipiat fumum ad Lochia. Id quod tamen iusto tempore, ut cætera, faciendum fuerit, & menses profiliunt prospero cum successu.

Plura menses moventia vide suprà de Cachexia.

Quod si verò etiam post reiteratam hanc suffumigationem menses nunquam fluent, & natura aliter atq; aliter conformata, tandem suo tempore meliorabitur.

Suppressorum mensium cura nō tentanda est in fœminis, quæ aut steriles, aut nullum inde in-

commodū sentiunt, aut in gravidis, & quibus nunquam fluxerunt, nec in iis, quæ Cachexia aliqua laborat, si quidem ob sanguinis inopiam morbo tentatæ sunt: aut quibus per nares, hæmorrhoidesvè multum sanguinis evacuatum est: in quibus aut Cachexia emendanda, aut vires restaurandæ, aut fluctus dicti supprimendi, nisi fortè tales accidant ob suppressos menses: Quod si fiat, medicamentis Hæmagogis malum omninò tollendum: quod si verò ob vasorum obstructionem fiat, sanguinis suppressio in iis, quibus fluere convenit, aut per naturam debet, cura aggredienda eo tempore, aut paulò ante, quo menses fluere consuevere.

Curatio autem à pharmaco materiam in primis viis existentem minuente statim inchoanda, & hinc quæ deobstruant, præscribenda.

℞ rad. fœniculi
petroselinī
asparagi an. ℥ss
sarsaparilla ℥iij
herb. agrimonie
linguæ Cervine
Ceterach,
Cuscutæ an. Mss
sem. anisi ℥ij
Coriandri preparati ℥j
flor. buglossæ
borraginis

Y 3

betoni-

betonica an. p. j.

passulorum minorum ℥j

Coque in s. q. aque ad ℥xy.

Colatura, adde syr. de s. radicibus ℥ij.

de Cichorio cum Rhabarbaro ℥ij.

M. F. Apozema pro 4. dosibus.

In secunda dosi, si prima non satis deturbat alvum, exhibe specierum diarum, cum Rhabarbaro a ℥ss ad ℥j, aut ℞. pil. aurearum cum diatridii gr. iij F. pilule parvæ tres cum apozemate deglutienda.

In ultima dosi dissolve Oxymellitis Helleborati majoris ℥j, aut utatur dicto apozemate loco digestivi tantum & purgetur, diacarthamo, Extracto panchymagogo & Essentificato, aut simili medicamento. Aut fiat syrupus magistralis.

℞. rad. polypodii ℥ss

Elleb. nigri preparat. ℥iiss

Mechoacanne ℥ij,

fol. senna ℥ss,

sem. anisi ℥j

flor. buglosse ℥ij

calami aromatici ℥ss.

Zinz. beris ℥j.

Infunde in s. q. decocti aperitivi in loco tepido per noctem. Mane decoq. ad ℥vj exprimantur, colatura adde syr. de s. radicibus Oxymellitis helleborati majoris an. ℥ss.

syr. de succo buglosse ℥ij

sacch. q. s.

F. Syrupus liquidus pro 4. dosibus.

Hinc prodest per 3. & exhibere ℥ss & Glaci in syrupo arthemisia cum aqua pulegii dissoluti appposito subinde & saepius in die Cataplasmate & hederæ terrestris cum vino facto regioni lictis, & pedes laventur decocto arthemisia, origani, serpillæ, asari. Utatur hinc singulis matutinis Croci & ris ad ℥j in Tabulis v. gr. ℞. Croci & ris aperitivi aut li-
Tabule
maturæ Chalybis præparatæ se-
Croci
quente modo & Limaturæ Cha-
lie
lybis q. v. irrigetur aqua simplici pura, in qua parum Absinthii dissolutum sit, relinquatur in loco frigido sicco: Vbi exsiccata fuerit teratur, & denuò imbibatur, idque tam diu, donec sponte sua postea leni attritu in pulverem subflavum fuerit redacta. Huius ℞. ℥j sacchari in 7 bugloss soluti ℥ss. ol. Cinamomi aut Caryophyllorum aut succini ℥ss. F. Tabulæ, quarum singulæ ponderent ℥vj. capiat singulo mane unam & incipiat 8. diebus ante mensium egressionem solitam. Aut fiat Electuarium de scor-
Electuarii
ferri, quod
Triale.

℞. limatura Chalyb. preparata aut Croci & ris ℥ss

pulv. Cinamomi

sabine an. ℥ss

Cort. Tamaris ℥j

spec. arom. rosata ℥ss.

nuc. condita ℥iij

mellis rosati aut anthosati ℥i℥,
sacchari ℥ij.

M. super lentum Δ & F. Electuarium de quo capiat ad magnitudinem nucis juglandis manè 3. horis ante prandium.

Instante jam tempore fluxus Balneum fiat.

℞. herbe melisse

origani

rorismarini an. M℥

arthemisia Mij

fabina M℥.

malva

althea,

serpilli an. Mij.

flor. Chamomille

hyperitici

Centaurii minoris an. piii

Coq; in f. q. ▽ pro stupha, quam matutino tempore ingreditur & commoretur ad horam in ea. Herbe duobus sacculis includantur, quorū uni inperfedeat, altero foveatur venter inferior.

Aperiatur saphena pedis utriusque die secundo post egressum ē Balneo, una & altera die sequente post egressum ex eadem.

Efficacissimè quoq; trahunt instante jam jam purgationis tempore pessi à practicis hinc inde descripti, ut & fumus sive vapor dictarū herbarū per infundibulum in vulvam exceptus.

Profunt & Cucurbitæ perinaeo applicatæ.

Potus sit vinum, in quo Cinnamonum & Chalybis limatura macerata, aut in quo flores borraginis, violarum, buglossæ & sabinae herbe macerati.

Prodest quoque sæpe infusio, *Infusum* quæ ℞. limaturæ Chalyb. acet. *Triale.* non destill. an. ℥ij coque in sartagine ferrea, donec acetum absumatur: postea teratur in matmore, & adde pulveris Caryophyllorum ℥j. affunde desuper in matraccio Vini Malvatici aut Falerni ℥iij pene ad ☉ vel fornacem dies 18. singulis ☿ bis vel ter agitando. Vel fiat Hippocras ex infusione illa. Huius vini exhibe mensium defectu aut inordinato fluxu laborantibus ℥℥ ad ℥ij ad libitum, observato, quod sæpius dictum, semper tempore, quo menses fluere consuevere, præscriptâ quoque semper diatâ exquisitâ.

Tandem & hic summoperè prodest Extractum splenis bovis, de quo & eius exhibendi modo, vide in instructione Lienis.

Extractum splenis

Bovis.

℞. Splenē bovis castrati, scinde in laminas tenues, maceretur *Extractum* per aliquot ☉ in sp. V. cū myrrha *splenis bo-* essentificato, postea exsicca in *vis.* aëre: postea cum sp. V. essentiam extrahe, & sapidioris efficaciae ergò adde aliquot gutt. olei angelicæ dos. ℥j in aqua appropriata

priata eo tempore, quo menses in ægra fluere consueverunt, tunc nimirum renum & lumborum dolores adesse solent.

Cum menses apparere incipiunt, dari potest ss borrac. Venet. cum gutt. 4. aut 5. Essent. Croci in aq. puleg. aut Cinam. aut in vino Hippocratico, aut succo sabinae ss aut solum sabina Vino cocta.

Si è conformationis vitio fiat suppressio, varia sunt quidem medicamenta, sed hic præstat singulis annis 4. aut bis pro constitutione corporis aperire venam brachii & sæpius applicare cucurbitulas scarificatas.

Spiritus pulegii cum \ominus suo quoque valet.

FLVXVS MENSIVM nimius.

Fluxum Mensium nimium à qualibet causa ortum, excepta Plethora (quæ non nisi convenienti phlebotomia corrigitur, ut nimirum ex superioribus Venis brachii per revulsionem sanguinis ad inferiora prorumpentis effluxus cohibeatur) illa tollunt & corrigunt, quæ alioquin sistendis hæmorrhagiis narium necessaria sunt & utilia.

Sic claudanum opiatum, Essentia Croci ss tis, magisterium Corallorum & perlarum. It. \ominus Corallorum spertiola composita

Crollii, Ossa hominis fortiter calcinata & nonnulla alia intrinsecus.

Extrinsecus stipites Melanthii, bufo exsiccatus multum prodest.

Fluxus igitur hic licet multis à causis oriri possit, nullus tamen frequentior, quàm qui fit ob sanguinis pallidioris ad partem istam fluxum, aut osculorum venarum apertionem, qui per Αλγηδων , raro autem vix accidit, qui per erosionem à medicamentis in uterum immisissis erodentibus, aut ob ulcera in eadem existentia, curatur à practico ad hos affectus præscriptis medicamentis.

Quod verò fluxus priores attingit, ij quoniam vires valde debescunt, si vocetur Medicus, non incommodè revulsionis gratiâ venam brachii aperiet, indeque per intervalla sanguinem extrahet, aut si eam contra indicantia (scilicet venæ sectionem) prohibeant, cucurbitulas frequentes regioni Epatis & splenis imponat.

Interius detur syrupus de rosis vel papavere cum ∇ plantaginis dilutus, aut fiat syrupus è succo bursa pastoris aut syrupo Corallorum cum succo berberum. Bolus armenus præparatus sæpius à ss cum plantaginis aut bursa pastoris offeratur.

Aut

Aut fiat Opiatum:

℞. Conf. rosarum veteris ℥℥
 symphyti maioris aut rad. bi-
 stort. ℥j

troch. de Carabe ℥ij

boli armen. preparat. ℥iij

⊖ Corall. ℥℥

Cum syr. de rosis siccis. Sic fiat Opiat.

Ad sanguinem sistendum etiam fieri possunt decocta ex radice tormentillæ, Coriandro, balauistiis, gall. & similibus.

Quæ si nihil possunt, fiat pefus è stercore suillo aut asinino cum succo plantaginis & mucilage seminis Cydoniorum aut Tragantha aut è laudano opiato cum linteolo.

Interius offerantur, quæ sanguinem incrassandi & refrigerandi potentiam habent.

Exterius inungatur peritonæum Vnguento Comitiosæ vel sequente:

℞. olei myrtillorum Cydoniorum
 an. ℥℥

succi bursa pastoris aut plantaginis
 semper vivi maioris an. ℥j

Coque ad consumptionem succorum, hinc adde

pulveris boli armeni

seminis berberorum

myrtillorum an. ℥h

rosarum ℥℥

Cera q. s.

F. Vnguentum. Aut Cataplasma ex adstringentibus cum aqua

communi & pauxillo aceti, coctis, ut de dysenteria dictum, aut fiat ex succis adstringentibus & refrigerantibus addido bolo aut farina Orobi aut lupinorum.

Renibus & jecori refrigerantia medicamenta applicentur, ut Ceratum infrigidans fantalinum: Vnguentum rosatum Camphoratum.

Si biliosus sanguis in corpore redundet & morbum foveat post impetum sanguinis retentum purgetur corpus leniter cum infuso Rhabarbari aut mirobalanis aut syrupo rosarum solutivo electuario ex succo rosarum. Extracto panchymagogo, aut solo extracto Rhabarbari.

Idem fiat si adsit serosi humoris copia sanguine permisto, si verò adsit fluxus alb⁹, tunc temporis totius imprimis habenda est ratio, ut habitus eius melius emendetur, iis, quæ serosorum & pituitosorum copiam generantium partium vitium emendant, præmissis tamen universalibus purgantibus. Hinc quæ uterum respiciunt tum confortando, tum adstringendo adhibenda, quale imprimis exterius adhibitum est Emplastrum pro matrice textoris.

Specificata tamē hoc loco nonnulla sunt, quæ quemlibet inordinatum fluxum mensium utiliter sistūt. Sic vitellus ovi crudus

Z

in vino

in vino rubello dissolutus, & per aliquot \odot singulis \odot bis propinatus, fluores sistit. Tinctura Corallorum inter cetera unice præstat. Pulvis Turturis eum in modum paratus, quem docet Forestus observatione 10. lib. 28. mirabilis est in restringendis menibus. \ominus verò ex turturis cineribus collectus & factus à gr. iij. ad vj. felicior est in aqua plantaginis vel aliâ compositâ Cochli. j. etiam in dysenteria, aliisq; alvi fluxibus. Sic cuticula pedum anseris exsiccata, & dosi à $\mathfrak{z}\beta$ ad \mathfrak{dij} exhibita subito sistit.

Externè in hoc casu mirabiliter & singulariter prodest cingulum ex foliis Ellebori veri confutum ita præparatum ut folia Ellebori recentia assuantur fasciæ & circa lumbos nudo corpori applicentur.

A partu laborioso nimis profluentem sanguinem sistit idem sanguis, statim in cochleari ferreo exsiccatus (ad Δ) & v. vel vj. gr. pondere cum vitello crudo ovi j. mixtus, subito restinguit. In eodem casu sperniolæ compositum mirificè opitulatur.

VTERI STILLICIDIUM.

Stillicidium uteri diuturnum sine ulcere pulvis Cachecticus feliciter sanat. Idem præstat specificum \mathcal{O} tis, de quo suprà de

hydrope uteri, quod diuturniori fluxui, præsertim in Vetusis alioquin eiusmodi enormib⁹ fluxibus obnoxiiis, unice opitulatur, si quotidie euntibus cubitum gr. j. in ∇ plantagin. aut vino rubello detur.

Ulceri si quod fuerit, prospici potest eo modo, quem ante in ulceribus Matricis inuimus.

Vteri fluorem qualemcumq; tandem sanat, utrumq; restituit specificum \mathcal{O} tis ($\oplus\mathcal{O}$) simili modò semper exhibitum, ut antea de hydrope uteri dictum est. Aliàs in quolibet fluore uterino, perpurgatò prius corpore, imprimis cum specifico purgante. It. panchymagogo vegetabili, Extracto mechoacanæ, Rhabbarbari, sennæ, semper cum bono successu usus sum pulvere & decocto sequente :

*Rx. magist. Corallorum alborum
matris perlarum an. $\mathfrak{z}\mathfrak{j}$
cc. usti $\mathfrak{z}\mathfrak{i}\beta$
Eboris usti
terra sigillata
sem. papaveris albi an. $\mathfrak{z}\mathfrak{j}$
gummi arabici
massichis an. $\mathfrak{z}\beta$
succini Citrini $\mathfrak{z}\beta$
laudani opiat gr. viij.*

M. F. pulvis tenuissimus huius exhibeatur quotidie manè & vespere tantum, quantum cultri mucrone capi potest in decocto sequente :

Rx. plan-

Rx. plantaginis maioris
Centummodi
tormentilla an. ℥ij
rad. nymphae ℥ij
 F. cum l. q. vini decoctum.

GONORRHOEA Muliebris.

In Gonorrhœa muliebris simpliciter eadem profunt, quæ similiter in Virorum profuere.

De lue Œrea peracturi hæc omnia dilucidiora explicabuntur, hoc modo sanata: sex mulierculæ rusticæ duabus septimanis.

VTERI STRANGULATUS.

Strangulatus ab utero secundum gradus causarumq; evidentiam à Fernelio benè descriptus requirit quoq; diligentem considerationem morbiq; cognitionem. Levia nimirum isthæc difficulter cognoscuntur, & sæpè cum Melancholia Hypochondriaca aut cum passione Iliacâ, cardiacâ confunduntur.

Cura omnium horum symptomatum consistit vel in omni-modâ causarum ablatione vel etiam in paroxysmi remotione.

Quia igitur vapores venenati & perniciosi in utero à causis quasi antecedentibus generati solam proximam causam sustinent, uterus est corrigendus, im-

puritates excernendæ, & ne deinceps talibus offendatur, providendum.

Hoc itaq; loco maximè profunt purgationes Hystericæ, quæ sunt à sæcula bryoniæ vel eius extracto (vide Quercetanus in Pharmacopœa restituta) ℥j vel ℥ij ad summum in aqua Cinnamon, arthemisiæ, matricariæ. It. Extractum Mechoacannæ, specificum purgans, panchymagon vegetabile:

Multum faciunt in eiusmodi mundificationibus infusiones, qualis hæc est:

Rx. fol. senna ℥j
rad. mechoacanna
non rariosa ℥℥
rad. bryonia ℥ij
fol. arthemisia
matricaria
Chamadrys an. M℥
flor. Cordialium an. pj.

Hæc omnia incisa & mixta infunde in nodulum in Vini ℔ij ita ut prius fervefactum Vinum superfundatur nodulo & relinquatur in loco frigido per diem. Huius infusi porrigitur cyathus unus (℥vj.) vel alter p aliquot ō manè jejuno ventriculo & vesperi circa terciâ, donec assumptū sit totum. Deinde ne eiusmodi symptomata sæpius recurrant, exploratum planè & experientia confirmatum, istis omnibus certissimè mederi specificum ex *Œlo Œtis.*

⊕lo ♂tis, quotidie tandem à præmissa purgatione Vesperian- te cibum in Vino vel cum aq. ar- themis, matricar. &c. vel sine iis- dem exhibitum per septimanas 2. 3. 4. vel 6. donec cessat malum, vide suprà de hydrope & stillici- dio uteri.

Paroxysmum multa sunt, quæ tollunt, de quibus videantur Practici.

Sic suffimigia fœtida vel etiam odores rerum fœtidarum, qua- les sunt, fumus ex pennis perdi- cum, capillorum humanorum Ungulæ alcis, asini. It. Carbonū fossilium asæ fœtidæ. ol. succini ꝑri, Guaiaci naribus admotum. ⊖ Jovis à Crollio descriptus, umbilico calidè inunctum suf- focationem subitò sistit. Zibethi ♂ß cum ♂j ol. Nucis moschatae expresso temperatus & postea in linteolo intra pudenda intrusus, maximè prodest.

Fumus è callis equorum per tritorium vel retortam detrunc- catam immissus (mirum est, ute- rum hunc sustinere fœtorem, cum aliàs eius sit impatientissimus) subitò sistit.

Internè cum fructu exhiberi possunt. seq.

1. ⊖ Jovis in aqua singulari hysterica.

2. Essentia granorum Chamæ actes i. e. Ebuli, cuius cochl. ß. usq; ad j. intro sumptum, paula-

tim erumpentibus sudoribus & quiescente corpore paroxysmū & sistit, & vapores ex ipso cor- pore per *Αλφαισιον* resolutos ex- pellit. Præparatur a. hæc essen- tia sequente modo: R. magnam copiam granorum actes, exsic- centur in umbra, ponantur in matraccio colli longi usque ad medium, super infunde aquam vitæ ut per quatuor digitos su- pernatet, adde aliquot guttulas spiritus ⊕li & vase benè obtru- rato fiat digestio in B. M. per 5. aut 6. dies, quousq; aqua vitæ ac- quirat tincturam rubini instar, separa illam per inclinationem huius dabis semicochlear in ac- cessione & illico excitabitur.

His omnibus præfertur Lau- danum suffocationum specifi- cum (posteaquam coqui incipi- unt in uterum intenta pessaria trahentia, ut si semen corruptum sit, extrahatur, aut si vapor in- clausus, absumatur.)

Mulieri suffocata statim præ- stat adhibere ad nares fumum è galbano, asa fœtida, pennarum perdicis: aut inungantur nares oleo Gagatis per retortam in modum olei succini, sed igne paulum vehemētiori destillato, verbi gratia R. Gagatis q. v. ⊖ *Oleum Ga- rantundem*, & in cineribus *Δpri-gatis*. mum lento, postmodum fortio- ri in subjectum recipiens destil- la oleum, quod si lubet, addita aqua

aqua simplici rectificati potest per alembicum. Aut ꝛ. loco olei Gagatis oleum rutæ aut succini. Quidam dicto oleo & oleo succini umbilicum & ventrem totum quoque inungunt.

Umbilicus inungatur Balsamo Apoplectico, aut applicetur Emplastrum rotundum ex Emplastro pro matrice, in cuius medio aliquot grana Zibethi ponantur. Umbilico imponendæ ligaturæ simul dolorificæ & applicentur cucurbitæ inguinibus circa pubem cum magna flamma.

Conficiatur pessus ex linteo, qui ungatur balsam. ô apoplectico & genitalibus mulieris indatur, quo tempore foetida naribus adhibeantur.

Laudani
ad suffoca-
tiones ma-
triciſ. Intra corpus exhiberi potest dosiſ Laudani ad matriciſ ſuffocationeſ, quod fit ſequentē modo: ꝛ. laudani noſtri ſine opio ꝑij adde Extracti lichenum ſeu callorum equarum ꝑij. M diligenter, ilico ſuffocationeſ matriciſ ſedat ad ꝑß exhibitum.

Extractum Lichenum ſic fit:

Extractum
Lichenum. ꝛ. aquæ meliſſæ cum Vini ꝑvj deſtilla æ ſuper ſuccinum & Gagatem an. ꝑij, per retortam ex cineribus Δ in fine forti. Aqua deſtillata ab oleo, quod hac via ſimul elicitur, ſeparetur. Cũ hac aqua collectoſ licheneſ ante

exſiccatoſ in B. digere & extrahe ad Extracti formam. Idem extractum etiam ſolum exhiberi po-teſt à gr. v. ad viij. Aut aqua Theriacaliſ offeratur, in qua ꝑß Extracti Caſtorei pulveriſati aut pulveriſi ꝑj. aut tantũ exhibea-tur Theriaca antiqua aut Caſto-rei pulveriſat. ꝑj. in aqua arthem-iſiæ. Aut ꝛ. Extracti caſtorei cum ſpiritu vini facti,

Effentiæ Croci an. ꝑß.

Opelrarum gr. vj.

ol. ſuccum gr. ij.

M. & cum aqua arthem-iſiæ & meliſſæ exhibe.

Commendatur quoque vel maximè oleum Joviſ, cuius præparationem vide in ſcholiis ad Crollium.

Liquor iſte umbilico Hyſteri-cæ immiſſuſ, ſtatim ſuffocatio-nem ſiſtit. Internè à gutt. j. ad ij. ad ſummum iij repetitiſ vicibuſ exhibeatur: in adultiſ alvum lar-giter ciet.

ASCENSVS VTERI.

Ascenſuſ Vteri parum differt à leni ſtrangulatione primi gra-duſ. Fiunt nimirũ præcordio-rum compreſſioneſ, doloreſ & ſpirandi difficultateſ, interdũ deliquia animi ſubſequentur.

Huic ſymptomati tollendo æquè neceſſaria & utilia ſunt, quæ antea de ſuffocationibuſ ſunt allata.

Imprimis Essentia granorum Chamæactes multum præstat, si causam velis auferre, utere iisdem suffocationibus tollendis, quæ utilia fuerunt.

PROLAPSUS VTERI.

Prolapsus uteri eadem curant, quæ prolapsus ani. Huc itaque repetenda sunt. Curatio autem operatione chyrurgica potissimum efficitur. Agram nimirum super dorsum resupinam coxis altioribus dilatatis & reflexis poplitibus collocando: Hinc iterum prolapsus oleo tepido aut butyro insulso vel etiã decocto malvæ, Chamomillæ & aliis emollientibus fomentatum, asperso post pulvere astringente ex acaciâ hypocistide pulver ossium dactylorum combustorum aut mumia vel gallis subtilissimè pulverisatis in propriū locum reponendo, intrudendo insuper lanam in se convolutam forma & crassitudine muliebris sinui respondentem linteoloq; exceptam ac vino stiptico imbutam, sicq; absque dolore & violentia in proprium locum devolvendo. Quod si uterus prolapsus putredine, quod corruptū putridumq; est rescindatur, idq; citra periculi formidinem cum etiam Univerſo utero ablato nonnullæ mulieres plures annos supervixerint.

CONVULSIO VTERI.

Convulsioni uteri alioquin medicamenta convulsiva inferviunt: Vide tamen easdem convulsiones suffocationum modò curatas esse.

Specificum in hoc casu est Essentia granorum. Chamæactes h. e. Ebuli (Tincturam granorum actes) cum 4. vel 8. gutt. sp. Oli antepileptici. It. tinctura Corallorum. It. infusiones, fomentationes.

STERILITAS.

Sterilitas in viris ab occulta causa, sita nempe in partibus generationi dicatis, præsertim si fuerit morbus conformationis, pharmaciâ haud tollitur. Vide suprà de extincta virilitate.

Reliqua vitia quandoq; partim legitimâ observatâ diætâ, partim medicamentis auferuntur, de quibus autores Medici in praxi. Vide Bayrum l. 15.

Si sterilitas ex veneficio est, rarò illa removeri potest, nisi simul removeantur veneficiorum instrumenta, quorum nempe beneficio talia parata sunt.

Supra de impotentia tollenda nonnulla diximus sepe v. evenit, ut impressiones eiusmodi diabolicæ tam validæ sint, ut neque bona neq; mala arte tolli possint (i. e. repositione simili) Vidi tamen semel atq; iterum haustum æquæ

aquæ frigida ex ore masculi (et
nes Hengst der nicht beschnitten)
in præterfluente potantis elapsæ
& subito vasculo collectæ mul-
tum profuisse in hoc casu.

Eadem potatio aque multum
facit in ariduris particularibus
membrorum, sæpius iterata je-
juno ventriculo per aliquot se-
ptimanas: alioquin in fœminis
sterilibus infessus ex formicis &
acervo formicarum cum aqua
fluviali paratus & aliquoties
recens vel de novo factus mul-
tum juvat.

Conceptionem juvantia pe-
tuntur ex præcticis. ☉ satyrio-
nis imprimis utilis est in fœmi-
nis (ut essentia eius in viris) ut
citò concipiant, si eius ☽ post
menstruorum fluxum in vino
malvatico vel aqua vitæ mulie-
rum sæpius exhibeatur.

Curavi hoc secreto multas
fœminas, brevissimè & essentia
formicarum viros.

ABORTVS.

Abortum impediunt Magiste-
rium Corallorum & perlarum si
sæpius cum aq. vitæ mulierum
vel aq. lil. convall. detur. Tin-
ctur. Corallor. ritè recteq; para-
ta abortum prohibet, si gestati-
onis tempore prægnantes eius
accipiant gutt. iij. vel iiij. singu-
lis mensibus bis.

A proprietate succus Astacii

unius contusi, & expressi in vino
bono datus singulis mensibus
semel vel bis, fœtum nunquam
abortivum nasci sinit, nisi exter-
na vi impellatur. Sic ☉ astaco-
rum fluvialium dextrè paratus,
& singulis septimanis cū amy-
gdalarum dulciū decocto in vino
malvatico maceratus, sumptus
mirabiliter fœtum conservat
dos. gr. iij. iiij. v. &c: (vinum ne
bibant, pellit nimirum fœtum.)

PARTVS DIFFICILIS.

In partu difficili, It. secundi-
narum eductione inter reliqua
præstat specificum ex secundi-
nis, de quo suprâ. It. oculi lepo-
ris in Martio capti (valet etiam in
mola, modò de ea constet) qui
studiosè eximendi, ne compri-
mantur nimis, cumq; pipere in
orbe exsiccandi. Horum unus
Vertici cum pipere ita alligetur,
ut vertex à pupilla tangatur &
fœtum sive mortuum sive vivū
educet, quò factò mox amovea-
tur, ne uterum planè propellat.

Sic oleum succini & Carvi an-
gutt. iij. iiij. v. vj. vij. viij. in vino
exhibitæ partum accelerant.

Apud pauperes vidi partum
sæpè difficilem solvi haustu uri-
næ mariti:

Sic stercus equinum in vino
expressum & percolatum subito
fœtum & secundinam expellit.

IMPOTENTIA.

In impotentibus nobilis est
Essentia satyrionis Croll. imprimis
si illi addatur Ambra essentificata & ☉ potabile Anglicum
verbi gratiā liquoris satyrionis ℥j
ambra essentificata ℥ij

☉ potabil. ℥j

Detur à ℥ss ad ℥j pro una dosi.
Hæc & similia interdum materiam
tam fortem reddunt, ut simul
anima cum vita expulsa
fuerit, omne nimirum nimium
naturæ inimicum.

Valet quoq; diatrion piperi-
on tabulatum, si illi admisceantur
aliquot grana ambrae & olei
Cinamomi. Vide supra de ex-
tinctâ virilitate.

ARTHRITIS.

Arthritis seu articulorum dolor
est instar matris, plures ex se
generans natus, in specie podagra,
Chiragram & Ischiaticam.

In Arthritide interdum est uni-
versalis omnium articulorum
dolor cum summa inquietudine;
in cæteris particulares dolores
externarum partium, manuum
in Chiragra, pedum in podagra,
coxendicis in Ischiade.

Horum omnium universalis
cura cōsistit in cōsumptione vel
etiam expulsionē q̄ in toto corpore
humano stabulantis. Cuius
curæ mentionem fecimus supra
in ludi humani præparatione,

cuius facultates mirabiles sunt
in q̄ expellendo vel consumendo.

Hæc itaq; cura unicè instituenda
est, nec tamen quovis tempore
aut promiscuè in singulis
subjectis, nisi prius omnia probè
fuerint considerata. Itaque hæc
cura universalis paroxysmos nō
tollit, nec leviter etiam affectos
extrâ alia medicamenta curat:
oportet igitur, ut aut ante insultus,
aut post eosdem (non in paroxysmo)
quiescentibus scilicet & in suis
matricibus quasi dormientibus
ex allatis antea principiis cura
instituantur & q̄ resolvatur.
Sic nimirum felicius successerint
omnia,

Eiusdem curæ prophylacticæ
simili modo cum lapidibus astacorū
in eam formā medicamenti
præparatis instituendæ: maxime
operè pro corroboratione naturæ
succenturiari potest *magisterium
perlarum à Riverio Medico*
Regio olim plurimo cum fructu
præparatum & exhibitum hoc
modo: Perlas reduc in pulverem
Magisteriū
impalpabilem, quemadmodum *perlarum*
alias redigi solent, (vulgariter *Riverii*
margaritæ præparatæ) his in vitro
superfunde de succo citri vel
de pomis aurantiis recentibus q.
s. ut fiant instar pastæ. Relinque
aliquandiu, postea solve cum
acet. & remoto acet. per inclinationem
à facibus aliud affunde, do-

de, donec nempe perlæ ex toto fuerint solutæ. Collectum acet. misce cum tertia parte ∇ fluvialis, destilla per retortam ex Δ arenæ primū Δ lento, post fortiori. Destillatum reaffunde capiti mortuo resitanti & vicissim solve, postea cola per filtrum, evapora admodum lentè, & restabit perlarum magisterium. Huius Θ ad summum aliquoties jejuno stomacho in vino datus potenter naturam recreat, eamque ut medicamenta antecedentia (arcanum ludi humani & Astacorum) felicius operentur, excitat. Multum ad præcautionem facit cruditates fugere & si adsint castigare vomitionibus manè si facile, à prandio si ægrè, vomat.

Quod si verò paroxysmi podagrici vel arthritici soleant recurrere, id quod sæpius fit, præfertim ubi vita non usquequaq; conformis fuerit, requisitis tales insultus vel impredientibus vel prorsus reiicientibus, hoc unice providendum fuerit, ut quotannis stato tempore Æquinoctiorum & solstitiorum (circa eadem nimirum fluxiones podagricæ plerumque vigent) corpus benè mundificetur & imprimis ratio victus, quæ alioquin nusquam negligenda est, solers & recta instituat, auferendo tùm plethoram, si quæ adsit, tùm Caco-chymiam quamcunque suis idoneis medicamentis.

Hæc etiam evacuatio institui debet in principio morbi, & ubi quædam signa imminentis præsenferit æger.

Potus sit vinum melissæ cum rad. Caryophyllatæ infusum in mensa pro haustu primo, aut vinum Antipodagricum Paracelsi.

℞. radicis Caryophyllatæ

acori ℥ss

fol. maioranæ Miiij

florum sambuci piiiij

infunde in Vini ℔iij,

stent in infusione per 8. h. sumatur ex hoc manè & vesperi haustus. Cum \ominus humano misceri possunt ossa humana Calcinata, in cibo Galreda ex iisdem in modum galredæ Cranii facta.

Post mundificatum corpus corroborantia & diaphoretica usurpentur, diaphoretica scilicet peculiaria \odot transparentis extractio de qua in notis ad Crollium & pillulæ antipodagricæ meæ, quæ descriptæ à Rhénano in tractatu \odot puteo emergentis cum arcano asari aliquot diebus assumptæ. His omnis Podagra, modò non sit nodosa, curari potest. Hoc nimirum modo paroxysmi rarè vel nunquam recurrant: aut si insultus à levi errore externo aliquando coincidunt, tam graves nunquam sunt, nec dolores excitant continuas, aut insolentes, quin externis balsamis facilè cedant.

Aa

Ex

Vinum antipodagricum Paracelsi.

Ex numero mundificantium seu purgantium est pulvis Arthriticus Paracelsi à Crollio descriptus, ubi imprimis notandum, in eius descriptione pro rasura Cranii humani substituenda esse ossa hominis calcinata, juvenis modò humati, manuum ad Chiragram, pedum verò ad podagram. Ex hoc pulvere natus est pulvis Caryocostinus, quem vocant, etiam vulgaribus Medicis usitatus. Ille verò pulvis securè & leniter omnes defluxiones podagricas purgat Feliciùs id præstat Essentia radice Ellebori nigri vulgari modo cum sp. Vini non ad summum correcto extracta. Cuius si quotidie cochl. j. manè & vesperi sumatur, donec alvus sponte sua quater vel sexies tandem fuerit soluta quotidie. Hac nimirum facili leniq; purgatione impuritates fluxionesq; podagricæ satis commodè repurgantur: fortificatur essentia Ellebori cum arcano filicis totius (NB. arcana hæc nobilia) vel cum arcano asari debitâ proportionem, nempe si admisceatur alterutra cum Essentia Ellebori. Præstat alioquin hanc eandem essentiam ante consuetum tempus paroxysmorum podagricorum assumere, quemadmodum & pulverem arthriticum, sic nimirum facilius ante invasionem corpus integri-

tate adhuc dum constans ab insequentibus influxionibus liberatur. Idq; eo magis, si ad hanc evacuationem temperata victus ratio accesserit, & vinū maiornatum cum radice Caryophyllatæ & floribus sambuci infusum ad victum pro primò potu haustum fuerit.

Quidam convenientiùs utuntur decocto ligni sassafras, præmissis his purgationibus impuritates crassiores, quæ adhuc restare solent, finaliter exterminandæ cum Plaxativo aut cum ☉ aut pulvere arthritico sequente: *Pulvis Ar-*

thriticus.
Rz. hermodactylorum turbith, diagridii

fol. sennæ

oss. hominis juvenis violenta morte perempti Calcinatorum

si Chiragra manuum, si podagrapedum,

sacch. candida ʒj.

M. F. pulvis dos. à ʒss ad ʒij, manè ex Vivæ arthetica per 3. aut 4. ☉. Hinc demum ad confortantia, quod est magisterium perlarum Riverii, & ad diaphoretica accedendum, quale est Extr. ☉ transparentis, cuius modum vide in notis Bezoardici mineralis.

Profunt & maximè in his affectibus Cauteria.

Nota:

Qui vomitus ferre possunt & statim temporibus Veris & Autumnii

omni ante imminētes paroxysmos podagricos, aquâ Benedictâ utuntur, dosi legitima, rarissimè vel etiam nunquam, modò reliqua corresponsdeant, insultibus podagricis corripiuntur.

Hoc itaq; modo, cuicunque sua sanitas curæ est, quilibet à podagricis insultibus tutissimè se præservare potest.

In Paroxysmis vigentibus & graviter articulos occupantibus, sæpius mitigantibus opus est, ea sunt interna & externa.

Inter interna omnibus modis superat & excellit laudanum Opiatum suis proprietatibus maximè vigens (vide Quercetanus in responso ad Aubertum) dolores nimirum sistit, placidum somnum inducit, fluxionibus frænum iniicit, fervores consumit & delassatos spiritus roborat.

In aliis qualibuscunq; vulgaribus medicinis haud iisdem viribus pollentibus, frustra sperandum est aliquid.

Externa sunt 1. Bals. podagricus primus & secundus apud Crollium, quibus succenturiari potest Unguentum anodynum, quod est apud eundem.

2. Est spir. ☉lis * qui fit h. m. R. * ☿ misce pulverisatum cum 4. partibus cinerum & destilla per alembicum ex aren. prodit spir. * qui æqualibus partibus

cum sp. Vini mixtus & plumaceolo loco dolenti (aliquoties, bis tervè) illitus confestim dolores restinguit. Nonnulli aliquid Camphoræ adiiciunt, ut prius solvatur in iisdem, postea ad illinendum utuntur. Huius mirabilem usum sæpe deprehendi.

3. Est aqua Antipodagrica Rulandi:

R. *florum Chamemilla
meliloti an. Mj*

*Aqua Anti-
podagrica
Rulandi.*

☿ti ℥ij coque in v. simplici. Hujus aquæ colatæ æqualem portionem M. cum ℥iij v. mortuæ, quæ est Aquæ fortis qua usi sunt aurifabri in separationibus, Aq. fort. recentis ℥ij succi seu decocti myrtillorum (℥ij) q. s. ad colorationem. Vtere ceu patet ex curationibus (durat aliquot annos aqua Mortua, ist ge-
braucht Scheide Wasser.)

4. Aqua Antipodagrica, quæ R. spermatis ranarum mense Martio collecti circa noviluniū ℥iij, adde stercoris bubuli recentis ℥b totidem, M. diligenter & relinque per diem unum, postea destilla & serva. Calidiusculè membris affectis applica, confestim sedat dolores: felicius operabitur, si addatur aliquid sp. ☉li aut stercus vaccæ cum mellis ℥ij, Cataplasmatibus loco imponatur, præsertim in podagra frigida.

5. Oleum petrolei, in quo radices Ellebori incoxerint, præ-

sentissimum est in doloribus podagricis sine rubore & vehementi tumore (alii vocant podagram à causa frigida) subito sistendis. Vbi induciæ factæ sunt cū morbo, si ita necessitas exigit, purgantia tandem commodius (vomitus hic non est necessarius) locum habere possunt, qualia fuerunt supra; præsertim si pulvere specifico Arthritico utendum sit, is per aliquot dies iusta dosi ʒss in brodio vel etiam aqua ivæ sumptus impuritates terreas mobiles, causantesq; nempe paroxysmos è Corpore educit. Sæpe vidi in hoc casu pillulas ʒales per secessum solū purgantes, semel duntaxat sumptas multum profuisse. Eiusdem facultatis est Arcanum Corallinū per Crollium descriptum. Omnibus his præstat specificum purgans Paracelsi sæpius urgente necessitate datum. His omnibus peractis, si quæ impuritates crassiores adhuc in corporis habitu residuæ fuerint, eæ deinceps mundificantibus, si vires & facultates patiuntur, expellendæ sunt. Insuper etiam ad diaphoretica descendendū. Diaphoretica suprā proprio titulo proposuimus. Sunt nimirum in eo genere specifica, tum tinctura ʒnii, tum pillulæ ʒales podagricæ, descriptionem vide in libello Rhennani ʒolis è puteo emergentis

tractatu postremo p. 18. & 19.

Tincturæ præparatio hæc est: *Tinctura ʒnii*
 ʒ. mineræ ʒnii lbij. iij. v. (minera Vngarica præstat) in defectu mineræ ʒ crudum locū supplere potest, tere minutissimè superfunde ∇ calcis vivæ per simplicem infusionem (aq. lbxv. Calcis lbvj) à calce viva colando (aliquoties aqua infundatur calci, donec subsidet) defæcatam, relinque (in alembicum lati fundi) insolando & aliquoties quotidie movendo, donec nēpe spondilia & superficies ∇ rubere incipiat; quanquam rubedo nulla apparet & tamen satis tincturæ extractum est, si per 6. vel 7. dies infusio fiat. Habebis autem signum Extractionis (extractio tantisper fiat, donec nihil sit residuum) si in particulam istius infusi seorsim in vitrum peculiare transfusam guttas aliquot acet. inieceris, repente nimirum immutabitur ∇ (nihil aliud est quàm ʒnii ʒ) & tinctura ʒ in colorem corticum mali aurantii præcipitabitur (in mixturam simplicem infusum præcipitabitur in colorem albicantem propter spiritum ʒli) Extractionem traice per filtrum & leniter ebulliando in catillo reduc in pulverem rubrum, quem extrahe cum sp. Vinon usquequoq; forti (Alcohol non extrahit) ad flavedinem (instat Extracti ʒolis) & filtrando decanta.

canta. Ante usum move (pulvisculus nimirum semper ad fundum præcipitabitur) dos. gr. v. vj. viij. x. ad summū. spir. Vini hac tinctura ꝯnii imprægnatus aliquoties (septies) per Cohobia ex alembico destillatur, deinde ex retorta vitrea in aren. datis Δ gradibus vel etiam Δ suppressionis pellitur, & prodibit in forma rubicundissima oleum ꝯnii dulce cum striis splendidissimis & pulcherrimis. Postea verò spiritus Vini leni B. evocatur, remanet in fundo Tinctura ꝯnii rubicundissima (confortativum summum) dos. gr. j. ij. iij. ad summum. Vide Ragerium Bacchoonium de ol. ꝯdulci.

Tinctura porro ꝯnii (apposita Candela lucet noctu instar Carbunculi) vel dicto modo saltem leniter extracta, vel deinceps per multa cohobia cum sp. Vini in nobilissimā Essentiam exaltata, contracturam ex podagra in articulis externis causatam feliciter curat, si observandis ad legitimā nempe diætā pertinentibus & corpus mundificantibus (NB. In hoc casu pillulæ ꝯales per secessum tantum purgantes maxime commendabiles sunt) quotidie vel alternis ꝯ gutt. vj. vel viij. de tinctura simplici, sed gutt. j. de tinctura exaltata in diaphoretico in peracutis vel mixtura seu in aurora exhibeantur, & su-

dor vel in lecto vel in laconico provocetur (id quod in declinatione contracturæ cum sp. Vini tandem fecisse expedit) & contractura nulla resistit arthritica.

Ad externam curam podagræ Tophacæ sed non admodum inveteratæ, præmissis præmittendis alioquin ad podagræ tum diæteticam tum therapeuticam pertinentibus, de quibus hætenus, externa auxilia accersenda sunt, quæ nempe duros istos nodos tanquam morbos compositionis ab internis medicamentis difficulter resolubiles penetratione sua resolvant, & quod in articulis heterogeneum est, eliminant. Vbi igitur nodositates admodum inveteratæ non fuerint, unice hoc Emplastrum commendatur, quod præter sedationem dolorum etiam ex articulis tophaceam materiam seu ꝯ coagulatum cute leniter aperta resolvendo extrahit. Emplastrum tale est:

Rx. \textcircled{O} li Romani
seu Vngarici
aluminis Rochæ an. ss
 \textcircled{O} Ziij .

Hæc omnia conjunctim calcina in Catino terreo evaporando saltem, donec spiritus etiam exhalare incepterint, quibus odore perceptis statim subsiste à calcinatione & refrigerant omnia pulverisentur. Huius & pulveris

ex farina hordei ℞. an. q. pl. Miſce cum ſacibus Vini ad inſtar pultis, quam ſuper laciniam morte ſolito ad ſpiſſitudinem cultri extenſam applica ad locum affectum & relinque. Exſiccatum denuò cum ſacibus vini diſtempera & apponendo ſic perge, donec primum dolor omnis conſumptus, poſtea etiã ex articulis iſſis contortis omnes tophi abſumpti fuerint. Interim ſit ſæpe, ut ſimul cutis, præſertim ubi verrucæ & ſcrophulæ in articulis apparuerint, hoc modo aperiat, id quod formidandum haud fuerit. Vel nimirum ſponte ſua poſtea ulcera coeunt, vel cerâ ſaltem Emplaſtri loco ſuper impoſitâ viciffim conſolidantur, iſſis articulis denuò mobilibus & agilibus redditis.

Quod ſi deniq; nimis inveterata podagra ſeu proruſus nodofa & tophacea fuerit, ab illa quidẽ externa cura dolorum mitigatio ſperanda eſt, ſed tamen iſſi tophi vix cedunt, niſi Chirurgia accedat potentior. Tunc igitur hoc modo procedendum fuerit, ℞. $\frac{1}{2}$ ℥, ꝑ albi ana q. pl. M. cum Aq. fort. & fiat in modum pultis, deinde appoſito prius Emplaſtro Baſiliconis majoris (vel alio deſenſivo aut etiam ſparadrapa) ad locum affectum forominato, foramini de pulte præſcripta inſtar lentis impone, & ſta-

tim aliam particulam Emplaſtri prædicti deſuper, ac relinque aliquandiu, donec cutis benè aperta ſit, ac non nihil tumoris, ac exinde Eſchara acceſſerit. Hanc cum butyro vel oleo roſaceo emolliendo remove & attractivum appone ſpecificum, quod omnes tophos coagulatos in aquas reſolvit & extrahit, etiam aliquando ſponte caſuras inſtar calcis ad parietes incruſtatos; ceſſantibus poſtea fluxibus locus viciffim eſt conſolidandus cum conſolidantibus & epuloticis vulgaribus.

Attractivum Emplaſtrum tale eſt:

℞. lythargyri

lapidis Calaminariæ

ſuccini,

magnetis an. $\frac{1}{2}$ ℥

pulverifata omnia tenuitur coque in olei lini lbjſſ

Cera lbj

cerebintina lbjſſ

Vernicis $\frac{1}{2}$ ℥

Coque inquam aliquandiu, donec inſpiſſentur, adde poſtea gummata ſequentia vulgari modo in acet. ſoluta & colata viciffimque opianacis:

ſerapini

Galbani

Bdellii

ammoniæ an. $\frac{1}{2}$ lbjſſ,

ebulliant leniter, in fine, adde de pulveribus maſtichis

thuris

*thuris**myrrha**aloës Epaticæ an. ʒi*

diligenter move spatulâ & tandem malaxando in Magdaleones redige, prædictoq; usui serva.

His modis infelix podagra prosperè & facilè curari potest, modò omnia prudenter & legitimè fiant.

In externa cura Tophorum sæpius mundificantia doloresq; mitigantia sunt usurpanda, insuper sudores à superioribus diaphoreticis provocandi. Et hæc est gemina illa cura, qua 24. ægros nobiles & ignobiles nullo alio remedio adhibito me curasse affirmare certò certius possum.

ARTICVLORVM DO-

lorum species.

Articulorum dolor varias in se species includit, Podagram, Gonogram, Chiragram, Homoplatae dolorem, & Ischiaticum, Arthritidem item propriè dictam, quæ omnes simplicem scopum habent, symptomatis scilicet mitigationem & causæ ablationem.

PODAGRA ET

Chiragra.

Vsitatissima sunt podagra & Chiragra, in quarum curatione unicè providendum, ut corpus semper mundum sit, & victus ra-

tio observetur exacta, quotannis stato tempore Æquinoctiorum & solstitiorum ubi fluxiones arthriticæ plerumq; fiunt, corpus benè mundificetur auferendo tum plethoram, si quæ adsit, tum Cacochymiam quamcunq; suis medicamentis idoneis. Imò hæc ipsa evacuatio institui potest & debet quoq; in principio mali, & ubi signa quædam imminētis præsenferit æger.

Imprimis Extractum Afari & Essentia Ellebori nigri facta secundum artem atque ad consistentiam mellis seu pillularum redacta. Eleætuarium item caryocostinum apud Bauderonium, quæ semper ante consuetum podagricorum tempus, ac imprimis circa dicta assumi debent aliquot vicibus quater aut quinque semper observata victus ratione.

Pro potu sit Vinum Melissæ cum rad. Caryophyllatæ infusum in mensa pro haustu primo parcè tantum sumptum. Aut vinum Paracelsi Antipodagricum de quo supra de arthridite.

Cum ☉ le mensali misceri possunt ossa humana calcinata in cibis.

Hinc statim ad confortantia & diuretica accedendum.

Inter confortantia principale est Magisterium perlarū Riverii Regis Galliarū Medici de quo supra

pra. Maximè quoque in his affectibus profunt, cauteria seu Fontanellæ.

Ad præcautionem prodest fugere cruditates, quæ si fiant, castigandæ vomitionibus, manè, si facitè vomat, sin minus longè à prandio.

Nodosa modò non fuerit Podagra, his medicamentis curari potest.

Nodosa verò præter hæc requirit etiam curam externam, de qua postea.

Dolor seu Paroxysmus si adfit, dictis medicamentis non est fatigandus æger, sed quies imperanda, dolor mitigandus, & ne ad partem affectam affluat materia, præcavendum.

Dolor igitur intrà corpus exhibito laudano sedetur, præmisso tamen clystere.

Si adsit magna Plethora, vena secetur:

Adstringentia paulò altius à loco affecto versus partem internam adhibeantur, ut pulvis adstringentivus aceto & albumine ovorum exceptus, vel aqua adstringente, ut Myrtillorum, Centinodii, glandularum Quercus vel Cataplasmatibus ex fructibus acerbis, cotoneis, herbis, pyris, prunis, imprimis sylvestribus, sorbis, quibus addi potest farina lentium, cum pulvere balaustræ, Gallarum, rosarum, bistortæ; aut

tantum applicetur Bolus armenus cum lacte & pulvere radicis bistortæ ad formam Cataplasmatibus.

Supra partem affectam refrigerantia & dolorem sedantia imponenda. Communiter nec sine fructu fit Cataplasma è mica panis albi, verbi gratia ℥j. temperetur lacte super Aleutum, ne bulliat, contunditur & reducitur ad formam Cataplasmatibus addendo vitellorum ovorum ℥ij, Crociparum, calidè applicetur. Alii tantum in lacte tepido panem macerant paulisper & applicant de 5. in 5. horam renovando.

Nos hætenus habuimus in usu carnem bubulam, cuius frustum crudum sine pinguedine parti dolenti superligavimus, idque manè & vesperi mutavimus, atque ita feliciter dolorem sedavimus.

Balsamus Podagricus.

℞. ① li ad flavedinem calcinati ℥ij Balsamus mellis ℥ij
Podagricus.
silicium calcinatorum ℥ss

destilletur spiritus Δ ab initio lento per alembicum in cineribus (nam facitè ebulliunt) postea fortiori. Ab hoc spiritu auferatur phlegma, eum destillando ad tertias usq; quæ in cucurbita restitant, misce cum mastiche.

Oliba-

Olibano,
myrrha,
axungia humana,
gum. ammoniaco opopanace
bdellio an. ʒij,

destillentur adhuc semel per retortam, cum destillato misce æquales partes spiritus Vini atque ad usum serva.

Non quoq; inutile erit in hoc affectu vel totum spiritum ☉lis cum ∇ fontana temperatum tepidè adhibere, cum laciniis duplicatis, ut & oleo ꝑri per deliquium ex ☉le factum.

Tophaceam podagram præter ordinariam curam requirere externa, vide annotata mea in Crollium quæ huc transfer.

LEPRA,

Lepra an
curari
queat?

An lepra curari possit, subdubitatum est à multis; Elephantiasin quidem, hoc est, lepram incipientem vel aliquatenus progressam & à squammis, quas subinde in superficie corporis extantes habet, ita dictam, interdum curari posse & dogmatici profitentur & exempla seu observationes id testantur.

Lepram autè propriè dictam omnibusq; partibus confirmatam & absolutam sanari posse, id est, quod pernegant iidem.

Neq; verò vel ipsam naturam alicuius deficientiæ accusare licet, quæ nempe potestate divinâ

ordinata, dum sceta in sese & in mixtis Corporibus occultet arcana, quibus dextrè cognitis & in præparationem adductis, omnes morbos corpus humanum infestantes, quatenus tales sunt, nec aliquid extremi in sese continent, curabiles esse & credamus & ingenuè profiteamur. (de examine Leprosorum vide Foresti observatione 7. libri 4. Chirurgiæ, de Curatione vide Jul. Pulmariū in lapide philosophico, capite ultimo. It. cap. 6. de tinctura Basilii Valentini) Sic ita lepra curari possit; quomodo v. curetur, vulgares præceptiones haud docent, neque & vulgaria auxilia, quantumvis in iisdem multum spei & potestatis scientibus positum, multum videntur præstare posse.

☉ potabile Philosophorum, quod nempe vel in sola illa medicina universali latet, vel ex ipso ☉ philosophicè per menstruum mundi soluto fit, hos & alios morbos simplicissimos perfectè tollit.

Tinctura ☿nii supra de Podagra descripta præsertim exalta, & in summam spiritualitatem deducta ☉ potabili vix quicquam concedit.

Tinctura Corallorum vera & genuina iisdem viribus pollet. Hæc itaq; omnia & singula pro curanda lepra salutaria sunt.

Cognitis itaq; omnibus signis & ex eorum syndrome morbo perfectè cognito, cum iis medicamentis ita procedendum fuerit, ut, quia quod unicè desideramus, in promptu nō est, ☉ nempe Philosophicum, ita progrediamur, ne extra oleam ipsius methodi extravagari videamur.

1. Itaq; resolventia & mundificantia necessaria sunt.

Resolventia sunt omnia illa, quæ alioquin interiores viscerū obstructions solvunt, (☿ ☉ lat.) de quibus hætenus sæpius.

Mundificantia sunt specificum purgans, Arcanum Coralinum, ☿ dulcis pilulæ ☿ ales per secessum tantum purgantes.

Viridelli

vis, & usus.

2. Sunt specifica, inter quæ excellit Viridellus vulgaris (☉) cuius quidem præparatio est nulla, sed totum artificium consistit in dextra exhibitione (valet in quavis scabie.)

Mundificatis itaq; Corporibus sic procede: R. Viridelli dicti ℥ij dissolve in ℔x. vini, postea cola, huius Vini Cyathum β. cum potu ordinario (sæpius in die) qui sit vel vinum vel cerevisia (vinum præstat quia est morbus frigidus) vel decoctum ligni sassafras, Chynæ (decoctum fragariæ aliquid potest) vel aquæ communis semper exhibe in potu (cura absolvi potest Viridelli ℥j.) idque per septimanas 3. aut 4. continua.

Interdum sudores moveantur si initio difficulter erumpunt, Ergo quacunque ratione provocentur etiam per Laconicum sp. Vini scabies sponte decidit) à diaphoretico in peracutis vel potius cum tinctura ☿ videbis perfectam sanationem (interdum purgantia repetantur pro ægri & morbi natura.)

Cæterum specificum Viridelli crudi non separati, nec in alia Essentia medica divulsi hoc præstat, neque tamen adhuc manifestum est, an ex aliquo principio (☉ viride Vngaricum plurimum habet ☿) & ex quonam hæc proprietas dependeat. Verisimile est à ☿ id proficisci, quod in ☉lo excellens est, proximè accedens ad naturam ☿ ℥nii, ex quo Tinctura illa hætenus sæpè dicta paratur. Quod si ☉li ☿ volatile seu Embryonatum paratum fuerit (vide quæstionem 8. Theorem. tractatu de opio meo) id quod ostensum est in præparatione ☿ ☉li narcotici (fixi) idque per se sine additamento sublimatū (in cinē niedrigen folsen paulatim iniiciendo ☿ alembico ablato, rursusq; apposito) ut relinquat omnes suas fæces & postea cum dimidia parte ☉ ☿ puri mixtum, & per retortam igne suppressionis extremo loco dato, destillatum fuerit, in oleum rubrum transit, cui si admiscue-

Essentia ☿ris ☉li.

ris

vis aliquid aceti. destillati, descendit pulvis spadicei coloris & spiritus. Olei qui sese miscet cum aceto. pulvis ille diligenter edulcoratur aqua frigida, postea cum sp. Vini extrahitur in loco calido (vase clauso) & dulcissima essentia & Olei tandem (si per 8. dies steterit) supernatat in forma olei, quam etiam à spiritu Vini separa & serva. Hæc dulcissima & Olei essentia æquipollet viribus suis Tincturæ Jnni & mirabiles effectus. Dulce facit, dos. à gr. j. usq; ad iij in aqua melissæ, noxios humores totius corporis expellit, & stimulat, uterum rectificat, eiusque motus inordinatos sistit, & in utroq; sexu prolificam vim seminis ad liberorum generationem operatur. In aqua Petroselinii idem penè præstat, sed insuper hydropem curat perfectè. Vfus autem istius essentia aliquandiu continuandus.

Post absolutam curam solet quandoq; scabrities cutis molestia remanere: Sic enim posteaquam ex centro ad Peripheriam noxa per nobilia illa medicamenta insensibilibus transpirationibus fuerit extrusa (ex Galminoso stiptico) sponte quidem sua tandem omnes squamulae & scabies decedit.

Nihilominus tamen exterior cutis durior scabra remanet. Hanc deinceps infessiones ex

mollificantibus paratæ mitigant & emolliunt, perfectissimam autem & absolutissimam lævigationem cutis à balneo præstat inunctio cū oleo viperino vel colubrino (cutis viperæ vel colubri adiciatur, habet signaturam morbi.) confirmata est hæc curatio in tribus primariis personis.

ELEPHANTIASIS.

Elephantiasis in habitu si sit, quia partium substantia læsa, & quasi universali cancro infecta, curari nullo modo potest, si verò incipiens sit, nec cum semine à parentibus propagata in filios, omninò curabilis est.

Quate instituta victus ratione humectante purgetur statim æger Cholagogis, Eccoproticis, cassia, Carthamo, diascbesten & aliis & si indicantia permittant, venasceatur.

Deinde coquatur humor iis medicamentis, quæ ad melancholiam incidendam & jecoris lienisq; obstructiones tollendas præscribuntur. Hinc ea, quæ humores tales educere possunt, offerantur, continuatis semper per 3. ð purgantibus: utatur per alios 3. Apozemate aperiente, præparante & iterum purgetur, idq; toties, donec corpus optimè purgatum sit, & ab omni Cachochymia liberum, sæpius oblato etiam ð laxativo, & ð cum

*Firet inf-
gnes & is
Oli.*

ole quo facto ad ea, quæ Epatis intemperiem emendant, accedendum, ad frigida scilicet Epatica & ad appropriata.

Hinc adea, quæ in superficie corporis existentem malorum humorum abundantiam, causam mali existentem expellunt, progrediendum.

Quibus omnibus palmā præripit præscripta sequens Viperarum præparatio, de qua etiam supra de Phtisi. R. tres vel quatuor viperas abjectis intestinis reservatō corde, epate & capite excoriatis, inde ollæ vitreæ, quā superius cum suo operculo claudere, relicto exiguo in medio foramine, adhibe ad Δ Carbonum lentum ollam, donec humiditas in ipsis excedens exhalet, & exsiccentur, ut in pulverem comminui possint: aut idem commodius fiet in furno vel arena. Hujus pulveris.

R. $\mathfrak{z}\text{ij}$ radice angelica

Valeriana ana $\mathfrak{z}\text{ss}$

ad $\mathfrak{H}\text{ij}$ vel $\mathfrak{z}\text{j}$ additis gutt. ij. sp. Oli, quo assumpto æger in lecto sudet.

Huic succedere possunt trochisci de vipera à $\mathfrak{D}\text{ss}$ ad $\mathfrak{z}\text{j}$. It. præparatio Viperina saccharina Querceani in trochiscos redacta, vel etiam Bezoardicum animale.

Potus sit emulsio seminum melonæ, citrulli cum decocto

sarsaparillæ, ita ut in $\mathfrak{lb}\text{xij}$ aquæ coquatur $\mathfrak{lb}\text{ss}$. sarsaparillæ.

Sæpius quoque in die assumat Alcohol serpentum cum ana sacchari mistum. Opiata ex illa cum conserva rosarum, corticum citii & florum nymphææ cui addantur gutt. aliquot Oportabilis Anglici, aut sæpius exhibeatur Mithridatium cæleste Quercetani.

Possunt quoque interfici Viperæ in Vino & illud vinum propinari, ut, aliquot viperæ in vitrum capax indantur & superfundatur sp. V. sive vinum ardens & in ipso relinquantur dies 8. Hinc extrahantur. De hoc vino vel per se vel cum aliis misto capiat sæpe in die: imprimis manè & vesperi, toto curationis tempore æger à \odot abstineat.

Aliqui Curationem hoc modo promittunt: post evacuationem universalem & particularem totum corpus inungatur sequente Vnguento:

R. Terebinthina clara $\mathfrak{z}\text{ss}$

vitellorum ovorum No. vj.

Misce: postea adde cerussa subtilissimè pulverisat. $\mathfrak{z}\text{ss}$.

affunde acet. $\mathfrak{z}\text{ii}\mathfrak{ss}$.

M. & F. Vnguentum: Eo inungatur corpus, ne quid maneat cuti adhærens, cutis abluatur lacte. Hoc vnguento inungatur totum corpus bis vel ter, postea ingrediatur Balneum siccum: post

post priorem inunctionem in Balneo apponendæ sunt Cucurbitulæ brachiis, humeris & supra genua. Et cum sequente Unguento inungendum erit totum Corpus die una, die sequente cum præcedenti, & sic progrediendum, donec omnis scabies & furfures sublatis, & remanebit cutis humida & atida, & tunc plus olei laurini addendum sequenti unguento, atque corpus ut antea iterum inungendum. Unguentum tale est:

℞ rad. Elenii ℥ij
altheæ ℥iij
pinguedinis porcini lbij
lithargyri ʒ,
mastichis
olibani
sarcocolla,
myrrha
a. oēs Epaticæ an. ℥ij
ol. Chamomilla
anethi,
laurini an. ℥ij
terebinthina ℥j
styracis liquida
butyri recentis an. ℥ij
℥= ℥ij

Ceræ q. s. f. l. a. Unguentum. Po-
stea ℞. huius Unguenti,

℥ ol. laurini an. ℥iij
styracis calamita ℥j.

M. & cum hoc inunge totum Corpus, si minus forte, adde plus olei laurini ad libitum. Si adsit tinea, evellendi capilli.

Si morbus est diuturnus per duos annos sequentes Vere & Autumno semper optimè purgandum corpus, & si aliquid renascitur in aliquo loco, inungendus est locus Unguento dicto posteriori.

L V E S V E N E R E A.

Lues Quæra (frater Basilius Valentinus qui vixit tempore Maximiliani, appellavit die *neue Krieger Kranckheit*) nisi manifestissimè tuberculis & pustulis hinc inde in toto Corpore, præsertim verò circa frontem, obscuras partes & ad femora præsertim versus genua prorumpentibus se prodit, sæpius occulta est, facileque imponit, ne vel recens rectè curetur, vel inveterata difficulter cedat.

Accuratò itaque iudiciò opus est, quod unicè dependet ex confessione ipsius patientis (medicus in interrogando sit πολύτροπος, ne æger diffidat.) Præter enim illos manifestos gradus, quos Fernelius 4. distinxit, plures sunt propter communia cum aliis morbis symptomata, vix in cognitionem pervenientes. Eos omnes & singulos indicabit concubitus contagiosus, vel cum scorto infecto patrat. Eius itaq; si conscius fuerit patiens, ut symptomata fuerint communia, nihilominus si omnia rectè

*Signa lue
venerea
infecti.*

fieri debeant, non aliter quàm à
lue *Œrea* infectus patiens tra-
ctandus fuerit,

Constante itaq; hoc Canone
1. si quis dolores in coxis, hume-
ris & medijs artubus habuerit,
neutiquam aliis externis appa-
rentibus signis, infectus tamen
credendus est. 2. Si quis serpi-
gine, Lichene infectatus in super
Mariscas ani, postulosam scabi-
em in cute corporis, colli vel ca-
pitis haberet, nec tamen infesta-
retur doloribus artuum, si cano-
nem generalem fateretur, eadem
censurâ censendus. 3. Si condy-
lomata, Mariscæ, & hæmorrhoi-
des cæcæ anum vel partes obse-
nas possiderent, doloribus artu-
um vel nullis vel aliquibus præ-
sentibus, modo canonem gene-
ralem suppleat, ab infectorum
numero non excludendus est. 4.
In vivacissimo alioquin corpore,
si Verruca informes & grandio-
res, præsertim in manibus, It, ad
labia & in pedibus prominere
& Canon hic locum haberet, u-
trique ab infectione communem
haud judicabis. 5. cum quis Cæ-
bucâ laboraret, aut post coitum
ductus virgæ tumoribus obstru-
eretur cum calore & inflamma-
tione, aut si ulcus penis post pri-
ora pateretur, siue doloribus ar-
tuum & capitis vexaretur siue
seu, non poterit non numero
Gallicanorum accenseri. 6. Si

quis bubonibus divexatus, præ-
tereaq; scabiosus circa pudenda
esset, neque tamen dolores artu-
um pateretur, vel etiam iisdem
infestaretur, & Canoni priori
nomen dedisset suum, haud li-
ber ab infectione pronunciari
possit. 7. Quanquam hæc omnia
locum non habent, & corpus
absolutè purum apparet: In in-
terlunijis verò aerisq; & tempe-
statum vicissitudinibus, in extre-
mitatibus corporis, manibus, pe-
dibus, imò etiam in capite, dolo-
ribus impetitur, nihilominus u-
bi se semel confessionarium præ-
buit, huius morbi primordis
initiatu habetur.

Ab his signis & certis indiciis
aliqualis infectionis multum si-
tum est in probè cognoscendo
tempore durationis. Hinc igitur
morbus recens aut noviter con-
tractus ab inveterato ritè discer-
nendus fuerit, ille breviorē
prætereaque faciliorem, hic lon-
giorem & artificiosiorē curam
requirit. Vtraq; fundamentum
& basin collocat in *Œ* seu argēto
vivo ritè recteq; parato opus ta-
men est vehiculis, quæ suppedi-
tabunt decoctis ligni Guajaci, ta-
dicis sarsaparillæ, (sarsaparillæ
capillamenta ne abiciantur,
sunt nimirum virtutis maxima)
radicis Chynæ, ligni sassafras, de-
coctū scobis ligni querni in his
locis pauperibus maximè pro-
fuit,

fuit, interdum plus quàm lignum sanctum.

Nota:

Aqua Perficariæ extremò Mense Septembri & Octobri collecta & destillata per alembicum ab innata quadam proprietate plurimum prodest (vide Platerum de defœdatione cutis. It. medullam destillatoriam de syrîpîs & spiritibus.)

Recentem infectionem unius anni sic curabis: Exhibe 1. ℞ dulcem à gr. xvj ad xx. & xxx. idque 2. vel 3. diebus continuò fac, ita tamen, ne ab initio dosis auctior sed remissior sit: postea in decoctis usualibus hydrotica usurpètur, si opus fuerit. 2. ℞ dulcis impuritates corporis educucet, ac tandem iterum ad hydrotica redeundum.

Hydrotica sunt spiritus Guajaci, mixtura simplex, aqua Theriacalis Crollii. It. Perficariæ arcanum. diæta, sal est conservator Balsami nostri; malè ergò in lue Gallica infectis Medici vulgaris Solis usum prohibent. Æstate, horis meridianis scilicet potest se æger aëri committere.

Si morbus inveteratus planè fuerit, hæc leniora locum habere nequeunt, præsertim si symptomata urgètiora valdè molesta sint, ipsumque corpus undi-

quaq; à morbo ipso, tamen non protus, devictum.

Hic itaq; purgationes ℞ ales maximè locum habent.

Quin imò sudores non nisi à ℞ alibus fixis vel in spiritum aëtis excitari debent.

Principem locum inter purgantia tenent ℞ - ℞ Crollii. It. Arcanum Corallinum, (purgantia *ἀνὰ καὶ κατὰ*, Vomitus nimirum omnis necessarius est pro salivatione faciliiori.)

Nota:

In inveteratâ lue, quemadmodum purgationes per ℞ tantum sunt instituendæ, quæ nempe nō semel atq; iterum, sed interdum diebus 3. aut 4. continuis peragendæ (progrediendo quotidie à dosi minori ad majorem) ita ut ab exhibitione eiusdem salivatio (in salivationibus ægri nonnunquam se pessimè habent, sed res in vado, ideoq; medicus bono sit animo) (sive sponte sequatur, sive ulterius provocetur, quæ instar certissimi signi (ideoq; nō inhibenda) est habenda futuræ sanitatis (in ea nimirum curæ Cardo.) Ea igitur prudenter observanda, promovetur illa, si fiat masticatorium ex mastichis pulvere ℞ j & granis aliquot, puta à 3. usq; ad 8. ℞ - ℞ dulcis cū melle in pastillos formati & masticati (vix masticetur ultra 8. horæ.

Quo

Quo signò habitò purgationes deinceps sunt omittendæ (nō tamen ante dies 4. licet primis diebus salivationē promoveant) & solum excoriationi oris, gingivarum & linguæ prospiciendum (victus sit deglutitionis facilioris, verbi gratiā, juscula & nutritiva superdata, acria evitentur) cui sanè gargarismus ex solo \ominus & ∇ communi factus inservit, quo identidem & singulis horis os colluendum est, calidè atque ita pergendum.

Providè tamen prospiciendum est, ne fluxus ille salivationis citò restringatur (NB. Gargarismi adstringentes in salivatione medentur) quod verendum haud fuerit, si Gargarismus prædictus continuò in usum trahatur, qui tantum abest, ut fluxum illum impediatur, ut potius promoveat. (ne saliva in somno devoretur, nodulus strophili in muria tinctus dentibus interferatur, ut ita hiato oris patente, colluvies liberius effluat) ad cuius spontaneam cessationem, si symptomata evidentiora etiam cessarint, probè quidem cura peracta est, sin minus, aut prædicta ∇ alis mundificatio repetenda, ac salivatio instauranda, aut ad diaphoretica tantum sed ∇ alia progrediendum.

Diaphoretica ∇ alia sunt duo (spirit⁹ ∇ rubeus, spiritus ∇ sim-

plex) albus & rubeus uterq; fit ex ∇ sed diversis operationibus.

Illud est huiusmodi \Re . ∇ pu-^{Spiritus} rissimi seu CrySTALLINI part. j. terre ∇ rii albus rubræ argillaceæ part. iij. pulveri-^{seu oleum} setur ∇ tenuiter, deinceps misce ∇ album.

illum cum prædicta terra, ita tamen, ut cum aqua communi fortiter invicem agitata miscantur & in unam massam transeant. Ex hac fac globulos, luscis non absimiles, & exsicca diligenter in umbra, non in \odot le. Hinc ex retorta vitrea (recipiente non admodum magno, spiritus nimirum paucus nec validus) per arenam & Δ suppressionis horis 2. (sed paulatim) pelle Δ fortiori paulatim, & prodi e-legans spiritus ∇ , in fine sublimabitur quidè non nihil de ∇ residuo, quod tandem operatione hac finita collige, & cum recenti terra rubea misce, in globulos forma & exsicca, exindeq; destillatione consuetâ spiritus urge, idq; aliquoties repete, donec totus ∇ in liquorem (saporis subacidi) abierit, quem in vase probè clauso mundo serva, nec unquam vires perdit.

Rubeus spiritus vel oleum ru-^{Spiritus} brum ∇ est huiusmodi: \Re . argen- ^{∇ rii Ru-} ti vivi purissimi ∇ ti q. v. tere su-^{beus seu o-} per marmoris pulverem impal-^{leum ∇ ru-} pabilem, quem cum limatura beum.

∇ ris ana pone in tabula vitrea (solvier Taffel) in locum humidum

dum & aliquot septimanarum spacio (in Majo, Junio & Julio) in cella frigida resolvetur in oleū flavū, quod diligenter collige. Ex residuo capite mortuo (ex fecibus non calcinatis) sine igne (aliās nimirū evaporet) ⊖ extrahitur. Vt ex ♂ & ♀ extrahe ⊖ beneficio aquæ communis, illudq; vicissim coagulatum cum oleo junge, & fiet id aurei vel Crocei coloris, coaguletur. Hoc oleū cū ⊖ suo destilla ex cucurbita humili (flaches Kölsbichen/ vasa quò humiliora, eò meliora) in arena donec ∇ clara ascendat, qua protinus destillatā Δ auge & ascendet rubedo in alembicum istar Croci, quæ partim per rostrum Alembici (hoc non sit nimis longum) colligenda, partim hæret in alembico instar butyri. Vrge itaq; destillationem Δ fortiori, donec nihil amplius in alembicum ascenderit. Vasis refrigeratis alembicus aufertur & in cucurbitam phlegma prius destillatum funditur, ita ut quicquid rubedinis ad spōdilia eiusdem fuerit sublatum possit cum ∇ ista ablui & quod in fundo resistit, jungi. Quo factō Alembicus denuò apponitur & repetitur seu restauratur destillatio prior. Vix in calefcente Alembico à subtilissimis vaporibus, illud quod continebatur in alembico, paulatim liquefeit & per

rostrum rubicundissimè exstillat, summo studio colligendum cum prius destillato oleo rubro. Quod si porriò nihil amplius rubedinis exstillare poterit, remove excipulum, & in alio phlegma veniens, veluti in prima destillatione factum, collige, quò identidem collectō rursus auctiori Δ gradu rubedo est colligenda, quæ partim rursus exstillat, partim in alembico detinetur, tot vicibus deinde provocanda, quot opus fuerit.

Vtriusque Diaphoretici magnus est usus, imprimis verò rubei, cuius gj vel ij. in aqua theriacali mistura simplici in spiritu Guaiaci cum debitis vehiculis (decocto Chynæ) imprimis verò in aqua persicariæ (si placet, interdum addatur ∇ Tabaci) exhibitæ per sudores omne expediunt quodcunq; in corpore noxium, haud cedit aliis medicamentis: pustulæ sponte cadunt, tubercula minuuntur, dolores sopiuntur, ac ulcera fœdita manantia exsiccantur & consolidantur.

Quod si autem contumacissima fuerint, leni illinitione ac plumaceolo fortinsecus tacta, felicius curantur. Huius olei usus est alius in putridis & fistulosis ulceribus altis: It. in capite valdè infecto. Vix nimirū semel atq; iterum eodem oleo tacta, &

aliquando sudoribus provocatis.
per idem paulò post curantur
felicissimè.

Nulla lues adeò firma, quin
hisce cedat, modò vires con-
stant, quæ semper requiruntur,
sudori sufficientes.

Spiritus albi usus est idem, sed effectus remissior, nisi subinde continuatione quadam malum ipsum superetur, & tandem omnia miteſcant.

Ab hisce igitur hactenus enumeratis lues ♀rea etiam inveteratissima facillè curatur, modò omnia rectè correspondetint, ut exinde Medicus de symptomatum molestiis hand anxius esse possit vel debeat.

Nonnunquam verò à morbo Gallico benè curatio relictæ reliquæ, tanquam symptomatum soboles altius infixæ etiam subsidiarias manus medicas & quidem non segnes, sed curiosas postulant. Hic itaq; ubi factò opus fuerit, aut prior methodus revocanda, aut alia in auxilium accersenda.

Ex multitudine nimirum & frequetia τὰν βονθρητῶν sæpè Medicus partim ut rectè faciat, partim ut patientem honestè fallat, instructior sit, nec posteaquam vulgaria cespitare visa fuerint, temerè declinandum, sed consultius pergendum: quin imò sepius intromissus inquilinus

hostis inducias non fert, quibus
præsentēs manus auxiliārēs na-
tura desideret, præsertim ubi
fluxiones malignæ frequenter
methodum medendi invertunt,
aut nova symptomata pariunt.
Sic dolores lancinantes: It. ul-
cera præsertim faucium & colli,
tumores quoq; & calli seu nodu-
litates, topi, adedò altas radices
egerunt, ut à felicissimis Deo-
rumq; quasi manibus expugnari
non poterint. Quod ubi usu ve-
nerit, præter jam semel atq; ite-
rum institutam curam imò in-
terdum in cursu ipsius curæ & al-
ia sunt accersenda auxilia, de
quibus egimus ordine.

Dolor Capitis sæpenumero
in inveterata lue à medicamen-
tis haud evincitur. Sic artuum
dolores sæpissimè recrudescunt.

Quamvis autem etiam aliud
oleum ♀ in eiusmodi casibus
maximopere profit, fluxiones
♀reas ex capite & aliis subjectis
partibus tollat, nihilominus ex-
terna quoque sunt accersenda.

Oleum ☿ Diaphoreticum.

Oleum ☿ dictū sic fit: R. ☿. Oleum ☿
purissimi q. placet, pulverisatus Diaphore-
solvatur super tabulas stanneas tunc.
(tinnern Blech) hoc est, ferreas
stanno obductas per deliquium,
solutio destilletur sp. V. tantisper
(scilicet)

(scilicet cohobando sæpius) donec spiritus acefcat, quem serva. Dos. à gij ad vj in decoctis vel vehiculis appropriatis.

Externa sunt Emplastra, quale est illud Magistrale Vigonis de Ranis: nobile est illud, cuius mentionem facit Platerus in observationum lib. 3. de defœdatione pag. 679. Hoc Emplastrum supra alutam extensum, capiti rato applicandum est, & gestandum, donec dolores remittant: sæpius tamen renovandū, quandoquidem propter madorem, quem extrahit ex capite, non nihil viviatur. Similia Emplastra videantur apud Practicos. Hæc autem Emplastra etiam doloribus artuum ex lue ♀ maximè conveniunt.

Balnea quidem apud Rulandum centuriæ 10. Curatione 2, parum juvant.

Cavitates porrò faucium cum excoriatione & Vvulæ amissione, quanquam ulcera invadunt maligna, & ad narium usque amplitudinem pertingentia, ea non nisi è fluxionibus perpetuis & malignis redduntur scedita cum ardore & magno cruciatu.

Horum Curas à medicamentis internis quandoque perfici deprehensum est; sæpe tamen post multa tentata remedia interna nihil perficitur.

Hic maximè commendantur

Gargarismi & linimenta alia. Præstantissimus est Gargarismus ad affectus oris descriptus, qui mundificat, & exsiccet.

Quod si nec sic quidè aliquid perficitur, ∇ viridis eodem loco tradita cum penicillis vel cum gossypio ad faucium cavitates eas madefaciendo & tangendo, exulcerationem funditus mundat & egregiè sanat.

Interdum tam maligna sunt, ut hisce non cedant, præsertim si profunda sint, & ad ossa palati pervenerint.

Præstantissimum est ☉ solutum hoc modo.

℞. ☉ fusi,

☉ purificati.

☉ rocheana ʒj

adde dimidium libellū ☉ foliati, tere invicem prudenter imbibendo cum guttis aliquot spiritus ☉ li & diutius in marmore tere: postea super hanc mixturam in cucurbita parva funde sp. Vini ad supereminentiā 2. digitorum, relinque aliquandiu in cineribus vase probè obturato, postea parum per ebulliat, ut ☉ lia solvantur, spiritus verò flavescet. Postea evoca spiritum Vini per alembicum ad ficcitatem, affunde recetem spir. Vini & vicissim digere in cineribus, atque ita sp. Vini ☉ foliatum solvit, & salia relinquit in fundo. Hæc extractionem poteris secundò atq;

Cc 2

etiam

☉ solutū.

etiam tertio repetere, donec nempe ☉ planè solutum & extractum sit. Extremò destillando evoca sp. Vini ad siccitatem ☉ cui affunde spiritum Terebinthinæ clarissimū ad super emin. j. vel alterius digiti & relinque per 8. ☿ in loco calido, donec nempe ☉ omne solutū sit. Hoc ☉ soluto tange cum bombace quotidie bis locum affectū (initio rodere videtur, sed paulatim cessat.) ac insuper utere Gargarismis, & videbis curationem speratam. Eadem solutio & Extractio ☉ is valet in ulcerib⁹ externis nullam sanationem recipientibus ☿ habet insigne vim incarnativam.) Idem præstat oleum commune, in quo ☿ rubeus ebulliendo fuerit transumptus, & ipsum oleum tandem nigerrimum evaserit.

In Tumoribus Gallicanis, Tophis & nodositatibus ossium ingentibus & acerbis doloribus plerumq; noctu vehementer affligentibus Emplastra quidem suprā enumerata multum prosunt. It. Platerus parte 3. praxeos p. 505. nonnulla recenset elegantia. Est tamen præstantissimum quod sequitur:

℞. Vnguenti aurei officialis ℥ij

☿ ℥j.

M.& cum panno linteo tumoribus superimposito per unum atque alterum diem: locus tamen

tophaceus prius cum Vino rubro lavandus est, sic feliciter cedunt. In valde tamen antiquis tumoribus diutius pergendum, sed tamen non cum applicatione in forma Emplastri, sed tantum inunctione quotidiana bis vel ter.

Absumptis doloribus & tumorib⁹ locus affectus deinceps fovendus est linteo butyro non falso inuncto, & ex vino loto, sic non tumor tantum absimitur, sed omnes humiditates vitiosæ ex toto illo membro tumeroso extrahuntur, deinceps vix unquam aut raro recrudescunt eiusmodi tuberositatibus (si tumor hic non cedit, aperiatur ille, exprimatur, mundificetur) Exemplum habui in nobilissimæ fæminæ brachio.

Cutis defædatio externa est multiplex, sunt pustulæ, Vesiculæ, Verruæ, ficus, scabies, serpigines, lichenes, & alia species variæ innumerabilesq; , quæ hanc varietatem sortiuntur pro ratione subiectorum.

Extra nimirum controversiâ est luis ☿ in externo habitu corporis tot species reperiri, quot penè sunt individua: veneno nempe sese humoribus corporis seu potius cum sanguine ita distemperante, ut quotquot varietates saluū in sanguine dominantur, vel etiam lateant, tot etiam

etiam diversitates extrinsecus appareant, efflorescentiâ nempe tanquam fructu dirigēte sese ad naturam & suæ radicis mineram.

Isthæc omnia externa vitia cutis curis internis præsertim Scialibus plerumq; cedunt & sanantur. Sæpenumero tamen contumacia morbi tam altè radices egit, ut internis medicamentis ad pipheriam corporis pertinentibus quidem, nihilominus ex toto mali mineram in habitum corporis transplantatam, ibiq; radicatam avertuncare nequeant. Vt itaq; in hisce casibus solertia Medici ubiq; præsens sit, sic procedendum:

1. Pustulæ & Exanthemata sic curantur:

R. \mathfrak{Q} vivi \mathfrak{z} iii
 \mathfrak{D} \mathfrak{z} ij

solve utrumque seorsim in aqua fort. solutiones postea confunde, & ex solutis destilla in arena ∇ igne valido per retortam vel cucurbitam. Liquorem prolectum destilla in leni balneo, donec nihil ampliùs progredi videatur, liquorem restitantiem serva. Cum hoc liquore tange plumaceolo pustulas Verrucas vesiculas seorsim quotidie vel semel tantum & protinus nigrescunt & emoriuntur scia: relinque ita (non ulterius inungendo) per quatriddum & sponte cadunt crustulæ, quandoque butyro re-

centi illinendæ, si sponte cadere nolint: Post casum R. sacchari hni in aqua rosarum dissoluti locum relictum illinc, (plumaceolo aliquot, vix novies antequam sanentur) cum hac solutione & sanantur lituræ evanescentibus simul rubeis maculis.

2. Idem præstat Oleum \oplus per deliquium

R. \oplus part. j.

\oplus part. ij.

Oleum \oplus

M. & in catillo succède cum carbone vel papyro, donec deflagarit, postea quo remansit, solve deliquio in cella, autingere in vesicam suillam, quam diligenter clausam merge in aquam & citò dissolvetur (mittatur per bombacem) Huius usus idem est cum superiore.

Scabies, serpigines, Lichenes, It. fissuræ in volis manuum & plantis pedum, præcedentibus universalibus haud exterminabiles tandem sic curantur optimè: R. Axungia porcina quantum placet M. cum oleo \mathfrak{q} per deliquium factò, donec fiat Vnguentum acre, (quod iustu deprehendes) Hoc unguento inunge partes dictas manè & vespèri.

Quod si autem hoc Vnguento parum profeceris, loco olei \mathfrak{q} cum axungia porcina misce oleum \oplus li & fiet acrius. Quod sine Aqua sic quidè profeceris, R. \mathfrak{Q} \mathfrak{z} ss \mathfrak{Q} rialis.

Coque in ∇ persicar. ss (∇ plan-
tag. etiam prodest) in vase terreo
vitreato, donec $\text{℥} \text{ss}$ sit planè
solutus, postea cola & serva.
Cum hac solutione quotidie bis
locum affectum inunge seu tan-
ge, sanabitur. Vide etiam de hac
aqua infra.

Eadem solutione Hæmor-
rhoides Cæcæ, mariscæ in ano &
obscænis illitæ exsiccantur & ca-
dunt.

Nota:

Cautela.

℥ Cum spir. Vini (quod à qui-
busdam Chymicis fieri solet) ne
inungatur. Hic nimirum ℥ san-
guinem inflamat, & à locis di-
stantissimis ad cor defert, unde
sputationes cruentæ, aliaq; sym-
ptomata gravissima, tandemque
ipsa patientis destructio.

Vlcera Gal-
lica.

Vlcera externa à lue ℥ rea re-
ctissimè mundificantur cum o-
leo olivarum. (vel oleo papave-
ris expresso quod est par vel me-
lius) spiritu $\text{℥} \text{ss}$ rubro impræg-
nato, ut supra: Vel mundifican-
tur cum hoc Unguento: \mathfrak{R} . Vi-
tellū ovi ad duritiem cocti No.
j. deinde in sartagine mellis opt.
 \mathfrak{zj} . liquefac leniter, & misce vitel-
lum beneficio pistilli cum melle
diligenter, donec abeant in me-
dicamentum spadicum seu
brunnum, quo utere; quod si i-
dem acrius reddendum fuerit,
admisce \mathfrak{zj} vel \mathfrak{ss} $\text{℥} \text{ss}$ diligēter.

Hoc unguentum in ulceribus
putridis, It. in fistulis Gallicis
maximoperè utile est & egregiè
mundificat: quo tamen ita uten-
dum fuerit, donec omnes partes
putridæ fuerint remotæ.

Quod si verò opus sit ulterio-
ri mundificatione, regredien-
dum est ad prius. Vulgò utuntur
Unguento Ægyptiaco sed parū
prosperè (propter \oplus) In his ni-
mirum ulceribus potius corro-
dendo, quàm separando operas
suas absolvit. Præterea Ægyptia-
cum ossa nigredine (nota: ubi os
cariosum, curatio irrita est, nisi
caries avertatur vel Chirurgi o-
pera vel ∇ ℥ ali) inficit, quod o-
mninò evitandum fuerit. Hæc
verò unguenta talia non pa-
trant.

Posteaquam ulcera probè fue-
rint mundificata, consolidatio
sequenti Emplastro perficitur,
quod Elegans est & in aliis ulce-
ribus putridis mundificatis val-
dè utile. Idem Emplastrum sa-
nat vulnera non usquequaque
profunda. Est præterea sarcoti-
cum & Epuloticum præstantissi-
mum. Fit autem hoc modo:

\mathfrak{R} . Lithargyri optimè pulverisati
 \mathfrak{ziii}

olei olivarum \mathfrak{zviij} .

Coque lento Δ usq; ad brunnita-
tem. Quò factò liquefac Ceram
in alio vasculo pondere \mathfrak{zij} & li-
quefactam affunde Lithargyrū
cochle-

cochleari, agita & M. diligenter
& forma Magdaleones.

Quod si verò ulcera fuerint
admodum contumacia, ceu sæ-
pe solet fieri, substituatur Empla-
strum sequens:

R. Lithargyri ℥ij
ol. olivarum
lini an. ℥ij

Coque denuò ad brunnitatem
cum cera liquef. ℥ij. Admisce
tandem

pulveris myrrhæ rubæ ℥j
lapid. Calaminaris
Thutia pulverisata an. ℥ij

(non præparata & extincta) M. ex-
tra Δ & serva. Hæc quidem sunt
utilia & ulcerata valdè siccant &
sanant. Fit tamen nihilominus
ut ulcera Gallica neutiquam ab
eiusmodi penitus curari possint.
In hoc casu præstantissimum est
Vnguentum sequens:

R. Aloës Epaticæ ℥ij
Croci Otis ℥ss
thuris ℥ij
Mumia ℥i ss
mellis ℥j
terebinthina ℥ss
vitell. ovi No. j.

Misce & contunde omnia donec
F. Vnguentum, quod in petiis
applicari, it. cum turundis in fo-
ramina intrudi potest, præce-
dente semper Vnguento mundi-
ficante alterutro.

Solent porro in lue Quæa Bu-
bones circa inguina apparere,

præsertim quando eiusmodi in-
fecta Corpora febribus malignis
corripiuntur.

Licet verò eiusmodi bubones
sæpius febrium pestilentialium
symptomata sint, veneno nem-
pe exonerante sese ad locum ig-
nobilem, emunctorii inferio-
ris: nunquam tamen tales extra
infectionis tempus & modum
inter pestilentialia symptomata
& signa referendi sunt: apparent
verò Crebrius in sanguineis, a-
lioquin rarò vel nunquam gra-
vissimæ luis Quæa morbo appa-
rent quasi obnoxiiis occultante
scilicet eleganti habitu corporis
hostem inquilinum ad inguina
protrudentis.

Hoc itaque modò eiusmodi
Tumores luis Quæa à peste di-
stinguendi sunt;

Simplicissimus curandi mo-
dus est huiusmodi: I. maturan-
dus est bubo cum Emplastro di-
achyli (nam semper maturatio-
ne opus est) vel bubo acet. ma-
defactus & buboni impositus, *scutiense est*
oleum Quæa nigrum di-
scutiense est
præstantis-
simum.
quo intumescente remoto alius
applicetur, quo Emplastro vel
bubone quotidie bis appposito,
ut tandem emolle scat: tandem
scalpellò aperiendus & sanies
cum pure & cruore exprimen-
da: postea Opodeldoch appli-
candum quod nunquam coale-
scere sinit ulcus, priusquàm omnia
fundamentaliter fuerint sanata.

Cate-

Cæterum in hac ipsa cura, quemadmodum in reliquis omnibus Luis Qreæ symptomatibus nihil remittendum est, de interiore cura. Quin imò deprehensum est sæpe eiusmodi extuberantias inguinales solo repetito Q (Q a vel oleo Q) tandem disparuisse: minerâ nempe mali per internam Q alem operationem funditus eliminatâ.

Recentissimum Luis Qreæ symptoma est, Crystallinæ, quam vocant, vesiculam nempe ad glandem membri virilis adnascentem translucidam, indeque nominis ratio nata est.

Est alioquin lethalis, si remediis exquisitè factis non curetur. Ferrum non patitur, nec leviter coalescit locus affectus, etiam remediis alioquin ulcerationibus Qreis præsentibus.

Solus spiritus Tabaci laudem hîc invenit, nihilominus internâ curâ subinde administratâ, quæ tandem felicissimè absolvit omnia, ubi hæc ipsa vesicula prius fuerit mortificata (vesiculâ jam mortificatâ aliquoties hoc spiritu tacta sponte evanescit) tangatur ergo cû spiritu Tabaci quinquies ad summum & sponte evanescit, idq; fiat jacente patiente, alioquin ad levem tactum spiritus Tabaci stans procumbit humi bos (hoc est fideratus cadit & convellitur) Vide suprà de

Tabaco spiritu. Hac luem Qreæ curandi methodo lucratum esse confessus est aliquot mille aures ducatos idemque affirmare possum mihi in tota mea praxi nullam curationem feliciter successisse hac ipsa, quàm perfectè & candidè jam vobis trado & communido.

Luis Qreæ curandæ modi à varijs varij excogitati sunt.

E vulgaribus sequens est probatissimus. 1. Optimè purgetur corpus apozemate aliquo aut opiâtâ; vulgò solum utuntur confectione Hamech cû electuario diacarthami aut è succo rosarum v. gr. Zij in decocto communi purgante. 2. Post purgationem si adsit Plethora magna, potest aperiri Vena, aliter nullo modo. 3. Hinc F. Unguentum ex tj vel pluribus axungia porci recentis si haberi potest aut reservatâ, non rancidâ nec salitâ, & Q Vivi Zij vel plures in succo limonum vel quod melius in Terebinthinâ extincti.

Ex hoc unguento inungantur ad fornacem genua ac tibiae, & si morbus vehemens est, etiam spina.

Quò factò quartò sensim sudor provocetur, cooperiendo ægrû instrumento ad hunc morbum proprio, cui circa pedes carbonēs imponantur ardentes, ut eò sudet melius, oportet ut fiat in cubi-

cubiculo calefacto vel optimè clauso, ut impediatur perspiratio & evacuatio integra fiat. Vngatur semel primis diebus tribus, tempore matutino. 4. aut 5. matutina deinde bis in die scilicet tempore matutino & tertia hora post prandium. Deinde iterum semel hæc inunctio continuetur, donec ptyalismus seu sputatio appareat, qua præsentè cessandum ab inunctione. Potest tamen semel atq; iterum inungi, donec videas copiosè sputum ex ore effluere, hinc abstinere ab inunctione & in lecto semper, seu hypocausto calido conservetur, donec ptyalismus cesset, qui tamen si ultra 8. aut 9. durat, fiat Gargarisma ex adstringentibus pilosella, myrtho, centumnodio balauistiis cui admiscetur aquæ mortuæ aliquid cum paxillo melle rosaceo. Aut solum aquâ mortuâ diluatur cum decocto Guajaci & eo lavetur os.

Atq; tùm temporis gingivæ & os totum inflatur, ut nihil nisi panem in iure emollitum æger comedere possit.

Vbi cessat Ptyalismus, dentes detergendi & gingivæ, ut dictum.

Interim dum hæc fiunt, pro potu semper sit decoctio Guajaci secunda.

Abstineat etiam toto curati-

onis tempore à salis omnibus, & si fieri potest à ☉ communi.

Cum fluxus cessavit, à liquidis abstinere, & elixis utatur & singulis diebus assumat bis decoctum Guaiaci aut simile.

R. rasura ligni sancti ℥ij

Cort. eiusdem ℥iij.

F. infusio in ℥xij v communis 12. aut 24. horas. Coque ad medietatem vel ut tertia pars restet, quod commodius Colaturæ summat singulis vicibus ℥iij aut etiam ℥v. ex magmate live residetia fiat decoctio seu Bochetum in aliis ℥xij aquæ communis, ita ut parum tantum ebulliat. Huic potes addere aliquid Cinamomi, liquiritiæ, & passularum. Hoc decocto secundo utatur loco potus. Hæc sudoris provocatio fiat manè, & 3. horis post prandium semper in lecto aut stupha post assumptionem decoctionis.

Optimum autem est, ut quinto vel sexto die purgetur per totum curationis tempus cum confectione Hamech vel de citro Diacarthamo, aut de succo rosarum, si pauper sit, si verò dives, potest fieri syrupus Magistralis aut Apozema.

Poterit quoq; ab initio pastus interdum assumere fructus laxantes, pruna, ficus, poma cocta.

Si dolor adsit alicuius partis, applicetur parti dolenti Emplastrum Vigonis cum ☿, qui pro ve-

hementiâ symptomatis duplicari aut triplicari aut quadruplicari potest.

Vlcera si adsint, ea leniter inungantur aqua forti aut quod commodius, oleo ꝑ aut \oplus li. Quod si verò hac uti non placeat cura, nec æger ob negotia domi residere possit, fiat modo sequente:

R. radicis acori vulgaris
Cichorii
oxylapathi
scabiosæ
betonica
sarsaparilla an. ℥j
passularum maiorum ℥x.
herba Cichorii
scabiosa
betonica
Chamæpitis
pimpinella an. Mj
adianthi Mß
fem. anisi
melonum an. ℥iß
flor. Cordialium p. ij
 F. in l. q. ∇ decoctio, de Colatura
R. ℔ij, in qua coque
fol. sennæ orientalis
fem. Carthami contusi ana ℥ij
hermodactylorum ℥iß,
agarici trochiscati
Epithymi an. ℥iß
in Colatura solve syr.
rosarum solutivi ℥iiij
niolarum ex multipl. infusio-
ne ℥iiij
mellis rosati colati ℥ij.

F. Apozema pro 8. dosibus matutinis aut alternis pro operationis ratione. Aut fiat tantum decoctum ex foliis sennæ & hermodactylis ana cum parte dimidia radicis sarsaparillæ & paucorisoris marini. Tertio quoque die post & ante assumptionem apozematis deglutiat pillulam parvam cum Terebinthina factam ex gr. vj. vel pluribus pro constitutione ægri ϕ (facti cum aqua forti & ∇ salsa) aut ϕ cum \odot à gr. iij. ad v. seu tantum ϕ rubei communis ab acredine omni per iteratas ablutiones edulcorati.

Æger sumat Apozema 4. hora matutina & se contineat usq; ad 9. vel 10. horam, vel si fieri potest, usq; ad meridiem, cum sumpserit ϕ post dies octo, fiat sequens decoctio:

R. radicis sarsaparillæ recentis ℔ß
scobis ligni sancti ℥iiij
China non rancida ℥ij,
 infunde in ∇ ℔x. per horas 24. postea coq; ad consumptionem duarum partium. De hac Colatura assumat æger ℥iiij cum ol. ꝑ gutt. vj. & sudet in laconico vel etiam in lecto tempore vel matutino, vel 3. aut 4. horas post prandium, per dies 10. Si non admodum inveteratus morbus sit, sin verò sit inveteratus per \odot 15.

Interdum detur Bezoardicum
 Misc-

Minerale ad sudorem liberius provocandum, si Laconicum præstò sit, cum ingressus est, relicto, ut respirare possit, foramine, per quod emineant oculi & nares, fiat suffimigium ex Cinabari ꝯnii & in defectu eius ex communi ad ꝯj & styrace rubr. Calamitha ꝯvj. (¶ ꝯß ol. ligni sancti. ꝯj.) aut cum pauca Terebinthina F. Trochisci: postquam per horam optimè sudaverit, egrediatur in lectum optimè calefactum & adhuc per horam dimidiam inibi aut quantum vires permittunt sudet. Hinc sudor optimè linteis calidis detergatur, & ipse ad consueta redeat opera.

Vtile autem erit, ut portet Emplastrum magnum, imprimis, si morbus sit inveteratus, ex Emplastro Vigonis cum ꝯ ad formam scuti lati, quod homoplatas & sternum usq; ad lumbos integat.

Potus sit decoctum ex magmate decocti sudoriferi cum liquiritia, Cinamomo & passulis quocunq; modo ad ipsius ægri palatum paratum.

Optimum est ut sudet, 3. horas post meridiem, & sumat tempore maturino haustum dicti decocti cum ꝯj. Alcoholis serpentū de quo supra in Asthmate: & Elephantiasi quinto quovis die purgetur cū Panchymagogo no-

stro, cui gr. iiii ꝯ ad di possunt, aut etiam solo ꝯ dulci.

Si ulcera habeat, aut tophos aut erosiones, coque Guajacum, donec decoctio tota fiat instar lactis crassa & exprimatur. Cum expresso lavetur manè & vesperti & supponatur Emplastrum Vigonis cum ꝯ duplicato aut triplicato. It. ea de quibus supra.

Quod si hisce non tollantur, perfumentur omnia dictis Trochiscis bis in die, & curabuntur aut ꝯ ruber communis misceatur cum Vnguento Ægyptiaco ad purganda ulcera; aut aqua, ꝯali sequenti laventur, de qua etiam supra.

Aqua ꝯialis.

℞. ꝯ ß minutissimè in mortario triti, affunde aqua planta-
ginis tibiß, solvatur in B. leniter, *Aqua ꝯ-
ialis.*
in fine bulliendo, separa à faci-
bus per filtrum trajciendo: po-
stea funde in patinam stanneam
mundissimam ac relinque per
tempus exiguum, & denigrabi-
tur patina; quo facto eadē aqua
in aliam patinam mundam in-
fundatur, quod prior patina à
sua nigredine fuerit vicissim
purgata. Dein ubi denigrabitur
altera quoque patina, eandem
quoq; aquam alteri patinæ rur-
sus iniice, idq; per vices repete,
donec nulla amplius nigrescat
patina, sed maneant albæ, quod

decima aut duodecima vice fiet. Serva postea ad usum aquā, quæ albi coloris erit, hac utere ad sananda ulcera præsertim à lue ♀ orta, tam in ore quàm in pene. It. ad mundificandum cancrum. Quod si fortio rem desideras, sex infusionis vices in patinas suffecerint, usus eius est saltem cum penicillo, ulceribus leniter hinc inde contactis.

Dictam hætenus curam instituere oportet aëre existente calido, aut providendum, ne æger egrediatur in aërem frigidum.

Si incipiens morbus sit, utatur apozemate dicto cum ☿ ut diximus; dein dicto sudorifero singulis matutinis, sine tamen sudoris provocatione, tantum post illud assumptum sese exerceat & utatur decocto secundo in pastulo potus.

Purgetur quoq; quinto quovis die, ut dictum.

Si adest Gonorrhœa, utile erit exhibere præcipitatum viridem aut Gummi Guaiaci quibus exhibitis propinetur Terebinthina, quæ abluta aqua violarum cum vitello ovi teratur, ac cum decocto sarsaparill. potabilis fiat.

Si adest virium imbecillitas, perlæ solvantur in liquore acido Guajaci, ea deniq; solutio sepius à ℞ ad ℥j offeratur. Quæ destillatio Guaiaci fit in retorta lutata

in Δ patente ad modum spiritus ☉is primo scilicet appposito Recipiente amplo, fiat Δ lentus & destillat liquor clarus, ignis hoc modo continetur per 6. aut 8. horas, hinc spiritus apparere incipiunt in forma nubis, quod ubi fit, Δ augeatur per gradus & continuetur, donec omnes spiritus egressi sunt, hoc est, cum nō amplius nebulosum existit Recipiens, sed clarescere incipit. Liqueor hic destillatus affundatur rasuræ ligni recenti & impastetur destilleturq; per cucurbitam in Balneo ac siccitatem. Liqueorem hoc modo destillatum rectificat & exhibit primo phlegma insipidum, cum guttæ acidæ stillare incipiunt, muta Recipiens & Aliquorem acidum seorsim excipe. Hoc solve per las pulverisatas, quemadmodum alias solvantur aceto.

Præcipitatus viridis (Lacerta *Præcipitatus viridis.* viridis quibusdam dictis) fit hoc modo, solve ☿ ℥iij in aqua forti ℥vj & seorsim solve ℥j ♀ in aqua fortis ℥ij, solutiones conjunge, deinde ex arena per retortā destilla aquam fortem urgēdo sub finem Δ vehementius, ut maxima pars spirituum corrosivorum tollatur, quod in fundo restat terre, & cum acet. in cineribus per dies vj digere, ultimo ebulliendo, ut potissima pars ☿ in acet. solvatur, acet. imprægnatum decanta,

canta, & leni Δ destilla ad siccitatem & Φ præcipitatus in fundo restabit viridis. Specificum est in Gonorrhœa virulenta, lue Gallica à gr. iij ad viij in conserva rosarum exhibitus.

SCORBVTVS.

Quemadmodum lues venerea propriam sedem sibi Epareligit, totamq; Oeconomiam sanguinis exinde inficit; Sic Scorbustus (vide Reusnerum Florstium, Sennertum) pro habitaculo proprio occupat splenem.

Uterq; morbus videtur veteribus incognitus haud fuisse, quantumvis gradibus seu accidentibus subinde vel acutiores vel magis eminentes extiterunt.

Familiaris est admodum maritimis & ultra pelagus vectis.

Causæ antecedentes sunt spiritus salini, vaporosi, & à suo destituti, juxta mare ab astris elevati, sed non percocti, quos maritimi & navigantium turba ad se trahunt inspirando & expirando.

Eiusmodi spiritus primum inficiunt pulmones, inde ipsum Epap & venam portæ, tandem per reas faeces ad splenem & vicinas partes residentes tales impuritates eò derivatas homogeneas quasi salini principii conformitate gaudentes ad sese rapiunt, & non tantum substantiam sple-

nis, sed omnes venulas & ductus in eadem obstruunt.

Hinc subsequitur Melancholia, tristitia, Virium imbecillitas, membrorum lassitudo, coloris vividi in lividum & laridum permutatio, cutis Elephantiam contrahit duritiem, erumpentibus squammulis tenuibus siccis & perduris. Vertigo infestat caput, somnus imminuitur, nec naturaliter procedit, quin & dormituriunt interdum, sed semper cum anxietate & terrore; Cor palpitat, & macies totum corpus consumit, sæpè in principio gingivæ contabescunt, cum maculis & lituris cæruleis in ambitu instar aphtarum albescunt, dentes vacillant & fauces malè olent: Viris fit sperma aqueum & tenue, fæminis menses subsistunt, aut in fluorem album degenerant: muscoli & carnes in se quasi absumptæ contrahunt cariem, intus subtili & mordaci humiditate pertentantur. Oeconomia ventriculi vel maximè imminuta vel prorsus læsa. Corpus exterius, præsertim ubi muscoli sunt firmissimi, inficitur maculis cæruleis subinde evanescentibus paulò post alibi in cute apparentibus: pedes fiunt Oedematosi cum fatidis ulceribus: fæminæ hunc morbum possunt ferre ad annos 15. vel 20. Masculi ultra septennium aut

octennium, diutius haud affliguntur.

Quandoquidem in hoc morbo obstructions interiorum Viscerum Epatis & Splenis maximè vigent, à quibus venæ meseraicæ haud immunes sunt, ante omnia illæ sunt removendæ.

¶ *Platus* primò digestivi loco sumptus vel in iusculis aut in decocto, vias primas expedit, secundarias non negligit, quas deinceps specificum purgans elegantissimè liberat, si per aliquot *o* continuè in Extracto Ellebori propinetur.

NB. *¶* hîc planè exulat. Nam

¶ 1. ad superiora ascendit, adeoque fluxiones auget, unde symptomata invalescunt. 2. non expedit hîc obstructions, quanquam in lue *¶* rea.

Antimoniata hîc plurimum possunt.

Specifica sunt 1. Essentia Cochleariæ & beccabungæ, Arcana horum magnopere laudantur.

2. Est Elixir proprietatis Paracelsi.

3. Tinctura Corallorum vera.

His omnibus mirâ efficaciam Tinctura *¶* succenturiatur, præsertim ubi caput scotomiâ labe factatum fuerit:

Felicissimè igitur curam scorbuticam in veterati absolveris,

si præmissis mundificantibus tandem ad specifica progressus fueris.

Decoctum radicis Chynæ hic multum potest pro potu ordinario, & demum pro vehiculo, quo nempe specifica exhibeantur: Pauperibus ligni sancti decoctum cum cochlearia profunt, quibus tamen non deneganda sunt specifica.

Nota:

Felicissimè totum negotium expedieris, si deinceps post universalia singulis diebus, ubi matutinis horis specifica fuerint exhibita, vesperi iturus cubitum per aliquot dies aqua Philosophica seu *¶* re vel Tinctura *¶* riuatur (*gj* vel *ij* ad summum) quæ est cum sp. Vini extrahens tincturam *¶* (h. e. spiritus Vini *¶* flatus) Vide supra de alvi segnitie, & annotata ad Crollium.

Dentium prolapsus & Gingivarum exulceratio vel ab hac cura generaliter aut particulariter, quemadmodum supra dictum est, tollitur. Vnicè commendatur aqua illa viridis comperta, de qua supra de ozænis descripta.

In ulceribus oris aqua radicis Enulæ, It. aqua post extremam specifi purgantis extractionem incoagulata *gx.* pro una dosi, de qua infra de Gangræna.

Maculæ sponte evanescent post

post benè correctum corpus, ideoq; peculiari auxilio non egent.

Ulcera hinc inde præsertim in tibiis manantia curantur eo modo, quem diximus jam antea.

Ευπρόσιτον est summitates rubi idæi in Vino, quo ulcera eluuntur & postea cum decocto foveantur.

Hic morbus sæpius recurrere solet, præsertim in dispositis sæpe latenter serpit & clanculum familiã ducit. Quòd si verò corpus statis temporibus mundificetur optimaq; diætã cum legitima sex rerum non naturalium observatione instituatur, rarissimè truculentiam suam promit. Plerumq; quos semel invalit, raro deserit.

Est tamen ab evidenti hac cura sperandum illud, & certè obtinendum, nullum scorbutum tam deformem extitisse unquã (si cætera sint paria) qui felici manu & dextrè adhibitis specificis curari non potuerit, modò ad solertiam Medici accedat quoque prudentia & rectè faciendorum cupiditas.

Huius curationis experientia nititur aliquot nobilium VVestphalorum testimonio, qui adhuc quotidie gratitudinis specimina mihi edunt. Tantum de scorbuto sequuntur febres cum curis suis.

FEBRES.

In omnibus febribus propriè ita dictis rectè curandis maximo perè respiciendum est eò, ut nec *ἀπειθὸς*, nec temerè curam auspicemur.

Quantumvis nimirum specifica utramq; paginam absolvere *Cautela de specificis.* dicuntur, in omnium morborum curatione, illa tamen vel sine ratione, hoc est, sine methodo & iudicio exhibita parum faciunt, stagnantibus nempe impuritatibus corporis contra specificorum innatas potestates mirabiliter dimicantibus.

Quæ ratio itaque in Cæteris morbis omnibus, ea etiam hîc nullo modo negligenda fuerit.

Evacuantia hoc loco esse possunt omnia illa, de quibus supra diximus: ita tamen ut temperamenta, ætas, sexus & vires probè considerentur.

Specificum purgans omnium febrium est, exceptã Hecticã, Ænium, cuius flores dextrè parati & præparati febriles impuritates è corpore eliminant: flores autem illi redigendi sunt in oleum: per præcipitationem redigitur in pulverem Emeticum, si basis præcipitationis fuerit aqua simplex: vel redigitur in pulverem purgantem tantum per Inferiora, si basis præcipitationis fuerit oleum q̃ri.

NB. An ol. ꝯ post præcipitationem diu relinquendum cum Crollio an verò mox auferendum. Affirmatur posterius, aliàs nimirum nimis figitur †.

Uterq; pulvis justâ suâ dosi intermittentibus & continuis febribus legitimè exhibitus medetur, præsertim si ab initio certissimè administratus, mali mineram ex corpore exturbandam ratio ista suasit.

Interdum Obstructiones pertinacissimæ in Epate, venis Mesaraicis, splene, Mesenterio, It. in renibus fomitem mali propagando fovant, ubi sanè una vel altera evacuatio sæpè irrita est.

Itaque Digestiva quæ sunt è ꝯ Clato, cremor. ꝯ, spiritu ꝯ, spiritu Oli, aperiente Penoti, spiritu Ollis maximè seligenda sunt, eaq; administranda in vehiculis convenientibus & obstructionibus expediendis non nihil utilis.

Hoc modo obstructionibus resolutis & mobilibus mundificantiâ rectius operantur, febriumque curam magis prosperam reddunt.

Sunt etiam necessarii Vomitus, præsertim in febribus Ventrliculi & quotidianis à phlegmate provenientius, ubi aq. Benedicta sæpius profuit.

Quin imò in Tertianis pillulæ

ales Emericæ dextrè procurato vomitu, tandem subsequente secessu, rectius profuerunt.

EPHEMERA.

In Ephemera, unde sæpe Hæctica, post solutum paroxysmum est excellens mistura simplex, ut morbi reliquiæ ex habitu pelantur.

INTERMITTENS.

Specificum purgans in febribus intermittentib; initio morbi non in augmento, malo adhuc stabulante in Ventrículo, ex vitro Oñi est tale: ꝯ. Vitri Oñi diligentissimè & justo, si fieri possit, tempore facti prætereaq; cum spiritu Oli albificati & pulverisati ꝯꝯ

Sacchari Canari ꝯiij

farina triticea ꝯiv

Croci ꝯj.

Coq; cum aqua communi, lento Δ ad spissitudinem pultis, cavendo tamen, ne in fine aduratur, sed penè panis formam habeat, facinde globulos seu globulos & diligentissimè reconde. Servatur in integritate sua quadriennium, postea contrahit scabritiem datur sub initium paroxysmi (in intermittentibus) cum prima vestigia horroris in artubus incipiunt. Datur in adultis ꝯj, in feminis ꝯij, in pueris ꝯj vel ꝯss. Vide etiam infra de methodo curandi febres.

TER-

TERTIANA INTER-
mittens.

Specifica ad Febres tertianas intermittentes extant quàm plurima tùm simplicia, tùm composita.

Simplicia sunt: 1. aqua Tabaci seu nicotianæ, quæ uno atque altero Cochleari exhibita 3. vel 4. horis ante paroxysmum, præmissis præmittendis, tandem paroxysmum tollit.

Nota: Hæc aqua in febribus plerumq; movet vomitus, quos nullos facit aliàs in aliis morbis data.

2. Radix Asari \mathfrak{D} j vel \mathfrak{D} ij in vino Malvatico (in quartana) 6. vel 7. horis ante paroxysmum vehementer sudores movet, & sæpius vomitum.

3. Alumen crudum, cuius \mathfrak{D} j vel \mathfrak{D} ss in aqua vel decocto Centaurii minoris 5. horis ante paroxysmum datur, sudoribus, si fieri potest, provocatis: quod satis laudare in Quartana nequeo.

4. Θ absinthii seu ostrutii debito modo paratum, cuius \mathfrak{D} ss ad summum in Δ centaurii minoris datur ante paroxysmum.

Oleum piperis.

5. Oleum piperis nigri per Vescicam destillatum (cordiale eximium & refrigerans & dulce cum grata humiditate) cuius gutt. iij vel v. in aqua tabaci vel

Centaurii minoris horis aliquot ante paroxysmum data febre tollunt.

6. Testæ cochlearum docente Crollio in specifico febrili.

7. Spir. * cuius gutt. iij usque ad vij in ∇ Centaurii minoris vel Cichorii horis 5. vel 6. ante paroxysmum sudoribus inde profluentibus dantur.

Composita sunt: 1. Aqua radicis Imperatoriæ, quæ fit hoc modo:

R. radicis ostrutii & vini generosi ana, digerantur invicem in B. M. sub alembico cæco, postea destilla ex alembico per arenam in fine cavendo, ne Emphyreuma redoleat. Huius exhibe patienti in die quietis & postero 3. horis ante paroxysmum, atq; ita etiam tertia die jejuno ventriculo cochl. j. ut sudores, si possit, moveat. Rarò post specificum Paroxysmus redit.

2. Est compositum Crollii ex oleo \oplus & \ominus le absinthii seu spiritu eius cum aqua Cichorii.

3. Est aqua formicarum composita, quæ fit hoc modo:

R. aq. fragorum

Centaurii minoris an. \mathfrak{ss}

mellis \mathfrak{ss} ij vel iij.

M. in cucurbita detruncata, eamq; sine integumento in acervo formicarum sepeli usque ad summitatem, & formicæ confectum admodum irruent in vasculum

E c

lum

lum dulcedine mellis scil. alle-
tæ. Post collectam harum suf-
ficientem quantitatem, exime
vas, omnia invicem probè mixta
agitando, per alembicum ex ci-
neribus eliciatur ∇ , quæ diligen-
ter servanda, dosis eius est in pa-
roxysmi principio Cochlear \mathfrak{s} ad
summum.

Nota:

Hæc ∇ (scilicet in febribus
tantum, ut ∇ Tabaci) interdum
vehementius mover Vomitus,
operæ pretium itaque est, ut di-
ligentius natura patientis consi-
deretur, an nempe ad Vomitione-
nes sufferendas habilis sit, nec
ne: Et an causa morbifica febris
per vomitum aptè expurgari
possit, præterea quoque an vires
patientis consent.

Licet nimirum hoc specifi-
cum febres intermittentes tol-
lat, quod si tamen ad vomien-
dum minus sit dispositus æger,
hoc specificum potius intermit-
tendum, quàm temere pericli-
tandum.

4. \ominus Centaurii minoris in
formam compositi hoc modo
reductus:

*℞. \ominus Centaurii minoris probè
facti \mathfrak{zj}*

*Conf. rosarum \oplus lata
violarum an. \mathfrak{zj}*

M. de hac mixtura exhibebis \mathfrak{zj}
quotidie, imprimis verò ante pa-

roxysmum 2. vel 3. horis datur
etiam vesperiatq; ita perge, do-
nec declinet Febris.

5. Mixtura simplex 4. vel 5. ho-
ris ante paroxysmum aliquando
etiam intermediis.

QVARTANA.

Quartana eadem purgantia
requirit, cautè tamen fuerit pro-
grediendum.

Quartana nimirum quasi lu-
dibrium Medicorum, nisi con-
venienter & molliter tractetur,
sive jam recens nata fuerit, sive
jam adoleverit, aut ad ætatem a-
liquam pervenerit, rarò sui do-
mitorem exactum relinquit.

Præterea multum situm est
in naturis Quartanariorum, quæ
sæpe medicamenta etiam cum
summa mollitie exhibita elu-
dunt.

Extractum Ellebori pro pur-
gante, vel etiam pillulæ \mathfrak{G} iales
(de quo supra de purgantibus)
per secessum tantum moventes,
blandissimè huius febris mine-
ram extrudunt, præsertim si re-
cens, aut si post aliquot menses
sua sponte ad declinandum in-
clinata fuerit.

Sæpissimè enormes obstru-
ctiones splenis & hypochondrii
sinistri derivato subinde malo
ad venam cavam, unde dolores
dorsi lumborum, Coccygis, ple-
rumque dominantur: sæpe præ-
cedit

cedit Icterus niger, aut subsequitur, aliaque graviora symptomata morbum vehementiorem faciunt. Vbi sanè aperiencia imprimis sunt necessaria, quæ hoc loco nulla sunt alia, quàm quæ antea tradidimus.

Nota:

Vomitus in febre Quartana haud prodest. Etsi nimirum primam ventris regionem aliquantulum expurget, & circa loca vicina aliquid heterogenii depopuletur, nihil tamen attingit, quod proximè febrem cõinet.

A vomitu itaq; sæpe repetito abstinendum (sufficit una Vomiti-
tio.)

Specificum etiam Paracelsi purgans, etsi Quartanam non tollat, est tamen insigne aperitivum, si eius aliquid misceatur cum cæteris digestivis. Sæpius idem specificum purgans cum Extracto Ellebori (ana vel ultra) iusta dosi mixtum exhibitumq; paulatim mineram febrilem cõsumit, aliquoties sed admodum leniter alvum expediendo: quo sanè nullum aliud purgans in Quartana dari potest felicius. Hoc nimirum obstructions feliciter aperit, alvum subducit, febremque simul tollit. Extractum Lapidis Lazuli de quo supra de purgantibus.

Etsi autem post repetitas ha-

scæ evacuationes quandocunq; propter profundius impactas mineras febris haud desinet: nihilominus tamen pergendum & tandem ad specifica proveniendum; (vesperi ante exhibitionem specifici abstineat æger à cibo.) quæ sunt:

1. Oleum Myrrhæ, cuius guttæ 4. ad 8. in vehiculo convenienti exhibeantur paulò antè paroxysmum.

2. Succus nasturtii aquatici cum ana aceti mixtus, & si ferre possint, cum oleo communi distemperatus, cuius cochlearia ij. vel iij cum guttis vj. vel viij spiritus \ominus absinthii (in eius defectu \ominus absinthii aut spiritus absinthii) paulò antè paroxysmum exhibeatur ter vel quater continuando stato paroxysmi tempore, etsi emanet ille.

3. Pulvis serpentum seu Viperarum de quo supra de asthma-
te & elephantiæ (ex carne & spina dorsi, non solo corde) curativus, cuius \mathfrak{D} jad \mathfrak{D} iss in convenienti vehiculo ante paroxysmum datur ter vel quater continuando stato paroxysmi tempore, etiam si emanet ille.

Nota:

Quandoq; in Febris quartanis, tum in statu isto, tum etiã in declinatione vehementissimi sunt dolores dorsi, causam diximus supra.

E c 2

Huic

Huic symptomati medetur sacculus oblongus ex hordeo integro in aqua simplici usque ad crepaturam coctus, calidè spinæ dorsi toti ante paroxysmum vel etiam post eundem doloribus nempe aliquandiu subsistentibus applicatus.

HECTICA.

In febre Hectica eadem fermè necessaria, quæ suprâ in exulcerationibus pulmonum proposita fuerunt. Hanc nimirum tantquam comes individuus Hectica sequitur, quæ sæpius maiorem Medici operam requirere videtur, quàm morbus ipse.

Humectantia & refrigerantia non quidem accidentaliter, sed essentialiter necessaria sunt. ☉ Corallorum & perlarum hæc multum valent.

Quandoq; balnea dulcia habitum corporis exsuccum & aridum plurimum juvant.

Lac asininum (calidè) in hectica, præsertim à sumpto menstruo corpus infestante, mirificè restaurat.

Sunt etiam alia quàm plurima ab autoribus descripta, qui consulendi sunt.

FEBRIS COMPOSITA.

Febres Compositæ curantur ad modum simplicium, ita tamen, ut purgantia sint leviora.

QUOTIDIANA.

Febres quotidianæ puræ maxime hospitantur in ventriculo, earum ergo cura solâ vomitione absolvitur, quæ aqua benedicta vel aliis vomitoriis intenditur.

Deinde Corroborantia ventriculorum sunt varia: imprimis autem confortat conserva acetosellæ, rosarum, menthæ, cum acidulis mineralibus (spiritu ☉ li) distemperata.

Reliquâ absolvit diætâ: quandoq; etiam interna ab impuritatibus viscosis & lentis liberanda sunt, cui sanè negotio suppetias ferunt Panchymagogum vegetabile, specificum purgans & imprimis ☿ cum per secessum purgans.

MALIGNA.

Per malignas febres intelligimus quasq; affectiones Epidemicas, ab initio rigorem, deinde verò calorem intensissimū incutientes non sine malignitate vel aëris vel etiam esculentis & potulentis aliquando causatas: tales sunt Petechiales, Hungaricæ, catarrhales febres, It. ardentes, quæ magnam partem Europæ hæcenus invaserunt & subinde excutiant.

In istis curandis feliciter modum invenire fas non est, quàm qui à vomitione incipit, & per media necessaria tandem in confortantibus desinit.

Vomi-

Vomitorium est Aqua benedicta cuius usus merito laudatur.

De venæ sectione aliquibus formidabili, à nobis disputatum est sæpius, necessaria an sit, nec ne.

Plethora intermissionem non admittit, sæpe in corporibus biliosis venæ sectio temeraria fuit.

Nos cum Rulando Phlebotomiam ita distemperamus, ut negante necessitate & indicationibus satis manifestis nūspiam ab eadem tutò deflecti posse statuamus, vide tractatum de Vngaris Martini Rulandi filii. Videatur item Balthasar Conradinus de febre Vngarica.

Aq. CC. recentium sanguine adhuc rigidorum ad omnes febres ardentes, malignas & Epidemicas suprà de confortantibus.

METHODVS CVRANDI febres.

In curandis febribus sequens potest esse methodus: principio statim, si sit febris continua, præmisso clystere emolliente & refrigerante, vena aperiatur vel circa quartam vespertinam vel tempore maturino, cum vespere præcedente clyster injectus.

Hinc singulis diebus offeratur Julepus refrigerativus con-

constans ex decocti refrigerantis ℥iiij

syrupi violarum aut de Cichorio ℥ij

M. & fiat Julepus, de quo sumat ad libitum pro potu. Aut

R. aquæ Endiviæ

Cichorii an. ℥ss

rosarum ℥iiij

Prunellæ ℥ij

syr. de nymphaea

vel violarum aut de 5. radic.

an. ℥i ss

M. vel

R. rasura CC. ℥ij

Coq. in aqua hordei vel papaveris s. q.

R. huius decocti ℥iiij

syr. de tusilagine

de præsto,

Capillorum Qris an. ℥j

Spiritus scordii sine additione gviij

℥i gviij

M. F. potio quo assumpto aliud præscribatur, cui nonnunquam post purgationes universales sacchari ℥ni ℥ss vel gr. vj. admisceri possunt.

Die sequente post venæ sectionem detur Apozema aliquod aperiens & laxans, aut quod non incommodum, purgetur infusione Rhabarbari aut Extracti panchymagogi. Aut fiat syrupus Magistralis ad naturam patientis & humoris peccantis accommodatus.

Hinc per duos dies utatur manè & tribus horis à prandio

Ee 3

aperi-

aperiente & laxante Apozemate: quinto die iterum purgetur habito respectu addies Criticos: si febris non remittat, iterum aperiat Vena die octavo, & ex indicantium ratione detrahatur sanguis, semper interim continuando Iulepum dictum cui etiam nonnunquam guttæ aliquot spiritus \oplus li aut ϕ ri admisceri poterunt, aut ζ j succi limonum depurati.

Si vires labescant, interdum detur Confect. Alkermes aut de Hyacintho cum syrupo de limonibus & aqua Cordiali destillata:

Potest etiam fieri Opiata, quæ

R. Conserva nymphaeæ

rosarum

Cichorii an. ζ j

\oplus perlarum

sp. \oplus li Δ B.

de qua capiat ad libitum. Item interdum vesperi cum dictis confessionibus & diebus Criticis præsertim offerri possunt gr. vj. lapidis bezoardici aut ζ ss aquæ è riphis cervorum: imò si dicto Julapio abhorreat, ptisanæ incoquere licet rasuram CC. quam si rubeam instar vini desideres, adde radicis Oxalidis seu acetosæ ad libitum, sed tunc non oportet addere liquiritiam sed passulas jujubas & radices inibi relinquuntur, donec refrigescat.

Interdum magno cum commodo in talibus febribus exci-

tatur sudor, aut cum lapide bezoar, aut cum ζ nio fixo diaphoretico, aut cum bezoartico minerali. Datur post sudorem in copiâ, imò & in ipso sudore Iulepus cum \oplus le prunellæ, aut sp. \oplus vel ϕ cum aqua hordei ad aciditatem gratam.

Si linguæ ardor adsit, prædest extrahere mucilaginem è semine Cydoniorum aut mali granatorum aut \oplus prunellæ in aqua dissolvere, ut talia æger in ore teneat. It. sæpius comedat malum granatorum.

Si adsit magna linguæ nigredo, convenit aperire venas sublinguales.

Si Febris sit intermittens, eadem medicamenta quoque prodesse possunt variata tamen pro constitutione materiæ, & morbi, modò observetur quotidiana si adsit, in qua plerumq; de ventriculo conqueruntur, ut offeratur Vomitorium semel atq; iterum ex infuso florum aut Vitri ζ aut \oplus lo albo. Hinc sine omni coctione medicamenti paulò fortioribus purgetur, quæ ut in aliis semper eo modo offerenda, ut ante paroxysmi accessum operationem suam perficere possint, verbi gratiâ si accessus sit horâ 9. matutinâ, dandum purgans horâ tertiâ & sic consequenter.

In fine Paroxysmi sudor, qui plerumque prorumpere solet spon-

sponte, largiter ut fluat, permittatur, ægro benè cooperto, & tùm largiter concedatur potus Julepi superioris præscripti. Si non purgetur, semper ante paroxysmum hor. j. assumat Julepum dictum, cui dupla quantitas \ominus prunellæ addita sit, quantum voluerit, ad minus \mathfrak{z} vi aut si abhorreat, fiat emulsio.

Post primam purgationem die sequenti, si vires constant, aut si non, subsequente, vena secetur.

Si his medicamentis per tempus aliquod continuatis non cedat febris, utile est sub initio paroxysmi, cum prima vestigia horroris in artubus gliscunt, exhibere in adultis \mathfrak{d} ij, in fœminis \mathfrak{d} j vel $\mathfrak{d}\mathfrak{ss}$ in pueris $\mathfrak{d}\mathfrak{ss}$ vel \mathfrak{d} j sequentium pilularum, quæ mirificè morbos febriles expellunt, de quibus suprâ de intermittente febre.

*R. Vitri \mathfrak{d} perse facti & tenuissimè pulverisati $\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$
sacchari anari \mathfrak{z} ij
farina tritici \mathfrak{z} ij
Croci \mathfrak{d} j.*

Coque in aqua communi Δ lenro ad formam pultis, ad plenam spissitudinem, cavendo ne in fine aduratur, sed ferè panis formam habeat, fac inde globulos &c. aut detur Cochlear \mathfrak{ss} aquæ febrifugæ sequentis:

R. aq. Centaurii minoris,

*fragorum an. \mathfrak{ss}
mellis \mathfrak{ss}*

M. in Cucurbita &c. Huius descriptionem vide in annotationibus in Crollium & alibi.

Aqua in omnibus febribus. *R. \ominus \mathfrak{ss} . \mathfrak{q} * ana $\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$ ex \ominus & \mathfrak{q} fiat lapis prunellæ, in fine addendo *, huius lapidis *R. \mathfrak{z} ij, aquæ Cardui benedicti \mathfrak{ss} ij, olei \mathfrak{q} \mathfrak{d} ij. M. & F. aqua Cardui benedicti secundum artem. Huius aquæ \mathfrak{z} iiij vesperi exhibeantur aliquoties in malignis Tertianis &c:**

Vidimus quoq; alios curatos esse \ominus absinthii à \mathfrak{d} j ad $\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$ cum sp. \ominus li gutt. vj, aquæ Cichorii \mathfrak{z} ij ij aut iij, ante paroxysmum tribus horis expectato sudore in lecto. Aut detur dosis ex spiritu \mathfrak{q} aut \ominus . ammoniaci præparati velut diximus in imbecillitate Ventriculi à gr. vj ad viij in aqua centaurii minoris vel decocto Cichorii 3. horis ante paroxysmum expectato in lecto sudore largius profluente, febrim tollit. Eadem dosis est iteranda, si primâ vel secundâ vice non satis fecerit.

Multum quoq; valet specificum Febrile Crolli ex Conchiis, cuius dosis \mathfrak{d} j ad \mathfrak{d} ij in haustu vini.

In omnibus dictis febribus non intermittenda Epithemata cordi, Epati, & testibus applicanda,

canda, de quibus vide apud Practicos.

Tandem notetur, quod in omnibus intermittentibus diuturnis ad Gata & Galia confugere liceat eo quod fomes absconditus sit in parte aliqua interna, imprimis in Mesenterio, unde nisi uno è dictis medicamentis omnia percurrentibus excitetur, vix fomitem unquam rectè expelles, nisi longo tempore.

In Quartana fiat principio syrupus Magistralis liquidior ex aperientibus & spleneticis & Melancholiam expurgantibus, de quo singulis diebus matutinis assumat dosin, excepto die, quo laborat febris. Aut fiat Apozema aperiens & laxans, & quo capiat singulis diebus doses duas manè & horis tribus ante cœnam: Emplastrum lieni amplicetur semper ex ammoniaco gummate post universales evacuationes.

Sublatis obstructionibus ad Galia accedere licet, quibus si malum non cedat, convenit offerre duobus diebus continuis bezoarticum minerale, cuius post assumptionem excitetur sudor in lecto.

Ante Paroxysmum cum signa præsentis instant, datur olei Caryophyllorum gvj vel viij in cōserva aliqua aut syrupo, aut datur succus expressus de semper vivo minori Cochlear cum vi-

no, aut offeratur infusum Asari, vel imò Vomitorium.

PESTIS.

Præservativa pestis reperiuntur quàm plurima hinc inde apud Medicos descripta: sed quàm certa extraq; omne periculum posita illa sint, satis liquet, cum æquè præservatos & securos adoriri soleat.

Nonnunquam ubi præsertim nulla dispositio est ipsius corporis, talia præservant, sed ubicunque scintilla aliqua depravati in nobis & microcosmici Quod succubito, rarissimè ab anhelitu venenosotuti esse possumus.

Vsus Rhabbarbari continuus, quemadmodum etiam Zedoarie multos ab infectione pestilentiali tutatus est, sed non omnes.

Nec pretiosissima potuerunt defendere cunctos, quantumvis nonnullis subsidio fuerunt.

Sic de cæteris quoq; idem iudicandum fuerit.

Sunt tamen nonnulla, in quibus multum situm est operæ, defensionis & præservationis, vide ideam Leimodeam Johannis Hennemannii Reyfingkii.

1. Specificum Elixir pestilentialiale Crollii multarum est virium, de quo vide Crollium.

Huc pertinet ☿ diaphoreticum ☉lare. It. ☉transparens & Panacæa ex ☿ ☿ ad Bezo-

Bezoarticum minerale in notis ad Crollium propositæ. Item pulvis Ducis Saxonie cujus præparatio in pharmacopœa Augustana, Bezoardicum animale.

Aqua pestilentialis. 2. Est spir. Vini Camphoratus vel ∇ Pestilentialis meæ descriptionis, quæ sic est:

℞. Spiritus Vini optimi ℥ij

Camphora selecta tempore aestivo ℥vj ℥j.

hyeme v. ℥x. ℥j

misce, incisa prius Camphorâ & statim solvetur sine ∆ appende in nodulo Croci Orientalis ℥ss & spiritus vini fiet aurei coloris. Hanc ∇ serva in vitro capaci bene obturato nec pleno, sed quinta vel sexta parte vacuo, eo-que necessitatis tempore utere secundum præscriptum Germanicum An. 1623. peste grassante editum.

Eiusdem virtutis est oleum camphoræ compositum ex oleo caryophyllorum & ⊕ absinthii factum, quod adjunctum est à me ad finem Tyrocinij, quod cum reliquis requisitis huc transferri potest.

Elixir aliud.

℞. Boli armeni

Terra sigillata

sigilli Salomonis

Helenii;

Tormentilla

Pimpinella

Angelica

ostrutii

sem. eruca ana ℥ss

Caryophyllorum

ligni aloes

Cinamomi ana ℥j

Santali rubei ℥j

Theriaca optima ℥ss

Pulverisatis affundatur spiritus Vini quantitas, sive mensura una, destilletur per cucurbitam in Balneo. Dosis cochlear semis; ita tamen, ut cum aliis medicamentis fiat permutatio loco præservationis, ita ut jejurent 2. horas, post assumptum medicamentum, ratione curationis datur cochlear & sudor in lecto expectatur, qui continuandus pro virium robore & repetenda exhibitio dicta, de 8. in 8. horas donec nullam ampliùs anxietatem cordis sentiat. Unguentum cordiale.

℞. Vini malvatici ℥j

succi citri ℥ss

succi salviae expressi ℥ss

aceti theriacalis

olei amygdalarum dulcium

ana ℥ij

olei stillatitii Iuniperi ℥ss

Mithridatii optimi

Theriaca Andromachi ana ℥j

Contusa imponantur in arenam calidam sine ebullitione, in vase vitreo, donec succi in vino & aceto dissolvantur, colaturę adde

olei scorpionum ℥j

Ff

Cera

Cera parum

facta super ignem lentum diligente agitatione conjunge

olei amygdalarum dulcium ℥j

citri ℥j

Extracti nostri pestilentialis ℥ss

Zibethi ℥ss

deducantur omnia in formam linimenti. Extractum pestilentialiale.

℞. Radicis Angelicae

imperatoriae

Zedoariae

Enulae

Valerianae

Vincetoxiciana ℥ss

Tormentilla

Diptamni Critici

Sentranae

petahitidis

morsus Diaboli

Pimpinella ana ℥j

Sem. levistici ℥ij

Seminis Angelicae

melisse ana ℥j

Citri ℥j

Granorum Juniperi Mj

Summitatum veronicae

melissae

scordii

scabiosae

Cardui benedictiana Mss

Florum Hyperici

verlasiana Mj

Mediocriter contracta in f. q. spiritus Vini infundantur in loco calido vase bene clauso fiatq; lege artis extractum.

3. Insigne praeservativum paratur ex saccharo Candi albissimo & spiritu ☉ cum sp. Vini dulcificato quod fit hoc modo: *℞. sacchari candi albi pulverisati* ℥iiij, imbibe cum praedicto spiritu ☉ (spiritus ☉ dulcis sic fit: *℞. spir. Vini & spiritus ☉ ana destillatur ter vel quater, unientur inseparabiliter & edulcescent*) ad formam Electuarii, cuius dosis omnibus diebus manè jejuno ventriculo ℥j, omnem putredinem abarceat, & ventriculū cum visceribus reliquis in optima conservat dispositione.

Huc refer Diuretica illa, de quibus ab initio dictum est. Ea nimirum similiter ad curationem & praeservationem pestis faciunt.

Sunt qui Amuleti & Periapertis multum tribuunt, neq; forsitan extra rem, de quibus vide notas in Crollium & Tractatum meum de peste, ubi plurimas Receptularum formulas invenies.

In peste Correptis commendant nonnulli ☉ ex sarmentis vitium paratum, usitato more (comburantur illa, & postea per ☿ & c.) nisi quod saepius rectificandum (novies vel decies) h.e. solvendum & coagulandum fuerit. Huius exhibent statim ab initio (non est ratum, est tamen commendatum ab aliis) si fieri potest, aut paulò post infectionem

*Spiritus ☉
olis dulcis.*

nem \mathfrak{Dj} in vino vel alia aqua pestilentiali.

Alii post horas 3. aut 4. exhibent Antidoti Colubri (Antidotum colubrinum sine \ominus nullam habet efficaciam) communis $\mathfrak{Z}\beta$ vel \mathfrak{Dj} ad sudores proliciendos.

Deniq; cætera necessaria curant & nullam pestem tam formidabilem esse affirmant, quin hoc Antidoto expurgari, aut saltem ad Emunctoria extrudi possit, præsertim si post operationem debitam confortativa accesserint.

Ad Apostemata porro seu ulcera pestilentialia sua sponte, vel etiam medicamentis intrinsecus sumptis ad peripheriam ex centro scilicet proripientia adhibentur partim dissipantia, seu extrahentia, partim resolventia, quibus tandem subveniunt consolidantia.

Discutientia sunt multa & varia, quæ tamen non sine prudentia cautè adhibenda sunt, ne propter venenum semel ad cutim foràs protusum, denuò intrò quasi propellatur, atq; posteriora fiant deteriora prioribus. De iis vide practicos.

Bufones exsiccati, sed per caput saltem (si nimirum per corpus non attrahunt venenum) transfossi & tumoribus pestilentialibus superimpositi (ventri

applicetur) manente cute integra venenum ad se attrahunt, ita, ut licet aridissimi sint, & malleo complanentur (ante complanationem ducantur per acetum vel relinquantur in loco nudo) tamen paulatim ita turgescunt, ut quasi rumpi videantur (repete aliquoties) Vide Paracelsum de peste ad Sterzingenses.

Sic Elixir pestilientiale Crollii tumoribus illitum insensibile venenum extrahit & dissipat.

Idem facit Magma Theriacæ post factam extractionem relictum, si nempe tumoribus imponatur. It. extractum & cum spiritu (oleo) juniperino factum, externè illitum sed foetet.

Resolventia seu maturantia quoq; varia sunt; sed notandum pesti maturandæ Cataplasmata humidiora nihil prodesse, calida nimirum applicantur quidem, sed quia subito refrigerantur, hoc ipso venenum potius descendit & præcipitatur profundius: itaque ab iis abstinendum.

Via convenientior est hæc: Locum affectum illine cū oleo seu butyro \mathfrak{G} nii ad latitudinem nummi seu ternarii (dreier) relinque, donec exsicceetur locus: postea (Vnguentū ruptorium.)

\mathfrak{R} . olei lini,

Chamomilla an. $\mathfrak{Z}\mathfrak{j}$

Croci $\mathfrak{Z}\mathfrak{j}$

vitellorum ovorum No. \mathfrak{ij}

Ff 2

Vnguentū
ruptorium.

M. Fiat

M. Fiat Vnguentum. Huius unguenti aliquid applica calidè & sæpè reitera, donec brevi temporis spacio rumpatur ulcus, quod mundificandum & cum unguento mundificativo composito, de quo suprâ in lue Qrea, & tandem cum Emplastro stictico seu Opodeldoch consolidandum.

Nota:

Vlcera pestilentialia aperta citò consolidanda nunquam sunt, quandoquidem nisi venenum radicitus fuerit evulsum, maxima damna subsequi solent.

Itaq; post mundificationem utere sequente Emplastro:

Emplastrum mundificativum.

℞. Cera ℔ij;
resina alba ℥iiij;
terebinthina laricea ℥j;
ol. bufonum
scorpionum ana ℥ij;
styracis liquida ℥vi;
succo Chelidoniae expressi ℥iiij;
aristologia rotunda ℥ss.
Gummi ammoniaci in aceto
dissoluti & inspissati ℥ss.
myrrha
Sarcocolla ana ℥j.

E. l. a. Emplastrum.

Oleum bufonum

sic fit:

Oleum Bufonum.

℞. olei olivarum ℔ss ebulliat in sartagine, postea ℞. bufones transossos ligno & aliquantu-

lum suspensos, donec nempe exsiccati fuerint No. 8. vel 9. proiice in oleum bulliens atq; ita aliquandiu relinque, postea refrigeratum cola & serva.

Est etiam aliud Emplastrum rumpens. Apostemata pestilentialia, quod fit hoc modo:

℞. magnetis ℥ss
terebinthina
ol. scorpionum ana. ℥j;
mastichis
succini,
myrrha rubra
sarcocolla
gummi ammoniaci
Cantharidum preparatarum
ana. ℥j

resina ℥iiij

Cera ℔ij

M. F. l. a. Emplastrum quod super alutam extensum & ulceri applicatum primò emollit, tandem rumpit illud, deinceps mundificandum cum aliis unguentis, & ad consolidationem deducendum.

Opodeldoch facilimè præparatio-
tionis, nec tamè minoris virtutis doch.
Crolliano aut Vurziano; sic fit:

℞. galbani
opopanacis ana. ℥ij;
ammoniaci
bdellii ana. ℥j;

macerentur in aceto per 8. aut 14. dies, quò diutius, eò melius, postea cola & inspissa, ad mellis crassitiem. Deinde

℞. li-

*℞. lithargyri pulverisati ℥ij,
ebulliat in oleo oliv. ℥ij*

lento Δ non vehimenti semper cum spatula movendo, donec acquirat colorem brunneum vel spadiceum. Remove ab Δ & paulò post adde, ceræ ℥ij liquefactam, agita donec lique scat, quibus adice superiora gummata inspissata & diligenter misce: quando omnia probè fuerint mixta, adde olei laurini ℥ij & vicissim diligenter misce, tandem exempto ab Δ adde pulveres sequentes:

*℞. Croci ♂tis,
mumie,
magnetis
magisterii Corallorum rubro-
rum & albor. an. ℥ss.
lap. Calaminaris
myrrhe rubre
thuris masculi,
mastichis
aristologia rotunda an. ℥ij*

F. omnium pulvis subtilissimus, quem pedetentim admisce. Quibus diligenter factis, postremo adde balsami succini, hoc est, olei succini in destillatione postremo loco prodeuntis ℥j & vicissim super Δ lentum misce, tandem ubi paulatim refrixerint omnia, forma Magdaleones cum oleo Hyperici.

Carbunculi seu Anthraces pestilentiales diligenter tractandi sunt. Methodus exquisita est ta-

lis: 1. Circumrotetur halo ipsius Carbunculi sapphiro eleganti (sapphirus 24. horas à circumrotatione in terra sepultus vires recipit) donec circumferentia aliquoties à sapphiro ducta vivere videatur. 2. apicem illine cum butyro Œnii & applica Unguentum ruptorium (inungendo, & paulò post Carbunculus totus cadet. Vtere deinceps Emplastro Attractivo Magnetico vel etiam interdum unguento mundificativo composito & tandem opodeldoch, ut locus consolidetur.

Est & aliud Emplastrum magneticum in peste, cuius potissimum ingrediens seu basis est magnes Arsenicalis artificiosè paratus hoc modo:

*℞. ♂ Crudi,
♀ flavi,
arsenici albi an. ℥ij*

*Emplastrum
Magneticum.*

pulverisètur omnia subtilissimè & in matraccio seu phiola sepeliantur in arena usq; ad aliqualem eminentiam, subministretur Δ, donec omnia colliquescant, id quod stylo ferreo experiri licet, si nimirum eidè adhæserit, & instar terebinthinæ ductilis fuerit coloris rubei subobscuri. Vase refrigerato eximitur materia, quæ est dura instar picis. Hic magnes Arsenicalis Venenatus amplius non est: sine omni enim noxa animalibus dari potest. Præterea

cauterium potentiale est insignne, quod sine ulla inflammatione aut corrosione dolorifica operatur. Vfus eius est in peste, in forma periapti de collo pensilis.

Ex hac itaq; construitur Emplastrum prædictum, quod

Rx. terebinthina laricea & Cera
an. ʒʒ

gummi serapini

ammoniaci

Galbani

magnetis arsenicalis an. ʒij

olei succini ʒij

terra ☉li opt. lota ʒj

dissolve prius gummata in acet. squillitico, solutionem per pannum linteum cola, & exprime, eamq; tamdiu bulliendo inspissa, donec acet. fuerit consumptum & gummata ad priorem consistentiam redierint. Deinde seorsim Ceram & Terebinthinam illiqua, & extra Δ aliquandiu agita, donec ad spissitudinē Vnguenti redigantur. Porro adde gummata purificata & insuper pulverem arsenicalem cum

Terra ☉li. ☉li terra & oleo succini (Terra Vitrioli sic fit: *Rx. ☉lum cum ** *atur*, donec auferantur tria præcipua eius ☉ & ☿ eritque terra residua aliquoties aqua dulci eluenda) postremò forma Magdaleones cum oleo scorpionum & serva.

Hoc Emplastrum ulceribus aut Carbunculis pestilentialibus

more cōsuetò applicatum subito rumpit eadem, & venenum ex imo instar magnetis potenter attrahit, nec apertum ulcus coire patitur, ante perfectam extractionem omnis venenositatis.

Quod si mundificanda fuerint, utere mundificantibus toriis dictis & consolidantibus, si opus fuerit. Vide anatomiam ☉li Angeli Salæ. It. VVurzii Emplastrum.

Emplastrum quod aliàs domesticum mihi appellatur, hoc modo fit:

Rx. Colophonia

Cera an. ʒiv.

terebinthina laricea ʒj

eliquatis super Δ lento adde

Vnguenti populeonis ʒij

diligenter M. Hisce omnibus adde

pulveris succini

Thuris

masticis

myrrha

aloës an. ʒj

rad. diptamni

gentiana

aristologia rotunda an. ʒij

aluminis usti ʒʒ

☉ ʒvj

Camphora ʒj.

M. f. a. perfectè & forma in magdaleones. Vfus eius est in Carbunculis & mammillis inflammatis & suppuratis calorem & tumo-

tumorem extrahit, maturando ea, quæ superata sunt.

Conducit in omnibus ulceribus & scissuris quibuslibet: in vulneribus, ambustis multum facit. Vulnere punctum & cælim inflicta sine omni pure curat, ex crescentiam carnis impedit, ejus quantum saltem opus est producendo, ulcera etiam antiqua prius mundificata hoc emplastro curantur. Ideoq; non alium ad finem idem nominis obtinuit, quia ejus usus intra privatos parietes hæctenus invaluit.

Si Febris maligna & pestilens adsit, convenit in principio venesectione, licet in pestilenti nisi in principio vocetur Medicus, eam imperare non sit necessarium, sed ad ea statim, quæ malignitati resistunt, accedendū, inter quæ primas meritorè tenet Bezoarticum minerale, quo oblato in peste statim ad externa venenum expellitur, apparente post primum aut secundum sudorem, qui de 6. in 6. horas repetendus, bubone, Anthrace aut Carbunculo.

Præstat hæc Julepos conficere ex aqua carduibenedicti cum ☉ prunellæ syrupo de limonibus, aut succo Citri.

In cæteris progrediatur Medicus secundum Prædicantium normas.

Profunt tum curationis tum

præservationis causa, rotulæ ex Balsamo ꝑris, item fiunt opiata ex conserva Scordii, utri aut cum Theriaca Germanorum (quæ fit cum coquantur grana Juniperi usque ad mollitiem in aqua simplici, hinc contunduntur & exprimuntur, succus expressus ad formam extracti reducitur) cum liquore è typhis CC. Lapide Bezoardico, lacryma cervi, unicornu, terra sigillata, CC. quæ & per se ad provocandum sudorem offerri possunt cum ☉ potabili, ☉le aut solutione perlarum ex quibus addita confectio alchermes fieri possunt morsuli.

EXTERNORUM CURÆ.

SCABIES.

Scabiei cuilibet persanandæ mundificatio sanguinis necessaria est: Tale nimirum vitium subcutaneum proximè stabulatur in malè affecto sanguine, impuritatibus salinis, ☉latis, aluminosis, stipticis scatente.

Absolvitur cura mundificationibus, ☉rio dulci, ☉ vitæ, arcano Corallino, extracto panchymago & similibus.

Quod si obstructions supervenisse visæ fuerint, eadem antequam purgationes fiant, expendantur, sine quibus tamen scabies inveterata vix dum cedit. Deinceps mundificato sanguine & ob-

& obstructionibus demptis sanguinis correctiva feliciter introducuntur.

Magisterium Corallorum & tinctura maximopere laudantur. Flores Jnni albi fixi ad sudandum per 20. dies in decocto vel Spiritu Guaiaci scabiem contumacem cum pruritu Coniunctam feliciter tollunt. (Sic restitui studiosum Medicinæ, Item Bohemum quendam).

Requiruntur interdum Laconica & Unguenta: Item infusiones, de quibus vide Practicos.

Aqua mortua, quæ nempe post solutionem D in aqua forti factam, & vicissim F ratam residua est viridiuscula, scabiem manuum & pedum simplici illinitione, præcedentibus tamen universalibus perfectè curat. Q dulcis in aqua aurantium destillata per levem ebullitionem solutus, ita, ut ad $\text{Ib} \text{ j } \text{ss}$ Q accedat. Idè facit O in aqua regis solutum, & vicissim in calcem redactum, si nempe destillatione revocetur, & tandem cum spiritu Terebinthinæ extrahatur usque ad olei formam seu olei formem massam, externè illitum scabiem tollit.

SCABIES VOLATICA.

Est species scabiei, quam Fallopius Volaticam appellat, propter subitam ejus per universam

cutim distributionem. Sic sæpe per unicam noctem malum hoc serpere visum est per universum corpus, ita, ut volando quasi illud occuparet.

Dixerunt Medici sanguinis esse Efflorescentiam, alioquin in Erysipelate, sine tamen scabritie, usitatam.

Caterum hæc Volatica neutiquam curari potuit, eo modo, quo efflorescētia sanguinis alioquin curatur, & sæpe ad interneccionem usq; malum invaluit respuendo omnes medicinas.

In hoc casu omnia quidem fieri debent, quæ necessaria sunt (purgando & sudando) sed cum malum in Peripheciā detrusum externa alia respuat, hoc secretum optatissimum finem imponit. & sanguinem (recentem) in partu ex utero elapsum cum tota secundina, vel aliquota ejus parte, & ablue universum locum affectum. Rarò semel atq; iterum id repetendum fuerit, & protinus Volatica quasi mortua cadet (inunctiones hinc non profunt.) Curavi hoc modo infinitas periculosa scabie infectas.

Cynones.

Ad Cynones q & q ana. Coque in aqua qua locus affectus à frictione lavetur. Item Balsamus q ris.

STRU-

STRUMA.

Strumæ sine omni incisione curantur faciliè, si bibat patiens ex Cranio hominis sepulci, non quidem semel sed sæpius.

*Cinis Spon-
giarum,*

Idem præstat Cinis Spongiarum, qui sic fit: Si ꝑvj. verbi gratia Spongiarum cum ꝑiiij lapidum Spongiæ calcinentur in olla operculata, donec pulverisari possint. Cineres hujus quotidie exhibetur ꝑj in vino manè 2. horis ante pastum. Sic Comitum filium 9. annorum curavi, Item aliquot Virgines hujus civitatis, de quibus etiam empirici aliàs in hoc genere excellentes desperarunt, feliciter à me curatæ sunt.

SCROPHULÆ.

Scrophulæ latentes perfectissimè curantur, (nondum exulcerata dicitur latens) si cineres Talpæ quotidie exhibeantur in vino vel decocto scrophulariæ.

Citiùs evanescunt illitæ oleo lactis (hoc fit per Vesicam ex lacte putrefacto) & si deinde caput mortuum post destillationem lactis residuum denuò cum oleo destillato mistum & in formam Emplastri redactum (laß nicht zu viel Fettes darzu kommen) ac scrophulis impositum fuerit.

Quod si exulceratæ fuerint, felicissimè curantur inspersis cineribus Salamandræ in olla Δ circulari exustæ. In Calcinatione caveas tibi à fumo Salamandræ (dicitur Olm oder Molsch.) Cineres Talpæ nihilominus intro sumendi sunt ꝑ gr. vj. viij & xij.

CONTRACTURA MEMBRORUM.

Contractura membrorum à variis causis fieri potest.

Proxima est Constructio Synoviae ligamentorum & nervorum in sese quasi abruptorum, unde artuum seu articulorum contractiones introducuntur.

Cura vulgaribus medicamentis difficulter curatur.

Extremum refugium quaeritur in thermis, vi & potestate sua, quam obtinent à mineralibus spiritualiter in ejusmodi aquis vigentibus.

Hoc verò auxilii genus usitatum quidem est in cōmuni praxi, deficienti vero eodem, aut longiùs quàm par est remotis thermis, possunt commodissimè ea adhiberi, quæ feciliùs sæpenumero domi applicantur.

Mundificetur Corpus blandis purgantibus, qualia sunt: Extractum Ellebori, Rhabbarbari, Mechoacanæ, Item, panchymagon vegetabile; Etiam ex mine-

ralibus egregium est specificum purgans pillulæ Æiales sursum deorsumq; purgantes, vel tantum per inferiora.

Nota:

Ælia hîc commodè adhiberi nequeunt, quemadmodû nec Colocynthis nec Elaterium. Humiditatibus nimirum substantificis non nihil insidiantur.

Quod si obstructions in corpore viguerint, quæ alioquin contracturas & præcedere & sequi solent, eadem expediendæ sunt per deobstruentia tûm vulgaria tûm etiam Chymica.

Deinde corpus universum reduendum est ad temperaturam æquabilem necessariæ humiditatis. Sic infusiones seu cupæ parantur ex plantis molliificantibus & humectantibus.

Nota:

In extenuatis Laconica valdè nocent potius quàm profunt.

Cæterum in omni infusione aliquid de tinctura Ænii dandû est iusta dosi cum vehiculis convenientibus, quale est aqua lilii convallii ut inter lavandum etiam aliquid sudoris ex habitu corporis emanere queat.

Hoc præterea modo Spiritus vitæ liberius ad extremitates

membrorum fertur, istiusque causa absolvitur.

Posthac omnia tandem externa sunt accersenda. E multis aliis hoc imprimis omnem absolvit operam, quod sequitur: R. radicis angelic. lb. v. Contusas coque in diplomate cum vino optimo vase diligenter clauso, donec radices in mucilaginem abeant, exprime & leniter ebulliando ad casum mediæ partis coque, dein R. vini ardentis Rhenani vel Hispanici lb. iiij.

Solve in eodem croci optimi pulverisati ℥iiij.

Hoc vinum paulatim in vase convenienti super cineres calefac, & impone Saponis Veneti optimi tenuiter secti lbj. & continuè move cum spatula, donec sapo planè fuerit solutus. Quo facto adde olei Terebinthinæ & Juniperi ana lbj. M. diligenter & cum mucilagine radicis Angelicæ cõjunge, ebulliando amplius, donec ad justam cõsistentiam redactum fuerit. Hoc unguento inunge universum corpus, & præsertim in iis locis, ubi cõtractura fortius inhaeret, semper ab egressu balnei, idque fac novies, semper alternis diebus tûm infusione tûm inunctione repetendo. Hoc modo adstricti nervi & ligamenta restituntur, & patiens ad pristinum vigorem redit. Si cum tinctura Ænii ante infus-

inseffum 3. vel 4. gutt. olei angelicæ stillatitii ut dictum est, exhibeantur, faciliior & brevior fit tota curatio.

Nota:

Galbanetum non adhibendum, nisi firmiores fuerint vires, nec corpus emaciatum.

In Contractura ex ☿ inunctionibus valet Laconicum cum Spiritu Vini suprà traditum, (balneum ex decocto pisorum) exhibito simul balsamo vitæ in ▽ Theriacali, mistura simplex vel tinctura ☿ pro sudore eliciendo, adhibito postea Emplastro Magnetico.

Ex Veneno hausto Balsamus vitæ cum emplastro Magnetico, præsertim latente veneno in centro corporis, vide suprà de philtris. Hoc modo curata comitis filia.

ARIDURA:

In Ariduris particularibus præmissis universalibus, si necessitas efflagitaverit, quædam sunt interna, sunt quædam externa specifica; quantumvis haud negem, fomentationes (ex salicibus) Item, inunctiones & Emplastra ab autoribus hinc inde descripta & usu comprobata multum prodesse.

Interna sunt: 1. R. mellis virginum hoc est sincerum q. s. illine ollam interiùs, & eandem planta in acervum formicarum, ita tamen, ut orificium ollæ tectum sit particula aliqua cribri nō planè angustī; Hac nimirum ratione formicæ appetentes mel per foramina cadunt sine recrementis, quando itaque sufficiens earum quantitas collecta fuerit, affundatur bonus spiritus vini & digerantur omnia vase clauso in B. M. per unum atque alterum diem, postea destilla primùm lento Δ, ut prodeat spiritus vini, tandem fortiori, ut ▽ mellis & formicarum simul prodeant, quæ serva. Hujus aquæ exhibe cochl. j. singulis triduis manè jejuno stomacho. Interdum etiam vespèri cochlear β cum pane tosto. Membrum verò exuccum & aridum cum Spir. vin. primò prolecto aliquoties fortiter frica. Vide suprà de Atrophia.

2. Mirabili potestate valet in restituendis Ariduris aqua fluvialis, quæ inter aquandum ex ore equorum generosorū, postquam biberint, profluere solet, si nempe diligenter colligatur & potanda manè & vespèri detur.

Extremum est arcanum Aluminis dulcis, cujus mentionem facit VVurzius c. 23. tr. 3. quod explicatum sic habet: Decoquatur (hoc est calcinetur) alumen

*Arcanum
aluminis.*

ad consistentiam crassam in olla ut evaporet phlegma. Deinde tritum per retortam destilletur, ut habeatur ipsius spiritus instar aquæ fortis. Hoc caput mortuū exemptum, & tritum est terra mollis & lenta de qua loquitur VVurzius, ea solvetur in aqua tepida, residuebit terra mortua inter solvendum in fundo tepidæ ∇, filtratur & postea concoquitur: alumen verò mite simul per filtrum transit. Coagulum hoc alumen conjunge cum ⊕ communi & procede ulterius, quemadmodum ipse autor docet. Usus vide apud ipsum loco dicto.

Est & extremum aliud in Ariduris oleum ⊕li, succini, vel therebinthinæ, It. axungia humana cum oleo ⊕liana, oleum rubicundum sive forte, quod ex ⊕le cæruleo fit, invicem paulatim (propter metum astantium à dispositione) seu guttatim cum oleo succini aut reliquis supra dictis mixtum.

Usus locus primū asperioribus linteis fricetur: postea illinatur & quidem aliquoties.

Nota:

Membra aridiora semper calidioribus pannis vel etiam exuviis vulpinis (ein Fuchs, balg ungearbeitet / das Rauhe nicht gefehret) foveantur.

LUXATIO.

In luxatione 1. membrum reponatur.

2. Applicetur Decoctum florum Chamomillæ Hyperici verbasci cum panno cæruleo.

3. Unge locum oleo ceræ.

TUMOR.

In Tumoribus Oedematosis stercus caprillum cum ∇ fabrorum, vel quod præstat urina propria coctum applicetur.

In tumoribus calidis, quos φλεγματώδεις appellant, generaliter profunt Epithemata, qualia sunt.

1. Aqua spermatis Ranarum, in qua aliquid myrrhæ ebullierit.

2. Lixivium forte (ut quasi laetescat) cum oleo lini mixtum (intra 2.3. vel 4. horas) sistit Herpetas, quibus pueri inficiuntur.

3. Emplastrum ex nasturtio aquatico contuso.

Nota:

Si ejusmodi tumores sæpius occurrunt sanguinis mundificantia & minuentia statim temporibus negligenda non sunt.

PHYPELLÆ.

In Phypellis (Ohrenwang) ol. fœtidum, It. ol. Guaiaci valet. Panus aliàs dicitur hic tumor qui

qui phlegmone est in adenum
& inguinum locis exortus.

BUBONES.

De Bubonibus suprà in peste.
Hic commendatur Balsamus ꝑ,
de quo Rulandus Cent. 1. Cur.
gr. Emplastrum diaꝑris curatio-
ne sequente apud eundem.

CARBUNCULUS.

De Carbunculo vide suprà de
peste. Huc refer Emplastrum
ex Magnete Arsenicali, de quo
paulò antè.

EPINICTIS ET FURUNCULUS.

In Epinictide & furunculo
valent eadem, sed cave ne ferro
aperias (præsertim pestis tempo-
re) plerumq; nimirum mors se-
quitur, pustularum pessimæ sub-
nigræ & sublividæ, ita vocantur
quod in nocte erumpant.

TERMINTHVS.

Terminthi (die braunen Blat-
tern) interdum non absimiles
sunt Herpeti ulcerato, inungan-
tar oleo nucis expresso & inspif-
sato, de quo suprà (reiß erstlich
das Häutlein hinweg/ das um-
her wächst) Item Balsamus ꝑris.
Tumores in quorum summita-
te pustula nigra apparet.

OEDEMA.

De Oedemate egregiè præci-
pientem vide Platerum.

HYDROCEPHALVM.

In Hydrocephalo limaces
cum suis testis pistantur & redu-
cantur in formam Emplastri,
quod capiti applicatum & reli-
ctum, donec sponte cadat, mira-
biliter resolvit. Vide de his cen-
turiam 3. Chirurgicarum obser-
vationum Fabricii Hildani.

TYMPANITIS, RAMEX
FLATULENTVS.

De Tympanitide & Ramice
flatulento suprà.

CVTIS TVMOR FLATV-
LENTVS.

In tumoribus cutis flatulen-
tis applicentur cucurbitulæ sine
scarificatione: Item, Carmina-
tiva semina: radix Ebuli recens
contusa & Emplastri loco appli-
cata validè omnes ventositates
tollit.

SCIRRHVVS.

De Scirrhis præsertim inte-
riorum partium suprà dictum.

Vbi extrà apparent, Cataplas-
mata ex radice bryoniæ, It. ster-
core caprillo & urina possunt.

NB. Emplastrum ex Cicuta,

Gg 3

de quo

de quo suprà, non hîc usq; adeò commodum.

Sarcomata curantur, ut Polypus, de quo suprà.

GANGRÆNA.

De Gangræna vide curationem ultimam Cent. 10. Rulandi Balsamus & superimpositus. Emplastrum dia&ris (sic Ganglion penis in Consule Bremensi curavi.) Vide etiam infrà de Gangræna & sphacælo incipiente.

BRONCHOCELE.

Bronchocele est tumor nervorum in partibus ligamentosis, ex carnibus sponte facta curatur Balsamo & Emplastro dia&ris.

CANCER.

De Cancro vide suprà (Cancer latens tangatur) dicitur Cancer mammillarum

ULCERA PHAGEDÆNICA.

In Ulceribus Phagedænicis præstat oleum commune imprægnatum spiritu ☿, de quo suprà.

Item Balsamus &, Emplastrum Dia& sed ulceribus prius mundificatis (vide mundificantia suprà de lue ☿rea.)

SARCOMATA.

VARIIX.

In Varicibus (hæ puerperis familiares, unde Germanis *Kindes Adern* /) R. butyri Majalis vel in defectu olei rosarum part. j. succi ex contusis cancris expressi part. i. M. & Coque ad formam Unguenti (vel ebulliant leniter, postea soli exponantur, sed rum fœtet maximè).

Ananeurisma.

Ad Aneurismata.

R. Cineris ficuum ℥℥

Cera ℥j

terebinthina ℥ij

M. F. Emplastrum extendatur & applicetur sæpius. Aliquando Balsamus & adjiciendus est, nonnunquam terra ☉li purificata addenda.

ERYSIPELAS.

Erysipelas recens quamcunq; partem invaserit externa discutientia requirit moderata. Sanguis menstruus in acet. rosaceo dissolutus & calidè applicatus subito solvit, præsertim si sudores quoq; moveantur ex Bezoartico tum simplici tum composito, vel solari vel lunari in aqua senecionis. It. ex mistura simplici in eodem vehiculo.

Sic

Sic decoctum Myrrhæ & olibani in Vino & aceto calideque applicatum citò dissolvit.

Folia raphani sylvestris conquassatis fibris calidiuscule applicata fervorem sanguinis reprimunt.

Nonnullis aqua spermatis Ranarum, ad extinguendum Δ sacrum familiaris est, sed sæpe malo cum successu. Est nimirum nimis frigidum, hoc est, habet in sese Qum cum hñina quadã proprietate conjunctum. Itaque reperiens quidem est, sed subsequen-
tium gravium symptomatum causa manifesta. Mortificantur exinde tum partes nervosæ tum venosæ. Ejustamen particula cum decocto Myrrhæ & olibani mista laudabilior est ad institutum.

Tibialia linea imbibita aqua spermatis ranarum & vicissim exsiccata, subindeq; eodem opere præparata, pedes & crura ab Erysipelate sæpius recurrente muniunt & præservant.

Erysipelatis exulcerati curam vide apud Rulandum centuria 1. curatione 43. Hac cura feliciter usus sum in mulierculis. (nasturtium aquaticum singulare) It. Erysipelatis phlegmonosi curat. 61. cent. 9.

PHLYCTÆNA.

In Phlyctenis vel Phlyctidibus (das wilde Feyer oder Nachts

brand) quando ad partes carnosas locum fingunt, citò tum restinguendis tum curandis nihil potius est Epithemate ex lixivio forti cinerum fagi & oleo lini ana calidè confusis & mixtis, facto, ac deinceps cum laciniis loco dolenti applicato, sæpius reiterando. Si aliquid olei nucis adjeceris, perfectior subsequetur cura. Sunt verò pustulæ similes illis quæ ex aqua fervente enatæ liquorem flavum in se continent.

HERPES MILIARIS.

Herpetem miliarem den fressenden Wolff/Ameisen/veluti & veram, aqua calcis vivæ calidè in petiis applicata, mitigat: fortius operatur si alumē dulce vel saccharum Saturni in eadem ante applicationem dissolvitur.

Optimum verò in his casibus præsertim respicere ad mundificationem corporis. Sæpè nimirum cacochymia in viris, mensium obstructio in foeminis utriusq; causam suppeditare potest.

Vtrumque igitur faciendum, quod res jubet.

Sudores prætereà sunt necessarii, quibus omnibus præmissis ritè, reliqua non erit inutilis cura.

Quod si cutis ipsius & carnis exulcerationes serpentes jam tum

rūm malum pertinacius fecerint, mundificantia sunt necessaria, de quibus suprà.

Commendatur hic maximè cremor calcis vivæ cum mundificantibus mistus & applicatus.

Decoctum persicariæ, sic folia rubi idæi in ∇ & in vino decocta Herpetes præsertim tiliarum non tantum mundificant, sed insuper sanant.

Unguentum huiusmodi ex lythargyro \odot ari & oleo olivarum sine Δ , rātum in mortario plumbeo diuturnis tritionibus mistum maximè conducit.

Balsamum $\&$ ris complementum absolvit.

IMPETIGO, LICHENE INCIPIENS.

Impetiginem, Lichenem (*Zittermahl / Flecken im Angesicht*) incipientes, præsertim in facie & collo saliva jejuna superillita loco aliquantulum agitato tollit (*aufgefragt*) sin horridior fuerit, & latius seipere perrexerit, præcedentibus corporis mundificationibus alia sunt adsciscenda.

Sic ∇ quæ destillando prolucitur ex oleo $\&$ per deliquium soluto cum $\&$ crudo (proportione quadrupla, ut sic olei $\&$ lbj . $\&$ lbj hoc est, Ziij ex retorta, $\&$ primum prodit, deinde aqua non corrosiva) impetiginem & li-

chenes omnes etiam contumacissimas curat.

Sic oleum $\&$ per deliquium factum cum ana olei ceræ diligenter mistum impetigines & mundificat & curat.

PRURITUS.

Ad Pruritum

&. Vnguenti infrigidantis Galeni Zj

populeonis Zss

opii gr. iij. vel iij

dissolvatur opium in oleo amygdalarum dulcium postea misce & illine,

PSORA.

Psora quantumvis à scabie videatur diversa, unas tamen & easdem suæ generationis habet causas, nisi quod semper coincidunt, aut una alteram subsequatur: quicquid igitur discriminis inest, id saltem dependere videtur ex alterutrius parentis nimia, nec admodum sana constitutione proveniente.

Disquirendum itaq; fuerit sedulo, quando generari vel etiam dominari in corpore coeperit.

Psora fœda penè est psora Græcorum, nec multum differt à lepra Græcorum.

Sed hæc potest curari, id quod supra vidimus desumpta cura ex Viridello.

Qui

Qui autem Psoram curare potest, nunquid & ille scabiem sanare poterit? Existimo ne tamen experientia longè abest. Vide quæ suprà dicta sunt de Lepra:

FAVUS, ACHOR, CAPITIS ULCERA MANANTIA.

Favum, Achores ac reliqua capitis manantia ulcera, vel jam confirmata vel aliis medicamentis perperam adhibitis exasperata, mundificantia quidem interna nempe ad sanationes disponunt, sed nullum tam felix est mundificans, quin averruncatis causis etiam malum ipsum externum tollas protinus. Nec semper prodest, præsertim in pueris ejusmodi manantia ulcera ad curationes protrahere, præsertim cum sæpissimè usu venerit, multo plus periculi inde esse & noxæ, quàm salutis & tranquillitatis.

Nonnulli per vittas picatas cum arsenico mixtas eradicare conantur ista mala, sed propterea cedendo planè fuerunt noxia.

In omnibus hisce præstantissima cura: præmissis præmittendis, petitur à duobus.

I. Est Urina aprugna cum vesica sua exempta & inversa addito cerebro aprugno, quæ dili-

genter munita aliquandiu fovenda in camino, ut fumo indurari queat, cujus medulla remanens illita exulcerato capiti, aliquoties repetendo solidissimum malum tollit.

II. Est Balsamus æris qui hæc & similia ulcuscula cito tutoque tollit.

VERRUCA.

Werrucas cujuscunq; generis tollit aqua supernatans truncis quercuum bipenne detruncatarum.

CLAVUS INCISUS.

Clavi incisi eluantur Urina canis, postea Emplastro ex cera rubea (melius operaberis si pauxillum \mathcal{Q} dulcis adjeceris) tandem ut sanetur, particula lardi saliti aliquandiu super locum affectum gestetur.

In Clavis eruendis valdè laudatur tanquam secretum à Ru-
lando:

\mathcal{R} . ol. \mathcal{Q} per Campanam $\mathcal{Z}\mathcal{ss}$

lapid. corrosiv. vel \odot alkali

$\mathcal{Z}\mathcal{ss}$

sem. hyoscyami $\mathcal{Z}\mathcal{j}$

opii $\mathcal{Z}\mathcal{j}$

tere & misce F. M. Vel \mathcal{R} . Sanguin. anguillæ & locum affectum lava.

CALLUM.

In callis præmissis lavacris fre-

Hh

ventio-

quentioribus optima est rasura cum cultro. (cauteria potentiora locum hinc non habent.)

MACULA.

Maculas, de quibus Fernelius si quis Felicius curare cupiat, corpus primum à pravis humoribus emundet, postea externa adhibeat: de quibus multi Practici sunt.

Pinguedo Thymali piscis (*X. schen*) & oleum cannæ maculis illita eas tollunt.

Sanguis humanus cum æquali parte lactis humani destillatus maculas tollit.

LENTIGO.

Lentigines (*Sommerflecken*) tollit aqua destillata ex foliis satyrionis maculosi collectis in novilunio, qua cutis diligenter in autumno lavetur ad præseruationem, ne in vere redeant.

Sic \ominus ex cineribus caulium antiquarum in eadem aqua solutus præsens est remedium.

SUGILLATA.

Sugillata optimè tollunt carnes crudæ impositæ.

GANGRENA, SPHACELUS INCIPIENS.

Gangrænam seu sphacelum incipientem prohibet.

1. Lixivium forte, in quo scordium, radix scorzonera & vinetoxici ebulliendo coctæ sunt locum affectum cum eodem lixivio calidè fovendo.

2. Prodest Spir. Vin. Camphorat⁹, hoc est in cuius \mathfrak{z} iii Camph. \mathfrak{z} j fuerit soluta: hoc pars affecta lavatur, vel cum petiis munitur. Hoc nihil videtur aptius ad siderationem partis impediendam. Vide Fabricii Hildani observationes & libellum vom *tssten vnd heissen Brand*.

3. Butyr \mathfrak{O} nii, quo pars jam affecta & siderata, ut felicius à viva parte possit separari, nec hæ partes ulterius inquinari, illinenda est, vel notanda; discernendæ, sunt istæ invicem descripto circulo cum illo butyro, quem sideratio si cætera convenienter fiant, non transgreditur: pars autem mortua separanda est, vel ope Chirurghi, si integrè fuerit siderata: vel unguentis mundificantibus, ut saltem partes mortuæ à vivis separentur.

Huic inservit oleum olivarum vel quod melius est oleum paveris per expressionem factum, si in ejus \mathfrak{z} iii \mathfrak{Q} seu turpethi mineralis \mathfrak{z} ss usq; ad brunnitatem olei dissoluta fuerit. (Balsamus \mathfrak{Q} non propositus) Hoc oleum perfectè mundificat & omnes exulcerationes foetidas & Gangrænas à partibus vivis eleganter

ganter separat, putrida absomit,
sana non tangit.

ULCERA.

De Ulceribus vide quæ suprà dicta sunt. In his omnibus qualibuscunq; primò mundificanti si opus est, postea detergentia, tandem consolidantia requiruntur.

De mundificantibus dictum est antea consolidantia utilissima peti possunt ex balsamo & Emplastro diafris, de quibus suprà.

FISTULA.

Fistulæ curantur partim externis, partim internis Medicamentis.

Interna sunt portiones vulnerariæ, de quibus consulantur auctores, imprimis VVurtzius c. proprio tractatu 4.

Nota:

Fistula nunquam curatur, si in os aliquod desinit, illud nigredine aliqua vel carie infectum fuerit. Os itaq; aut radendum, aut convenientibus medicamentis purgandum. Sic ζ dulcis in aqua plantaginis solutus & illitus nigredinem aufert.

Consolidantia petenda sunt ex magno illo consolidantium cumulo.

Sal \ominus is ex capite mortuo extractum & mundificatum insignne est, si post fistularum elutiones tandem supponatur, præsertim si in succo Cancrorum fluviatilium fuerit solutum, & turundis vel aliis instrumentis foraminatis fuerit in fistulam ingestum.

Ad consolidandas prætereà fistulas præsertim gingivarum, posteaquam dentes erosi exempti fuerint, citra quæ exemptionem nulla fit sanatio: alioquin præsentissimum est liquor, qui post specificum purgans Paracelsi jam terna vel quaterna vice extractum tandem incoagulabilis manet. Hujus guttæ aliquot sæpiùs in fistulas immisæ vel cum turundis applicatæ brevi omnem operam absolvunt.

VULNERA.

Curationes Vulnerum ad Chirurgiam rectè pertinent administrationem nimirum manualementem requirunt, quemadmodum & ulcera.

In horum autem curatione egregiam operam præstitit, Felix VVurtzius Chirurgus, cujus opera extant, quæ commendatione eleganti dignissima sunt.

Paracelsus Chirurgus emmens videtur operam absolvisse, quæ in tota Chirurgia necessaria

& evidens est. Ipsi usitaq; Chirurgica scripta magno usui sunt, imprimis vero illa Chirurgia parva olim Basileæ succinctè à Viro Amerbachio excerpta & hæcenus non excusæ.

Iidem autores quoq; eleganter præcipiunt de omnibus symptomatibus & accidentibus unicuique vulnere sæpius eventibus, quibus imprimis Felix Wurtzius felici manu quomodo succurrendum, docet tract. 3. suæ Chirurgiæ.

Circumferuntur aliæ Balsama Vulneraria, itemq; potiones consolidandis vulneribus maxime utiles, de quibus consulantur etiam autores.

Elegans est Balsamus Vulnerarius Felicis V. Wurzi, qui ubivis commendatur, multarumq; est vitium: alioquin usitatiores descriptiones passim habentur, sequentes duæ tantarum sunt vitium, ut si omnia cætera legitime fiant, ab iis vulnerum curationes solerter perfici possint, & intra perbreve temporis spacium.

Balsamus Vulnerarius.

Balsamus
Vulnerarius.

℞. Galbani:
ammoniaci:
bdellii ana ℥ss.

macerentur in aceto per triduum, tandem colentur & more usitato inspissentur ad consistentiam mellis. Postea.

℞. myrrhæ rubicæ finæ:
mastichis e'ecti ana ℥ss.
olibani ℥ij.

pulverisentur tenuissimè, adde:
terebinthinæ laricæ:
olei olivarum ana ℥ij.

Coq; invicem Δ lentissimo perpetuò agitando, donec gummata illa posteriora probè fuerint eliquata, adde vicissim olei olivarum recentis ℥ij, & lento calore denuò coque, atq; ita perge, semper ℥ij olei olivarum recentis adijciendo, donec ℥ij integra assumpta fuerit semper tamè probè agitando. Tandem gummata in acetum soluta, colata & inspissata admisce simili modo agitando, & deinceps recens oleum olivarum denuò per vices adijciendo, donec & altera quoq; ℥ij ejusdem olei adjecta fuerit, & Balsamus aliquid flavedinis contraxerit.

Quod si eundem balsamum viridem fieri desideras, adde ℥ij æruginis pulverisatæ, & in solando relinque per 1. mensem vel plures, facibus paulatim ad fundum se præcipitantibus, à quibus quod sincerum supereminet, decanta & vasis mundis conserva.

U. S. U. S.

Vulnera recens punctim & cæsim facta citissimè curat, si modò ejus particula moderatè calida,

lida, ut scilicet sufferre possit patientis, in vulnus immittatur, ita tamen ut totam cavitatem vulneris rectè adimpleat. Secus nimirum superiores partes consolidantur, relictis inferioribus adhuc crudis & alia Symptomata tum inferentibus. Quod si vena simul fuerit læsa, illa liganda est & balsamo deinceps infuso spacio quattridui ad minimum ligatura nempe etiam debitè adhibita perfectè vulnus consolidatur.

pulvis glutinatorius. Nonnulli usurpant in hisce casibus etiam interdum non adhibito Balsamo pulverem conglutinatorium, qui fit ex cancro fluviatili. *R.* Cancros integros adhuc vivos & recentes ex aquis assumptos mense Junio, quando ☽ commoratur in ♉ (Cancris sint molliusculi, qui jam pridem exuvias posuerunt) exsicca in clibano in vase terreo, ne tamē comburantur, aut igne tangantur, donec pulverisari possint tenuiter. Hunc pulverē immittūt in vulnera etiam profunda, sed hac cautione, ut omnes cavitates expleantur; alioquin ubi pulvis iste fundum non attigerit, consolidatio quidem vulneris superius fit, sed ad fundum generatio puris impediri nequit. Itaque hoc semper providendum fuerit, alioquin vul-

nera recentem consolidata sunt secanda.

Alter Balsamus talis est: *R.* Balsamus mucum ex auribus, quantum ejus haberi potest adde olei nucum juglandium expressi & coq; invicem, donec lento calore oleum aliquantulum inspissetur in formam Balsami.

Hujus usus est stupendus in omnibus vulneribus citissimè curandis maximoperè nimirum consolidat, & omnes partes absolvit.

Huc refer Balsamum ☿ & Emplastrum diaphanis Rulandi, quorum evidentia laudabilis est.

FRACTURA, LUXATIO ET DISLOCATIO OSSIUM.

Fracturis ossium: Item luxationibus & dislocationibus ritè recteq; curandis & restituendis possunt consulere Chirurghi Practici.

Osteocolle mirabiles affectus in adultis intro sumpta præstat sed in juvenibus non item. Vide observationes Fabricii Hil-dani.

Hoc ab arcano vel magisterio (philosophicè calcinato) ipsius lapidis dextrè parato evitari posse, ut æque scilicet senibus

ac juvenibus possit, experientia docet.

De universo autem circa ossa magisterio hactenus observatio-

nes perpaucae, aut ferè nullae fuerunt, quo minùs de iisdem aliquid veri adhuc dum referre licet.

FINIS.

